মোৰাজাৰ কলেজৰ বাৰ্ষিক আলোচনী ঃ ২০২২-২৩ বৰ্ষ

মোৰাজাৰীয়ান

তত্বাৱধায়কদ্বয়

এম. মণিৰুজ জামান

অলিউৰ ৰহমান পাটোৱাৰী

সম্পাদিকা

শ্বাবানাজ বেগম

সহঃ সম্পাদক

আলী আহমেদ লস্কৰ

কৰ্মৰত অৱস্থাত অধ্যক্ষ ড° ছৈয়দ আহম্মেদ আলী

আলোচনী সম্পাদনা সমিতি ঃ ২০২২-২৩ বৰ্ষ

বাওঁফালৰ পৰা (বহি থকা) ঃ অসীম দাস (শিক্ষক সদস্য), নজমুল হক (শিক্ষক সদস্য), ড° ছৈয়দ আহম্মেদ আলী (সভাপতি), অলিউৰ ৰহমান পাটোৱাৰী (তত্বাৱধায়ক), এম মণিৰুজ জামান (তত্বাৱধায়ক)।

বাওঁফালৰ পৰা (থিয় হৈ থকা) ঃ আলী আহমেদ লস্কৰ (সহঃ আলোচনী সম্পাদক), শ্বাবানাজ বেগম (আলোচনী সম্পাদিকা), শ্বাহিদুৰ ৰহমান (ছাত্র সদস্য), মাচুম উদ্দিন (ছাত্র সদস্য)।

মোৰাজাৰ কলেজৰ ২০২২-২০২৩ শিক্ষাবৰ্ষৰ বাৰ্ষিক আলোচনী

মোৰাজাৰীয়ান

প্ৰথম সংখ্যা, ২০২২-২৩ বৰ্ষ

তত্ত্বাৱধায়কদ্বয়

এম. মণিৰুজ জামান

অলিউৰ ৰহমান পাটোৱাৰী

প্ৰীতি আৰু শ্ৰদ্ধাৰে

....

....

হাতত 'মোৰাজাৰীয়ান'ৰ প্ৰথম সংখ্যাটি তুলি দিয়া হ'ল।

সম্পাদিকা

শ্বাবানাজ বেগম

সহঃ সম্পাদক

আলী আহমেদ লস্কৰ

'MURAZARIAN' *The Annual Magazine of Murazar College, Published by Murazar College Students Union: 2022-23, Murajhar, Hojai (Assam).*

ISBN No: 978-93-94589-05-6

সভাপতি

ড° ছৈয়দ আহম্মেদ আলী, অধ্যক্ষ, মোৰাজাৰ কলেজ

তত্বাৱধায়কদ্বয়

এম. মণিৰুজ জামান, সহকাৰী অধ্যাপক, অসমীয়া বিভাগ

অলিউৰ ৰহমান পাটোৱাৰী, সহকাৰী অধ্যাপক, ইতিহাস বিভাগ

সম্পাদিকা

শ্বাবানাজ বেগম

সহঃ সম্পাদক

আলী আহমেদ লস্কৰ

শিক্ষক সদস্য

নজমুল হক, সহকাৰী অধ্যাপক, শিক্ষা বিভাগ

অসীম দাস, সহকাৰী অধ্যাপক, হিন্দী বিভাগ

ছাত্র সদস্য

মাচুম উদ্দিন (সভাপতি, ছাত্র একতা সভা)

শ্বাহিদুৰ ৰহমান (সাঃ সম্পাদক, ছাত্র একতা সভা)

প্রকাশক

মোৰাজাৰ কলেজ ছাত্র একতা সভা, ২০২২-২৩ বৰ্ষ

মুদ্রণ

আই টি প্রেছ

নীলবাগান, নগাওঁ (অসম)

ফোন ঃ 9435236228, 03674-262025

বিঃদ্রঃ সম্পাদনা সমিতিয়ে মৌলিক ৰচনাবোৰ প্রকাশৰ বাবে আহ্বান কৰিছিল। কিন্তু কোনোবাই যদি অন্য কোনো ৰচনাৰ পৰা নকল কৰি প্রকাশৰ বাবে যোগান ধৰিছে তাৰ বাবে সম্পাদনা সমিতি দায়ী নহয়।

সম্পাদনা সমিতি

'মোৰাজাৰীয়ান'

উচৰ্গা

বৃহত্তৰ মোৰাজাৰ অঞ্চলৰ অগণন শিক্ষানুৰাগী দূৰদৰ্শী
মহান পুৰুষৰ অক্লান্ত ত্যাগ, প্ৰচেষ্টা আৰু দান
বৰঙণিৰ ফচল 'মোৰাজাৰ মহাবিদ্যালয়'।
সেই সদাশয় ব্যক্তিসকলৰ ভৱিষ্যত
জীৱন উজ্জ্বল কামনা কৰি তথা
সেইসকলৰ মাজতে পৃথিৱীৰ পৰা
চিৰবিদায় লোৱা প্ৰয়াত
ব্যক্তিসকলৰ বিদেহী আত্মাৰ
চিৰশান্তি কামনা কৰি তেখেতসকলৰ
পৱিত্ৰ স্মৃতিত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ
প্ৰথমখন আলোচনী **''মোৰাজাৰীয়ান''**
উচৰ্গা কৰা হ'ল।

সম্পাদনা সমিতি
মোৰাজাৰীয়ান

মোৰাজাৰ কলেজ সংগীত

মোৰাজাৰ কলেজ মোৰ নাম।
মোৰাজাৰ কলেজ মোৰ নাম।।
হলাহল পান কৰি অমৃত বিলাম,
ঐক্যৰ সেতুৰে সকলোকে মিলাম।
মৰুৰ মাজতো গঢ়িম উদ্যান ।।
মোৰাজাৰ কলেজ মোৰ নাম..........

নানা জাতি-ধৰ্ম, নানা ভাষা,
একতাই আনিছে নতুন আশা।
নতুন সমাজ গঢ়াৰ লৈছোঁ পণ,
নতুন সমাজ গঢ়াৰ লৈছোঁ পণ।
মানুহ গঢ়াৰ এয়া কৰ্মশালা,
নানা বৰণীয়া ফুলৰ মালা।
গাও আমি মিলনৰ গান।।
মোৰাজাৰ কলেজ মোৰ নাম.........

একে পথৰে আমি সহযাত্ৰী,
দূৰ হ'ব অমানিশা কালৰাত্ৰি।
এয়া জীৱন গঢ়াৰ সংগ্ৰাম।
এয়া জীৱন গঢ়াৰ সংগ্ৰাম।।
সাহিত্য, বিজ্ঞান, কলা-কৃষ্টি,
সমাজে দেখিব নৱ নৱ সৃষ্টি।
জনগণে পাব সন্মান।।
মোৰাজাৰ কলেজ মোৰ নাম.........

বন্তি জ্বলিব হাজাৰ,
সপোন ফুলিব আশাৰ ,
আহিব প্ৰগতিৰ বান।।
মোৰাজাৰ কলেজ মোৰ নাম..........

এম. মণিৰুজ জামান
সহকাৰী অধ্যাপক, অসমীয়া বিভাগ
মোৰাজাৰ কলেজ।

অসম চৰকাৰ

Sri Lachit Kumar Das, ACS
Addl. Deputy Commissioner, I/c
Hojai Sub – Division

Fax - 9435046504
Phone No – 03674 - 284455
E-Mail – dchojai@gmail.com

MESSAGE

I am glad to know that the Murazar College, Murajhar is going to publish a College Magazine, under title "MURAZARIAN" for the academic session 2023 in both English and Assamese language.

The College Magazine is a platform for the students to express their creative pursuits which develop originally of thought and perception in them.

I hope the addition of the College Magazine "MURAZARIAN" will give space to imagination and unlocks the thoughts and values of students and staff. It unfolds a wide spectrum of creative skills which includes not only writing and designing but also editing the magazine. Education is the basis of all progress. It gives me immense pleasure that the Murazar College is progressing in all its endeavours towards the overall development of the students. The College has marched forward to spread the light of education and pave the path of excellence for every student. It is heartening to see the achievements of the students and the college progress throughout the year.

The endeavour of the publish College Magazine in the name "MURAZARIAN" is a great work and really appreciable and I convey my best wishes for its extensive and remarkable success.

3/8/2023.

(Sri Lachit Kumar Das, ACS)
Addl. Deputy Commissioner, I/c
Hojai Sub – Division

GOVT. OF ASSAM

OFFICE OF THE CIRCLE OFFICER::::::::DABOKA REVENUE CIRCLE

No **Date : 02/08/2023**

Greeting Message

The annual college magazine is a platform that provides the opportunity to showcase one's creativity, artistic skill and writing skills alongside the academic and co-curriculum. It is a mirror of the College, a historical document of the growth of a College. I wish Murazar College to progress by leaps and bounds in all speheres of life towards a brighter future.

I convey my best wishes to the editorial. May it be a grand success!

Circle Officer,
Daboka Rev. Circle.

From the Desk of Principal

It gives me great pleasure to invite you that Murazar College is bringing out its Annual Magazine for the first time. Our endeavour is to provide a platform where our students can take up an opportunity to do things they are capable of and to rise their own potential in the field of curricular and co-curricular activities. We are going to recognise that the primary channelize the abilities of youths towards unchained knowledge. And thus Murazar college aims to publish its annual Magazine with the spirit of the student's creative thinking, free expression and experimentation. Indeed, the magazine is a precious document that preserves the words, the passage, the articles and the poems and also it gives freedom to the students to explore their own capacity beyond their syllabus and classroom.

The future of every nation depends on its youth empowerment through proper education and technology therefore, innovation in the educational system is very much required like the need of every hour. Here, Murazar College aims to impart proper education for the youth which is very fundamental, dynamic and meaningful for making our students a responsible global citizens. This will make them immensely capable of facing the future with resilience and optimism. The Murazar College family always look at ourselves as a caregivers-we care for the development of sound mind, body and spirit, the more stress is on the all round development of every individual.

I extend my benevolent thanks to those founder fathers of the Murazar College who had devoted their noble efforts and services for the establishment of such a wonderful institution where thousands of students are being benefitted with their higher education.

Finally, I wish you all the best for being a part of our Murazar College family.

Dr. Sayed Ahammed Ali
Principal
Murazar College

তত্ত্বাৱধায়কদ্বয়ৰ কলম

"মানুহৰ জীৱনটো লাহ বিলাহৰ বাবে নহয়, মহৎ সুন্দৰ কামত নিয়োগ কৰিবৰ বাবেহে।"
—ফ্লোৰেন্স নাইটিংগেল।

ইংৰাজী ১৯৮৯ চনৰ আগষ্ট মাহৰ ৮ তাৰিখত বৃহত্তৰ মোৰাজাৰ অঞ্চলত শিক্ষাপ্রেমী দূৰদর্শী ৰাইজৰ অপৰিসীম ত্যাগ আৰু আশাসুধীয়া প্রচেষ্টাৰ ফলত 'মোৰাজাৰ কলেজ' নামৰ এখন শিক্ষানুষ্ঠানৰ জন্ম হয়। ৰূপালী জয়ন্তী বর্ষ অতিক্রম কৰা 'মোৰাজাৰ কলেজ' এই অঞ্চলটোৰ একমাত্র চৰকাৰী উচ্চ শিক্ষাৰ অনুষ্ঠান। প্রতিষ্ঠা কালৰে পৰা নানা ঘাত-প্রতিঘাতৰ মাজেৰে আগুৱাই আহি সূদীর্ঘ ৩২ বছৰৰ মূৰত ইংৰাজী ২০২১ চনত কলেজখন প্রাদেশিকীকৰণ হয়। কলেজখনৰ আন্তঃগাথনি উন্নয়নৰ বাবে বিশ্ববিদ্যালয় অনুদান আয়োগ অথবা চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা পর্যাপ্ত অনুদান এতিয়ালৈকে অহা নাই। যিসকল শিক্ষাপ্রেমী ৰাইজৰ সহায় সহযোগিতাৰ ফলত কলেজখনে উন্নতিৰ দিশত গতি কৰিছে, সেই সকল নমস্যব্যক্তিক আমি হিয়া উজাৰি কৃতজ্ঞতা জনাইছোঁ।

সাহিত্য হৈছে এখন সমাজৰ দাপোন স্বৰূপ। সমাজ জীৱনৰ প্রকৃত ছবি যি মাধ্যমৰ জৰিয়তে কলাত্মকভাৱে প্রকাশ পায়, সেয়াই সাহিত্য। সমাজত বর্তি থকা আবেগ-অনুভূতি, আশা-আকাংক্ষা, মৰম-অত্যাচাৰ আদি বিভিন্ন দিশক সাহিত্যৰ মাধ্যমেৰে প্রতিফলিত কৰা হয়। সাহিত্য অবিহনে এটা ভাষা বা জাতি জীয়াই থাকিব নোৱাৰে। ভাষা-সাহিত্য চর্চা কৰি সমাজ বা জাতিক উন্নতিৰ পথত আগুৱাই নিয়াৰ ক্ষেত্রত ছাত্র সমাজে অপৰিসীম ভূমিকা পালন কৰিব লাগে। ছাত্র-ছাত্রী তথা শিক্ষক কর্মচাৰীসকলৰ মনৰ অভিৰুচিক কলাত্মকভাৱে প্রকাশ কৰাত শিক্ষানুষ্ঠানৰ আলোচনীয়ে গুৰুত্বপূর্ণ ভূমিকা পালন কৰে। আলোচনীৰ যোগেদি সামাজিক, আর্থিক আৰু সাংস্কৃতিক প্রতিচ্ছবি সুন্দৰ ভাৱে প্রকাশ কৰিব পাৰি। এই উদ্দেশ্য আগত ৰাখি মোৰাজাৰ কলেজৰ বার্ষিক আলোচনী 'মোৰাজাৰীয়ান' প্রকাশ কৰিবলৈ প্রয়াস কৰা হৈছে।

২০২২-২০২৩ শিক্ষাবর্ষত প্রকাশ পোৱা 'মোৰাজাৰীয়ান' কলেজখনৰ প্রথম সংখ্যক বার্ষিক আলোচনী। বার্ষিক আলোচনী প্রকাশৰ প্রয়াস আগতেও কৰা হৈছিল, কিন্তু কভিড্‌কালীন পৰিস্থিতি আৰু আর্থিক অনাটনৰ বাবে সেয়া সম্ভৱ হৈ নুঠিল। সেয়ে এই আলোচনীখনত বর্তমানৰ ছাত্র-ছাত্রীসকলৰ লেখনি প্রকাশ কৰাৰ সমান্তৰালকৈ আলোচনীৰ বাবে জমা দিয়া প্রাক্তন ছাত্র-ছাত্রীসকলৰ

লেখনিসমূহো প্ৰকাশ কৰা হৈছে। আমি আশা কৰিছোঁ ‘মোৰাজাৰীয়ান’ আলোচনীখনে মোৰাজাৰ কলেজত নতুন দিগন্তৰ বাট মুকলি কৰিব। ‘মোৰাজাৰীয়ান’ৰ পাতত সাহিত্য চৰ্চাৰ পাতনি মেলি পৰৱৰ্তী সময়ত কোনো কোনোৱে সু-সাহিত্যিক হোৱাৰ যোগ্যতা অৰ্জন কৰিব। সাহিত্য সৃষ্টিৰ দ্বাৰা সামাজিক সচেতনতা বৃদ্ধি কৰিবলৈ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে বিশেষ ভূমিকা পালন কৰিব লাগিব। তেতিয়াহে আমাৰ উদ্দেশ্য সফল হ’ব বুলি আশা কৰিব পাৰি।

সাহিত্য চৰ্চাৰ ক্ষেত্ৰত মোবাইল ফোনৰ আগ্ৰাসনে যথেষ্ট নেতিবাচক প্ৰভাৱ পেলাইছে। ইন্টাৰনেট যুক্ত মোবাইলৰ বহুতো যোগাত্মক দিশ আছে যদিও বেছিভাগ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে কেৱল মনোৰঞ্জনৰ বাবে ইয়াৰ ব্যৱহাৰ কৰা দেখা যায়। ফলত তেওঁলোকৰ সময়ৰ অপচয় হয় আৰু সাহিত্য চৰ্চা বিষয়টোও লাহে লাহে এলাগী হৈ পৰে। ইলেক্ট্ৰনিক মাধ্যমৰ গতিবেগ বাঢ়ি অহাৰ ফলত কাগজ-কলমৰ পৰিৱৰ্তে সামাজিক মাধ্যমত সাহিত্য চৰ্চাই বিশেষ স্থান লাভ কৰিছে। ইয়াৰ সমান্তৰালকৈ গুণগত মানদণ্ড থকা সৃষ্টিশীল লেখনি আৰু সন্তোষজনক বিক্ৰীৰ অভাৱত বহুতো কাকত-আলোচনীৰ গতি ৰুদ্ধ হৈ পৰিছে। আনহাতে চিনেমাৰ কাহিনী, সংগীত আদি চুৰ কৰাৰ দৰে কিছুমানে সামাজিক মাধ্যমৰ পৰা আনৰ লেখা কপি কৰি নিজৰ নামত প্ৰকাশ কৰাৰ প্ৰৱনতাও দেখা যায়। এনে সন্ধিক্ষণত সৃজনীমূলক প্ৰতিভা থকা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ পৰা গুণগত মানদণ্ডসম্পন্ন লেখা সংগ্ৰহ কৰা কম প্ৰত্যাহ্বানৰ কাম নহয়। কিছুমান ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ অপৈণত লিখনিত আমি হাত বোলাবলৈ বাধ্য হৈছোঁ। আলোচনীখনত সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ লেখা প্ৰকাশ কৰিব পৰা নাই। প্ৰকাশৰ বাবে নিৰ্বাচন কৰোতে সহজ সৰল আৰু সৃজনাত্মক লিখনিসমূহক অগ্ৰাধিকাৰ দিয়া হৈছে। আমি আশা কৰিছোঁ পৰৱৰ্তী সময়ত অধিক উন্নত মানদণ্ডৰ নতুন নতুন লেখাৰে ‘মোৰাজাৰীয়ান’ পৰিপুষ্ট হওক।

শেষত, মোৰাজাৰ কলেজৰ প্ৰথমখন বাৰ্ষিক-আলোচনী ‘মোৰাজাৰীয়ান’ প্ৰকাশ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত সন্মানীয় অধ্যক্ষ ড° ছৈয়দ আহম্মেদ আলী ছাৰে দেখুওৱা সদিচ্ছা আৰু প্ৰচেষ্টাক শলাগিছোঁ। আলোচনীখনৰ প্ৰতিটো পৃষ্ঠাত চকু ফুৰাই আমাক সহযোগিতা কৰা বন্ধুবৰ ড° তাজেম আলী ছাৰক কৃতজ্ঞতা জনাইছোঁ। বিভিন্ন কামত দিহা-পৰামৰ্শ দিয়া আমাৰ কলেজৰ সহকৰ্মী অধ্যাপক-অধ্যাপিকাসকলক এই ছেগতে ধন্যবাদ জনাইছোঁ। আলোচনীখনৰ বাবে লেখা সংগ্ৰহৰ পৰা আৰম্ভ কৰি প্ৰকাশ হোৱালৈকে হাতে-কামে লাগি থকা আলোচনী সম্পাদিকা শ্বাবানাজ বেগম আৰু সহকাৰী আলোচনী সম্পাদক আলি আহমেদ লস্কৰ প্ৰমুখ্যে ২০২২-২০২৩ শিক্ষাবৰ্ষৰ ছাত্ৰ- একতা সভাৰ সকলো সদস্যকে আন্তৰিক ধন্যবাদ জনাইছোঁ। মোৰাজাৰীয়ানৰ গতি নিৰৱধি হওক। মোৰাজাৰ কলেজৰ বাৰ্ষিক আলোচনী প্ৰকাশৰ ধাৰা অনন্ত কাললৈ অব্যাহত থাকক, তাৰেই কামনাৰে-

‘জয়তু মোৰাজাৰ কলেজ’

তত্বাৱধায়কদ্বয়
এম. মণিৰুজ জামান
অলিউৰ ৰহমান পাটোৱাৰী।

সম্পাদকীয় কলম

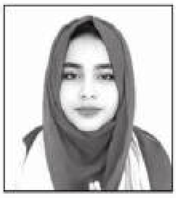

লিখনিৰ আৰম্ভণিতে মোৰাজাৰ কলেজৰ প্ৰয়াত-জীৱিত প্ৰতিষ্ঠাতা সকলক আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা নিবেদন কৰিছোঁ।

যোৱা ইংৰাজী ২০২২-২৩ বৰ্ষৰ মোৰাজাৰ কলেজৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ আলোচনী সম্পাদিকা পদত মই মনোনীত হওঁ।

মহাবিদ্যালয় বা বিদ্যালয়ৰ আলোচনী একোখন সেই শিক্ষানুষ্ঠানৰ দাপোন স্বৰূপ; যি দাপোণত প্ৰতিফলিত হয় প্ৰতিভাসম্পন্ন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ কবিতা, সৃষ্টিশীল সাহিত্য আৰু আন কিছুমান লেখত-ল'বলগীয়া উচ্চ মানদণ্ডৰ লিখনি। একোখন মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মাজত লুকাই আছে একো একোজন কবি, নাট্যকাৰ, গল্পকাৰ, অভিনেতা অভিনেত্ৰী আদিৰ প্ৰতিভা। তেওঁলোকৰ সেই প্ৰতিভা বিকাশৰ বাবে মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনী প্ৰকাশ কৰা হয়। আলোচনীৰ জৰীয়তে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মাজত প্ৰতিযোগিতাৰ মনোভাৱ সৃষ্টি হয়। যিসকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সাহিত্যৰ প্ৰতি অনুৰাগ আছে তেওঁলোকে সাহিত্য চৰ্চা কৰিবলৈ উৎসাহ পায়।

মই এজনী আলোচনী সম্পাদিকা হিচাপে এইখন কলেজৰ আলোচনীখনক লৈ যিমানখিনি ভাবিছিলো যে অতীতৰ গৌৰৱ, বৰ্তমানৰ গৌৰৱ আৰু ভৱিষ্যতৰ গৌৰৱ উজ্বলাই তুলিম। গোটেইখিনি কৰিব পৰা নাই যদিও যিমানখিনি প্ৰকাশ কৰিছোঁ সেইখিনি হ'ল মোৰাজাৰ কলেজৰ ৩৩ বছৰীয়া ইতিহাসৰ প্ৰথম আলোচনী প্ৰকাশ। সেই অমূল্য আলোচনীখনৰ সম্পাদনাৰ গুৰু দায়িত্ব পালন কৰিবলৈ দীৰ্ঘ পথত লাভ কৰা বহুতো অভিজ্ঞতা মনলৈ অহা বিভিন্ন চিন্তাৰ তীব্ৰ জোঁৱাৰ আকৰ্ষণীয় ৰূপত প্ৰকাশ কৰিম তাকে ভাবি কৰ্তব্য-বিমূৰ হৈ পৰিছোঁ। অনভিজ্ঞ হাতৰ পৰশ পাই উঠিবনে মোৰ অ'ত ত'ত সিচঁৰিত হৈ থকা চিন্তাৰ সোঁত? এই ভাৱবোৰেই আঘাত কৰিছে মোৰ মনৰ অন্তঃস্থলীত।

"Human life is full of struggle" সংঘাত হ'ল মানৱ জীৱনৰ এটা চৰম সত্য। শিক্ষা জগততো ছাত্ৰ সমাজে আজি বিভিন্ন সংঘাতৰ সন্মুখীন হৈছে। বৰ্তমান প্ৰচলিত শিক্ষা ব্যৱস্থাইও ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ মাজত তীব্ৰ প্ৰতিক্ৰিয়াৰ সৃষ্টি কৰিছে। সদায়ে পৰিৱৰ্তন হোৱা পাঠ্যক্ৰম, পৰীক্ষা সম্পৰ্কে সুস্থ নীতিৰ অভাৱে আজি ছাত্ৰ সমাজৰ মানসিক উৎকৰ্ষ সাধনত বাধা হৈ দেখা দিছে। সময় গতিশীল। সময়ৰ গতিক বাধা দিয়া অসম্ভৱ। আজি ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলক সুশিক্ষা দিয়াৰ বাবে আজিৰ ছাত্ৰ সমাজক ভৱিষ্যত দেশৰ সুনাগৰিক কৰি গঢ়ি তোলাৰ বাবে আজীৱন দায়িত্ব আমাৰ শ্ৰদ্ধাৰ অধ্যাপক অধ্যাপিকা সকল জ্ঞাত। মোৰাজাৰ কলেজতো প্ৰতিভাৱান ছাত্ৰ আৰু অধ্যাপক-অধ্যাপিকাৰ অভাৱ কেতিয়াও হোৱা নাই আৰু নহয় সেয়া ধ্ৰুৱ সত্য। কাৰণ ৩৩ বছৰ ধৰি এই কলেজখন চলি আহিছে আৰু ইয়াত যি সকল অধ্যাপক অধ্যাপিকাই নিষ্ঠা ও সততাৰে পাঠদান কৰি আহিছে তেখেতসকলে মোৰাজাৰ কলেজৰ সন্মান ৰক্ষাৰ্থে আৰু মোৰাজাৰ কলেজৰ সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ ভৱিষ্যত চিন্তা কৰি কলেজখন আগবঢ়াই লৈ আহিছে।

মোৰাজাৰ কলেজৰ প্ৰথমখন আলোচনী 'মোৰাজাৰীয়ান'ৰ বাবে লেখা সংগ্ৰহৰ পৰা আৰম্ভ কৰি প্ৰকাশ পোৱালৈকে সকলো কামতে দিহা-পৰামৰ্শ দিয়া অধ্যক্ষ মহোদয় তথা হাতে কামে প্ৰত্যক্ষভাৱে লাগি থকা তত্ত্বাবধায়কদ্বয় এম. মণিৰুজ জামান ছাৰ আৰু অলিউৰ ৰহমান পাটোৱাৰী ছাৰলৈ এই ছেগতে কৃতজ্ঞতা জনালো।

যিসকল বন্ধু বান্ধৱীয়ে মোক ২০২২-২৩ বৰ্ষৰ বাবে মোৰাজাৰ কলেজৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ আলোচনী সম্পাদিকা পদত মনোনীত কৰিলে মই তেওঁলোকৰ ওচৰত চিৰকৃতজ্ঞ হৈ ৰ'লো। মোৰাজাৰ কলেজৰ সৰ্বাঙ্গীন উন্নতি কামনা কৰি সম্পাদকীয় অংশৰ সামৰণি মাৰিলোঁ।

জয়তু মোৰাজাৰ কলেজ।

শ্বাবানাজ বেগম
মোৰাজাৰ মহাবিদ্যালয়
আলোচনী সম্পাদিকা

সহঃ আলোচনী সম্পাদকৰ কলম

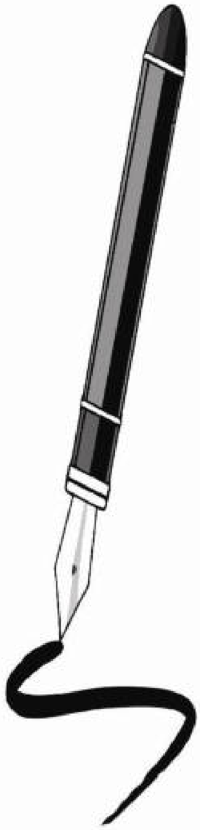

"মোৰাজাৰ কলেজ" নামেই যাৰ পৰিচয়। মহাবিদ্যালয়খনে প্ৰতিষ্ঠা কালৰে পৰা শিক্ষা সংস্কৃতি আদি সকলো ক্ষেত্ৰতে গৌৰৱজ্বল স্বাক্ষৰ বহন কৰি আহিছে। "জাতীয় চেতনাৰ আলোকত প্ৰজ্ঞাৰ সাধনা" —এই মূলমন্ত্ৰত বিশ্বাস কৰি আৰু এই মূল মন্ত্ৰেৰে আগুৱাই গৈ মোৰাজাৰ কলেজে জ্ঞানৰ বননিত এজোপা বটবৃক্ষৰ দৰে মহীয়ান হৈ উঠিছে। মোৰাজাৰ কলেজে পোন প্ৰথমবাৰৰ বাবে বাৰ্ষিক আলোচনী "মোৰাজাৰীয়ান" প্ৰকাশ কৰিবলৈ গৈ আছে। এখন উৎকৃষ্টমানৰ আলোচনী প্ৰকাশ কৰি উলিওৱাটো কিমান কষ্টসাধ্য; সেইকথা অভিজ্ঞ সকলে জানে। তথাপিও যৎপৰোনস্তি চেষ্টা আৰু সকলোৰে সহায়-সহযোগিতাৰ মাজেৰে কিছুসংখ্যক লিখনিৰে "মোৰাজাৰীয়ান"ৰ এই সংখ্যাটি প্ৰকাশৰ আমাৰ এয়া বিনম্ৰ প্ৰয়াস।

শিক্ষা হৈছে জ্ঞান লাভৰ এক অনন্ত যাত্ৰা। পৰিয়াল তথা সমাজৰ পৰা আহৰণ কৰা অনানুষ্ঠানিক শিক্ষাই যিদৰে সমাজ জীৱনৰ বিভিন্ন জ্ঞান লাভ কৰাত সহায় কৰে, তেনেদৰে আনুষ্ঠানিকভাৱে বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত লাভ কৰা শিক্ষাই জ্ঞানৰ পৰিসৰ বৃদ্ধি কৰে। শিক্ষা সাধনাৰ এই বাটে আমাক জ্ঞান-জ্যোতিৰে আলোকিত কৰি তোলে। মহাবিদ্যালয়ৰ পৰা প্ৰকাশিত আলোচনীখনো এই সাধনাৰে এটা অংশ। এখন আলোচনীত অকল বিদ্যায়তনিক চৰ্চাই নহয়, সৃষ্টিমূলক প্ৰতিভাৰ নান্দনিক চানেকি ফুটি উঠে।

মুঠৰ ওপৰত সৃষ্টিশীল সাহিত্যৰাজিৰ জৰিয়তে নতুন দিগন্তৰ সন্ধান কৰাৰ গুৰু দায়িত্ব আমাৰ উঠি অহা লেখক-লেখিকাই বহন কৰিব লাগিব। আমি আশা ৰাখিছোঁ যে নবীন লেখক-লেখিকা সকলক উৎসাহ যোগোৱাৰ লগতে প্ৰতিভা বিকাশতো আলোচনীখনে অগ্ৰণী ভূমিকা পালন কৰিব।

মোৰাজাৰ কলেজৰ প্ৰথমখন আলোচনী 'মোৰাজাৰীয়ান'ৰ বাবে লেখা সংগ্ৰহৰ পৰা আৰম্ভ কৰি প্ৰকাশ পোৱালৈকে সকলো কামতে দিহা-পৰামৰ্শ দিয়া অধ্যক্ষ মহোদয় তথা হাতে কামে প্ৰত্যক্ষভাৱে লাগি থকা তত্ত্বাবধায়কদ্বয় এম. মণিৰুজ জামান ছাৰ আৰু অলিউৰ ৰহমান পাটোৱাৰী ছাৰলৈ এই ছেগতে কৃতজ্ঞতা জনালো।

সদৌ শেষত আমাৰ অনভিজ্ঞতা হেতু হ'ব পৰা অনিচ্ছাকৃত ভুলৰ ক্ষমা বিচাৰি সম্পাদকীয় কলম ইমানতে সামৰিলোঁ।

"জয়তু মোৰাজাৰ কলেজ"

আলী আহমেদ লস্কৰ
সহঃ আলোচনী সম্পাদক
ছাত্ৰ-একতা সভা, ২০২২-২৩ বৰ্ষ

সূচীপত্ৰ

অসমীয়া শিতান

প্ৰবন্ধ

বিহংগম দৃষ্টিৰে মোৰাজাৰ কলেজৰ ইতিহাস...	মোৰাকিব আলী	১৩
অসহযোগ আন্দোলনত অসমীয়া...	অলিউৰ ৰহমান পাটোৱাৰী	১৮
চগ্‌ৰা মিচবা আৰু আলি আৰু আলি-আই-লৃগাং	ছুলমান আলী খান	২১
ডিজিটেল ইণ্ডিয়াত হিন্দীৰ প্ৰয়োজনীয়তা	অসীম দাস	২৩
অসমীয়া ধ্ৰুপদী কাব্যৰ উদ্ভৱ...	সুনিতা বৰদলৈ	২৫
ধঁপাত নিয়ন্ত্ৰণ আইনে যুৱচামক নিয়ন্ত্ৰণ...	ছাদিকুজ জামান	২৯
ছ'চিয়েল মেডিয়া আৰু ছাত্ৰ সমাজ	নাজিম উদ্দিন	৩০
বৰ্তমান শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ প্ৰেক্ষাপটত বিজ্ঞান...	ৰিজুৱান বেগম চৌধুৰী	৩২
'অসম দিৱস'ৰ সন্ধিক্ষণত এগৰাকী...	ফজাইল আহমেদ	৩৫
বৃদ্ধাশ্ৰম	আফতাৰ হুছেইন বৰভুঞা	৩৭

চুটিগল্প

প্ৰতিদান	এম. মণিৰুজ জামান	৩৮
বস্তি	জাহানাৰা বেগম	৪২
যৌতুক	আফচানা বেগম	৪৩
প্ৰতিজ্ঞা	জুবেৰ আহমদ	৪৫
সংকল্প	বদৰ উদ্দিন চৌধুৰী	৪৬

কবিতা

জয়মতী	অলিউৰ ৰহমান পাটোৱাৰী	৪৭
জীৱন	শ্বাবানাজ বেগম	৪৮
অনুভৱৰ দলিচা	আনিছা ফৌজীয়া আহমেদ	৪৮
আমি বন্ধু চিৰজীৱনৰ	ছাহাদ উদ্দিন আহমেদ	৪৯
মা তোমালৈ মনত পৰিছে	জুমি হাজাৰী	৫০
তোমাৰ অপেক্ষাত	আশ্ৰাফুল আমিন	৫১
দুখীয়াৰ দুখ	আনৱাৰ হুছেইন	৫২
আশা	জেবিনা বেগম	৫৩
প্ৰকৃত বন্ধু	মাৰুফা বেগম	৫৩
দেউতা	কুলচুমা তালুকদাৰ	৫৪
অপ্ৰকাশ্য ভাৱ	আব্দুল জালিল	৫৫
প্ৰকৃত বন্ধু	ৰাছমিন বেগম	৫৫
আহিবানে বাৰিষা	আমৰিণ চুলতানা	৫৬
মা	ছাবিনা বেগম	৫৬
জীৱন	তাজুল ইছলাম	৫৭
কুঁৱলী	জাবেদ আহমেদ	৫৮
ব্যাকুল মন	বেগম জুবিনাহ ছবনম চৌধুৰী	৫৯
প্ৰেয়সী	মহচিন আলম	৫৯

শিক্ষক	মাচুদা বেগম	৬০
জোনাক নিশাৰ আবেগ	মেহজেবিন কালাম	৬০
শিক্ষা আৰু শিক্ষাগুৰু	বিভানী বিশ্বাস	৬১
জন্মদাত্ৰী মা	শ্বেহনাজ ইয়াছমিন	৬২
সংগ্ৰাম	ৰুমানা বেগম	৬৩
নিসংগতা	হাছিনা ফিৰদৌছ	৬৩
কিয় এই অভিপ্ৰয়াণ?	নবুল ইছলাম	৬৪
মা	ইয়াছমিনা বেগম	৬৫
বিদ্যা পৰম ধন	গীতাঞ্জলী দেৱনাথ	৬৫
সময়	ছাক্লিন আহমেদ	৬৬
জন্মদিন	নাজমা বেগম বৰভূঞা	৬৭
হেমন্তৰ হেঙুলীয়া আবেলি	ফিৰদুচা বেগম	৬৮

ENGLISH SECTION

PROSE

A Simple study on Alfred Marshall's...	Dr. Shariful Islam	71
Drug Abuse	Dr.Badrul Alam Chowdhury	76
Smartphone and its proper	Nozmul Hoque	79
GST (Goods and Service Tax)...	Dr. Shahidul Islam	82
Role of Religion in Indian Politics	Md. Altaf Hussain	86
The Mising Community...	Anuradha Doley	88
Philosophy of Hijab: A study	Dr. Baharul Islam	91
Why Value Education is Important...	Faizul Islam Chowdhury	93
Women Rights in the light of the Holy Quran	Abdur Rezzaque	95
Declining Position of Indian National Congress...	Abadur Rahman	100
Educated unemployment and India	Razul Islam	105
Developing a Relationship...	Jabed Ahmed	106

POETRY

Teacher	Hasina Begum	107
Meanest Cosmos	Mahmadul Hassan	107
Silent Sufferers	Formin Akhter	108
Live Your Dream	Rizwan Ahmed	109
O! Our Jotin Koch Sir	Shamim Ahmed	110
The Sky	Narjina Khanom Laskar	110

हिन्दी विभाग

राष्ट्रीय एक्ता के सन्दर्भ में अनुवाद...	रूपज्योति हजारिका	113
हौसला	रिजवाना बेगम चौधुरी	116

অসমীয়া শিতান

প্ৰবন্ধ

চুটিগল্প

কবিতা

প্ৰবন্ধ

বিহংগম দৃষ্টিৰে মোৰাজাৰ কলেজৰ ইতিহাস -এটি আলোকপাত

মোৰাকিব আলী
প্ৰাক্তন সম্পাদক,
মোৰাজাৰ কলেজ পৰিচালনা সমিতি

"জীৱন সদায় জয়ী হয়" --এই আপ্তবাক্যাংশ গভীৰ অৰ্থব্যঞ্জক। প্ৰায় তিনি হাজাৰ বছৰ আগতে এজন মানুহে ভাৱিছিল যে, মানুহে উৰিব পাৰিব। মানুহে ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ তেওঁ দুখন ডেউকা সাজি উলিয়ালে। তেওঁৰ পুতেক ইকাৰাছ সেই ডেউকাৰ সহায়েৰে উৰিবলৈ গৈ সাগৰত পৰি মৰিল। কিন্তু সেই বুলি জীৱন নিৰাশ বা হতোদ্যম নহ'ল। মানুহে এদিন চৰাইৰ দৰে আকাশত উৰিব পাৰিবই-এই স্বপ্ন সি তাৰ বুকুৰ মাজত বহন কৰি লৈ ফুৰিল। ত্ৰিছ পুৰুষৰ পিছত লিওনাৰ্ডো ডাঃ ভিঞ্চিয়ে এটা উৰিব পৰা যন্ত্ৰৰ কেতবোৰ ছবি আঁকি উলিয়ালে। ছবিবোৰ ইমান সুন্দৰ আছিল যে, সেইবোৰত চকু পৰিলেই বুকুৰ মাজত এটা যন্ত্ৰণা অনুভৱ হয়। ছবিবোৰ আঁকি শেষ কৰি তেওঁ নিজৰ টোকাবহীত এটা সৰু বাক্য লিখিলেঃ "মই মানুহৰ কাৰণে ডেউকা সাজিম।" কিন্তু লিওনাৰ্ডোৰ সপোন নফলিয়ালে। মানুহে উৰি ফুৰা দেখিবলৈ পোৱাৰ আগতেই তেওঁৰ মৃত্যু হ'ল। কিন্তু জীৱনে তাৰ স্বপ্ন বুকুৰ মাজত বহন কৰি লৈ ফুৰিল আৰু বহু প্ৰজন্ম অতিক্ৰম হৈ গ'ল। মানুহে ভাৱিবলৈ ধৰিলে যে, মানুহৰ পক্ষে উৰা সম্ভৱ নহয়। কাৰণ, সেইটো ঈশ্বৰৰ ইচ্ছা নহয়।

কালৰ চক্ৰবেহুত মানুহে এদিন সঁচাকৈয়ে আকাশলৈ উৰা মাৰিলে।

"জীৱন তাকেই বোলে-যি এবাৰৰ কাৰণেও হতাশ বা ভগ্নোদ্যম নহৈ তিনি হাজাৰ বছৰ ধৰি একেটা উদ্দেশ্যত লাগি থাকিব পাৰে। ব্যক্তি বিশেষ ব্যৰ্থ হ'ব পাৰে, কিন্তু জীৱন সদায় জয়ী হয়। ব্যক্তিৰ মৃত্যু হয়; কিন্তু জীৱন অক্লান্ত আৰু অপৰাজেয়। জীৱন চিৰকাল নিজৰ বাটত আগুৱাই গৈ থাকে। বিস্মিত হৈ, সোণৰ সোলেং বিচাৰি, ভাঙি, পাতি, চেষ্টা কৰি, পৰীক্ষা-নিৰীক্ষা কৰি এবাৰ উঠি, এবাৰ নামি, সিদ্ধি লাভ কৰি, আশা কৰি, সপোন দেখি... জীৱন নিজৰ বাটত আগুৱাই গৈ থাকে চিৰকাল।"

-উইল ডুৰাণ্ট

দেশ স্বাধীন হোৱাৰ আগতে দক্ষিণ পুৱ নগাঁৱৰ মোৰাঝাৰ বৃহত্তৰ অঞ্চলত শিক্ষানুষ্ঠান স্থাপন কৰাৰ উদ্যোগ কোনো চৰকাৰে লোৱাৰ কথা জনা নাযায়। অনুন্নত এই অঞ্চলৰ কৃষিনিৰ্ভৰ নিম্ন মধ্যবিত্ত কৃষক সকল, কৃষি শ্ৰমিক, নিম্নবৰ্গৰ আৰ্থিকভাৱে অতি দুৰ্বল শ্ৰেণীৰ লোকসকলৰ ল'ৰা-ছোৱালী দীৰ্ঘদিনৰ পৰা শিক্ষাৰ দিশত পিছপৰি থাকিল। আচলতে সেই সময়ছোৱাত জীৱন জীৱিকাৰ সংগ্ৰামত সকলো লোকেই অবিৰত ভাৱে লাগি থাকিব লগা হৈছিল। সময় বাগৰাৰ লগে লগে আৰু আৰ্থ-সামাজিক অৱস্থাৰ সামান্য পৰিবৰ্তন, সামাজিক দায়বদ্ধতাৰ প্ৰতি সচেতন হোৱা নগণ্য সংখ্যক লোকে বিদ্যালয় প্ৰতিষ্ঠাৰ প্ৰচেষ্টা আৰম্ভ কৰে আৰু ১৯৪০ চনত জানুৱাৰী মাহত মোৰাঝাৰ বজাৰত সৰ্ব্ব প্ৰথম মোৰাঝাৰ আদৰ্শ প্ৰাথমিক বিদ্যালয় স্থাপন কৰে। সম্ভৱতঃ সেয়াই আছিল মোৰাঝাৰ অঞ্চলত প্ৰতিষ্ঠানিক শিক্ষাৰ শুভাৰম্ভ। স্বাধীনতাৰ এবছৰ মান পিছত ১৯৪৮ চনত নজিৰ উদ্দিন নামৰ এজন আত্মগোপনকাৰী কমিউনিষ্ট নেতাৰ তৎপৰতাত শিক্ষাপ্ৰেমী সমাজ সচেতন কিছু সংখ্যক

লোকৰ সহায় ও সহযোগিতাত এখনি এম.ই. স্কুল স্থাপনৰ (কিছুমানৰ মতে এম. ভি. স্কুল) কথা জনা যায়। পিছৰ পর্যায়ত Student Academy নাম দি আন এখন মাধ্যমিক বিদ্যালয় স্থাপন কৰা হয়। হাজী সোনা মিঞা নামৰ বহল হৃদয়বান ব্যক্তি এজনে Student Academy স্থাপনৰ বাবে ২ বিঘা মাটি দান দিয়ে আৰু আব্দুল খালেক চৌধুৰীয়ে উক্ত Student Academy ৰ প্ৰধান শিক্ষক হিচাপে দায়িত্ব লয়। পৰৱৰ্তী পৰ্যায়ত উক্ত দুয়োখন মাধ্যমিক বিদ্যালয় একত্ৰিতকৰণৰ জৰিয়তে ১৯৫৮ চনত মোৰাজাৰ উচ্চ মাধ্যমিক বিদ্যালয় স্থাপন কৰা হয়। স্কুলখনৰ শিক্ষাৰ মাধ্যম আছিল অসমীয়া। এইখনেই আজিৰ মোৰাজাৰ উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়।

ষাঠিৰ দশকত সমগ্ৰ অসমৰ লগতে মোৰাঝাৰ অঞ্চলতো বাওঁপন্থী আন্দোলনে গা কৰি উঠিছিল। গণতান্ত্ৰিক আন্দোলনে জন-সাধাৰণৰ প্ৰগতিশীল, আধুনিক চিন্তাৰ বিকাশ ঘটাই শিক্ষাৰ প্ৰতি আগ্ৰহ জন্মাইছিল। সত্তৰ আৰু আশীৰ দশকত এই অঞ্চলৰ বুজন সংখ্যক ছাত্ৰই নগাঁও কলেজ, এ.ডি.পি. কলেজৰ পৰা স্নাতক ডিগ্ৰী লৈ ওলাই আহিছিল। গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰা কেইবাজন ছাত্ৰই স্নাতকোত্তৰ উত্তীৰ্ণ হৈ বিভিন্ন চৰকাৰী, বেচৰকাৰী খণ্ডত চাকৰি ও বৃত্তিত নিয়োজিত হৈ অঞ্চলৰ বাহিৰত থাকিব লগা হৈছিল। এই সময়চোৱাত অসম অভিযান্ত্ৰিক মহাবিদ্যালয়ৰ পৰা ৰুহুল আমিন চাহাবও উত্তীৰ্ণ হৈ ওলাই আহিছিল। সম্ভৱতঃ তেখেতেই এই অঞ্চলৰ প্ৰথম অভিযন্তা। অতি দুখ লগা কথা যে, এই সময়ছোৱাত কোনো উচ্চ শিক্ষানুষ্ঠান প্ৰতিষ্ঠা কৰাৰ উদ্যোগ লোৱা নহ'ল। ফলত অসমৰ অন্যান্য অঞ্চলৰ তুলনাত এই অঞ্চল আধুনিক উচ্চ শিক্ষাৰ পৰা বঞ্চিত হৈ থাকিল।

১৯৮২ চনত হোজাই মহকুমা স্থাপন হোৱাৰ পিছত অঞ্চলৰ কিছু সংখ্যক শিক্ষিত লোক চাকৰি ও বৃত্তিগত কাৰণত নিজ অঞ্চললৈ ঘূৰি আহিল।

অঞ্চলৰ সু-সন্তান, সমাজ প্ৰেমী, শিক্ষানুৰাগী, প্ৰগতিশীল আন্দোলনৰ আগশাৰীৰ নেতা প্ৰয়াত আব্দুল খালেক চৌধুৰী (অধিবক্তা), মাষ্টাৰ ফৰমান আলী (প্ৰাক্তন এম.এল.এ) আৰু আমিৰ উদ্দিন আহমেদ আদি ব্যক্তিসকলৰ আহ্বানত ০৮-১০-১৯৮৯ ইং তাৰিখৰ এক পৱিত্ৰ ক্ষণত মোজাৰ স্নাতক কলেজ প্ৰতিষ্ঠাৰ উদ্দেশ্যে মোৰাজাৰ উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়ত এখনি সাধাৰণ সভা অনুষ্ঠিত হয়। উক্ত সভাত ৯ জনীয়া কাৰ্য্যকৰী কমিটি আৰু ৬ জনীয়া উপদেষ্টা মণ্ডলী গঠন কৰা হয়।

১। মোঃ ৰুহুল আমিন (সভাপতি)
২। মোঃ মোৰাকিব আলী (কাৰ্য্যকৰী সভাপতি)
৩। আব্দুছ ছামাদ (সহঃ সভাপতি)
৪। মোঃ আমি উদ্দিন আহমেদ (সাঃ সম্পাদক)
৫। মোঃ আব্দুছ ছালাম (সহঃ সম্পাদক)
৬। মোঃ মুজিবুৰ ৰহমান (সদস্য)
৭। নুৰুজ জামান (সদস্য)
৮। মোঃ মইন উদ্দিন (সদস্য)
৯। মোঃ আব্দুল মন্নান (সদস্য)

উপদেষ্টা মণ্ডলী সকলৰ নামঃ-

১। হাজী ফৰমান আলী, শিক্ষক, প্ৰাক্তন এম.এল.এ
২। আব্দুল খালেক চৌধুৰী, অধিবক্তা
৩। আব্দুল মন্নান
৪। আব্দুল জলিল ৰাগিবী, প্ৰাক্তন, এম.এল.এ
৫। আব্দুল মন্নান, প্ৰাক্তন প্ৰবক্তা, গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়
৬। হাজী আব্দুল ৰৌফ, হোজাই।

উক্ত কমিটিয়ে ১৯৯২-৯৩ চনত মোৰাজাৰ বজাৰত থকা কো-অপাৰেটিভ চ'ছাইটিৰ পৰিত্যক্ত ঘৰত পাঠদান কাৰ্য আৰম্ভ কৰে। ১৭ জন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰে পাঠদান কাৰ্যৰ শুভাৰম্ভ কৰে বিশিষ্ট শিক্ষাবিদ প্ৰয়াত লুৎফুৰ ৰহমান চাহাবে। প্ৰাৰম্ভিক পৰ্যায়ত মোজাৰ উচ্চতৰ মাধমিকৰ বিষয় শিক্ষক, ডবকা কলেজৰ প্ৰবক্তাসকলে পাঠদান কাৰ্য চলাই নিছিল। এই কমিটিৰ কাৰ্যকালত বৰপুখুৰী কিচামতত আব্দুল জলিল ৰাগিবী চাহাবৰ একান্ত প্ৰচেষ্টাত কলেজৰ বাবে ২৪ বিঘা মাটি আৱন্টন পোৱা হয়। আৱন্টিত মাটিত তেতিয়াৰ মুখ্যমন্ত্ৰী হিতেশ্বৰ শইকীয়া দেৱে কলেজৰ আধাৰশিলা স্থাপন কৰে আৰু খলিলুৰ ৰহমান চৌধুৰী (প্ৰাক্তন এম.এল.এ)ৰ প্ৰচেষ্টাত এখন অসম আৰ্হিৰ ঘৰ নিৰ্মাণ কৰা হয়। প্ৰায় এক দশক আৰ্থিক অনাটন, স্থায়ী প্ৰবক্তা নিযুক্তি, ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সংখ্যা বৃদ্ধি নোহোৱা ইত্যাদি কাৰণত কলেজখনে এটা সন্তোষজনক পৰ্যায়লৈ আগবাঢ়িব নোৱাৰিলে। উল্লেখনীয় যে, মোৰাজাৰ উচ্চতৰ মাধমিক বিদ্যালয়ৰ বাহিৰে অন্য উচ্চতৰ মাধমিক বিদ্যালয় বা জুনিয়ৰ কলেজ নথকা হেতুকে কলেজত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সংখ্যা তেনেই নগণ্য আছিল। কলেজৰ ভৱিষ্যত চিন্তা

কৰি, পৰিস্থিতি অধ্যয়ন ও মূল্যায়ন কৰি উপদেষ্টা মণ্ডলীৰ বিজ্ঞ সদস্য সকলৰ পৰামৰ্শ মৰ্মে ৩০-০৩-২০০৩ ইং তাৰিখে মোৱাজাৰ উচ্চতৰ মাধমিক বিদ্যালয়ৰ সভাগৃহত সাধাৰণ সভা অনুষ্ঠিত হয়। উক্ত সভাত অঞ্চলৰ বিশিষ্ট শিক্ষাপ্ৰেমী ব্যক্তিসকলক লৈ ২৩ জনীয়া কলেজ পৰিচালনা কমিটি গঠন কৰা হয়।

কমিটিৰ সদস্য সকল ঃ

১। যমুনামুখ বিধান সভা সমষ্টিৰ, প্ৰাক্তন এম.এল.এ, সভাপতি

২। মোঃ ৰাহুল আমিন, কাৰ্যকৰী সভাপতি

৩। মোঃ ছালেহ আহমেদ, উপ-সভাপতি

৪। মোঃ মোৰাকিব আলী, সাঃ সম্পাদক

৫। মোঃ হিফজুৰ ৰহমান, সহঃ সাধাৰণ সম্পাদক

সদস্য ঃ মোঃ ফৰিজ উদ্দিন চৌধুৰী, মোঃ আব্দুল মান্নান, মোঃ অলিউৰ ৰহমান, মোঃ আব্দুল হান্নান, মোঃ জয়নাল আবদ্দিন, মোঃ নুৰুল হক চৌধুৰী, মোঃ আমিৰ উদ্দিন আহমেদ, মোঃ লায়েক উদ্দিন আহমেদ, মোঃ ফখৰুল ইছলাম, মোঃ বদৰুল ইছলাম, মোঃ ইছাহাক আলী, মোঃ মাইন উদ্দিন, শ্ৰী বিজয় কৃষ্ণ মজুমদাৰ, মোঃ আব্দুল হাচিব, মোঃ আব্দুছ ছাত্তাৰ (প্ৰাক্তন অধ্যক্ষ), মোঃ ছৈয়দ আহম্মদ আলী (অধ্যক্ষ)।

উক্ত কমিটিয়ে কো-অপাৰেটিভ চ'ছাইটিৰ মাটি ক্ৰয় কৰি গৃহ নিৰ্মাণৰ কাম আৰম্ভ কৰে। ২০০৮ চনত কলেজত পৰীক্ষা কেন্দ্ৰ স্থাপন কৰে। প্ৰবক্তা ও কৰ্মচাৰীৰ নিযুক্তি প্ৰক্ৰিয়া ২০১০ চনত সম্পন্ন কৰে। বিভাগীয় তদন্ত, পৰিদৰ্শনৰ অন্তত ২০০৯ চনত কলেজৰ প্ৰবক্তাসকল ও কৰ্মচাৰীসকলৰ দৰমহা শিতানত ২,০৫,৮৮২/- টকাৰ সৰ্ব্ব প্ৰথম চৰকাৰী আৰ্থিক সাহায্য পায়। ২০১০ চনত ২২,৬৮,০০০/- টকা আৰু ২০১৩-১৪ চনত ২২,৫০,০০০/- টকা দৰমহা শিতানত পায়। ইয়াৰ পিছৰ বছৰ সমূহত আৰ্থিক সাহায্য বন্ধ হৈ যোৱাত কলেজখনে আৰ্থিক সংকটত ভূগিব লগা হয়।

অৱশেষত ২০২০ চনৰ আগষ্ট মাহত অসম চৰকাৰে কলেজৰ প্ৰবক্তা ও কৰ্মচাৰীৰ পদসমূহ প্ৰাদেশিকীকৰণ কৰাৰ কথা ঘোষণা কৰে। এই ঘোষণাই মোৱাঝাৰ বৃহত্তৰ অঞ্চলত আনন্দৰ বন্যা বোৱাই আনে। পিছে ০৫-০২-২০২১ ইং তাৰিখৰ পৰা উক্ত ঘোষণা কাৰ্যকৰী কৰা হয়। আজিৰ তাৰিখত কলেজত প্ৰৱক্তাৰ সংখ্যা ২১ জন আৰু কৰ্মচাৰীৰ সংখ্যা ১০ জন আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সংখ্য ৭০০ জনৰ ওপৰত আছে।

যোৱা তিনিটা দশকত অসমৰ অন্যান্য অঞ্চলত উচ্চ শিক্ষানুষ্ঠানকে আদি কৰি বহুতো কাৰিকৰী, বৃত্তিমূলক আধুনিক প্ৰযুক্তিৰ শিক্ষানুষ্ঠান গঢ় লৈ উঠিছে। শিক্ষা, সাহিত্য, সংস্কৃতি ও আৰ্থিক বিকাশৰ ক্ষেত্ৰত আমাৰ প্ৰদেশখন যথেষ্ট আগুৱাই যোৱা পৰিলক্ষিত হৈছে। উন্নয়নমুখী প্ৰদেশখনৰ সামগ্ৰীক চিত্ৰখন আৰু আমাৰ অঞ্চলৰ বিকাশৰ চিত্ৰখন সম্পূৰ্ণ পৃথক। আধুনিক শিক্ষাৰ প্ৰসাৰ ও প্ৰচাৰ আৰু নাৰী শিক্ষাৰ অভাৱেই ইয়াৰ মূল কাৰণ। প্ৰতিষ্ঠাতা সকলে সমাজখনক সকলো দিশত আগুৱাই নিয়াৰ মহান উদ্দেশ্য ও লক্ষ্যত উপনীত হোৱাৰ দিশত কৰা চেষ্টাৰ ফলস্বৰূপে আজি কলেজখন চৰকাৰী (Provincilised) হৈছে।

বিগত তিনিটা দশকৰ অভিজ্ঞতাৰ পৰা এটা কথাই ক'ব পাৰি যে, অঞ্চলৰ প্ৰগতিশীল, শিক্ষাপ্ৰেমী জনসাধাৰণ যিকোনো গঠনমূলক কামত নিজৰ সামৰ্থ্য, শক্তি আৰু জ্ঞান অনুসৰি সহযোগিতা আগবঢ়াবলৈ কেতিয়াও পিছপৰি নাথাকে। ইয়াৰ মাজতে দুই এটা সৰু-সুৰা নেতিবাচক ঘটনাও নোহোৱা নহয়। বৰ্তমানে কলেজ থকা মাটিখিনি নমাটি কো-অপাৰেটিভ চ'ছাইটিৰ 'Liquidation' ত থকা মাটি আছিল। এই মাটিতেই থকা পৰিত্যক্ত ঘৰত কলেজৰ পাঠদান কাৰ্য চলাই থকা হৈছিল। ২০০৫ চনত মাটিখিনি কলেজৰ নামত ক্ৰয় কৰা হয়। কেইজনমান লোকে অতি গোপনীয়বাৱে মাটিখিনি ক্ৰয় কৰাও চেষ্টা চলাইছিল যদিও নগাওঁ কোঅপাৰেটিভ পঞ্জীয়ন কাৰ্যালয়ৰ গঁগে উপাধিৰ পঞ্জীয়ক মহোদয়ৰ একান্ত চেষ্টাত কলেজে মাটিখিনি ক্ৰয় কৰিবলৈ সক্ষম হয়। ইয়াৰ উপৰিও আৰ.টি.আই-ৰ উপদ্ৰৱে পৰিচালনা কমিটিক যথেষ্ট আমনি দিছিল। দায়িত্বশীল ব্যক্তিয়েও কলেজ নহ'ব বুলি দিয়া মন্তব্যৰে কমিটিৰি মনোবল দুৰ্বল কৰাৰ অপচেষ্টা কৰিছিল। এনে নেতিবাচক সৰু-সুৰা ঘটনাই অঞ্চলৰ শিক্ষাপ্ৰেমী ৰাইজ তথা পৰিচালনা কমিটিৰ সদস্য সকলৰ উদ্দেশ্য আৰু লক্ষ্যৰ পৰা বিচলিত কৰিব পৰা নাই।

উপদেষ্টা মণ্ডলীৰ সদস্যদ্বয় প্ৰয়াত আব্দুল খালেক চৌধুৰী (অধিবক্তা) আৰু প্ৰয়াত মাষ্টাৰ ফৰমান আলীয়ে (প্ৰাক্তন এম.এল.এ) অহৰহ পৰিচালনা কমিটিক বিভিন্ন

পৰামৰ্শ দি উৎসাহিত কৰিছিল। এদিন পৰিচালনা কমিটিৰ সভাত মাথো তিনিজন সদস্য উপস্থিত হোৱা হেতুকে সভাখন বাতিল কৰিব লগীয়া হৈছিল। সভাখন বাতিল হোৱা বুলি জানি উপদেষ্টা প্ৰয়াত কমৰেড আব্দুল খালেক চৌধুৰীয়ে কৈছিল, "সভাখন বাতিল কৰাটো ঠিক হোৱা নাই। যিকোনো অনুষ্ঠান-প্ৰতিষ্ঠানৰ প্ৰাৰম্ভিক অৱস্থাত এনেকুৱা হয়েই, এই তিনিজনে সিদ্ধান্ত লৈ আগবাঢ়ি যাব লাগিছিল, লাহে লাহে মানুহ গঠনমূলক কামত আগুৱাই আহিব, ভৱিষ্যতে এনে নকৰিবা"। এনে মূল্যৱান পৰামৰ্শক পাথেয় কৰি আমি আগবাঢ়িছিলোঁ উদ্দেশ্য আৰু লক্ষ্যত উপনীত হোৱাৰ বাবে।

মনত পৰে এদিনাখন কলেজ পৰিচালনা কমিটিৰ সভালৈ যোৱাৰ সময়ত পুৰণি মাৰুতী কাৰখন পামচাৰ হ'ল। ঠিক কৰি কলেজ পোৱালৈকে এঘন্টামান পলম হ'ল। কলেজৰ সন্মুখত এজন প্ৰতিষ্ঠিত ব্যৱসায়ী চুলতান আহমেদক লগ পাই গাড়ী পামচাৰ হোৱা কথা কোৱাত চুলতান আহমেদ কৈছিল, "কলেজৰ কামত আহি এনে অৱস্থা হ'ল, মই আপোনাৰ গাড়ীৰ দুটা নতুন টায়াৰ কিনি দিম, আপুনি কলেজত নহাকৈ নাথাকিব"। এনে মন মানসিকতাৰ ব্যক্তিৰ উৎসাহজনক কথা সঁচা অৰ্থত প্ৰেৰণাদায়ক আছিল।

মোৰাজাৰ কলেজে গোটেই অঞ্চলত শিক্ষাৰ প্ৰচাৰ ও প্ৰসাৰত বিশেষ ভূমিকা পালন কৰিছে। বিগত দুটা দশকৰ ভিতৰত কেইবাখনো জুনিয়ৰ কলেজ স্থাপন হৈছে। অনুন্নত যোগাযোগ ব্যৱস্থা হোৱা স্বত্ত্বেও বহুতো ব্যক্তিগত মাধ্যমিক স্কুল, জাতীয় বিদ্যালয় আদি গাঁও অঞ্চলত স্থাপন হৈছে। এক কথাত ক'বলৈ গ'লে কপাহবাৰী আৰু নমাটি মৌজাৰ অধীনস্থ বৃহত্তৰ এলেকাত শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত মোৰাজাৰ কলেজে ঐতিহাসিক পৰিৱৰ্তনৰ সূচনা কৰিছে। বহুতো মেধাসম্পন্ন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে সুখ্যাতিৰে এই কলেজৰ পৰা উত্তীৰ্ণ হৈছে। আনকি গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অধীনৰ কলেজ সমূহৰ ভিতৰত আৰবী-বিষয়ত ১ম স্থান দখল কৰি অঞ্চললৈ গৌৰৱ কঢ়িয়াই আনিছে। নাৰী শিক্ষাৰ দিশত পিছপৰি থকা ঠাইখন আজি সম্পূৰ্ণ পৃথক ৰূপত উজ্বলি উঠিছে। কলেজত ছাত্ৰীৰ সংখ্যা প্ৰায় অৰ্ধেক। নাৰী শিক্ষাৰ অভূতপূৰ্ব উত্থান সমাজৰ শৈক্ষিক অগ্ৰগতিৰ এটি যোগাত্মক দিশ। কলেজ প্ৰতিষ্ঠাতা সকলৰ মূল উদ্দেশ্য "নাৰী শিক্ষাৰ সম্প্ৰসাৰণ" সফল হোৱা বুলি নিশ্চয় কৈ ক'ব পাৰি।

সুদীৰ্ঘ তিনিটা দশক কাল আৰ্থিকভাৱে অতি দুৰ্বল, ব্যৱসায়-বাণিজ্যত অনগ্ৰসৰ এটি অঞ্চলৰ কলেজখনৰ আৰ্থিক প্ৰয়োজনৰ জোৰা মৰা আছিল অতিশয় কঠিন কাম। দান-বৰঙণিৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল অনুষ্ঠানখনক আগুৱাই নিয়াত বহুতো দানী ও বহল মনৰ ব্যক্তিয়ে দান বৰঙণিৰে সহায় সহযোগিতা আগবঢ়াইছিল। হোজাইস্থিত আজমল গ্ৰুপ অব কোম্পানীকে আদি কৰি হোজাই ও মোৰাজাৰবাসী কেইবাজনো ব্যৱসায়ী, চৰকাৰী আৰু মাষ্টাৰ ৰোল শ্ৰমিকসকলে বুজন পৰিমাণৰ ধন কলেজৰ পুজিঁলৈ আগবঢ়াইছিল। প্ৰাক্তন মন্ত্ৰী ৰকিবুল হুছেইন, বৰ্তমান সাংসদ মৌলানা বদৰ উদ্দিন আজমল, প্ৰাক্তন বিধায়ক আব্দুৰ ৰহমান আজমল, নগাওঁ জিলা পৰিষদৰ প্ৰাক্তন সভাপতি ধনীৰাম থাউচেন, সদস্য মাহমোদ হুছেইন, হোজাইস্থিত ব্যৱসায়ী তৈয়ব আলী, গিয়াছ উদ্দিন, হুছেইন আহমেদ আনফৰে কলেজলৈ দান-বৰঙণি আগবঢ়াই উপকৃত কৰিছিল। আজমল ফাউণ্ডেচন (NGO) আৰু মৰ্কজুল মা'আৰিফৰ (NGO) দ্বাৰা আৰু স্থানীয় পঞ্চায়তৰ সভাপতি সমেত বিভিন্ন জনৰ নিৰ্মাণ কাৰ্যত সহায় সহযোগিতা উল্লেখনীয়। কেইবা লাখ টকীয়া খোৱা পানীৰ আঁচনিটো আজমল গ্ৰুপ অব কোম্পানীৰ CEO আমিৰ উদ্দিন আজমলৰ মহানুভৱতাৰ ফলত কলেজে পাবলৈ সক্ষম হৈছে। থিয়েটাৰ প্ৰদৰ্শন আয়োজন কৰি কলেজৰ পুঁজি সংগ্ৰহৰ অভিযান এটা উল্লেখনীয় পদক্ষেপ আছিল। সাংস্কৃতিক আমোদ-প্ৰমোদৰ পৰা বঞ্চিত হৈ থকা যুৱচামে থিয়েটাৰ প্ৰদৰ্শন কাৰ্য আঁকোৱালি লৈছিল। গোড়া কিছু সংখ্যক লোকৰ বিৰোধিতা স্বত্ত্বেও কলেজৰ স্বাৰ্থত যুৱ ছাত্ৰসকলে যথেষ্ট পৰিশ্ৰমৰ দ্বাৰা ২০০৮-২০১০ বৰ্ষত থিয়েটাৰ অনুষ্ঠিত কৰি কলেজৰ পুঁজি সংগ্ৰহত সহায় কৰিছিল। যুৱ ছাত্ৰৰ এনে গঠনমূলক কামে কলেজৰ লগত জড়িত সকলোকে অধিক উৎসাহিত কৰিছিল।

কলেজৰ আৰম্ভণিৰ কালছোৱাত অঞ্চলৰ উচ্চ শিক্ষিত প্ৰয়াত আব্দুছ ছালামে কলেজৰ অধ্যক্ষ (অবৈতনিক) পদৰ দায়িত্ব লৈ সেৱা আগবঢ়াইছিল। স্বাস্থ্যজনিত কাৰণত তেখেতে অব্যাহতি লোৱাত প্ৰবক্তা আব্দুছ ছাত্তাৰ মহাশয়ে অধ্যক্ষৰ দায়িত্ব লয়। ব্যক্তিগত কাৰণত তেখেতেও অব্যাহতি লোৱাত বৰ্তমান অধ্যক্ষ ড° ছৈয়দ আহম্মদ আলী চাহাবক অধ্যক্ষৰ দায়িত্ব দিয়া হয় আৰু তেতিয়াৰ পৰাই তেখেতে

নিজৰ দায়িত্ব পালন কৰি সেৰা আগবঢ়াই আছে।

অনুন্নত এটি অঞ্চলত উচ্চ শিক্ষানুষ্ঠান প্ৰতিষ্ঠা কৰাৰ উন্নত আন্তগাঁথনি, সমৃদ্ধ পুথিভঁড়াল, স্থায়ী প্ৰৱক্তা নিযুক্তি, দৰমহা আদি নিয়মীয়াকৈ আদায় দিয়া আৰু গুণগত পাঠদান কাৰ্যৰ দ্বাৰা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক দক্ষ, সুনাগৰিক হিচাপে গঢ়ি তোলা অতি কষ্ট সাধ্য কাম। চৰকাৰী পৃষ্ঠপোষকতাৰ অবিহনে এই সকলো কাম সম্পন্ন কৰাটো প্ৰত্যাহ্বান স্বৰূপ আছিল। অঞ্চলৰ জনগণ বিশেষকৈ যুৱ সমাজৰ অকৃত্ৰিম ত্যাগ, কষ্ট আৰু সহযোগিতাই এনে এশ এবুৰি সমস্যাক নেওচি সমাজৰ সাৰ্বিক উন্নতি ও শৈক্ষিক বিকাশ ত্বৰান্বিত কৰাৰ মানসেৰে কলেজখনক আগুৱাই নিয়াত অৰিহণা যোগাইছিল। ফলত বৃহত্তৰ অঞ্চলৰ জনসাধাৰণৰ মাজত জাগৰণৰ সৃষ্টি কৰিছিল। তিনিটা দশকৰ উত্থানৰ অভিজ্ঞতাৰে সমৃদ্ধ কলেজখনৰ সৰু-ডাঙৰ ঘটনাসমূহ উল্লেখ কৰি লিখিবলৈ হ'লে ই এখন কিতাপৰ ৰূপ ল'ব। সীমিত সমল ও ভাষা জ্ঞানেৰে এয়া সম্ভৱপৰ নহ'ল।

ৰাজনৈতিক মতাদৰ্শৰ ভিন্নতাই সমাজ সচেতন ব্যক্তি সকলক বিভিন্ন সময়ত ঐক্যবদ্ধ হোৱাত আৰু যৌথ প্ৰচেষ্টাৰে সামাজিক কামত আগবাঢ়ি যোৱাত অসুবিধাৰ সৃষ্টি নকৰা নহয়। অনগ্ৰসৰ, কু-সংস্কাৰে আৱৰি থকা সমাজত এনে কাৰক বিলাকে সুদূৰ প্ৰসাৰী প্ৰভাৱ পেলোৱাৰ সম্ভাৱনীয়তা নুই কৰিব নোৱাৰি। আমাৰ অঞ্চলত সাহিত্য, সংস্কৃতিৰ চৰ্চা অধ্যয়ন আৰু অনুশীলন এতিয়াও চালুকীয়া পৰ্যায়ত আছে। আওপুৰণি চিন্তা আৰু মানসিকতাৰ পৰা প্ৰযুক্তিৰ বিকাশৰ এই যুগত আমি মুক্ত হ'ব নোৱাৰাটো সমাজখনৰ বাবে কল্যাণজনক নহয়। ফলত অঞ্চলটোত উচ্চ শিক্ষানুষ্ঠান প্ৰতিষ্ঠাত অহেতুক পলম হোৱা দেখা যায়। আজিও বৃত্তিমুখী কাৰিকৰী শিক্ষানুষ্ঠান গঢ় লৈ নুঠিল। ৰাজনৈতিক মতাদৰ্শৰ ভিন্নতা একাষৰীয়া কৰি সামাজিক উন্নয়নৰ কামত ঐক্যবদ্ধভাৱে আগুৱাই যোৱাটো সময়ৰ আহ্বান।

আজি যুৱ ভাৰতৰ যুৱ সমাজ গণতান্ত্ৰিক, প্ৰগতিশীল চিন্তা চৰ্চাৰ জৰিয়তে গঠনমূলক কামত আগবাঢ়ি আহি সমাজখনক সময়ৰ লগত খোজমিলাই পৰিবৰ্তনৰ দিশত আগুৱাই নিব আৰু সমাজক কু-সংস্কাৰমুক্ত কৰি বিজ্ঞান মনস্কতাৰ ধ্যান, ধাৰণা প্ৰতিষ্ঠা কৰাৰ দিশত আগুৱাই নিব। এয়া দেশ, জাতি আৰু সমাজৰ বাবে মংগল হ'ব।

কবি নজৰুল ইছলামৰ এফাকি কবিতাৰে সামৰিছোঁ-

"চল্, চল্, চল্।
চল্, চল্, চল্।।
উৰ্দ্ধ গগনে বাজে মাদল
নিম্নে উতলা ধৰণীতল
অৰুণ প্ৰাতের তরুণ দল
চল্‌রে চল্‌রে চল্
চল্ চল্ চল্।।
উষার দুয়ারে হানি আঘাত
আমরা আনিব রাঙা প্রভাত
আমরা টুটাব তিমির রাত
বাধার বিন্ধ্যাচল।"

জয়তু মোৰাজাৰ কলেজ।

খাবৰ বাবে, পিন্ধিবৰ বাবে, মুৰ গুজিবৰ বাবে মানুহে যিহকে কৰে সেয়ে কলাকৃষ্টিৰ জগত। সেয়াও সংগ্ৰামৰে ক্ষেত্ৰ। তাৰ জৰিয়তেও গণজাগৰণ আনিব পাৰি। বিপ্লৱৰ এক হাতিয়াৰ হল মানুহ।
-বিষ্ণুৰাভা।

অসহযোগ আন্দোলনত অসমীয়া ছাত্ৰৰ ভূমিকা

অলিউৰ ৰহমান পাটোৱাৰী
সহকাৰী অধ্যাপক
ইতিহাস বিভাগ

ঊনবিংশ শতিকাৰ দ্বিতীয় দশকত অসম বৃটিছ সাম্ৰাজ্যবাদীৰ কৱলত পৰে। অসমীয়া ছাত্ৰসকলে সেইসময়ত কলিকতাত অধ্যয়ন কৰি আছিল। স্বাধীনতা আন্দোলনত অসমীয়া ছাত্ৰসকলে কলিকতাৰ পৰাই আন্দোলনৰ পটভূমি শিকিছিল। ঊনবিংশ শতিকাৰ শেষ দশক কেইটাত কলিকতা আছিল অসমীয়া সামন্তীয় শ্ৰেণীৰ অৱশিষ্ট অংশ আৰু ইতিমধ্যে জন্ম লাভ কৰা আৰু বিকাশমান অসমীয়া মধ্যবিত্ত শ্ৰেণীৰ ৰাজনৈতিক চিন্তা চৰ্চাৰ কঠীয়াতলী। অৱশ্যে বিংশ শতিকাৰ পহিলা বছৰটোৰ পৰাই অসম শিক্ষাৰ প্ৰাণকেন্দ্ৰ হৈ উঠিছিল। কাৰণ ১৯০১ চনত গুৱাহাটীত কটন কলেজ স্থাপিত হয়। ১৯৩০ চনত যোৰহাটত জগন্নাথ বৰুৱা কলেজ প্ৰতিষ্ঠা কৰা হয়। আছাম এছ'চিয়েছন, যোৰহাট সাৰ্বজনিক সভা, অসম ছাত্ৰ সন্মিলন আদি অসমৰ জাতীয় অনুষ্ঠানবোৰত ছাত্ৰসকলে এক বিশেষ ভূমিকা পালন কৰিছিল।

১৯২০ চনত কংগ্ৰেছৰ বিশেষ কলিকতা অধিৱেশনত খিলাফটৰ সমৰ্থনত চৰকাৰৰ সৈতে অসহযোগৰ প্ৰস্তাৱ গৃহীত কৰা হয়। তাৰ পিছত সেই বছৰতেই ডিচেম্বৰ মাহত নাগপুৰত অনুষ্ঠিত হোৱা কংগ্ৰেছৰ অধিৱেশনত অসহযোগৰ প্ৰস্তাৱৰ প্ৰতি অনুমোদন জনোৱা হয়।

ভাৰতৰ বিভিন্ন ঠাইৰ দৰে অসমতো অসহযোগ আন্দোলনে গা কৰি উঠিছিল। আছাম এছ'চিয়েছনৰ গুৱাহাটীত বহা বিশেষ অধিৱেশনত (১৯২০) অসহযোগ আন্দোলনৰ কাৰ্যসূচীৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা হয়। উল্লেখযোগ্য যে এই অধিৱেশনতে আছাম এছ'চিয়েছনক অসম প্ৰাদেশিক কংগ্ৰেছ কমিটিলৈ ৰূপান্তৰ কৰা হয়। ১৯২১ চনৰ ৫ জুনত গুৱাহাটীত বহা সভাই প্ৰদেশ কংগ্ৰেছ কমিটিখন গঠন কৰে। এইদৰে আনুষ্ঠানিকভাৱে এটা সৰ্বভাৰতীয় সংগঠনৰ এক শাখা অসমত গঠন কৰা হয়।

অসমত অসহযোগ আন্দোলনৰ সংগঠক, পৰিচালক আৰু অংশগ্ৰহণকাৰী আছিল স্কুল কলেজৰ ছাত্ৰ। অসমত কংগ্ৰেছ সমিতি গঠন কৰা, কংগ্ৰেছৰ সদস্য ভৰ্ত্তি কৰা, বিদেশী পণ্য সামগ্ৰী বিশেষকৈ মদ, ভাং, কানি আৰু বিদেশী বস্ত্ৰৰ দোকান পোহাৰৰ সন্মুখত পিকেটিং কৰা, সভা-সমিতি অনুষ্ঠিত কৰা, শোভাযাত্ৰা উলিওৱা আদি আন্দোলনৰ কাৰ্যসূচীসমূহৰ ভিতৰৰ সকলোবোৰ কাম ছাত্ৰসকলেই অগ্ৰণী ভূমিকা লৈছিল।

উল্লেখযোগ্য যে ১৯২০ চনৰ ১৫-১৬ ডিচেম্বৰত অনুষ্ঠিত **নিখিল ভাৰত ছাত্ৰ সন্মিলনত** চন্দ্ৰনাথ শৰ্মাৰ নেতৃত্বত কটন কলেজ আৰু কলিকতাৰ কলেজত অধ্যয়নৰত কেইবাজনো ছাত্ৰই যোগদান কৰিছিল। ছাত্ৰাৱস্থাতে চন্দ্ৰনাথ শৰ্মা অসম ছাত্ৰ সন্মিলনৰ এজন অন্যতম সংগঠক, ছাত্ৰ কৰ্মী আছিল। কিন্তু আছাম এছ'চিয়েছন জন্ম হোৱাৰ লগে লগে তেওঁ এই সংগঠনৰ এজন বলিষ্ঠ কৰ্মীলৈ পৰিণত হৈছিল। সাহিত্যিক দণ্ডিনাথ কলিতাই লিখিছে- "চন্দ্ৰনাথে গৱৰ্ণমেন্টৰ সহযোগত দেশৰ কল্যাণ সাধন কৰাৰ সপক্ষেহে আছিল আৰু আৱশ্যক বুজি কেতিয়াবা স্বতন্ত্ৰভাৱে; কেতিয়াবা এছ'চিয়েছনৰ জৰিয়তে নানা বেমেজালিৰ কথা

গৱৰ্নমেন্টৰ গোচৰলৈ আনিছিল।

স্কুল-কলেজ বৰ্জন কৰা আন্দোলনৰ প্ৰধান কাৰ্যসূচী আছিল। সেয়ে স্কুল-কলেজ বৰ্জন কৰাৰ ক্ষেত্ৰত কলেজীয়া ছাত্ৰ সকলৰ কাৰ্য স্কুলীয়া ছাত্ৰসকলৰ বাবে আদৰ্শনীয় আৰু অনুকৰণীয় হোৱাটো পৰিলক্ষিত হৈছিল। পূৰ্ণ চন্দ্ৰ শৰ্মাই এই বিষয়ে লিখিছে- "আমি কলেজৰ উচ্চতম শ্ৰেণীৰ ছাত্ৰ আৰু আমালোকে কলেজৰ বা স্কুলবিলাকৰ ছাত্ৰসকলে লক্ষ্য কৰি আছোঁ। ছাত্ৰই যদি অসহযোগ আন্দোলন নকৰে, বুঢ়া বিলাকে দেশৰ স্বাধীনতা আনিব পাৰিবনে?" সেই সময়ত অসম ছাত্ৰ সন্মিলনৰ সম্পাদক আছিল গুৱাহাটীৰ আৰ্ল ল' কলেজৰ ছাত্ৰ হেমচন্দ্ৰ বৰুৱাই কলেজ বৰ্জন কৰা নাছিল। তেওঁৰ সহপাঠী আছিল মহেশ্বৰ বৰুৱা আৰু সিদ্ধিনাথ শৰ্মা। পৰৱৰ্তীকালত মহেশ্বৰ বৰুৱাই কলেজ বৰ্জন কৰি আন্দোলনত যোগ দিছিল যদিও সিদ্ধিনাথ শৰ্মাই তেনে কৰা নাছিল।

অসমৰ একমাত্ৰ কলেজ কটন কলেজত অসহযোগ আন্দোলনে বা' বলাবলৈ ধৰিলে। অসমত অসহযোগ আন্দোলনৰ ক্ষেত্ৰ প্ৰস্তুত কৰাত কংগ্ৰেছ আৰু ছাত্ৰ সংগঠন উভয় দিশতেই চন্দ্ৰনাথ শৰ্মা আছিল একমেৱ দ্বিতীয়ম নেতা। তেওঁ ছাত্ৰ সকলক কলেজ বৰ্জন কৰি আন্দোলনত সক্ৰিয় অংশগ্ৰহণ কৰিবলৈ উদাত্ত আহ্বান জনাইছিল।

কলেজ বৰ্জনৰ বাবে আদিৰে পৰাই ছাত্ৰ সকলক চন্দ্ৰনাথ শৰ্মাই উদ্গনি দিয়াৰ উপৰিও অম্বিকাগিৰী ৰায় চৌধুৰী, ত্ৰিগুনা চৰণ বৰুৱা, মহিবুদ্দিন আহমেদ আদিয়েও মাজেসময়ে দিহা পৰামৰ্শ দিছিল। আনকি ফুকন, বৰদলৈ, চলিহা এই ত্ৰিমূৰ্ত্তিৰ বিৰোধিতা স্বত্বেও বিষ্ণুৰাম মেধি, ৰোহিনী কুমাৰ চৌধুৰী আৰু কামাখ্যা ৰাম বৰুৱাই তৎকালেই ছাত্ৰসকলে কলেজ বৰ্জন কৰাৰ পোষকতা কৰিছিল।

ওপৰত উল্লেখ কৰি অহা ছাত্ৰ সকলৰ উপৰিও পূৰ্ণ চন্দ্ৰ শৰ্মা, ৰামেশ্বৰ ভট্টাচাৰ্য্য, কবি চন্দ্ৰ মহন্ত, অক্ষয় কুমাৰ দাস, বিশ্বনাথ দাস, জগমোহন শৰ্মা, কেশৱানন্দ ভট্টাচাৰ্য্য, ৰবীন্দ্ৰনাথ বৰদলৈ, হৰেন্দ্ৰ কুমাৰ ৰায়, ৰহিমুদ্দিন আহমেদ, মন্তোৰাম বৰা, জহিৰুদ্দিন, অম্বিকা কুমাৰ বৰুৱা, শিৱ প্ৰসাদ বৰুৱা, দুৰ্গাধৰ বৰুৱা, আদি ছাত্ৰই কটন কলেজ বৰ্জন কৰি অসহযোগ আন্দোলনত জঁপিয়াই পৰিছিল।

১৯২০-২২ চনৰ অসহযোগ আন্দোলনৰ সময়ত কলেজ বৰ্জন কৰি আন্দোলনত ব্ৰতী হৈ পৰা ছাত্ৰ সকলৰ ভিতৰত অন্যতম আছিল অমিয় কুমাৰ দাস। তেওঁ কলিকতা বিশ্ববিদ্যালয়ৰ তৃতীয় বাৰ্ষিক আইনৰ ছাত্ৰ আছিল। গুৱাহাটীৰ ভূৱনেশ্বৰ বৰুৱা আৰু শিৱসাগৰৰ বিমলকান্ত বৰুৱাই চৰকাৰী কলেজ বৰ্জন কৰি কংগ্ৰেছৰ কামত ব্ৰতী হৈছিল। কলিকতাৰ কলেজত পঢ়ি থকা যোগেন্দ্ৰ নাথ, হৰেন্দ্ৰ কুমাৰ সিংহ, গৌৰীকান্ত চক্ৰৱৰ্তী, গিৰীন্দ্ৰ কুমাৰ নাথ, সুৰেন্দ্ৰ মোহন সেনগুপ্ত, গুৱাহাটীৰ কলেজত পঢ়ি থকা সুৰেন্দ্ৰ মোহন দাস, মনিকান্ত দাস, উমেশ চন্দ্ৰ শৰণীয়া, আৰ্মেদ আলী, ডাঃ ঘনশ্যাম দাস আদি গোৱালপৰীয়া ছাত্ৰসকলে কলেজ ত্যাগ কৰি আন্দোলনত অংশগ্ৰহণ কৰাৰ লগতে কংগ্ৰেছী ৰাজনীতিত সোমাই পৰে।

গতিকে দেখা যায় যে অসমত ছাত্ৰসকলে আন্দোলন আৰম্ভ কৰাৰ পিছতহে নবীন চন্দ্ৰ বৰদলৈ, তৰুণ ৰাম ফুকন, কুলধৰ চলিহা আদি নেতাসকলে আন্দোলনত অংশগ্ৰহণ কৰিছিল। ডাঃ কনক চন্দ্ৰ বৰুৱাই এই সম্পৰ্কে লিখিছে "অসমত মহাত্মা গান্ধীৰ প্ৰকৃত অসহযোগ আন্দোলন কটন কলেজৰ চৌহদৰ পৰা আৰম্ভ হয়। কটন কলেজৰ ছাত্ৰই এই আন্দোলনৰ সূত্ৰপাত কৰে। তাৰ আগতে নেতাসকলে বিশেষ একো কৰিব পৰা নাছিল।"

লাহে লাহে কলেজীয়া ছাত্ৰসকলৰ কলেজ বৰ্জনৰ আদৰ্শকে লৈ স্কুলীয়া ছাত্ৰসকলেও অসমৰ বিভিন্ন ঠাইত স্কুল বৰ্জন কৰি আন্দোলনৰ গতি ক্ষীপ্ৰতৰ কৰি তুলিছিল। ১৯২১ চনৰ আদিতে মঙ্গলদৈত স্কুলীয়া ছাত্ৰসকলে স্কুল বৰ্জন কৰিছিল। মঙ্গলদৈৰ উপৰিও তেজপুৰ, গুৱাহাটী, নলবাৰী, ৰঙিয়া, গোৱালপাৰা, যোৰহাট, ডিব্ৰুগড়, উত্তৰ লক্ষীমপুৰ, নগাওঁ আদি জিলাতো বহু স্কুলীয়া ছাত্ৰই স্কুল বৰ্জন কৰি আন্দোলনৰ কাৰ্যত জড়িত হৈ পৰিছিল। ১৯২১ চনৰ মাৰ্চ মাহত চন্দ্ৰনাথ শৰ্মাই নগাঁৱত অসহযোগ আন্দোলনত অংশগ্ৰহণ কৰিবলৈ জনসাধাৰণক আহ্বান জনাইছিল। তেওঁৰ ভাষণত মুগ্ধ হৈ সাৰদাকান্ত বৰদলৈ, চন্দ্ৰকান্ত বৰকাকতী, লক্ষী কান্ত বৰকাকতী, ডম্বৰুধৰ হাজৰিকা, আব্দুল মনাফ, ধনবৰ পাটৰ

আদি বহু ছাত্রই স্কুল বৰ্জন কৰি আন্দোলনত অংশগ্ৰহণ কৰিবলৈ ওলাই আহিছিল।

ছাত্ৰসকলৰ উপৰিও শ্ৰমিক, কাৰিকৰ, ক্ষুদ্ৰ ব্যৱসায়ী, উকীল, চৰকাৰী চাকৰিয়াল, চাহ বনুৱা আদি সকলো শ্ৰেণীৰ লোকেই আন্দোলনৰ কাৰ্যসূচী প্ৰচাৰ কৰিছিল। অসমৰ কোনো কোনো অঞ্চলত অসহযোগ আন্দোলন খাজনা বন্ধ আন্দোলনলৈ পৰিৱৰ্তিত হৈছিল। অসমৰ মহিলাসকলৰ এই আন্দোলনত অংশগ্ৰহণ অতি চমকপ্ৰদ ন'হলেও উল্লেখনীয় নেতা সকলক বন্দী কৰাৰ প্ৰতিবাদত তেওঁলোক ৰাজপথলৈ ওলাই আহিছিল।

অসহযোগ আন্দোলনৰ পৰিচালনাৰ দায়িত্ব দিয়া হৈছিল মহাত্মা গান্ধীক আৰু আন্দোলনত অহিংসা পন্থা অৱলম্বন কৰিলে ভাৰতবৰ্ষই এবছৰৰ ভিতৰতে স্বাধীনতা লাভ কৰিব বুলি গান্ধী আৰু তেওঁৰ অনুগামী সকলে বিশ্বাস আৰু প্ৰচাৰ কৰিছিল। কিন্তু ১৯২২ চনৰ ৫ ফেব্ৰুৱাৰী তাৰিখে উত্তৰ প্ৰদেশৰ চৌৰিচৰাত আন্দোলনকাৰী সকল চৰকাৰী আতিশয্যাত অতিষ্ঠ হৈ গান্ধীজীৰ অহিংস আদৰ্শ বাদ দিয়ে। পুলিচ থানা জ্বলাই দিয়াত আৱদ্ধ হৈ কেইবাজনো পুলিচৰ মৃত্যু হয়। ঘোষিত অহিংস আন্দোলনৰ নীতি বিসৰ্জন দিয়াত তেওঁ দুখ পায় আৰু ততালিকে অসহযোগ আন্দোলন স্থগিত ৰাখে।

যি কি নহওঁক অসহযোগ আন্দোলনে অসমত বাৰুকৈয়ে প্ৰভাৱ পেলাইছিল। অসহযোগ আন্দোলনত অংশগ্ৰহণ কৰা ছাত্ৰসকলে গাওঁ অঞ্চলত কংগ্ৰেছ সংগঠন গঢ়ি তোলা, তিলক স্বৰাজ ভৰাঁললৈ চাঁদা সংগ্ৰহ কৰা, মাদকদ্ৰব্য বৰ্জনৰ বাবে প্ৰচাৰ কৰা আৰু তেনে দ্ৰব্য বিক্ৰী কৰা দোকান পোহাৰত পিকেটিং কৰা, বৃটিছে গঢ়ি তোলা স্কুল-কলেজ ত্যাগ কৰি জাতীয় স্কুল খোলাৰ জৰিয়তে পঢ়া-শুনা কৰাৰ ব্যৱস্থা আদি বিভিন্ন ব্যৱস্থা হাতত লৈছিল। আন্দোলনৰ ফলস্বৰূপে সমগ্ৰ ভাৰতবৰ্ষত কলেজীয়া ছাত্ৰৰ সংখ্যা ১৯১৯-২০ চনৰ ৫২,৪৮২ জনৰ পৰা ১৯২১-২২ চনত ৪৫,৯৩০ জনলৈ আৰু স্কুলীয়া ছাত্ৰৰ সংখ্যা সেই একে সময়তে ১২,৮১,৮১০ ৰ পৰা ১২,৩৯,৫২৪ জনলৈ হ্ৰাস পাইছিল। অসমত ১৯২১-২২ চনত স্কুলৰ ছাত্ৰৰ সংখ্যা প্ৰায় ৭ শতাংশলৈ হ্ৰাস পাইছিল। আন্দোলনৰ তীব্ৰতৰ সময়ত ৯ ৰ পৰা ১০ শতাংশলৈ ছাত্ৰই কলেজ বৰ্জন কৰিছিল আৰু ইয়াতে ১ শতাংশই পুনৰ শ্ৰেণীত ভৰ্ত্তি হৈছিল। চৰকাৰী হিচাপ মতে ১৯২২ চনৰ ১৬ ফেব্ৰুৱাৰীলৈ অসমত কলেজ বৰ্জন কৰা ছাত্ৰৰ সংখ্যা আছিল মাত্ৰ ৩৮ জন।

সহায়ক গ্ৰন্থপঞ্জী

১। ড° ৰমেশ চন্দ্ৰ কলিতা, ড° জয়শ্ৰী কলিতা ঃ ঔপনিবেশিক আমোলত অসম।

২। ড° নিৰোদ বৰুৱা, ড° সুৰজিত বৰুৱা ঃ অসমৰ ইতিহাস

৩। ড° ৰমেশ চন্দ্ৰ কলিতা ঃ ভাৰতৰ স্বাধীনতা আন্দোলনত অসমীয়া ছাত্ৰৰ ভূমিকা (১৮২৬-১৯৪৭)

৪। S.L. Barua : A Comprehensive History of Assam.

৫। K.N. Dutta : Landmarks of the freedom struggle of Assam.

৬। ড° অজিত কুমাৰ দত্ত ঃ ঔপনিবেশিক কালৰ অসম (১৮২৫-১৯৪৭)

> শিক্ষাৰ উদ্দেশ্য মন প্ৰশস্ত কৰা, চিন্তাশক্তি বঢ়োৱা, শিক্ষাৰ্থীক নানা ভাৱদি ভৱিষ্যত জীৱন যুদ্ধত দেশৰ আৰু জগতৰ কল্যাণ সাধনত সৰ্বতোপ্ৰকাৰে যোগ্যবান কৰা।
>
> -তৰুণ ৰাম ফুকন।

তুলনামূলক আলোচনা

চগ্‌ৰা মিচবা আৰু আলি-আই-লৃগাং

ছুলমান আলী খান,
মুৰব্বী অধ্যাপক, অসমীয়া বিভাগ

অসমত বিভিন্ন জাতি-উপজাতিৰ সংমিশ্ৰনত অসমীয়া সংস্কৃতিৰ পথাৰখন বৰ আটক ধুনীয়া আৰু বৈচিত্ৰময়। বিভিন্ন লোক-গোষ্ঠীৰ সাংস্কৃতিক বিনিময়ত গঢ় লৈ উঠিছে অসমীয়া জাতি। বৈচিত্ৰ্যময় অসমীয়া সংস্কৃতিৰ এক বৃহৎ অংশত পূৰ্বৰে পৰা ইয়াৰ জনজাতিৰ লোকসকলে এক বিশেষ ভূমিকা গ্ৰহণ কৰিছে। তাৰ ভিতৰত তিৱা আৰু মিচিংসকল অন্যতম।

মংগোলীয় গোষ্ঠীৰ অন্তৰ্গত অসমৰ প্ৰাচীন অধিবাসী তিৱা সকলৰ সৰহ সংখ্যকেই বৰ অসমৰ অসমীয়া সংস্কৃতিৰ লগত একাকাৰ হৈ বাপতি সাহোন কৃষ্টি-সংস্কৃতিবোৰ জীয়াই ৰাখিছে। তিৱা (লালুং) সকল সম্প্ৰতি নগাওঁ, মৰিগাওঁ, কাৰ্বি আংলং, কামৰূপ আৰু ধেমাজি জিলাত বসতি কৰি আছে। এওঁলোকৰ স্বকীয় ভাষা, সাজপাৰ, ৰীতি-নীতি, লোক-পৰম্পৰা, খাদ্যভ্যাস আদিৰ জৰিয়তে তেওঁলোকৰ জীৱনৰ পৰিচয় দিয়ে। অসমীয়া কৃষিজীৱি সমাজৰ জাতীয় জীৱনৰ ধ্যান-ধাৰণা; চিন্তা-চৰ্চা, লোক-বিশ্বাস আদিৰে মিচিংসকলে আলি-আই-লৃগাং পালন কৰে। অতি প্ৰাচীন কালৰে পৰা অসমৰ মিচিং জনজাতিৰ লোকসকলে মাঘ আৰু ব'হাগ বিহুৰ আনুষঙ্গিক ৰূপে এই উৎসৱটি পালন কৰে।

তিৱা আৰু মিচিংসকলৰ চগৰামিছৰা আৰু আলি আই লৃগাং যদিও কৃষিভিত্তিক উৎসৱ তথাপিও দুয়োটি উৎসৱৰ মাজত কিছুমান পাৰ্থক্য নথকা নহয়, তাৰে এটি সম্যক আলোচনা কৰা হ'ল।

অসমৰ অন্যান্য জাতি-উপজাতিৰ দৰে তিৱা আৰু মিচিংসকলেও বৰ্ণাট্য স্বকীয় বৈশিষ্ট্যপূৰ্ণ সংস্কৃতিৰে নিজস্ব উৎসৱ পালন কৰে। দুয়ো উৎসৱ মূলতঃ কৃষিক কেন্দ্ৰ কৰি উদ্‌যাপিত কৰে। চগ্ৰা মিছবা আৰু আলি আই লৃগাং এই দুয়োটা উৎসৱৰ নিৰ্দিষ্ট দিন ফাগুন মাহটোৰ প্ৰথম বুধবাৰ। বুধবাৰটো সিহঁতে পৱিত্ৰ দিন বুলি ভাবে। তিৱা সকলৰ চগ্ৰা মিছবা দিন-ৰাতি ৮৪ ঘন্টা পৰিৱেশন কৰা হয়। ঠিক সেইদৰে মিচিং সকলৰ আলি আই লৃগাং প্ৰায় তিনি/চাৰি দিন অনুষ্ঠিত হয়।

তিৱাসকলে মনোমুগ্ধকাৰী বৰ্ণাঢ্য স্বকীয় বৈশিষ্ট্য সম্পন্ন কৃষিভিত্তিক চগ্ৰা-মিছৰা উদ্‌যাপন কৰে জাতীয় চিন্তা-চৰ্চা, ধ্যান-ধাৰণা, ধৰ্ম-বিশ্বাস আৰু লোক পৰম্পৰাৰে। চগ্ৰা-মিচৰা উৎসৱ বসন্তকালীন উৎসৱৰ ভিতৰত অন্যতম। তিৱা সকলৰ চগ্ৰা মিচৰা উৎসৱটো সাধাৰণতে ফেব্ৰুৱাৰী মাহৰ শেষত আৰু মাৰ্চ মাহৰ আদিতে পালন কৰে। এই উৎসৱৰ বাবে প্ৰয়োজন হয় তিৱাৰ জাতীয় পোছাক টাগলা। চগ্ৰা-মিচৰা পালনৰ প্ৰায় ৪-৫ মাহ আগৰে পৰা তিৱা সমাজৰ 'চাংমাৰি' নামৰ বিষয়া গৰাকীক ইয়াৰ দায়িত্ব দিয়া হয়। তিৱাসকলৰ মূল আৰাধ্য দেৱতা মহাদেৱ আৰু নিৰ্দিষ্ট চাৰিভাই চাৰি কৰা দেৱতাক আগবঢ়াই চগ্ৰা মিছৰা উৎসৱ পালন কৰে যাতে তাত কোনো অপায়-অমঙ্গল নঘটে। তেওঁলোকে ইয়াক শনিকৰণ বোলে। পূজাৰ পিছত এটি পৱিত্ৰ দিন হিচাপে বুধবাৰটো বাছি লৈ তিৱা সমাজৰ লৰ, চাংমাজি, চাংদলৈ আৰু কৰাই মাজি চাৰিগৰাকী

বিষয়ালৈ চগ্ৰা মিছ্ৰাত বাদ্যৰে (বাঁহী) হাবিত বাঁহ কাটিবলৈ যায়, যাক 'পাংচিফেলানি' বুলি কোৱা হয়।

তিৱা সমাজৰ লোকবিশ্বাসৰ স্তুতি মনেৰে ল'ৰাই প্ৰথমতে বাঁহ দেৱতা (দণ্ড চালজ) ৰজাৰ পৰা বাঁহ কটাৰ অনুমতি লৈ চাৰি ভাই চাৰি কৰা দেৱতাক স্তুতি-বন্দনা কৰে। উৎসৱ পালনত প্ৰয়োজন হোৱা 'মিন্দাইথুনা' প্ৰস্তুত কৰিবৰ বাবে মদাৰ গছৰ টুকুৰা এটিও তেওঁলোকে লগত লৈ আহে। তিৱা সকলৰ জীৱন-পৰিচয়ৰ লোক উৎসৱ চগ্ৰা-মিছ্ৰা উৎসৱৰ দিনা ল'ৰাই উৎসৱ থলীত দেও পিতৃ সকলক সম্বোধি পূজা কৰে। পূজা সম্পন্ন হোৱাৰ লগে লগে ল'ৰাই পান-তামোলৰ বটাৰে ওজা খেল কৰি পৰম্পৰাগতভাৱে পালন কৰি অহা 'চগ্ৰা-মিছ্ৰা' উৎসৱৰ শুভাৰম্ভ কৰিবলৈ অনুৰোধ জনায়।

চগ্ৰা-মিছ্ৰা উৎসৱ আৰম্ভ হোৱাৰ আগতে বিভিন্ন ধৰণৰ তিৱা লোক পৰম্পৰা বাধা-নিষেধ যেনে- উৎসৱ থলীৰ ভিতৰত কোনো ব্যক্তিয়ে জোতা, চেণ্ডেল, লংপেন্ট, পায়জামা আদি পৰিধান কৰিব নোৱাৰিব। ঘৰত কোনো পুৰুষ থাকিব নোৱাৰিব। গৃহস্থ, আলহী-অতিথি সমন্বিতে সকলো উৎসৱ থলীত থাকিব লাগিব। প্ৰতি ঘৰৰ লোকে তীক্ষ্ণ দৃষ্টি ৰাখে যাতে কোনোৱে চগ্ৰা-মিছ্ৰাত বান্ধি দিয়া বিধি নিয়মবোৰ উলংঘন কৰিব নোৱাৰে। যদি কোনোবাই নিয়ম উলংঘা কৰে তেন্তে লৰ, চাংদলৈ প্ৰভৃতি বিষয়া সকলে বিধি উলংঘাকাৰী সকলক উপযুক্ত দণ্ড দিয়ে। মিচিং সকলৰ আলি-আই-লৃগাঙত তেনে কোনো নীতি-নিয়ম পৰিলক্ষিত হোৱা নাই। মিচিং সকলৰ আলি-আই লৃগাঙৰ মাজত লুকাই আছে তেওঁলোকৰ লোকচাৰবোৰৰ পৰা ইয়াক শস্য বা কঠীয়া সিঁচাৰ পূৰ্ব প্ৰস্তুতিমূলক আয়োজন। এই উৎসৱ আৰম্ভ হোৱাৰ দুই-এদিন আগৰে পৰা মিচিং গঞা লগলাগি নদী, বিল আদিত মাছ মাৰে, হাবিত চৰাই-চিৰিকটি, পহু, নল গাহৰি আদি চিকাৰ কৰে।

নৃত্য আৰু গীত দুয়োটা উৎসৱৰ অপৰিহাৰ্য অংগ। দুয়োটা উৎসৱতে ডেকা-গাভৰু, বুঢ়া-বুঢ়ী সকলোৱেই নৃত্য গীত কৰি উৎসৱ আনন্দময় কৰি তোলে। তিৱা সকলৰ চগ্ৰা-মিছ্ৰা উৎসৱত সমাজৰ মূল বিষয়াসকলে উৎসৱ পালনৰ বাবে প্ৰয়োজন হোৱা ধন সংগ্ৰহৰ অৰ্থে যৌথভাৱে বৰঙণি তোলে। কিন্তু আলি-আই-লৃগাঙত উৎসৱৰ বাবে প্ৰয়োজন হোৱা ধন সমাজৰ মূল বিষয়াৰ উপৰিও ধনী-দুখীয়া সকলোৱেই মিলি সংগ্ৰহ কৰে।

তিৱাসকলৰ চগ্ৰা-মিছ্ৰা উৎসৱৰ অন্তিম দিনা লৰ আৰু উৎসৱ পালনৰ অন্যান্য বিষয়ববীয়া সকলে চগ্ৰা উৎসৱৰ কঠোৰ বিধি-নিষেধবোৰ উঠাই লৈ সমজুৱাক উৎসৱ উপভোগকাৰী সকলক উৎসৱটিৰ সামৰণিৰ ইংগিত দিয়ে। চগ্ৰা মিছ্ৰা উৎসৱটিক পূৰ্ণাঙ্গভাৱে বিদায় দিয়া হয়, চগ্ৰা মিছ্ৰা উৎসৱ থলীৰ নো-বাৰৰ চোতালত। চামাদিৰ পৰা নো-বাৰৰ চোতাললৈ সমূহ ৰাইজে দৌৰি অহাদি আহে। তাত সকলোৱে লগহৈ পুনৰ খৰি জ্বলাই জুইধৰি সেই জুইৰ চাৰিওফালে সাতপাক নাচে।

আলি-আই-লৃগাং উৎসৱৰ দিনা মিচিং ডেকা-গাভৰুৱে মিলি বিহু পাতে। এই বিহুত গাঁৱৰ ল'ৰা-বুঢ়াৰ পৰা আৰম্ভ কৰি জীয়ৰী-বোৱাৰী সকলোকে ঘৰত বিশেষভাৱে তৈয়াৰ কৰা 'গাপা আৰু গাৰে' পোছাক পিন্ধি বিহু নাচে। এই নৃত্য গীতৰ লগতে ঢোলৰ চেওঁ দি মিচিং সকলে তেওঁলোকৰ অন্যান্য উৎসৱ-পাৰ্বণ আদিত কেতিয়াও পৰিৱেশন নকৰে। বৃহৎ অসমীয়া জনজাতিৰ অংশীদাৰ মিচিং লোকসকলে পৰম্পৰাগতভাৱে লোকবিশ্বাসৰ ওপৰত ভিত্তি কৰিয়েই তেওঁলোকৰ প্ৰধান জাতীয় উৎসৱ আলি-আই লৃগাং উৎসৱটি প্ৰতি বছৰে উলহ-মালহেৰে পালন কৰি আহিছে। মিচিং গঞা ৰাইজৰ একতা, ভাতৃত্ববোধ আৰু সমন্বয় সাধনতো এই উৎসৱটি বিশেষ ভূমিকা পালন কৰি আহিছে।

তিৱা সকলৰ চগ্ৰা মিছ্ৰা আৰু মিচিং সকলৰ আলি-আই লৃগাং দুয়ো বসন্ত উৎসৱ, দুয়োটি উৎসৱৰ মাজত প্ৰায় ক্ষেত্ৰত সাদৃশ্য দেখা যায়। মাত্ৰ কিছু অংশত আংশিক বৈসাদৃশ্য পৰিলক্ষিত হোৱা যেন চকুত পৰে। কিন্তু উভয় উৎসৱটিৰ জৰিয়তে দুয়ো জাতিৰ মাজত ভাতৃত্ববোধ অতি সুন্দৰভাৱে প্ৰতিফলিত হয়।

ডিজিটেল ইণ্ডিয়াত হিন্দীৰ প্ৰয়োজনীয়তা

অসীম দাস
মুৰব্বী অধ্যাপক, হিন্দী বিভাগ

ব্যক্তিৰ অভিব্যক্তি প্ৰকাশ পায় ভাষাৰ জৰিয়তে। প্ৰত্যেক মাতৃ ভাষাৰ নিজস্ব স্বকীয়তা বিদ্যমান। মাতৃভাষাৰ হকে অজস্ৰ জনে দিলে প্ৰাণদান। একো একোটি অঞ্চল ও দেশৰ স্বাভিমান প্ৰকাশ পায় নিৰ্দিষ্ট ভাষাৰ জৰিয়তে। যিদৰে অসমৰ জাতীয় জীৱনৰ অস্তিত্ব লুকাই আছে অসমীয়া ভাষাৰ বক্ষত; ঠিক সেইদৰে পশ্চিমবংগ, পাঞ্জাব, তামিলনাডু আদি প্ৰান্তৰ প্ৰাণ ক্ৰমে বাংলা, পাঞ্জাবী ও তামিল ভাষাত।

হিন্দী মুলক ক্ৰমে উত্তৰ প্ৰদেশ, বিহাৰ, ঝাৰখণ্ড, মধ্যপ্ৰদেশ আদি প্ৰদেশৰ মূলাধাৰ যদিও হিন্দী ভাষা কিন্তু হিন্দীৰ স্বকীয়তা ইমানতে সীমিত নহয়। স্বাধীনতাৰ সময়ত সকলোকে একতাৰ সূত্ৰে বান্ধিবলৈ প্ৰয়োজনীয়তা আছিল এটি ভাষাৰ। গুজৰাটত জন্মা জাতিৰ পিতা মহাত্মা গান্ধীয়ে বিচাৰি পালে এটি ভাষা, সেয়া আছিল হিন্দী। যি ভাষা সকলোৱে বুজি পাইছিল। গান্ধীজীয়ে দিয়া শ্লোগান ক্ৰমে 'কৰেংগে য়া মৰেংগে,' 'অংগ্ৰেজো ভাৰত ছোড়ো'ৰ মাধ্যম আছিল হিন্দী ভাষা। 'তুম মুঝে খুন দো মে তুম্হে আজাদী দুংগা', 'কদম কদম বঢ়ায়ে যা,' 'দিল্লী চলো,' জয় হিন্দ– আদি বহু জনপ্ৰিয় শ্লোগানেৰে ভাৰতভূমিৰ বাবে সৰ্বস্ব ত্যাগ কৰা নেতাজী সুভাষ চন্দ্ৰ বসুৱে ব্যৱহাৰ কৰিছিল হিন্দী ভাষা। কাৰণ গান্ধী, নেতাজীৰ দৰে সৰ্বভাৰতীয় নেতাদ্বয়ে জানিছিল যে ভাৰতীয়তাৰ একতা লুকাই আছে মাথো হিন্দী ভাষাত।

স্বাধীনতাৰ পাছত ভাৰতীয় সংবিধানে ১৯৪৯ চনৰ ১৪ চেপ্তেম্বৰত হিন্দী ভাষাক স্বীকৃতি দিলে ৰাজভাষা হিচাপে। অৰ্থাৎ ভাৰত ভূখণ্ডৰ Official Language হ'ল হিন্দী ভাষা। যিহেতু সকলোৱে সেই সময়ত হিন্দী ভাষাক আয়ত্ব কৰিব পৰা নাছিল সেইবাবে কেইটিমান বছৰৰ বাবে সহকাৰী ভাষা হিচাপে ইংৰাজী ভাষাক ৰখা হ'ল। বছৰৰ পিছত বছৰ পাৰ হৈ যোৱাৰ পিছত হিন্দী ভাষাই দূৰন্ত গতিত বিস্তাৰিত হৈ নিজ মানদণ্ড উপৱিষ্ট হ'বলৈ সক্ষম হৈছে। আজিও ইংৰাজী ভাষা চৰকাৰী কাম-কাজত ব্যৱহৃত হয় যদিও ৰাজভাষা হিন্দীয়েও প্ৰসাৰ ও প্ৰচাৰৰ ক্ষেত্ৰত বহুগুণে আগুৱাই গৈছে।

বিশ্বায়নৰ যুগত সৰ্বত্ৰ প্ৰচলিত প্ৰথম পাঁচটি ভাষাৰ ভিতৰত হিন্দী ভাষাই স্থান লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। বলিউডৰ হিন্দী চিনেমা ও হিন্দী গীতে বিশ্বৰ দৰবাৰত জনপ্ৰিয়তা লভিবলৈ সক্ষম হৈছে। বহুজাতিক প্ৰতিষ্ঠানসমূহে নিজৰ বিজ্ঞাপন হিন্দী ভাষাৰ জৰিয়তে প্ৰচাৰ কৰি ভাৰতবৰ্ষত ব্যৱসায় কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। কেবল মাত্ৰ ভাৰতবৰ্ষতে নহয় বিশ্বৰ বিভিন্ন বিশ্ববিদ্যালয়ত হিন্দী অধ্যয়নৰ ব্যৱস্থা আছে। বিদেশৰ পৰা বহুতে আকৌ হিন্দী শিকিবলৈ জৱাহৰলাল নেহৰু বিশ্ববিদ্যালয় (জে. এন.ইউ), বেনাৰস হিন্দী বিশ্ববিদ্যালয়, দিল্লী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ দৰে প্ৰতিষ্ঠানত আহি ভিৰ কৰিছে।

ডিজিটেল ইণ্ডিয়াৰ যুগত শিশু সকলেও দূৰদৰ্শনৰ পৰ্দাৰ জৰিয়তে সল-সলিয়াকৈ হিন্দী ক'ব পৰা হৈছে, হিন্দী গীতত আপোন পাহৰা হৈছে। মাথো ইমানেই নহয় হিন্দীৰ জৰিয়তে কৰ্ম সংস্থাপনো লেখতল'বলগীয়া। ভাৰত চৰকাৰৰ

বিভিন্ন বিভাগত ক্ৰমে ৰে'লৱে, বেংক, ডাক আদিত প্ৰয়োজন হৈছে- হিন্দী অনুবাদকৰ। লোকসভাৰ পৰা আৰম্ভ কৰি চৰকাৰী খণ্ডৰ বিভিন্ন বিভাগত নিয়োগৰ সুবিধা প্ৰদান কৰিছে হিন্দী ভাষাই। বহুজাতিক প্ৰতিষ্ঠানসমূহতো হিন্দীৰ প্ৰয়োজনীয়তা দিনক দিনে বাঢ়িব ধৰিছে।

সৌ সিদিনা অসম চৰকাৰে হিন্দী শিক্ষক নিযুক্তিৰ বাবে আয়োজিত কৰা হিন্দী TET পৰীক্ষাত যিসকলে সফলতা অৰ্জন কৰিছে তেওঁলোকৰ নিযুক্তি পোৱাটো শতকৰা এশ ভাগেই নিশ্চিত। কিয়নো উত্তীৰ্ণৰ বিপৰীতে ৰিক্তস্থানৰ সংখ্যা অত্যাধিক। চহৰ অঞ্চলৰ যুৱচাম সজাগ হোৱা বাবে আজিও অসমৰ কটন, প্ৰাগজ্যোতিষ, পাণ্ডু, নগাঁও, এ.ডি.পি, নগাঁও ছোৱালী মহাবিদ্যালয়, লংকা, হোজাই, লামডিং আদি মহাবিদ্যালয়ৰ হিন্দী বিভাগত ভিৰ দি বাট নোপোৱা অৱস্থা। গৌহাটী বিশ্ববিদ্যালয়, তেজপুৰ বিশ্ববিদ্যালয়, NEHU, আসাম বিশ্ববিদ্যালয় আদি শিক্ষানুষ্ঠানত বহু বিদ্যাৰ্থী আজিও অপেক্ষাৰত। কিন্তু দুৰ্ভাগ্যৰ কথা এই যে আমাৰ মোৰাঝাৰ অঞ্চলৰ অভিভাৱক ও নৱ প্ৰজন্মই আজিও বিষয়টো গুৰুত্ব সহকাৰে ল'ব পৰা নাই। যুৱক-যুৱতীয়ে হিন্দী গীত শুনিব আৰু আওৰাব পাৰে ঠিকেই কিন্তু বিষয় সংক্ৰান্তত অধ্যয়নৰ প্ৰতি ধাউতি নাই।

মোৰাজাৰ মহাবিদ্যালয়ত হিন্দী বিষয় থকাটো অত্যন্তই সৌভাগ্যৰ কথা কিন্তু বিষয়টোৰ প্ৰতি অনুধাৱন নকৰাটো সিমানেই পৰিতাপৰ বিষয়। উল্লেখনীয় যে এই অঞ্চলত থকা উচ্চ মাধ্যমিক বিদ্যালয় আৰু কনিষ্ঠ মহাবিদ্যালয় কেইখনতো হিন্দী অধ্যয়নৰ প্ৰতি ধাউতি নাই। ব্যক্তিগত মালিকীস্বত্বই এই ক্ষেত্ৰত বিশেষ ব্যৱস্থা নল'লে অনাগত দিনত আজিৰ বিদ্যাৰ্থীয়ে বহু দিশত পিছ পৰি যোৱাটো চিৰসত্য ঘটনাত পৰিণত হ'ব।

আজিৰ বিদ্যাৰ্থীয়ে বিভিন্ন দিশত নিয়োগৰ সুবিধা পোৱাৰ ক্ষেত্ৰত হিন্দী এটি প্ৰয়োজনীয় বিষয়। গুৱাহাটীত থকা 'শব্দভাৰতী' ও নগাঁৱত শব্দ সেতুৰ জৰিয়তে অনুবাদকৰ প্ৰশিক্ষণ লৈ ভাৰত চৰকাৰৰ বিভিন্ন বিভাগত বহুত যুৱক-যুৱতী নিয়োজিত হৈ আছে। ৰাষ্ট্ৰভাষা প্ৰচাৰ সমিতি, গুৱাহাটীৰ দ্বাৰা আয়োজিত হিন্দী পৰীক্ষা সমূহত সফলতা অৰ্জন কৰি মোৰাজাৰ অঞ্চলত হিন্দীৰ জনপ্ৰিয়তা বৃদ্ধি কৰিব পাৰে। বহুতে হিন্দী TET পৰীক্ষা দি শিক্ষকতাৰ দৰে পবিত্ৰ বৃত্তিত অংশীধাৰী হৈ আছে। সৰ্বভাৰতীয় পৰ্যায়ত হিন্দী বাতৰি প্ৰচাৰক, হিন্দী ধাৰাভাষ্যকাৰ, জনপ্ৰিয় ঘোষক-ঘোষিকা হৈ এই অঞ্চলৰ সুনাম অৰ্জন কঢ়িয়াই আনিব পাৰে।

চেষ্টাৰ অসাধ্য একো নাই। হিন্দী এটি সহজ-সৰল ভাষা। অতি কম সময়ৰ ভিতৰতে আয়ত্ব কৰিব পৰা ভাষাটিৰ প্ৰতি মোৰাজাৰ অঞ্চলৰ অনাগত ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে গুৰুত্ব সহকাৰে অধ্যয়ন কৰিলে সফলতা অনিবাৰ্য।

ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সফলতাই শিক্ষকৰ প্ৰাপ্তি। শিষ্যৰ সফলতাই গুৰুৰ অমূল্য তথা আপুৰুগীয়া গুৰুদক্ষিণা।

বিদ্যা মানৱ মনৰ দীপ্তি; তাৰ ৰশ্মিৰ পোহৰত কাম কৰি মানুহে ধন, মান আৰু যশস্যা লাভ কৰে।

-সত্যনাথ বৰা।

অসমীয়া ধ্ৰুপদী কাব্যৰ উদ্ভৱ, বিকাশ আৰু বৈশিষ্ট্য

সুনিতা বৰদলৈ
সহকাৰী অধ্যাপিকা, অসমীয়া বিভাগ

যি শ্ৰেণীৰ সাহিত্যৰ বিশ্বজনীন আৰু সাৰ্বজনীন আবেদন আছে, সেই সাহিত্যসমূহ সদায় সাহিত্যৰ ইতিহাসত শ্ৰেষ্ঠ স্থান অধিকাৰ কৰি আছে। বিশ্বসাহিত্যৰ ইতিহাসত এনে বহু প্ৰাচীন সাহিত্য আছে যাৰ আবেদন আজিও হ্ৰাস হোৱা নাই অৰ্থাৎ এইবোৰ পুৰণি হৈও নতুন। উচ্চ আদৰ্শযুক্ত সাৰ্বজনীন আবেদন থকা এনে সাহিত্যসমূহক বৈশিষ্ট্যৰ ফালৰ পৰা বিচাৰ কৰি ধ্ৰুৱবাদী সাহিত্য বোলা হৈছে।

ধ্ৰুৱবাদ ঃ ইংৰাজী 'Classicism' শব্দটোৰ অসমীয়া পৰিভাষা হ'ল ধ্ৰুৱবাদ। ধ্ৰুৱবাদৰ অন্তৰ্গত সাহিত্যসমূহক ধ্ৰুপদী সাহিত্য বুলিও কোৱা হয়। ধ্ৰুৱবাদ এটা উচ্চ আদৰ্শযুক্ত সাহিত্যৰ ধাৰা আৰু ইয়াক পোনতে গ্ৰীচ আৰু ৰোম দেশৰ সাহিত্যক বুজাবলৈ ব্যৱহাৰ কৰা হৈছিল। প্ৰাচীন গ্ৰীক আৰু ৰোমীয় সাহিত্য ভাবনাৰ গভীৰতা, আদৰ্শৰ মহত্ব, বিষয়বস্তুৰ বিশালতা আৰু ৰচনাশৈলীৰ সাৰ্থকতা আদি বৈশিষ্ট্যৰে সমুজ্জ্বল বাবে গ্ৰীক আৰু ৰোমীয় সাহিত্যৰ সমসাময়িক অন্যান্য সাহিত্য তথা সাহিত্য ধাৰা (ism) সমূহৰ পৰা পৃথককৈ দেখুৱাবৰ বাবে 'ধ্ৰুৱবাদ' নামৰ সাহিত্য মতবাদটোৰ সৃষ্টি হৈছিল। সমালোচক যতীন বৰাৰ ভাষাত- "যি প্ৰাচীন তথা পৰম্পৰাগত অথচ পুৰণি হৈয়ো পুৰণি নহয় সেয়ে সনাতন।" গতিকে ক'ব পাৰি যি কলা বা সাহিত্যই কালজয়ী আৰু যুগ যুগ ধৰি আদৰ পাই আহিছে আৰু যাৰ বিশ্বজনীন আবেদন আছে সিয়েই সনাতন বা ধ্ৰুপদী সাহিত্য বা কলা। ড° নগেন শইকীয়াই ধ্ৰুপদী সাহিত্য সম্পৰ্কে এনেদৰে কৈছে-- "ক্লাছিক মানে প্ৰথম শ্ৰেণীৰ অথবা আটাইতকৈ আমন্ত্ৰিক গ্ৰীচ আৰু ৰোম সাহিত্য অথবা কলাৰ অন্তৰ্গত অথবা উৎকৃষ্ট ধৰণৰ বুলি পৰিগণিত সাহিত্যিক অথবা তেনে সাহিত্যিকৰ ৰচনা বুলি বুজা যায়।" এই সম্পৰ্কে ড০ কৰবী ডেকা হাজৰিকাৰ মন্তব্য হ'ল-- "ক্লাছিকৰ বিশেষণ ক্লাছিকেল শব্দই বুজায় উৎকৃষ্ট আৰু অনুকৰণৰ যোগ্য কোনো এবিধ কলা।"

সাধাৰণভাৱে ক'বলৈ গ'লে নিৰ্দিষ্ট উচ্চ আদৰ্শ, গভীৰ আৰু বিশাল বিষয়বস্তু, উন্নত কলা-কৌশল, সূক্ষ্ম অনুভূতি সম্পন্ন প্ৰাচীন আৰু সাৰ্বজনীন সাহিত্যকেই ধ্ৰুপদী সাহিত্য বোলা হয়। ভাৰতীয় পৰম্পৰাত প্ৰাচীন সংস্কৃত সাহিত্যক ধ্ৰুপদী আখ্যা দিয়া হয়।

অসমীয়া ধ্ৰুপদী কাব্যৰ উদ্ভৱ ঃ- পৃথিৱীৰ অন্যান্য সাহিত্যৰ দৰে অসমীয়া সাহিত্যয়ো পোন প্ৰথমে মৌখিক ৰূপত প্ৰচলন আছিল। বিভিন্ন লোকগীত, লোককাহিনী, সাঁথৰ, প্ৰবচন, মন্ত্ৰ আদিয়েই হ'ল এনে মৌখিক সাহিত্যৰ অন্তৰ্গত। এই মৌখিক বা লোকসাহিত্য কল্পনা আৰু পৰম্পৰা নিৰ্ভৰশীল, নিৰ্দিষ্ট আদৰ্শযুক্ত নহয়। অসমীয়া লিখিত সাহিত্যৰ বুৰঞ্জী খ্ৰীষ্টীয় পঞ্চম-ষষ্ঠ শতিকাৰ শিলালিপি আৰু তাম্ৰলিপি সমূহৰ পৰা ধৰা হয়, তথাপিও এক নিৰ্দিষ্ট আদৰ্শযুক্ত সাহিত্য সৃষ্টি হৈছিল খ্ৰীঃ চতুৰ্দশ শতিকাৰপৰাহে। খ্ৰীষ্টীয় অষ্টমৰ পৰা দ্বাদশ শতিকাৰ ভিতৰত ৰচনা কৰা চৰ্য্যাপদ বা চৰ্য্যাগীতত অসমীয়া ভাষা-সাহিত্যৰ প্ৰাচীনতম নিদৰ্শন দেখা

যায়। তথাপি চতুৰ্দশ শতিকাৰ পৰা অৰ্থাৎ প্ৰাক শংকৰী যুগৰ পৰাহে অসমীয়া ধ্ৰুপদী কাব্যই আৰম্ভণি হৈ বিকাশৰ পথত গতি কৰে। এই যুগত মহাকাব্যৰ অনুবাদ আৰু তাৰ বিষয়বস্তুক লৈ কবিসকলে কাব্য ৰচনা কৰিছিল।

প্ৰাক-শংকৰী যুগৰ ধ্ৰুপদী কবি কেইজন হ'ল– হেম সৰস্বতী, ৰুদ্ৰ কন্দলি, হৰিবৰ বিপ্ৰ, কবিৰত্ন সৰস্বতী আৰু মাধব কন্দলি। হেম সৰস্বতীয়ে ৰচনা কৰা কাব্য দুখন 'প্ৰহ্লাদ চৰিত্ৰ' আৰু 'হৰগৌৰী সংবাদ'। 'প্ৰহ্লাদ চৰিতত ভক্ত প্ৰহ্লাদৰ ভক্তিৰ শ্ৰেষ্ঠতা আৰু হৰগৌৰী সংবাদত শৈৱ মতবাদক গুৰুত্ব দিয়া হৈছে। কবি ৰুদ্ৰ কন্দলিৰ 'সাত্যকি প্ৰবেশ'ত মহাভাৰতৰ এটি ক্ষুদ্ৰ ঘটনাক কাব্যৰূপ দিয়া হৈছে। হৰিবৰ বিপ্ৰৰ 'বব্ৰু বাহনৰ যুদ্ধ' 'লৱ-কুশৰ যুদ্ধ' আৰু 'তাম্ৰধ্বজৰ যুদ্ধ'ৰ মূল জৈমিনি ভাৰত। কবিৰত্ন সৰস্বতীয়ে জয়দ্ৰথ বধৰ কাহিনীটো মহাভাৰতৰ দ্ৰোণপৰ্বৰ পৰা গ্ৰহণ কৰিছে। প্ৰাক-শংকৰী যুগৰ শ্ৰেষ্ঠ কবি মাধৱ কন্দলিৰ শ্ৰেষ্ঠ কীৰ্তি 'সপ্তকাণ্ড ৰামায়ণ'ৰ মূল আধাৰ গ্ৰন্থ 'বাল্মিকী ৰামায়ণ'।

প্ৰাক-শংকৰী যুগৰ বৈশিষ্ট্যলৈ মন কৰিলে দেখা যায় যে এই যুগৰ কবিসকলৰ কাব্যৰ বিষয়বস্তু মহাভাৰত, ৰামায়ণ বা পুৰাণ আদি ধ্ৰুপদী কাব্যৰ পৰা সংগৃহীত। বিষয়বস্তুৰ এনে মহত্বপূৰ্ণ আৰু বিশালতাৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি এই কাব্যখিনিক নিঃসন্দেহে ধ্ৰুপদী কাব্য আখ্যা দিব পাৰি। ধ্ৰুপদী সাহিত্য হিচাপে এই যুগৰ দুই এখন কাব্যত ঈশ্বৰ ভক্তিক শ্ৰেষ্ঠত্ব প্ৰতিপন্ন কৰাটো এটা গুৰুত্বপূৰ্ণ বৈশিষ্ট্য। এই যুগৰ কবি সকলে ছন্দ আৰু অলংকাৰ প্ৰয়োগতো দক্ষতাৰ পৰিচয় দিছে। ছন্দৰ ক্ষেত্ৰত পদ বা পয়াৰ, দুলড়ী আৰু ছবি ছন্দৰ আৰু অলংকাৰৰ ক্ষেত্ৰত অনুপ্ৰাস, উপমা, ৰূপক আদি অলংকাৰৰ প্ৰয়োগ দেখা যায়।

শংকৰী যুগৰ শংকৰদেৱ, মাধৱদেৱ, অনন্ত কন্দলি, ৰাম সৰস্বতী, শ্ৰীধৰ কন্দলি আদিৰ কাব্যসমূহকো অসমীয়া ধ্ৰুপদী কাব্য হিচাপে আলোচনা কৰিব পাৰি। শংকৰী যুগ বা বৈষ্ণৱ যুগৰ শ্ৰেষ্ঠ কবি শংকৰদেৱৰ কাব্য কৃতিসমূহ হ'ল-- হৰিশ্চন্দ্ৰ উপাখ্যান, ৰুক্মিণী হৰণ কাব্য, বলিছলন, অমৃত মন্থন, গজেন্দ্ৰ উপাখ্যান, অজামিল উপাখ্যান, ভক্তি ৰত্নাকৰ, নিমি নৱসিদ্ধ সংবাদ, কীৰ্তন, গুণমালা, বৰগীত, ভটিমা, টোটয়-চপয়, ভাগৱত পুৰাণৰ অনুবাদ (১, ২, ১০, ১১, ১২) আৰু ৰামায়ণৰ উত্তৰাকাণ্ড। মাধৱদেৱৰ কাব্য কৃতিসমূহ হ'ল-- ৰাজসূয় কাব্য, নামঘোষা, বৰগীত, ৰামায়ণৰ আদিকাণ্ড। অনন্ত কন্দলিৰ কাব্য কৃতিসমূহ হ'ল-- ৰামায়ণ, কুমৰ হৰণ কাব্য, ভাগৱতৰ ষষ্ঠ স্কন্ধৰ বৃত্ৰাসুৰ বধ, মধ্য আৰু শেষ দশম, মহীৰাৱণ বধ কাব্য। ৰাম সৰস্বতীৰ কাব্য কৃতি হ'ল মহাভাৰতৰ পৰ্বসমূহৰ অনুৱাদ, মহাভাৰতত থকা আখ্যানৰ অনুৱাদ আৰু হংসকাকী, যামল সংহিতা, শিৱ ৰহস্য আদিৰ পৰা সংগ্ৰহ কৰা পাণ্ডৱ কৌৰৱ সম্পৰ্কীয় আখ্যানসমূহ। শ্ৰীধৰ কন্দলিয়ে কাণখোৱা আৰু ঘুনুচা কীৰ্ত্তন নামৰ দুখন ধ্ৰুপদী কাব্য ৰচনা কৰে।

শংকৰী বা বৈষ্ণৱ যুগতো কবিসকলৰ কাব্যৰ বিষয়বস্তু বিভিন্ন মহাকাব্য-পুৰাণৰ পৰা গ্ৰহণ কৰাটো মনকৰিবলগীয়া বৈশিষ্ট্য। ঈশ্বৰ ভক্তিৰ মাহাত্ম্যৰ লগতে ধৰ্মৰ জয়, অধৰ্মৰ পৰাজয় এই যুগৰ কাব্য সাহিত্যৰ অন্যতম বৈশিষ্ট্য।

বৈষ্ণৱ যুগৰ কেইজনমান অবৈষ্ণৱ কবি পীতাম্বৰ, মনকৰ, দুৰ্গাবৰ আৰু সুকবি নাৰায়ণদেৱৰ কাব্যসমূহো ধ্ৰুপদী কাব্য হিচাপে আলোচনা কৰিব পাৰি। পীতাম্বৰৰ উষা পৰিণয় আৰু নল-দময়ন্তী, মনকৰৰ পদ্মা-পুৰাণ, দুৰ্গাবৰৰ গীতি ৰামায়ণ, বেউলা আখ্যান, সুকবি নাৰায়ণদেৱৰ 'পদ্মা-পুৰাণ' আদি এই শ্ৰেণীৰ সাহিত্য। এওঁলোকৰ কাব্যসমূহৰ বিষয়বস্তু মনসা আখ্যান, ৰামায়ণ-ভাগৱত পুৰাণৰ পৰা সংগৃহীত। এই কাব্যসমূহৰ উল্লেখযোগ্য বৈশিষ্ট্য হ'ল আখ্যানসমূহ গীত হিচাপে ওজাপালি অনুষ্ঠানত পৰিৱেশন কৰা হয়। পুৰণি ৰাগ সংগীতৰ নিদৰ্শন হিচাপে এই গীতসমূহৰ সাংগীতিক মূল্যও আছে।

শংকৰোত্তৰ যুগত ভট্টদেৱৰ হাতত গদ্য সৃষ্টি হলেও সাহিত্যিক সকলে পদ্যৰ পৰা আঁতৰি আহিব পৰা নাছিল। গোপাল মিশ্ৰ, কবীন্দ্ৰ বৰপাত্ৰ, গোপীনাথ পাঠক, দামোদৰ দাস, ৰাম মিশ্ৰ, কলাপচন্দ্ৰ দ্বিজ, অনিৰুদ্ধ কায়স্থ, হৃদয়ানন্দ বা অনন্ত কায়স্থ আদিয়েও পুৰণি অসমীয়া কাব্য বা সাহিত্যৰ ধাৰা ৰক্ষা কৰাত কিছু পৰিমাণে সহায় কৰে।

এইদৰে মৌখিক সাহিত্যৰ পিছত চৰ্য্যাপদ আৰু হেম সৰস্বতীৰ প্ৰহ্লাদ চৰিতৰ পৰা ধ্ৰুপদী সাহিত্য বা কাব্যই বিকশিত হয় শংকৰোত্তৰ যুগৰ চৰিত সাহিত্যলৈ। বিশেষকৈ শংকৰী যুগৰ ধ্ৰুপদী কাব্যই কাব্য সাহিত্যক বিশেষ স্থান দিবলৈ সক্ষম হয়। মুঠতে ভাৰতীয় ধ্ৰুপদী পৰম্পৰা আদৰ্শত অসমীয়া ধ্ৰুপদী পৰম্পৰা গঢ় লৈ উঠিলেও অসমীয়া ধ্ৰুপদী কাব্যৰ বহুখিনি নিজস্ব বৈশিষ্ট্য আছে। অৱশ্যে এতিয়ালৈ অসমীয়া ধ্ৰুপদী কাব্যই ভাৰতীয় ধ্ৰুপদী কাব্য কাননত যথাযোগ্য সন্মান লাভ কৰিবলৈ বাকী আছে।

কুইজ

প্ৰশ্নঃ মিছা কথা ধৰা পেলোৱা যন্ত্ৰটোৰ নাম কি ?

উঃ পলিগ্ৰাফ।

প্ৰশ্নঃ 'Happy birthday to you' গীতটো কাৰ ৰচনা ?

উঃ ডিলডাৰ্ড (Dilderd) পেটিহিলে ১৯৩৬ চনত এই গীতটো ৰচনা কৰিছিল।

প্ৰশ্নঃ তাজ মহলৰ উচ্চতা কিমান ?

উঃ ১৭৮ ফুট।

প্ৰশ্নঃ তাজ মহলৰ প্ৰধান কাৰিকৰ জনৰ নাম কি ?

উঃ ওস্তাদ ঈশা।

প্ৰশ্নঃ কোন ক্ৰিকেটাৰে সৰ্বপ্ৰথম এভাৰেষ্ট জয় লাভ কৰে ?

উঃ আদাৰ পাৰোৰে।

প্ৰশ্নঃ পৃথিৱীৰ ক'ত ৬ মাহ দিন আৰু ৬ মাহ ৰাতি হৈ থাকে ?

উঃ তুন্দ্ৰা অঞ্চলত।

প্ৰশ্নঃ ক'লা বৰণৰ ৰাজহাঁহ ক'ত আছে ?

উঃ পশ্চিম অষ্ট্ৰেলিয়াত।

প্ৰশ্নঃ Dead Sea কোন দুখন দেশৰ মাজত অৱস্থিত?

উঃ জৰ্ডান আৰু ইজৰাইল ।

প্ৰশ্নঃ Bermuda triangle নামৰ ৰহস্যময় ঠাই খন কোন খন মহাসাগৰত অৱস্থিত?

উঃ আটলাণ্টিক মহাসাগৰ ।

প্ৰশ্নঃ কোনখন দেশক ইউৰোপৰ খেলপথাৰ বুলি কোৱা হয়?

উঃ চুইজাৰলেণ্ড ।

প্ৰশ্নঃ পৃথিৱীৰ ভিতৰত আটাইতকৈ ডাঙৰ ক্ৰান্তীয় বৰ্ষাৰণ্য খনৰ নাম কি?

উঃ আমাজান ।

প্ৰশ্নঃ অসমৰ কোনখন ঠাইক পূবৰ আমাজান বুলি কোৱা হয়?

উঃ দিহিং পাটকাই ৰাষ্ট্ৰীয় উদ্যান।

ধঁপাত নিয়ন্ত্ৰণ আইনে যুৱচামক নিয়ন্ত্ৰণ কৰিছেনে ?

ছাদিকুজ জামান
প্ৰাক্তন ছাত্ৰ

ধঁপাত নিয়ন্ত্ৰণ আইনে যুৱচামক নিয়ন্ত্ৰণ কৰিছেনে? এয়া কোটি টকীয়া প্ৰশ্ন। উত্তৰ নিশ্চয়কৈ যুৱচামৰ হাতত। উত্তৰ জানি বুজি মৌন যুৱচাম । নহয়নে বাৰু। অভিভাৱকে নিজৰ সন্তানক লৈ সন্দিহান। আমাৰ দেশ ভাৰতত এখন ধঁপাত নিয়ন্ত্ৰণ আইন আছে। যি আইনে আজিও যুৱচামক নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব পৰা নাই। ২০০৩ চনত ৰাষ্ট্ৰীয় ধঁপাত নিয়ন্ত্ৰণ আইন (The Cigarete and Other Tobacco Products Act 2003) প্ৰণয়ন কৰিছে। কিন্তু আজি ইমানদিনে আইনখনে ঢুকি পোৱা নাই গ্ৰাম্য অঞ্চল। নিয়ন্ত্ৰণ কৰা নাই যুৱচামক। এফালে আইন আনফালে অসাধু ব্যৱসায়ীৰ ৰমৰমীয়া ব্যৱসায়। প্ৰশাসনৰ নাকৰ তলত চলে এইজাতীয় সামগ্ৰীৰ বিক্ৰী আৰু সেৱন। নাই কোনো নিয়ন্ত্ৰণ। সংবাদ মাধ্যম আৰু দল সংগঠনো কুম্ভকৰ্ণ নিদ্ৰাত। নিদ্ৰা ভংগ হোৱাৰ আগতেই ধংস হব উঠি অহা প্ৰজন্ম। আমাৰ ভৱিষ্যত প্ৰজন্ম কোঙা হব যেন অনুমান কৰিব পাৰি।

আইনখনৰ মতে কোৱা হৈছে কিছুমান কাৰ্য আইন বিৰোধী। যেনে, ১৮ বছৰৰ ল'ৰা-ছোৱালীক ধঁপাত সামগ্ৰী বিক্ৰী কৰা, ধঁপাত জাতীয় সামগ্ৰীৰ বিজ্ঞাপন প্ৰচাৰ কৰা, ছবি থকা আইনী নিষেধ বা সতৰ্কবাণী নলগাই ধঁপাত জাতীয় বস্তু বিক্ৰী কৰা, শিক্ষানুষ্ঠানৰ ১০০ গজ ব্যাসাৰ্দ্ধৰ ভিতৰত ধঁপাত সামগ্ৰী বিক্ৰী কৰা ইত্যাদি। কিন্তু এইবোৰ আইনী বিৰোধী নহৈ আইনৰ নিয়ম যেন, তাকে অনুভৱ হয়। গ্ৰাম্য অঞ্চলৰ অধিকাংশ দোকান, ৰেষ্টুৰেণ্টত ১৮ বছৰৰ তলৰ অধিকাংশ গ্ৰাহকে ক্ৰয় কৰে এইবোৰ সামগ্ৰী। যেনে- বিড়ি, চিগাৰেট, হোকা, চাধা, গুটখা, জৰ্দা, ক'লা ধঁপাত ইত্যাদি। গুটখা জাতীয় বস্তুৰ ভিতৰত বিমল, চিগনেচাৰ, কে. পি., ৰজনীগন্ধা যুৱচামৰ আদৰৰ বস্তু। এইবোৰ সেৱনৰ ফলত হ'ব পৰা ক্ষতি হয়তো বহুতে নাজানে। বহু উচ্চ শিক্ষিত যুৱক আছে যিয়ে ৰজনীগন্ধা নহলে যেন তেওঁৰ অচল হৈ পৰে জীৱন পৰিক্ৰমা।

উদাহৰণ হিচাপে আপুনি যদি দৈনিক দুটাকৈ চিগাৰেট খায়, প্ৰতিটোৰ দাম দহ টকা হলে দুটাৰ দাম বিশ টকা। তাৰ মানে দৈনিক বিশ টকা। মাহেকত ৬০০ টকা। আপুনি খোৱা এৰিলে মাহেকত ৬০০ টকা ৰাহি হব। চিন্তা কৰিছে নে? ৰাহি হোৱা এই ধন আপুনি অইন কামত খৰচ কৰক। আপুনি যদি বিবাহিত তেন্তে নিজৰ সন্তানৰ শিক্ষাৰ নামত খৰচ কৰক। নিজৰ সন্তানক এখন ভাল কিতাপ কিনি দিয়ক, প্ৰটিনযুক্ত খাদ্য খাব দিয়ক।

ভাৰতত ধঁপাত ব্যৱহাৰ কৰি প্ৰতিদিনে ২,২০০ গৰাকী ব্যক্তি মৃত্যু মুখত পৰে, ধঁপাতজনিত ৰোগত প্ৰতি বছৰে ৮/৯ লাখ ভাৰতীয়ৰ মৃত্যু হয়; কৰ্কট ৰোগৰ ৮০ শতাংশ ধঁপাত ব্যৱহাৰৰ ফলত হয়। অসম চৰকাৰৰ ৰাজ্যিক ধঁপাত নিয়ন্ত্ৰণ কোষে শেহতীয়া প্ৰচাৰ কৰা পত্ৰিকাখনৰ মতে বিশ্বত মানুহৰ মৃত্যু ৮ টা গুৰুত্বপূৰ্ণ কাৰণৰ ছটাৰ বাবে ধঁপাত জগৰীয়া হয়। এতিয়া চিন্তা কৰক ধঁপাত খাব নে নাই। এই জাতীয় সামগ্ৰী সেৱন ত্যাগ কৰক, জীৱন ৰক্ষা কৰক আৰু আৰ্থিক ভাৱে সবল হওক।

ইয়াৰ নামত খৰচ কৰা ধন আপুনা আপুনি ৰাহি হ'ব। ইয়াৰ বাবে প্ৰয়োজন সজাগতাৰ। সজাগতা আহিব কেনেকৈ? আপুনি-আমি প্ৰত্যক্ষ পৰোক্ষভাৱে ইয়াৰ অপকাৰিতা ৰাইজক বুজাই দিব লাগিব। শিক্ষকেও শ্ৰেণী কোঠাত ধঁপাতৰ বিৰুদ্ধে যুদ্ধ কৰিব লাগিব, তেতিয়া এদিন সকলোৱে বুজি উঠিব। এতিয়া আহো আন এক কথালৈ। যুৱচামে কিয় ধঁপাত সেৱন কৰে? তাৰ কাৰণ সমূহৰ ভিতৰত কিছু কাৰণ হ'ব পাৰে- সমনীয়াৰ হেচা, ই খোৱাটো এক ফেচন, আনক অনুকৰণ কৰা, অভিভাৱকৰ উপদেশৰ অভাৱ, শিক্ষকৰ সু-দৃষ্টিৰ অভাৱ ইত্যাদি। এতিয়া এই প্ৰৱন্ধ পঢ়াৰ পিছত আপুনি যদি ধঁপাত সেৱন কৰে তেন্তে এৰিব লাগিব। কিন্তু এৰিব কেনেকৈ? ইয়াক এৰাৰ কিছু কিটিপ আছে। আপুনি দৃঢ় প্ৰতিজ্ঞা হওক, এই সিদ্ধান্ত আনক জনাওঁক। আপোনাৰ টেবুলত যদি মেচ লাইট আছে তেন্তে পেলাই দিয়ক। ই সেৱনৰ কথা মনলৈ আহিলেই আপুনি বেলেগ কাম কৰিবলৈ আগবাঢ়ক। সেয়ে ধঁপাত প্ৰতিৰোধী আইন গাঁৱে-ভূঞে প্ৰচাৰ আৰু প্ৰসাৰ হওক। তেন্তে ভৱিষ্যত প্ৰজন্ম সুৰক্ষিত হ'ব।

সাঁথৰ

(১) পানী আছে মাছ নাই, জংঘল আছে বাঘ নাই ?
উত্তৰঃ নাৰিকল।

(২) আদি আছে অন্ত নাই, জন্ম আছে মৃত্যু নাই কি ?
উত্তৰঃ সময় ।

(৩) কি পাতৰ আগ নাই ?
উত্তৰঃ টিনপাত।

(৪) খালে থিয় হৈ থাকে, নাখালে শুই থাকে ?
উত্তৰঃ বস্তা।

(৫) ১২ টা কণী, ৩ খন চামুচ আৰু এখন প্লেট। কোৱাচোন মই কোন ?
উত্তৰঃ ঘড়ী।

(৬) আপোনাৰ এনে এটা বস্তু আছে, যিটো আপোনাতকৈ বেলেগে হে বেছি ব্যৱহাৰ কৰে, বস্তুটো কি ?
উত্তৰঃ আপোনাৰ নাম।

(৭) এখন ৰুমালৰ চাৰিটা কোণৰ তিনি কোণ কেচিৰে কাটি পেলালে কেইটা কোন থাকিব ?
উত্তৰঃ ৬ টা। কিয়নো এটা কোণ কাটিলে দুটা কোণ উৎপন্ন হ'ব।

(৮) ওপৰত দিয়ে, তললৈ যায়, তাকে উলিয়াই, মানুহে খায়।
উত্তৰঃ পানীৰ ফিল্টাৰ।

(৯) কওঁকচোন সেইটো কি, যিটো আপোনাৰ গাতে লাগি থাকে, দেখাও পায় কিন্তু চুব নোৱাৰে ?
উত্তৰঃ ছাঁ।

(১০) ওপৰৰ পৰা পৰিল লাটিম লাটিমে বোলে, কিয় ফাটিম?
উত্তৰঃ কঠালঁ।

(১১) মামা হঁতৰ ক'লী গাই ঘাটে ঘাটে পানী খায়।
উত্তৰঃ বৰশি।

(১২) ঘৰ আছে, দুৱাৰ নাই মাত আছে, মানুহ নাই ?
উত্তৰঃ ৰেডিঅ।

ছ'চিয়েল মেডিয়া আৰু ছাত্ৰ সমাজ

নাজিম উদ্দিন
প্ৰাক্তন ছাত্ৰ

বৰ্তমান সময়ত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ জীৱনত আটাইতকৈ বেছি প্ৰভাৱ পেলোৱা দিশ সমূহৰ ভিতৰত ছ'চিয়েল মেডিয়া অন্যতম।

ছ'চিয়েল মেডিয়াৰ ধাৰণাঃ- পুৰণি কালৰ পৰাই মানুহে ইজনে সিজনৰ লগত যোগাযোগৰ বাবে বিভিন্ন কৌশল অৱলম্বন কৰি আহিছে। আধুনিক যুগত বিজ্ঞানৰ প্ৰচলনৰ লগে লগে বাতৰি কাকত, ৰেডিঅ', টেলিভিচন, আদি যোগাযোগৰ মাধ্যম প্ৰচলন হ'ল। বিজ্ঞানৰ শেহতিয়া উদ্ভাৱন হৈছে তথ্য প্ৰযুক্তি বিদ্যা। কম্পিউটাৰ সাধাৰণ লোকৰ বাবে সহজ হৈ পৰাৰ পিছৰে পৰা কম্পিউটাৰ প্ৰগ্ৰেমিঙৰ ক্ষেত্ৰত যুগান্তৰৰ সূচনা হ'ল।

কম্পিউটাৰ প্ৰচলনৰ লগে লগে মানুহৰ কাম-কাজ সমূহ কম সময়তে কৰি উলিয়াব পৰা হ'ল। যোগাযোগ ব্যৱস্থাতটো কম্পিউটাৰৰ প্ৰয়োগ ঘটিল।

কৃত্ৰিম উপগ্ৰহৰ জৰিয়তে বিভিন্ন তথ্য সমূহৰ আদান-প্ৰদান কৰাৰ আৰম্ভ হ'ল। ইতিমধ্যে দেশৰ বিভিন্ন প্ৰতিষ্ঠান সমূহে ৱেবচাইট প্ৰস্তুত কৰি তাৰ জৰিয়তে জন-সাধাৰণক যোগাযোগৰ সুবিধা আগবঢ়াইছে। জন সাধাৰণে পোনপটীয়া বাবে ব্যক্তি আৰু ব্যক্তি সমষ্টিৰ মাজত যোগাযোগ অতি সহজ হৈ পৰিল। এনেধৰণে আৰম্ভ হৈছে ছ'চিয়েল মেডিয়াৰ ইতিহাস। অতি দ্ৰুতগতিত জনপ্ৰিয় হৈ পৰা চাৰ্চ ইঞ্জিন, ইউটিউব, ফেচবুক, ওৱাট্‌চএপ্, টুইটাৰ, ই-মেইল, আদি ছ'চিয়েল মেডিয়াৰ কিছুমান উদাহৰণ। তাৰে কিছুমান উদাহৰণ তলত দিয়া হ'ল।

চাৰ্চ ইঞ্জিন ঃ তথ্য প্ৰযুক্তি ব্যৱস্থাত চাৰ্চ ইঞ্জিনবোৰ অতি জনপ্ৰিয় মাধ্যম। গুগল হৈছে এক অন্যতম জন চাৰ্চ ইঞ্জিন। ১৯৯৮ চনৰ ৪ চেপ্টেম্বৰত এই ব্যৱস্থা প্ৰচলন আৰম্ভ কৰা হয়।

ইউটিউব ঃ বিশ্বৰ বিভিন্ন প্ৰান্তৰ ভিডিঅ আদান-প্ৰদানৰ ক্ষেত্ৰত ইউটিউব অতি জনপ্ৰিয় মাধ্যম। এই ব্যৱস্থা ২০০৫ চনৰ পৰা প্ৰচলন কৰা হৈছে।

ফেচবুক ঃ সাম্প্ৰতিক কালত আটাইতকৈ জনপ্ৰিয় হৈ পৰা ছ'চিয়লে মেডিয়া হৈছে ফেচবুক। কণমানিৰ পৰা আৰম্ভ কৰি বৃদ্ধলৈকে আজি-কালি ফেচবুক ব্যৱহাৰত ব্যস্ত থাকে। তথ্যৰ আদান-প্ৰদান ইয়াৰ জৰিয়তে অতি সহজ উপায়।

ই-মেইল ঃ আগৰ দিনৰ চিঠি পত্ৰৰ স্থান অধিকাৰ কৰা এটা ব্যৱস্থা হৈছে ই-মেইল ব্যৱস্থা। ই-মেইল, য়াহু আদি এনে ই-মেইলৰ উদাহৰণ।

হোৱাটছআপ ঃ আজি-কালিৰ ব্যস্ততাৰ সময়ত যিকোনো কামৰ কাৰণে অতি সহজে আমি যিকোনো ফটো, ভিডিঅ, ডকুমেন্ট ইত্যাদি কম সময়ত সহজতে হোৱাটছআপৰ জৰিয়তে আদান প্ৰদান কৰিব পাৰো।

ছাত্ৰ সমাজৰ ওপৰত ছ'চিয়েল মেডিয়াৰ প্ৰভাৱ ঃ সাধাৰণ অৰ্থত আমি শিক্ষানুষ্ঠান সমূহত আনুষ্ঠানিকভাৱে শিক্ষা গ্ৰহণ কৰি থকা লোকসকলকে ছাত্ৰ বুলি কও। ছাত্ৰ সকলৰ ওপৰত তথ্য প্ৰযুক্তিৰ অবদান সাধাৰণ অৰ্থত আমি শিক্ষানুষ্ঠানৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ এই ছ'চিয়েল মেডিয়াৰ প্ৰভাৱ আছে। বিশেষকৈ শিক্ষা গ্ৰহণৰ ক্ষেত্ৰত ছ'চিয়েল মেডিয়াই প্ৰভাৱ পেলাইছে।

বিশ্বৰ বিভিন্ন প্ৰান্তত চলি থকা বিদ্যায়তনিক বিষয় সমূহৰ বাৰ্তা সহজে ইয়াৰ জৰিয়তে উপলব্ধ হৈছে। গৱেষণাৰ বিভিন্ন তথ্য আদান-প্ৰদানৰ ক্ষেত্ৰত এই মেডিয়াসমূহ অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ বুলি বিবেচিত হৈছে।

ছ'চিয়েল মেডিয়াৰ প্ৰভাৰ ঃ সুস্থভাৱে ছাত্ৰ সমাজত ছচিয়েল মেডিয়াৰ প্ৰভাৱ পৰিলে সি অনবদ্য আশীৰ্বাদস্বৰূপ হৈ থাকে। কিন্তু যেতিয়াই ইয়াৰ কু-প্ৰভাৱ বা বেয়া অভ্যাস ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সমাজত পৰে তেতিয়া ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ জীৱন ধ্বংস হৈ পৰিব পাৰে। ছাত্ৰ জীৱন অধ্যয়নৰ সময়। তাকে নকৰি ছ'চিয়লে মেডিয়াৰ মায়াময় জগতখনত অধিক সময় কটোৱাৰ ফলত অধ্যয়ন বিমুখ হোৱাৰ সম্ভাৱনা প্ৰবল। ইয়াৰ উৰাবাতৰি আৰু ভুল তথ্যৰ ভাণ্ডাৰ হোৱাৰ বাবেও ছ'চিয়েল মেডিয়াৰ পৰা ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সমাজৰ অপকাৰ হোৱাৰ সম্ভাৱনা আছে। গতিকে ছাত্ৰ-সমাজে যাতে ইয়াক কেৱল বিদ্যায়তনিক দিশতে ব্যৱহাৰ কৰে তাৰ প্ৰতি সজাগ হোৱা প্ৰয়োজন।

সামৰণি ঃ সাম্প্ৰতিক সময়ত এই জগতখনক বাদ দি তথ্য আদান-প্ৰদানৰ কথা আমি ভাৱিব নোৱাৰি। কিন্তু ছ'চিয়েল মেডিয়াৰ ভিতৰত থকা মায়াময় জগতখনক আওকাণ কৰি কেৱল বিদ্যায়তনিক দিশবোৰত আত্মনিয়োগ কৰিলে নিশ্চয় ছাত্ৰ সমাজ উপকৃত হ'ব।

অংকণঃ নাদিৰা তাছনিম, ৪ৰ্থ ষান্মাসিক

বৰ্তমান শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ প্ৰেক্ষাপটত বিজ্ঞান ভিত্তিক শিক্ষা

ৰিজুৱানা বেগম চৌধুৰী
প্ৰাক্তন ছাত্ৰী

শিক্ষা হ'ল জ্ঞান আহৰণ তথা বিকাশৰ মধুৰতম প্ৰক্ৰিয়া; যি প্ৰক্ৰিয়া মানৱ সম্পদ বিকাশৰ জৰিয়তে মানৱ শক্তি গঢ়াৰ পৰিচায়ক। আচলতে ব্যক্তিৰ জীৱনেই শিক্ষা আৰু শিক্ষাই জীৱন। বিখ্যাত দাৰ্শনিক স্বামী বিবেকানন্দই কৈছিল– "শিক্ষাই মানুহৰ অন্তৰ্নিহিত পূৰ্ণতাৰ স্পষ্ট প্ৰকাশ।" শিক্ষাই এজন ব্যক্তিৰ অন্তৰ্নিহিত প্ৰতিভাসমূহৰ পূৰ্ণ বিকাশ সাধন কৰে। শিক্ষা আৰু প্ৰশিক্ষণৰ অবিহনে কোনো ব্যক্তিয়েই নিজৰ সুপ্ত প্ৰতিভাৰ বিকাশ কৰিব নোৱাৰে। উদাহৰণ স্বৰূপে ক'ব পাৰি যে সংগীতৰ প্ৰতি ৰাপ থকা তথা পাৰ্গত কোনো শিশুৱেই সংগীত শিক্ষাৰ অবিহনে কৃতকাৰ্যতা লাভ কৰিব নোৱাৰে। শিক্ষা হ'ল অভিজ্ঞতাৰ পুনঃগঠন মাথোন। শিক্ষা বুলিলে কেৱল বিদ্যালয়, মহাবিদ্যালয় তথা যিকোনো শিক্ষানুষ্ঠানৰ পৰা আহৰণ কৰা আনুষ্ঠানিক শিক্ষা নহয়। প্ৰকৃত অৰ্থত শিক্ষা বাস্তৱ জগতৰ বিভিন্ন পৰিস্থিতিৰ পৰা আহৰণ কৰা অভিজ্ঞতা। একোটা পৰিয়ালৰ পৰা, ওচৰ চুবুৰীয়াৰ পৰা, বিভিন্ন অনুষ্ঠান-প্ৰতিষ্ঠান তথা সংঘ-সমিতিৰ পৰা, বিভিন্ন জনসংযোগ মাধ্যমৰ পৰা আহৰণ কৰা শিক্ষাও এক প্ৰকাৰৰ অনৌপচাৰিক শিক্ষাৰ অন্তৰ্গত শিক্ষা। সাক্ষৰতা হাৰ বৃদ্ধি কৰাক উদ্দেশ্য হিচাপে লৈ আন এক প্ৰকাৰৰ শিক্ষাৰ প্ৰৱৰ্তন কৰা হয় যাক অগতানুগতিক শিক্ষা বুলি অভিহিত কৰা হয়। যিসকল শিশুৱে উপযুক্ত বয়সত বিভিন্ন কাৰণবশতঃ শিক্ষা গ্ৰহণ কৰিবলৈ অসমৰ্থ হয় আৰু বৃত্তিধাৰী লোকসকলৰ শিক্ষা সম্প্ৰসাৰণ ইত্যাদি হেতুকে অগতানুগতিক শিক্ষাৰ প্ৰৱৰ্তন কৰা হয়। গতিকে শিক্ষা হ'ল আদি আৰু অন্ত নথকা এক জীৱনজোৰা প্ৰক্ৰিয়া।

ভাৰতবৰ্ষই স্বাধীনতা লাভ কৰাৰ পাছৰ পৰা নৱগঠিত বিভিন্ন আয়োগ তথা কমিটিসমূহে শিক্ষাৰ বিকাশত গুৰুত্ব প্ৰদান কৰিছিল। ১৯৬৪-৬৬ চনত গঠন হোৱা কোঠাৰী আয়োগৰ সিদ্ধান্ত আছিল এনেধৰণৰ– "এই বিষয়ত ভাৰত চৰকাৰ সুনিশ্চিত যে ৰাষ্ট্ৰীয় সমৃদ্ধি আৰু কল্যাণৰ নিমিত্তে শিক্ষাই প্ৰকৃত সাঁচাৰ-কাঠী আৰু মানৱ সম্পদতকৈ অন্য কোনো বিষয়ত ব্যয় কৰাৰ বিনিয়োগে অধিক আগম সৃষ্টি কৰিব নোৱাৰে আৰু মানৱ সম্পদ গঢ়াৰ মূল উপাদান হ'ল শিক্ষা।" কোঠাৰী আয়োগে পৰামৰ্শ আগবঢ়োৱা ১০+২+৩ শিক্ষা গাথঁনি বৰ্তমানেও প্ৰযোজ্য হৈ আছে। এই গাথঁনিৰ আধাৰ স্বৰূপে ১০ বছৰীয়া স্কুলীয়া শিক্ষা, ২ বছৰীয়া উচ্চতৰ মাধ্যমিক আৰু ৩ বছৰীয়া স্নাতক ডিগ্ৰী প্ৰদান কৰা হয়। ভাৰতৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাত বৰ্তমান প্ৰাথমিক, মাধ্যমিক আৰু উচ্চ শিক্ষাৰ যথেষ্ট সম্প্ৰসাৰণ ঘটিছে। প্ৰত্যেক বছৰে ডিগ্ৰীধাৰীলোকৰ সংখ্যাও বৃদ্ধি পাইছে। কিন্তু সেই অনুপাতে সংস্থাপন পোৱা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সংখ্যা নগণ্য হৈ পৰিছে। ফলস্বৰূপে শিক্ষিত নিবনুৱাৰ সংখ্যা বৃদ্ধি পাইছে। প্ৰকৃতাৰ্থত ক'বলৈ গ'লে ডিগ্ৰীধাৰী ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ বহুতৰ ক্ষেত্ৰত কোনো এটা বৃত্তিত নিয়োজিত হ'বৰ বাবে সংযোগ তথা সমস্যা সমাধানৰ কৌশলৰ প্ৰাথমিক কৌশলৰ অভাৱ। ইয়াৰোপৰি বৰ্তমান সময়ত মেধাৱী ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ

বহুসংখ্যকৰ ক্ষেত্ৰত ইংৰাজী ভাষাত কথনৰ দক্ষতাৰ অভাৱ হোৱা পৰিলক্ষিত হয়। ১৫-৩৫ বছৰ বয়সৰ নিৰক্ষৰসকলক ১৯৯৫ চনৰ ভিতৰত সাক্ষৰ কৰাৰ উদ্দেশ্যে ১৯৮৮ চনৰ ৫ মে'ত মানৱ সম্পদ বিকাশ মন্ত্ৰণালয়ৰ অধীনত ৰাষ্ট্ৰীয় সাক্ষৰতা মিছন (NLM) গঠন কৰা হৈছিল। অৱশ্যে প্ৰায়োগিক জ্ঞানৰ অভাৱে নিৰক্ষৰসকল সাক্ষৰ হ'লেও প্ৰকৃত অৰ্থত অশিক্ষিত হৈ ৰ'ৱ। প্ৰচলিত শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ আসোঁৱাহযুক্ত শিক্ষণীয় বিষয়বস্তুৱে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক ভৱিষ্যত সংস্থাপন প্ৰদান কৰিবলৈ অসমৰ্থ হৈছে। বছৰি বছৰি স্নাতক ডিগ্ৰীধাৰীৰ সংখ্যা বৃদ্ধি হৈছে কিন্তু নিজৰ যোগ্যতাৰ ভিত্তিত কিছুসংখ্যক ছাত্ৰ-ছাত্ৰীহে উচ্চ শিক্ষা গ্ৰহণ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। বেছি সংখ্যকৰে ভৱিষ্যত এক প্ৰশ্নবোধক! বৰ্তমান শিক্ষা ব্যৱস্থা যদি প্ৰয়োজনভিত্তিক শিক্ষালৈ ৰূপান্তৰিত হয় তেন্তে শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ কেৰোণসমূহ কিছু পৰিমাণে হ'লেও দূৰ হোৱাৰ আশা সম্ভৱ!!

পশ্চিমীয়া শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ আধাৰত যদি বৰ্তমান শিক্ষা ব্যৱস্থাও প্ৰয়োজনভিত্তিক কৰা হয় তেন্তে প্ৰাথমিক পৰ্যায়ৰ পৰাই শিশুসকলৰ সামৰ্থ্য, ইচ্ছা, দক্ষতা আদি অনুযায়ী শিক্ষা প্ৰদান কৰিব লাগিব। তেতিয়াহে মানৱসম্পদক প্ৰকৃত মানৱশক্তিলৈ ৰূপান্তৰিত কৰিব পৰা যাব। এজন শিশুৰ সাধাৰণ শিক্ষাৰ প্ৰতি ৰাপ তথা দক্ষতা কম হ'ব পাৰে কিন্তু বিভিন্ন সৃষ্টিশীল আৰু সৃজনীশীল কামৰ প্ৰতি আগ্ৰহ থাকিব পাৰে। গতিকে শিশুটোৱে যাতে প্ৰয়োজনমুখী শিক্ষা গ্ৰহণ কৰিব পাৰে তাৰ কাৰণে প্ৰচলিত শিক্ষা ব্যৱস্থাত গুৰুত্ব প্ৰদান কৰিব লাগিব। যিহেতু প্ৰতিজন ব্যক্তিয়ে অন্তৰ্নিহিত প্ৰতিভানুযায়ী বিকাশৰ সুবিধা লাভ কৰিলে সকলো মানুহেই বোজা নহৈ সম্পদ হোৱাৰ অৱকাশ আছে। জাপি দিয়া শিক্ষা শিশুৰ ভৱিষ্যতৰ বাবে হানিকাৰক। প্ৰয়োজনভিত্তিক শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ প্ৰচলনৰ জৰিয়তেহে ভাৰতবৰ্ষৰ দৰে উন্নয়নশীল দেশত বিখ্যাত খেলুৱৈ, সংগীতজ্ঞ, গায়ক-গায়িকা, অৰ্থনীতিবিদ, ৰাজনীতিবিদ, শিক্ষাবিদ তথা বৈজ্ঞানিক জন্ম দিব পৰা যাব। বৰ্তমান প্ৰচলিত ১০+২+৩ পৰ্যায়ৰ পঠনীয় বিষয়সমূহ যদি পৰ্যালোচনা কৰি চোৱা হয় তেতিয়া দেখা পোৱা যায় যে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে এটা সন্মানীয় বিষয় (Major subject) ৰ লগতে বাধ্যতামূলকভাৱে এটা Elective Subject ৰ অন্তৰ্ভুক্ত হয়। ষান্মাসিক শিক্ষা পদ্ধতিৰ প্ৰচলন হোৱাৰে পৰা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে একোটাকৈ skill-based subject পাঠ্যসূচীৰ অন্তৰ্গত হয় যদিও এই বিষয়টোত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে কিমানখিনি জ্ঞানৰ অধিকাৰী হয় সেইটোও এটা চিন্তনীয় বিষয়। আনহাতে সন্মানীয় বিষয়টোৰ কথা বাদ দি যদি Elective বিষয়টোৰ কথা বিবেচনা কৰা হয় তেন্তে দেখা পোৱা যাব যে ২ বছৰ শিক্ষা গ্ৰহণ কৰা এই বিষয়টোৱে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ ভৱিষ্যত জীৱনত কেনেদৰে সহায় কৰিব পাৰে। অৱশ্যে ইয়াৰ পৰিৱৰ্তে যদি Choice-based আৰু Need based course, Elective Subject ৰ Optional Subject হিচাপে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক দিব পৰা যায় তেন্তে ই ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক স্বাৱলম্বীৰ পথ দেখুৱাব পাৰিব। Optional Subject সমূহৰ ভিতৰত এনেধৰণৰ বিষয় সন্নিৱিষ্ট হোৱাটো বাঞ্ছনীয়। যেনে- Food Processing, Fashion Designing, Computer skill, Language Teaching, Management Course, Tourism, Tailoring, Nitting, Beauty Parlour, Mass-communication, Physical Education, Music, Cultural Studies, Women Studies, Cooking, Typing, Driving Stanography, Home-Science, Agricultural education, Fishing, Gardening etc. এনেধৰণৰ বহুমুখী পাঠ্যক্ৰমে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ সুপ্ত প্ৰতিভা বিকাশ কৰিব। অন্যথা শিশুৰ প্ৰতিভা লুপ্ত হোৱাৰ সম্ভাৱনাই বেছি। আচলতে প্ৰকৃতিবাদী দাৰ্শনিক ৰুছোৱে কোৱাৰ দৰে "Education should be provide according to interest, needs and capacity of child" আৰু প্ৰয়োগবাদী দাৰ্শনিকসকলে কোৱাৰ দৰে "Education should be based on change of the society." কথাষাৰ গ্ৰহণযোগ্য। প্ৰয়োজনভিত্তিক শিক্ষাই ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক জীৱনৰ সঠিক জ্ঞান লাভ কৰাত অৰিহণা যোগাব। ১৯৫২ চনৰ মাধ্যমিক শিক্ষা আয়োগ আৰু

১৯৬৪-৬৬ চনৰ কোঠাৰী আয়োগে শিক্ষা বৃত্তিমুখীকৰণৰ ওপৰত প্ৰদান কৰা গুৰুত্ব বৰ্তমান শিক্ষাৰ প্ৰেক্ষাপটত সজীৱ হৈ উঠা নাই। পশ্চিমীয়া দেশবোৰৰ শিক্ষাৰ্থীসকলে প্ৰাথমিক পৰ্যায়ৰ পৰাই একোটাকৈ প্ৰয়োজনমুখী পাঠ্যক্ৰম গ্ৰহণ কৰাৰ হেতুকে সেই দেশৰ সাক্ষৰতাৰ হাৰ বৃদ্ধিৰ সমান্তৰালভাৱে অৰ্থনৈতিক বিকাশো সম্ভৱ হৈছে। ২০১১ চনৰ লোক পিয়লৰ তথ্য অনুযায়ী ভাৰতবৰ্ষৰ সাক্ষৰতাৰ হাৰ ৭৪.০৪% অন্যহাতে আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰ, জাপান আদি দেশৰ সাক্ষৰতাৰ হাৰ হ'ল- ৯৯%। জাপানৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাত বৃত্তিমূলক শিক্ষা মাধ্যমিক স্তৰৰ পৰাই ৰূপায়ণ কৰা হৈছে। নিম্ন মাধ্যমিক স্তৰত ইণ্ডাষ্ট্ৰিয়েল আৰ্টছ বা আন কেতবোৰ ঐচ্ছিক বিষয় যেনে– কৃষি, শিল্প, বাণিজ্য, মৎস্য বিজ্ঞান আদি অধ্যয়নৰ সুবিধা আছে। উচ্চ মাধ্যমিক স্তৰত সাধাৰণ শিক্ষাৰ লগে লগে তিনিবছৰীয়া বিশেষভাৱে ৰূপায়িত বৃত্তিমূলক শিক্ষাৰ পাঠ্যক্ৰমৰ ব্যৱস্থা আছে। আনহাতে আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰত বৃত্তিমূলক শিক্ষাক মাধ্যমিক শিক্ষাৰ এক অবিচ্ছেদ্য অংগ হিচাপে বিবেচনা কৰা হয়। আমেৰিকাৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাই দুটা মৌলিক নীতিক গুৰুত্ব প্ৰদান কৰিছে। এটা হৈছে প্ৰত্যেক শিশুৱে যোগ্যতা অনুযায়ী শিক্ষা লাভ কৰাৰ সুবিধা লাভ কৰা আৰু আনটো হ'ল গণতন্ত্ৰ, স্বাধীনতা আৰু জনসাধাৰণৰ কল্যাণ সাধন কৰিবৰ কাৰণে নাগৰিকসকলক শিক্ষিত কৰাটো বাঞ্ছনীয়। আমাৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাত যদি এনেধৰণৰ নীতিৰে চালিত হয় তেন্তে আমাৰ দেশেও ১০০ শতাংশ সাক্ষৰতাৰ হাৰ লাভ কৰিব পাৰিব বুলি আশা কৰিব পৰা যায়। আচলতে প্ৰয়োজনভিত্তিক শিক্ষাই শিশুক আত্মনিৰ্ভৰশীল হ'বলৈ শিকায়, আত্মসন্তুষ্টি প্ৰদান কৰে। এজন ব্যক্তিৰ সামগ্ৰিক বিকাশৰ কাৰণে, সমাজখনৰ বিকাশৰ কাৰণে, ৰাজ্য তথা সমগ্ৰ দেশখনৰ বিকাশৰ কাৰণে বৰ্তমান শিক্ষা ব্যৱস্থাত প্ৰয়োজনভিত্তিক শিক্ষাৰ এক বিশেষ প্ৰয়োজনীয়তা স্বীকাৰ কিৰব পাৰি।

সাঁথৰ

ঘৰৰ ওপৰত ঘৰ তাতে পৰি মৰ ?

উত্তৰঃ আঠুৱাঁ।

ইয়াতে মাৰিলোঁ টিপা গঁড়গাও পালেগৈ শিপা ?

উত্তৰঃ ভূমিকম্প।

এডাল খেৰে ঘৰটো বেঢ়ে ?

উত্তৰঃ জুই।

কি ফল মিঠা কিন্তু বজাৰত বিক্ৰী নহয় ?

উত্তৰঃ কষ্টৰ ফল।

কি হয় সেইটো, যিটো আপোনাৰ ওচৰত যিমান বেছিকৈ থাকে, সিমানেই আপুনি চকুৰে নেদেখা হৈ পৰে ?

উত্তৰঃ আন্ধাৰ।

'অসম দিৱস'ৰ সন্ধিক্ষণত এগৰাকী চুকাফাৰ সন্ধানত

ফজাইল্ আহমেদ
প্ৰাক্তন ছাত্ৰ

"চুকাফাৰ আদৰ্শ কেৱল অসমতে নহয়, ভাৰততে নহয়, সমগ্ৰ বিশ্বত প্ৰচাৰ কৰিবলৈ আগবাঢ়ি যাঁওক। তাৰেই প্ৰথম পদক্ষেপ হিচাপে চুকাফাই দেখুৱাই যোৱা আদৰ্শ সমূহ বিশ্ববাসীৰ আগত প্ৰচাৰ কৰিবলৈ আগবাঢ়ক। কিয়নো চুকাফাৰ আদৰ্শৰ প্ৰাসংগিকতা আজি বিশ্বজুৰি আৱশ্যক হৈছে।"–

অসম সাহিত্য সভাৰ প্ৰাক্তন সভাপতি লক্ষ্যধৰ চৌধুৰীয়ে 1997 চনত চুকাফা দিৱসত দিয়া উদ্বোধনী ভাষণৰ পৰা সংগীতা মেধিয়ে সংগ্ৰহ কৰিছিল।

ছশবছৰীয়া গৌৰৱোজ্জ্বল আহোম ৰাজত্বৰ ভেঁটি স্থাপন কৰি অসমীয়া জাতি গঠনৰ গুৰু দায়িত্ব দক্ষতাৰে পূৰ্ণ কৰা অসমীয়া জাতিৰ পিতৃ পুৰুষ চাওলুং চুকাফা অনৈক্যৰ মাজত ঐক্যৰ তথা বিভাজনৰ মাজত সমন্বয়ৰ এক তেজস্বী ব্যক্তিত্বৰ নাম। এক কথাত দুঃসাহসিক ৰাজনীতিবিদ, উচ্চমানৰ উদাৰনৈতিক দৃষ্টিভংগীৰ অধিকাৰী, দাৰ্শনিক, বিজেতা, সুসংগঠক, দক্ষ প্ৰশাসক, ধৰ্মনিৰপেক্ষ জাতি আৰু দেশ গঢ়োতা, বৃহৎ অসমীয়া জাতিৰ প্ৰতিষ্ঠাতা চুকাফা হ'ল– ঐক্য, সংহতি, সমন্বয় তথা সম্প্ৰীতিৰে বৰ অসম গঢ়ি তোলাৰ এক স্বৰ্ণিল অধ্যায়। এইজনা উদাৰমনা শাসকে বিভিন্ন জনগোষ্ঠীৰ হাতত খণ্ড-বিখণ্ড হৈ থকা লুইতৰ দুই পাৰ একত্ৰিত কৰি এক বিশাল সংস্কৃতি আৰু সু-শৃংখলাবদ্ধ সমাজ ব্যৱস্থা আৰু শাসন ব্যৱস্থাৰে সমন্বয়ৰ হেতু গঢ়ি অসম আৰু অসমীয়া জাতি প্ৰতিষ্ঠা কৰিছিল। সমগ্ৰ অসমীয়া জাতিক বুৰঞ্জী প্ৰণয়নৰ প্ৰেৰনা দি যোৱা চাওলুং চুকাফা জাতিটোৰ সামাজিক ৰাজনৈতিক, অৰ্থনৈতিক, সাংস্কৃতিক সৰ্বদিশৰ পৰিকাঠামো নিৰ্মানৰ বাটকটীয়া স্বৰূপ।

চুকাফাৰ অসম আগমনৰ স্বৰ্ণিল ইতিহাসৰ পাত লুটিয়ালে পাও আজিৰ পৰা ৭৯৫ বছৰ আগতে ত্ৰয়োদশ শতিকাৰ ১২২৮ খ্ৰীষ্টাব্দৰ ২ ডিচেম্বৰ চীনৰ য়ুনান প্ৰদেশৰ পৰা নানা বিষয় সম্ভাৰেৰে পৰিব্যাপ্তহৈ অসম ব্ৰহ্মদেশৰ সীমাত থকা পাটকাই পৰ্বত অতিক্ৰমি সৌমাৰ খণ্ডত পদাৰ্পন কৰে টাই আহোম ফৈদৰ এইগৰাকী মহাপ্ৰতাপী বীৰে। তাৎপৰ্যপূৰ্ণ যে চুকাফাই ভাই ৰজাৰ সৈতে সংঘৰ্ষ এৰাই চলি পৰিয়ালগত বিবাদৰ সূত্ৰপাত নকৰিবৰ বাবেই আইতাকৰ উপদেশ মানি ৰাজ্য পৰিত্যাগ কৰে। ই তেওঁৰ সৎ, দৃঢ় মনোবল আৰু বহল অন্তৰৰ অধিকাৰী মনটোকে প্ৰতিফলিত কৰে। সেয়েহে ইতিহাসে আজি বিনা পৰিশ্ৰমে সিংহাসন লাভ কৰা সেই নৃপতিক মনত ৰখা নাই। মনত ৰাখিছে নিজৰ পৰাক্ৰম আৰু পৌৰুষেৰে দেশ জাতি গঢ়া চুকাফাক। তেওঁ মাওলুং ৰাজ্যৰ পৰা আঠজন ডাঙৰীয়া, ৯০০০ জন পুৰুষ তিৰোতা আৰু ল'ৰা-ছোৱালী, দুটা হাতী, ৩০০০ ঘোঁৰা লৈ ব্ৰহ্মপুত্ৰ উপত্যকাত যাত্ৰা কৰে। প্ৰায় ১৩ বছৰ কাল পাটকাইৰ আশে-পাশে ফুৰি থাকি শেষত পাটকাই অতিক্ৰম কৰি ভৈয়ামমুৱাহৈ আগুৱাই আহি বুঢ়িদিহিঙৰ উপনৈ দিচাং নৈৰ পাৰৰ নামৰূপৰ টিপাম আহি পায়। নামৰূপ পোৱাৰ পাছত তেওঁ ৰাজধানী পাতিবৰ বাবে এডোখৰ উপযুক্ত ঠাই বিচাৰি কেইবাবছৰ ধৰি বুঢ়িদিহিং আৰু দিখৌ নৈৰ মাজৰ টিপাম, অভয়পুৰ অনেক ঠাই ভ্ৰমি

প্ৰত্যেকখন ঠাইতে কিছুবছৰ থাকি অৱশেষত বৰ্তমানৰ শিৱসাগৰ জিলাৰ দক্ষিণফালে চৰাইদেউত মহা আড়ম্বৰেৰে ৰাজ্যৰ স্থায়ী ৰাজধানী পাতে।

সমন্বয়ৰ প্ৰতীক বৰ অসমৰ খনিকৰ চুকাফাৰ অদম্য কৰ্মস্পৃহা, দুৰ্জেয় পৰাক্ৰম, দুঃসাহসিক ব্যক্তিত্বই অসমৰ বুৰঞ্জীত সোনালী আখৰেৰে খোদিত হৈ চিৰদিন অসম আৰু অসমীয়াৰ শৌৰ্য-বাৰ্য-বীৰত্বৰ চানেকি উজ্বল কৰি ৰাখিব। কিন্তু সাম্প্ৰতিক পটভূমিত চুকাফাৰ মতাদৰ্শক মানি চলা দক্ষ প্ৰশাসকৰ অভাৱে অসম আৰু অসমীয়াৰ গৌৰৱোজ্বল অতীতকে ভেঙুচালিহে কৰিছে। প্ৰতিবছৰে দুই ডিচেম্বৰৰ দিনটো এইজনা জাতীয় বীৰৰ নামত উৎসৰ্গৰে বন্ধৰ দিন হিচাপে ঘোষণা কৰি, আনহাতে তেওঁ মাওলুঙৰ পৰা পাটকাই হৈ অসমলৈ অহা পথটোৰ নাম তেওঁৰ নামেৰে নামংকিত কৰি অথবা তেওঁৰ সোঁৱৰণিত সমন্বয় ক্ষেত্ৰ স্থাপন তথা ব্যয়বহুল সংগ্ৰহালয়, বিনোদনস্থলী আদি নিৰ্মানেই কেৱল এইজনা ঐক্যৰ সাধকলৈ প্ৰকৃত শ্ৰদ্ধা জনাব পৰা নাযাব। যদিহে তেওঁ দেখুৱাই যোৱা সম্প্ৰতিক সমাজখন আমি গঢ়িব নোৱাৰো যদিহে তেওঁৰ দৰে বহল অন্তৰৰ অধিকাৰী আমি হ'ব নোৱাৰো আৰু যদিহে তেওঁৰ দৰে হাতে কামে আনৰ দেশ-জাতি-কৃষ্টি-সংস্কৃতি ন-ৰূপত গঢ় দি নিজৰ বুলি আঁকোৱালি লোৱাৰ মহানতা আমি দেখুৱাব নোৱাৰো, তেন্তে কোনো কালে আমি এইজনা ঐক্যৰ মহাভেঁটি প্ৰতিষ্ঠা কৰিও জাতীয় বীৰলৈ আমাৰ প্ৰকৃত শ্ৰদ্ধাঞ্জলি যাচিব নোৱাৰিম আৰু হয়তো প্ৰতিবাৰেই বছৰটোত এটা দিনত আনুষ্ঠানিকভাৱে আমি ৰজা প্ৰজা সৰ্বজন একত্ৰহৈ একাঁজলি প্ৰদ্ধাপুষ্প নিবেদনেৰে অন্তৰৰ পৰা আৰু এজন চুকাফাৰ সন্ধান অভিযান সদায় অব্যাহত ৰাখিম। কিয়নো অসম আৰু অসমীয়াক অন্তৰেৰে ভালপোৱা প্ৰতিজন অসমীয়াই হয়তো গভীৰভাবে উপলব্দি কৰে যে আমাক সঁচাকৈয়ে আৰু এজন চুকাফা লাগে।

কুইজ

১) ঐতিহাসিক চহৰ মাচু পিচ্চু বিশ্বৰ কোনখন দেশত অৱস্থিত?
উ:- পেৰু ।
২) কি নদীৰ পাৰত লণ্ডন চহৰ অৱস্থিত?
উ:- টেমছ ।
৩) পৃথিৱীৰ কোনখন মহাদেশত মৰুভূমি নাই?
উ:- ইউৰোপ ।
৪) ফ্ৰান্সৰ ৰাজধানী কি?
উ:- পেৰিছ ।
৫) কোনখন দেশত আটাইতকৈ বেছি হ্ৰদ অৱস্থিত?
উ:- কানাডা ।
৬) ইমু চৰাই কোনখন দেশত পোৱা যায়?
উ:- অষ্ট্ৰেলিয়া ।
৭) পৃথিৱীৰ ভিতৰত আটাইতকৈ সুউচ্চ জলপ্ৰপাতটোৰ নাম কি আৰু ই বিশ্বৰ কোনখন দেশত অৱস্থিত?
উ:- এঞ্জেল জলপ্ৰপাত আৰু ই ভেনেজুৱেলাত অৱস্থিত।
৮) পেৰিছ চহৰৰ মাজেৰে কি নদী বৈ গৈছে?
উ:- সেন (Seine) ।

বৃদ্ধাশ্ৰম

আফতাৰ হুছেইন বৰভূঞা
স্নাতক চতুৰ্থ ষান্মাসিক

বিগত শতিকাৰ নৱৈ দশকত পাবত গজাৰ দৰে যেনেদৰে পদূলিয়ে পদূলিয়ে ব্যক্তিগত খণ্ডৰ বিদ্যালয়, মহাবিদ্যালয় ৰাতিটোৰ ভিতৰতে গঢ় লৈ উঠিল ঠিক একেদৰেই আৰু দুটা দশকৰ পাছত গঢ় লৈ উঠিব বৃদ্ধাশ্ৰমৰ ব্যৱসায়। আমি ন দি ক'ব পাৰোঁ এই ব্যৱসায় এটা সময়ত অতি লাভজনক ব্যৱসায় হ'ব। যেনেদৰে এদিন ব্যক্তিগত খণ্ডৰ শিক্ষানুষ্ঠানবোৰ গঢ় লৈ উঠোতে হৈ-চৈ সৃষ্টি হৈছিল ঠিক একেদৰেই হ'ব বৃদ্ধাশ্ৰমৰ ক্ষেত্ৰতো।

সময়ত কিন্তু জয়ী হ'ব নতুনে অনা এই পৰিৱৰ্তনবোৰ। যি কি নহওক আমি ক'ব খুজিছোঁ বৃদ্ধাশ্ৰমৰ মাজতো এটা সময়ত সা-সুবিধা, গাঁথনিগত দিশৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰতিযোগিতা হ'ব। কোনে কিমান নামী-দামী স্কুলত নিজৰ সন্তানক পঢ়ুৱাব পাৰে তাৰ তুলনা কৰি আজিৰ অভিভাৱকে সামাজিক মৰ্যাদা বঢ়াবলৈ চেষ্টা কৰাৰ দৰে এটা দিনত কাৰ পিতৃ-মাতৃ কোন কোন বৃদ্ধাশ্ৰমত ৰাখিছে তাক লৈও সমাজে চকু ৰাখিব। এনে দিন আহি গ'লেও আচৰিত হ'বলগীয়া একো নাই- স্বয়ং পিতৃ-মাতৃয়েই আগচোতালত বহি দুখ কৰি থাকিব ল'ৰাৰ যদি বা আমাৰে যদি অলপ টকা-পইচা থাকিলেহেঁতেন অমুক বৃদ্ধাশ্ৰমতে থাকিলোহেঁতেন। দেখা নাই তাত মানুহবোৰ কিমান সুখত থাকে। কাহ এটা মাৰিলেও ডাক্তৰ দৌৰি আহে। আৰু আমাৰ বোৱাৰী-ল'ৰাই চিঞৰ মাৰিলেও কুচ-কাৱাচ নকৰে।

কেতিয়াবা সৰু-সুৰা বেমাৰ হ'লেও ভয়। ইপিনে পো-বোৱাৰীৰ সদায় দুখ মা-দেউতাক আমিহে বৰ কষ্ট দিছোঁ। তেওঁলোকৰ বয়সৰ মানুহবোৰ বৃদ্ধাশ্ৰমত কিমান সুখত আছে। যি মন যায় তাকে খাবলৈ পাইছে, খেল-ধেমালি কৰিছে, টিভি-চিনেমা চাইছে, কোনোবাই মন গ'লে দূৰ দেশলৈ ভ্ৰমণো কৰিব পাৰিছে... আমাৰহে কপাল, বুঢ়া কালত তেওঁলোকক অকণমান সুখ দিব নোৱাৰিলোঁ ইত্যাদি ধৰণৰ অনুশোচনাই জুৰুলা কৰাৰ সময় সমাগত।

মনবোৰ শুদ্ধ হলে পৃথিৱীত সংকোচ কৰিবলগীয়া একো নাই। কলুষিত মানুহে সকলোতে কলুষ দেখে।

-হেম বৰুৱা।

চুটিগল্প

প্ৰতিদান

এম. মণিৰুজ জামান
সহকাৰী অধ্যাপক, অসমীয়া বিভাগ

পশ্চিম আকাশত বেলি হেৰাই যোৱাৰ কিছু সময় পিছতে বাছখন আহি 'চাৰিআলি' চ'কত ৰৈ গ'ল। এই ঠাইখন মোৰ অতি চিনাকি যদিও আজি অচিনাকি অচিনাকি লাগিল। বেলিক প্ৰত্যাহ্বান জনাই বিজুলী চাকিৰ ৰঙীন পোহৰে আলোকিত কৰাৰ লগতে দোকান বোৰৰ পৰা ভাহি অহা আধুনিক সংগীতৰ ধ্বনিয়ে ঠাইখনি অধিক জীপাল কৰি তুলিছে। অথচ পাঁচ বছৰমান আগতে এই চ'কত ৰহমত মিঞাৰ গেলামাল আৰু হৰিদাসৰ চাহ দোকানৰ বাহিৰে যে আন এখনো দোকান নাছিল, সেই কথা এই মুহূৰ্তত বিশ্বাস কৰিবলৈ টান লাগিল। এখন বজাৰৰ ৰূপ লোৱা বিভিন্ন সামগ্ৰীৰ দোকানবোৰৰ মাজত পুৰণি দোকানবোৰ প্ৰায় হেৰাই গৈছে।

বাছখনৰ পৰা নামি মামাৰ ঘৰৰ ফালে যোৱা চমু পথেৰে আগবাঢ়িলোঁ। ওচৰত দুখনমান অট'ৰিক্সা দেখা পালো যদিও আন্ধাৰ-পোহৰে লুকাভাকু খেলা পথাৰৰ সৰু আলিয়েদি খোজকাঢ়ি গৈ পুৰণি স্মৃতি সজীৱ কৰাৰ লোভ সামৰিব নোৱাৰিলো। নিৰ্জন পথাৰৰ মাজৰ এই আলিৰ দুয়ো কাষে এঘৰ-দুঘৰকৈ মানুহ আহি এখন গাঁৱৰ ৰূপ দিছে। ঘৰবোৰো আগৰদৰে খেৰৰ নহয়, বৰং টিনৰ চালি উঠিছে। কিছুমানে পকীকৈ বেৰ দিছে। মুঠতে বহু উন্নত হ'ল ঠাইডোখৰ।

প্ৰায় দহ মিনিটমান খোজ কঢ়াৰ পিছত দূৰৰ পৰাই মামাৰ ঘৰ স্পষ্টকৈ দেখা গ'ল। মামাৰ এটাই পৰিচয়, তেওঁ ডাঙৰ খেতিয়ক। প্ৰায় এশ বিঘা মাটিত খেতি কৰে। ডেৰ কুৰি গৰু আৰু পাঁচ-ছয়জনকৈ কাম কৰা চাকৰ সদায় তেওঁৰ ঘৰত থাকেই। কাম কৰা মানুহবোৰৰ তুলনাত মামাই নিজে ঘৰখনত বেছি কাম কৰে বুলি মধুপুৰ গাঁৱৰ উপৰি ওচৰৰ আন গাঁৱৰ মানুহবোৰেও জানে। শুনিবলৈ পাইছিলোঁ মামাই হেনো চাকৰিও পাইছিল, কিন্তু চাকৰি কৰিলে খেতি পথাৰৰ কামত মন দিব নোৱাৰিব বাবেই চাকৰিত যোগদান নকৰিলে। "খেতি নকৰিলে মানুহে কি খাব"– মামাই এনেদৰে কোৱা কথা মই নিজে কেইবাবাৰো শুনিছোঁ। এই মামাৰ ঘৰত থাকিয়ে মই প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ৰ শিক্ষা গ্ৰহণ কৰিছিলোঁ। সেই সময়ত মামাৰ ল'ৰা যতীনৰ স'তে মিলি ৰাতিপুৱা কুঁৱলীৰ মাজত বেঙেনা, কবি আদিৰ পুলি ৰুই, পানী দি সেই পুলি আকৌ কলগছৰ বাকলিৰে ঢাকি দিয়া কাম খেল-ধেমালিৰ দৰেই কৰিছিলোঁ। চিনেমাৰ নায়ক-নায়িকাৰ নামেৰে গৰুবোৰৰ নামকৰণ কৰিছিলোঁ। সময় সলনি হ'ল। যতীনে এতিয়া বিয়া বাৰু কৰালে। মই নিজেও ব্যস্ততাপূৰ্ণ কৰ্ম জীৱনত ভৰি দিলোঁ। সেয়ে মামাহঁতৰ ঘৰলৈ অহা-যোৱা কমি আহিল।

এইবাৰ সম্পূৰ্ণ পাঁচ বছৰৰ মূৰতহে আহিবলৈ সময় পালোঁ। অফিচৰ পৰা পোৱা ছুটিৰ দিনকেইটাৰ পৰা এসপ্তাহমান সময় গাঁৱৰ নিৰ্জন পৰিৱেশত থাকি কটোৱা আৰু গুপুতে জীৱন সংগী এজনীৰ সন্ধান কৰাই মোৰ আগমনৰ উদ্দেশ্য।

মামাৰ ঘৰৰ সন্মুখত আহি উপস্থিত হ'লোঁ। গাওঁখনৰ তুলনাত মামাৰ ঘৰৰ বিশেষ একো পৰিবৰ্তন চকুত নপৰিল। পুৰণি টিনৰ গোহালি আৰু কাঠৰ দুমহলীয়া বৰঘৰখন আগতকৈ বেছি পুৰণি দেখা গৈছে। নতুনকৈ সজা সৰু পকীঘৰ আৰু বিজুলী চাকিৰ ব্যৱহাৰৰ বাহিৰে ঘৰখনৰ একো নতুনত্ব দেখা নগ'ল। ৰাস্তাৰ কাষত আন আন বছৰৰ দৰে ডাঙৰ ডাঙৰ চাৰি-পাঁচটা খেৰৰ মেজি থকাৰ সলনি মাত্ৰ এটাহে দেখি পথাৰত এইবাৰ ধান উৎপাদন কম হোৱা বুলি ধাৰণা কৰি ললোঁ। ঘৰখনতো যেন এক গভীৰ নীৰৱতাই বিৰাজ কৰিছে। গাঁৱৰ সাধাৰণ মানুহবোৰে এনে সময়ত চাকি নুমুৱাই শুই যোৱাটো কেইদিনমান আগতে প্ৰায় নিয়মৰ দৰেই আছিল। কিন্তু এতিয়া সময় সলনি হৈছে। ওচৰৰ মধু মাষ্টাৰৰ ঘৰৰ পৰা টিভি আৰু ৰুবুল দোকানীৰ দোকানৰ পৰা ৰেডিঅ'ৰ মাত ভাহি আহিছে। তেনে ক্ষেত্ৰত এইখন ঘৰ ইমান নীৰৱ! সকলোৱে ইমান সোনকালে শুলেনে ? আৰু ৰঘু ?

ৰঘু সৰুৰে পৰাই মামাৰ ঘৰতে থাকি আহিছে। সেয়ে তাৰ নিৰ্দিষ্ট কোঠাৰ ওচৰত গৈ চিঞৰিলো।

"ৰঘু। ঐ ৰঘু"

"ৰঘু নাই। আজিকালি সি নাথাকে।"– কোঠাটোৰ পৰা চৈধ্য-পোন্ধৰ বছৰীয়া ক্ষীনকৈ ল'ৰা এজন ওলাই আহি কথাষাৰ কলে।

"বাকী ঘৰৰ মানুহবোৰ শুলে নেকি ?"– মই ল'ৰাজনৰ প্ৰতি ভালকৈ দৃষ্টি নিক্ষেপ কৰি সুধিলো। এবছৰৰ বাবে হয়তো কাম কৰা চুক্তিত ল'ৰাজনক মামাই নিযুক্ত কৰিছে।

"চিৰাজ গাওঁবুঢ়াৰ ঘৰত মালিক আৰু ৰঘুৰ মাজত মেল হৈ আছে। মালিক আৰু যতীন দাদা তালৈ গৈছে। আইদেউ আছে। আহক, মই মাতি দিছোঁ। বাধ্য ছাত্ৰই শিক্ষকৰ ওচৰত প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়াৰ দৰেই সি কথাখিনি কৈ বৰঘৰৰ ফালে আগবাঢ়িল। মই তাক অনুসৰণ কৰি বাৰান্দা পালো। ভিতৰত আন্ধাৰ বাবে বাৰান্দাতে বেতৰ মূঢ়া এটাত বহিলো। এটা চিন্তাই মন ভাৰাক্ৰান্ত কৰি তুলিলে। ৰঘু আৰু মামাৰ মাজত কাজিয়া! কেনেকৈ হ'ব পাৰে ?

"সোণ, তুমি আহিছা!" হঠাৎ মামীৰ মাতত চক খাই উঠিলো। মোৰ চিন্তায়ো ৰূপ সলনি কৰিলে।

"কেনে আছে মামী ?"– মামীৰ ভৰি চুই সেৱা কৰি সুধিলো। "আছোঁ কোনো ৰকম! ঘৰৰ খবৰ ভাল নে ?" মামীৰ মুখৰ পৰা কথাষাৰ কপি কপি ওলাই আহিল। শৰীৰতো যথেষ্ট বয়সৰ ছাপ পৰিছে।

"আপোনালোকৰ আশীৰ্বাদত সকলো কুশলে আছে। মামী, কওঁকচোন মামা আৰু ৰঘুৰ কিহৰ কাজিয়া হ'ল ?"– মোৰ এনে প্ৰশ্নত মামী যেন অপ্ৰস্তুত হ'ল।

"সেইবোৰ বহু কথা সোণ, পিছত শুনিবা। এতিয়া হাত-মুখ ধুই কিবা খাই আৰাম কৰা। বোৱাৰীজনীও মাকৰ ঘৰলৈ গৈছে। কালিলৈহে আহিব।"– মামীয়ে যেন প্ৰসংগ সলনি কৰিবৰ বাবেই কথাষাৰ কলে। মামীক আমনি নকৰি খোৱা লোৱাৰ সময়ত ঘৰৰে দুই এটা কথা পাতি মোক শুবলৈ দিয়া কোঠাত সোমালো। বিচনাতে বাগৰ দি কিতাপ এখন উলিয়াই মেলি ল'লো যদিও মনৰ পৰা কিন্তু ৰঘুৰ ভূত আঁতৰা নাই।

শুনা মতে ছয় বছৰ বয়সত ঘাটমাউৰা হোৱা ৰঘুক মামাহতে তুলি তালি ডাঙৰ দীঘল কৰি নৱম শ্ৰেণীলৈকে পঢ়ুৱালে। সুবিধা পোৱা সত্বেও ভাল ফলাফল দেখুৱাব নোৱাৰাৰ বাবে সি নিজেই পঢ়াশুনা এৰি এইখন ঘৰতে পৰিয়ালৰ এজনৰ দৰে থাকি কাম বন কৰি দিন কটায়। পাঁচ বছৰমান আগতে হোৱা মামাৰ ছোৱালী ৰুমীৰ বিয়াত ৰঘু, যতীন আৰু মই আনন্দৰ মাজেৰে কিমান যে কাম কৰিছিলো; তেতিয়াতো ৰঘু এজন বাধ্য ল'ৰাৰ দৰেই আছিল। সেইজন ৰঘু আজি এইখন ঘৰত নাথাকে। তাতকৈ ডাঙৰ কথা হ'ল সি কাজিয়া কৰিছে তাৰ আশ্ৰয়দাতাৰ স'তে! কিহৰ বাবে বাৰু এয়া হ'ব পাৰে। মোৰ অনুসন্ধিৎসু মনটোক প্ৰবোধ দিব নোৱাৰি ঘটনাৰ বুজ ল'বলৈ গাওঁবুঢ়াৰ ঘৰৰ ফালে যোৱাৰ সিদ্ধান্ত লৈয়ো বৈ যাব লগাত পৰিলো। কাৰণ মইতো চিৰাজ গাওঁবুঢ়াৰ ঘৰ চিনিয়েই

নাপাওঁ। পাঁচ বছৰ আগতে ৰাজিব নামৰ মানুহ এজন হে গাওঁবুঢ়া আছিল।

বাহিৰত কাৰোবাৰ খোজৰ শব্দ শুনিলোঁ। কিছু সময় পিছত মামাৰ মাত কাণত পৰিল। যতীনো নিশ্চয় আহিছে। আঁতৰৰ পৰাই মামাৰ কথাবোৰ শুনি বুজিব পাৰিলো কিবা এটা ডাঙৰ সম্পদ হেৰুৱাৰ উপৰিও তেওঁ চৰম অপমানত ভাগি পৰিছে। এই মূহুৰ্তত মামাৰ ওচৰত গৈ কথা পতা বা সান্ত্বনা দিয়াৰ সাহস গোটাব নোৱাৰি যতীন অহালৈ বাট চালো।

যতীনৰ বাবে বেছি সময় অপেক্ষা কৰিব লগা নহ'ল। শুকান হাঁহি এটা মাৰি সি আহি মোৰ কাষত বহিল। তাৰ মুখত নতুনকৈ ৰখা গোঁফ দেখি আন দিনা হ'লে মই জোকাই ল'লোহেঁতেন। কিন্তু আজি তাক যথেষ্ট হতাশ আৰু চিন্তিত দেখা গ'ল। বয়সৰ ছাপো যথেষ্ট পৰিছে।

"কি ঘটনা যতীন ?"- নীৰৱতা ভংগ কৰি ময়েই সুধিলো।

"ৰঘু ডাঙৰ হ'ল! বুজিছ ? ইমানেই ডাঙৰ হ'ল যে তাৰ আৰু কাৰো প্ৰয়োজন নাই।"- যতীনৰ মাতত যথেষ্ট ক্ষোভ। কিন্তু মোৰ অনুসন্ধিৎসু মনে এইখিনি কথাত সন্তুষ্ট নহ'ল।

"অলপ বুজাই কচোন।"— অনুৰোধ আৰু সান্ত্বনাৰ সুৰত তাৰ হাতত হাত থৈ ক'লো।

"ৰঘুৰ বিয়া কৰোৱাৰ বয়স হৈছে। দেউতাই তাৰ কাৰণে কইনা চোৱাৰ কামো আৰম্ভ কৰিলে। কিন্তু সি নিজেই নিজৰ কাৰণে কইনা ঠিক কৰিলে। ওচৰৰে নমাটি গাৱঁৰ বাবুল ঠিকাদাৰৰ ছোৱালী। অৱশ্যে দেউতাই ৰঘুৰ ইচ্ছাৰ বিৰুদ্ধে মাত মতা নাছিল। বাবুল ঠিকাদাৰেহে আমাৰ ঘৰত আজীৱন গোলাম হিচাপে থকা ল'ৰা এজনলৈ নিজৰ ছোৱালী বিয়া নিদিয়ে। দেউতাৰ আপত্তি এইখিনিতে। দেউতাৰ মতে বিয়াৰ পিছতো পৰিয়ালৰ সদস্য হৈ এইখন ঘৰত থাকিবলৈ ৰঘুৰ ঠাইৰ অভাৱ নাই।"— কিছু সময়ৰ বাবে যতীন নীৰৱ হ'ল।

"বিয়াৰ আলোচনা প্ৰসংগত প্ৰথমাৱস্থাত ৰঘুৱে একো নকলেও তাক সঘনে ঠিকাদাৰৰ ঘৰলৈ অহা-যোৱা কৰা দেখা গ'ল। কিবা কথা সুধিলেও সি ভালদৰে উত্তৰ নিদিয়া হ'ল। এদিন সহ্যৰ সীমা পাৰ হৈ গ'ল যিদিনা বাবুল ঠিকাদাৰে নিজে আমাৰ ঘৰলৈ আহি দেউতাৰ পৰা ২০ লাখ টকা দাবী কৰিলে।"

"২০ লাখ টকা ? কিহৰ কাৰণে"— মোৰ চমু প্ৰশ্ন।

"হয়। ২০ লাখ টকা! কাম কৰা ল'ৰাই মালিকৰ ঘৰৰ পৰা মাহেকীয়া হিচাপত ৭-৮ হাজাৰকৈ টকা পাব লাগে। গাওঁ অঞ্চলত মাহেকীয়া বা বছৰেকীয়া চুক্তিত কাম কৰা লগুৱা ৰখা হয়। সেয়া যিয়েই নহওক, সিদিনা ঠিকাদাৰৰ কথাত দেউতাই কিমান দুখ পাইছিল নাজানো, কিন্তু ওচৰত বৈ থকা ৰঘুৰ নীৰৱতাই মোক অবাক কৰি তুলিছিল। ৰঘুৰো সেইদিনা আমাৰ ঘৰত শেষ দিন আছিল। সন্তান হেৰুৱাৰ বেদনাৰ জুই মাতৃৰ বুকুত এতিয়াওঁ জ্বলি আছে।"

"আজিৰ মেল সেই টকাক লৈয়ে নেকি ?"

"হয়। আমাৰ গাওঁখনৰ বহুতেই ৰঘুৰ ফলীয়া হৈ টকা দাবী কৰিছে। ৰঘুয়ে এনেদৰে দেউতাক অপমান কৰি নিজে কি হেৰুৱালে সেয়া উপলব্দি কৰিব পৰা নাই।"- যতীন এইবাৰ আবেগিক হৈ পৰিল। এনে পৰিস্থিতিত মোৰ আগমনৰ উদ্দেশ্যৰ কথা নকৈ 'বাকী কথা কাইলৈ পাতিম' বুলি কৈ তাক যাবলৈ দি মই অলপ বাৰান্দালৈ ওলালো।

নিশা বেছি গভীৰ হোৱা নাই যদিও চহৰৰ দৰে গাড়ী মটৰৰ শব্দই আমনি নকৰাৰ বাবেই হয়তো নীৰৱতাই বিৰাজ কৰিছে। কুঁৱলীৰ আগমন ঘটিলেও জোনবাইক আকাশত স্পষ্টকৈ দেখা গৈছে। টিভি আৰু ৰেডিঅ'ৰ শব্দৰ সলনি কাণত পৰিছে জিলি আৰু শিয়ালৰ মাত। তেনে সময়তেই মামাই হয়তো ভাত খাই আছিল। মামা-মামীৰ কথা-বতৰাৰ কিছু অংশ মোৰ কাণত পৰিল।

"তাক কিমান টকা দিব লাগিব ? ২০ লাখেই নে ?"

"ও, কিন্তু সি টকা নিয়াৰ পিছতো আমাৰ ঘৰত থকাটোহে বিচাৰিছিলোঁ। কেৱল টকাৰ মাজতে সি সকলো বিচাৰি পাব জানো ?"

"আজিৰ মেলত ৰঘুয়ে কি কলে ?"- মামীৰ প্ৰশ্ন

"এইটোৱেই দুখৰ কথা। সি নিজে মনে মনে থাকি বেলেগ মানুহৰ জৰিয়তে কথাবোৰ কোৱাই আমাক এক প্ৰকাৰ অপমান কৰে। দুখ লাগে আৰু এটা কথা ভাবি। ইমান বছৰ আমাৰ ঘৰত থাকিয়ো সি আমাৰ মৰম নুবুজিলে। তাৰ দৃষ্টিত আজি আমি কেৱল তাৰ মালিক আৰু সি আমাৰ ঘৰত বহু বছৰৰ পৰা থাকি অহা কাম কৰা চাকৰ। কেৱল টকাই মানুহৰ মাজত ইমান দূৰত্ব আনিব পাৰেনে ? ভুল হয়তো আমাৰেই। আমি তাক মৰমৰ লগতে হয়তো কঠোৰভাৱে শাসনো কৰিছিলোঁ। কিন্তু আমাৰ নিজৰ সন্তান যতীনৰ স'তেও এনে আচৰণ কৰা নাইনে ? তাৰ দৰে যতীনেও এদিন আমাক এৰি যাব নেকি ? যিকেইজন লুভীয়া নৰপিশাচে কূটবুধিৰে ৰঘুক দংশন কৰি আছে সেই কেইজনে তাক এদিন খুলি খুলি খাই দূৰৰ পৰা হাঁহিব। তাক এই কথা বুজাব কোনে ? এদিন সি নিজেই বুজি পাব, কিন্তু তেতিয়া হয়তো সি নিজকে বিচাৰি নাপাব আৰু বিচাৰি নাপাব উভতি অহাৰ পথ।"- মামাৰ কথাবোৰ আবেগিক হৈ পৰিছে। মামীয়েও সান্ত্বনা দিবলৈ ব্যৰ্থ চেষ্টা কৰিছে।

উপকাৰীক অজগৰে খায় বুলি শুনিছিলোঁ। আজি যেন তাৰ প্ৰত্যক্ষ প্ৰমাণ পালো। মইনো কি কৰিব পাৰোঁ ? ৰাতিপুৱালৈ মামা-মামী আৰু যতীনৰ স'তে একেলগে বহিব লাগিব। দুখৰ সময়ত দু-এষাৰ কথাৰে সান্ত্বনা দিয়াৰ বাবে প্ৰস্তুত হব লাগিব। দৰকাৰ হ'লে মোৰ বিয়াৰ বাবে সাঁচি ৰখা টকা কেইটা মামাক দিব লাগিব। এনে কৰিব নোৱাৰিলে ৰঘু আৰু মোৰ মাজত কোনো পাৰ্থক্যই নাথাকিব। মামাৰ ঘৰত মই নিজেও কিছুকাল কটাইছোঁ। মামাৰ ঋণ মই নিজেও পৰিশোধ কৰিব নোৱাৰিম, কিন্তু মৰমৰ প্ৰতিদান দিবতো পাৰিম। ৰঘুৱে নিদিলেও মই মামাৰ মৰমৰ প্ৰতিদান দিবই লাগিব।

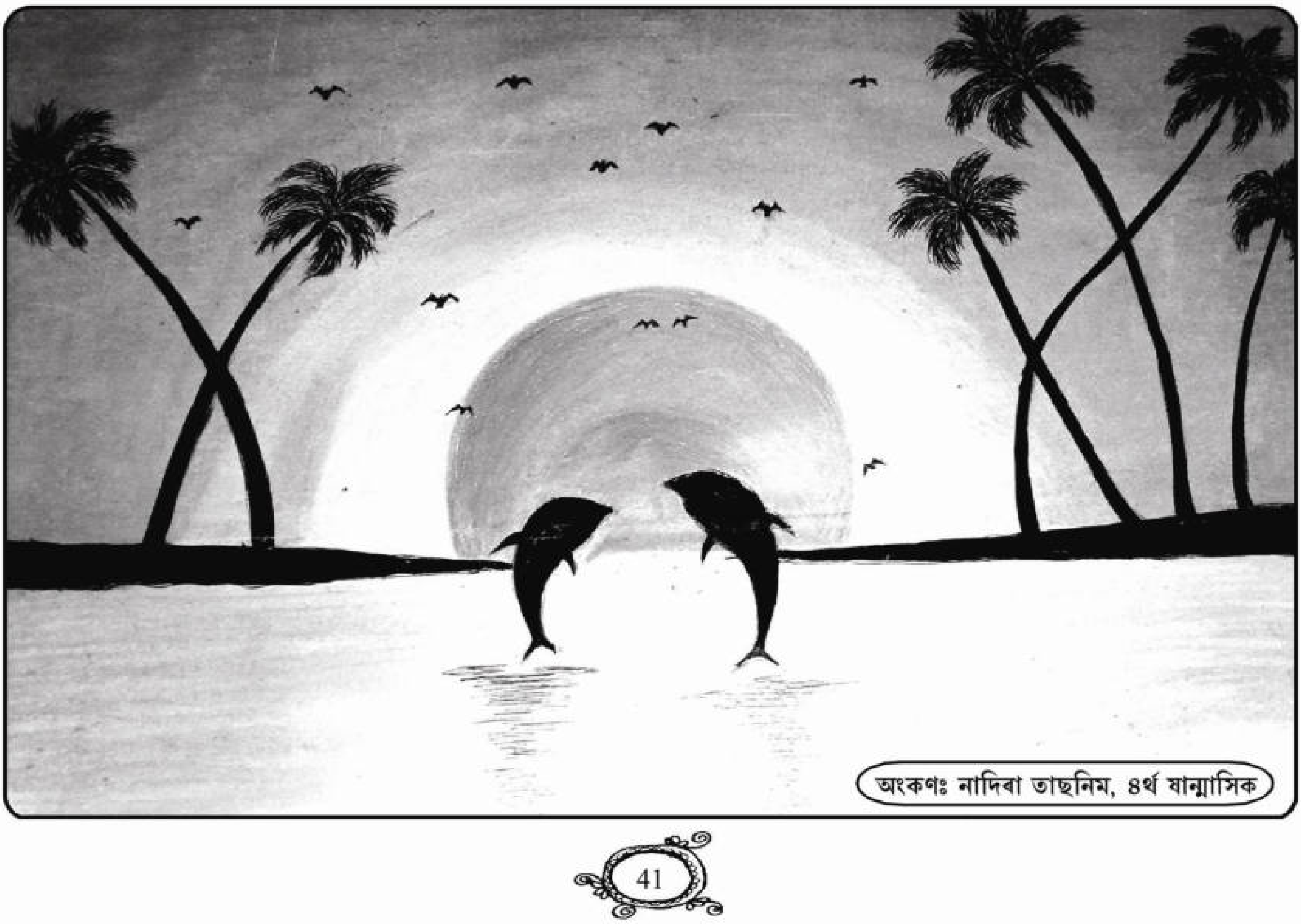

অংকণঃ নাদিৰা তাছনিম, ৪ৰ্থ ষান্মাসিক

বন্তি

জাহানাৰা বেগম
ষষ্ঠ ষাণ্মাসিক

"কন্যা সন্তানে বংশৰ বন্তি জ্বলাই ৰাখিব পাৰিবনে?" -এই প্ৰশ্নৰ উত্তৰ বিচাৰি হাবাথুৰি খোৱা ৫০ বছৰীয়া প্ৰসিদ্ধ ব্যৱসায়ী কপিল চৌধুৰী আজি ৰোগাক্ৰান্ত হৈ চহৰৰ নামী-দামী হস্পিটেলত শুই শুই নাৰ্চৰ পৰিচৰ্যা গ্ৰহণ কৰি আছে।

অলপ সময় পিছত তেওঁক জটিল অস্ত্ৰপচাৰৰ বাবে অপাৰেচন থিয়েটাৰলৈ নিয়া হ'ব। এই জটিল সন্ধিক্ষণত তেওঁৰ চকুত ভাহি আহিছে এটি ছবি, মীৰাৰ ছবি। কপিল তেতিয়া যুৱ ব্যৱসায়ী। স্থানীয় নতুন কলেজ এখনত এক লাখ টকা দান কৰাত কলেজখনৰ সাংস্কৃতিক অনুষ্ঠানৰ দিনা তেওঁক সম্বৰ্ধনা জনাই আগশাৰীৰ আসনত বহুৱাইছিল। তেতিয়া মঞ্চত গীত পৰিৱেশন কৰিবলৈ আহিল মীৰা নামৰ ছোৱালী এজনী। প্ৰথম দৃষ্টিতেই সি মীৰাৰ প্ৰতি তীব্ৰ আকৰ্ষণ অনুভৱ কৰিছিল। মীৰাৰ ছবি আৰু গীতক বুকুত বান্ধি লৈ যোৱা কপিলে কম দিনৰ ভিতৰতে মীৰাৰ ঘৰত বিয়াৰ প্ৰস্তাৱ দিছিল। ধুমধামেৰে সিহঁতক বিয়া হৈছিল। কপিলৰ মাকে 'পুত্ৰ সন্তান এটা লাগে" বুলি কৈ কৈ সিহঁতৰ কাণ ঘোলা কৰিবলৈ লৈছিল। কাৰণ - কপিল নিজেও ঘৰখনৰ একমাত্ৰ সন্তান। কপিলৰ পুত্ৰইহে বংশৰ বন্তি জ্বলাই ৰাখিব পাৰিব।

সময়ত মীৰা অন্তঃসত্বা হৈছিল। সময়মতে হস্পিটেলত ভৰ্তি কৰোৱা হৈছিল। নাৰ্চ এগৰাকীয়ে অপাৰেচন থিয়েটাৰৰ পৰা কেঁচুৱা এটি কোলাত লৈ ওলাই আহি কপিলক কৈছিল, "অভিনন্দন! এজনী পৰীৰ দৰে কন্যা সন্তান জন্ম হৈছে।"

কপিলে মাকৰ মুখলৈ চাইছিল। মাকে হতাশ হৈ ওলাই গৈছিল। মীৰাৰ খবৰ লবলৈ কাৰো আহৰি নাছিল। ঘৰখনতো উৎসৱমুখৰ পৰিবেশৰ পৰিবৰ্তে নীৰৱতাই বিৰাজ কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰিছিল। সেয়াই আৰম্ভণি। মীৰাই লাহে লাহে সকলো বুজি উঠিছিল। ঘৃণা আৰু অৱহেলাৰ মাজত থকাতকৈ মীৰাই কেঁচুৱাটো বুকুৰ মাজত লৈ অন্তৰ্ধান হৈছিল। কিছুদিন পিছত মাকৰ পছন্দ মতে কপিলে আকৌ বিয়া পাতিছিল, কিন্তু তেওঁৰ সন্তানৰ পিতৃ হোৱাৰ সৌভাগ্য আৰু নহ'ল। কোটিপতি ব্যৱসায়ী কপিল চৌধুৰীৰ সৌৰে-বাৰে অগনন মানুহৰ ভিৰ। কিন্তু এই জন-অৰণ্যৰ মাজতো তেওঁ যেন ক্ৰমশঃ অতৃপ্ত আৰু অকলশৰীয়া হৈ পৰিছিল। অচিন চিন্তাই দেহ-মন খুলি খুলি খাবলৈ আৰম্ভ কৰিছিল। জটিল ৰোগত আক্ৰান্ত হৈ আজি তেওঁ হস্পিটেলত ভৰ্তি হৈ অপাৰেচন থিয়েটাৰত সোমাবলগীয়া পৰিস্থিতিৰ সৃষ্টি হৈছে।

কপিল চৌধুৰীৰ অপাৰেচন সুকলমে সম্পন্ন হ'ল। ডাক্তৰক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিবলৈ গৈ সি চমকি উঠিল। কলেজৰ মঞ্চত গীত পৰিৱেশন কৰা সেই মীৰাৰ দৰেই ডাক্তৰৰ চেহেৰা। উত্তেজনা দমন কৰিব নোৱাৰি সেমেনা-সেমেনিকৈ তাইৰ পৰিচয় জানিব বিচৰাত তাই ক'লে, "মোৰ নাম ডাঃ জাৰা চৌধুৰী। মোৰ পিতৃ নাই। মামাৰ ঘৰত থাকি ডাঙৰ দীঘল হোৱা মই মোৰ মা মীৰা চৌধুৰীৰ একমাত্ৰ সন্তান।"

কথাখিনি কৈ ডাঃ জাৰা চৌধুৰী নিজৰ কামত ব্যস্ত হৈ পৰিল। অজানিতে চকুলোৰে কপিলৰ দুগাল তিতি গ'ল। এয়া আনন্দৰ চকুলো! প্ৰাপ্তিৰ আনন্দ!! ইমান দিনে 'বংশৰ বন্তি' সম্পৰ্কে থকা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ তেওঁ আজি পাই গ'ল। তেওঁৰ নিজৰ সন্তানে বংশ পৰিচয়ৰ উৰ্ধত গৈ নিজে 'বন্তি' হৈ সহস্ৰজনৰ জীৱন উজলাই তুলিব পাৰিছে। কপিল চৌধুৰীৰ মনৰ পৰা নিসংগতাৰ ভাৰ আঁতৰি গ'ল।

যৌতুক

আফচানা বেগম
দ্বিতীয় ষান্মাসিক

নাম উৎপল বৰা। ঘৰ বৰপেটাত। এল. পি. স্কুলত শিক্ষকতা কৰে। ল'ৰাজন বৰ ভদ্ৰ স্বভাৱৰ। উৎপল সৰু থাকোতে তাৰ দেউতাকৰ মৃত্যু হয়। দেউতাকৰ মৃত্যুৰ পাছৰে পৰা ঘৰৰ সকলো কামৰ দায়িত্ব তাৰ ওপৰতেই পৰিল। উৎপলৰ পৰিয়ালত এতিয়া বুঢ়ী মাক, বাৰ বছৰীয়া ভায়েক এজন আৰু বিয়াৰ বয়সৰ এজনী ভনীয়েক। উৎপলে পৰিয়ালটিক বহুত কষ্টৰ মাজেৰে চলাই লৈ গৈ আছে। কাৰণ সকলোৱে জানে শিক্ষকৰ চাকৰি মানে দৰমহা অনাদায়। কিন্তু উৎপলে পৰিয়ালটিক আনন্দৰে ৰাখিছিল। উৎপলে দৰমহা নোপোৱাৰ প্ৰায় সাত মাহ হ'ল। তাতে আকৌ ভনীয়েকৰ বিয়া। ভনীয়েকক কেনেবাকৈ বিয়া দিব পাৰিলে সিহঁতৰ আৰু চিন্তা নাই। মাকে কোন দিনাখন এই সংসাৰ এৰি যায় তাৰো ঠিক নাই। এই সকলোবোৰ চিন্তাই তাক বহুত কষ্ট দিছে। এদিনাখন সি স্কুললৈ গৈ শুনিলে যে চাৰি মাহৰ দৰমহা হ'ব। সি খবৰটো পাই ভাল পালে। সি এই চাৰি মাহৰ দৰমহাৰ টকাৰে কিনো কৰিব ভাবি আছিল। ঠিক সেইখিনি সময়তে উৎপলৰ লগৰ এজনে আহি খবৰ দিলে যে আজি উৎপলৰ ভনীয়েকক চাবলৈ ঘৰলৈ মানুহ আহিব। খবৰটো পাই সি আনন্দ পালে আৰু আবেলিৰ বাবে জা-যোগাৰ কৰিবৰ কাৰণে সি স্কুলৰ পৰা সোনকালে ঘৰলৈ আহিল। আবেলি হ'ল। মানুহ কেইজন আহিল। কথা-বতৰা আৰম্ভ হ'ল। ল'ৰা ঘৰে তাৰ ভনীয়েকক পছন্দ কৰিলে। বিয়াৰ দিন বাৰ ঠিক কৰিলে।

উৎপলৰ চিন্তা হ'ল যে এই বিপদটোৰ পৰা কোনে তাক উদ্ধাৰ কৰিব। সি কাবুলিৰ পৰা টকা ধাৰে লৈ বিয়াৰ কাম আৰম্ভ কৰিলে। কিন্তু এই খিনি কথা সি ঘৰৰ কাকো কোৱা নাই। বিয়াৰ দিন আহিল। ঘৰত আজি সকলো আনন্দিত। বিয়া ঘৰলৈ মানুহ অহা যোৱা আৰম্ভ হ'ল। ৰাতি দৰা ঘৰৰ মানুহ আহিল। ছোৱালী ঘৰে সকলো জা-যোগাৰ কৰি দিলে। বিয়াৰ কাম আৰম্ভ হ'ল। হঠাৎ দৰাৰ মাকে উৎপলক মাতি আনি ক'লে যে তেওঁলোকক এঘন্টাৰ ভিতৰতে এক লাখ টকা দিব লাগে। নহ'লে তেওঁলোকে এই বিয়া হ'বলৈ নিদিয়ে। "মই ইমানখিনি টকা ইমান কম সময়ৰ ভিতৰত কেনেকৈ দিম ?" মোক অলপ সময় দিয়ক Please- উৎপলে ক'লে।

"নহ'ব, আমাৰ হাতত সময় নাই, দিয়ে যদি দিয়ক,

নহ'লে আমি যাওঁ।" দৰাৰ মাকে ক'লে। "নিজৰ ভনীয়েকৰ প্ৰতি মৰম আছে যদি এক লাখ টকা বৰ ডাঙৰ নহয়। আমাক টকা দিয়ক তেতিয়াহে আমি ছোৱালী নিম।"

"Please তেনে নকৰিব। তেনে কৰিলে আমাৰ কি হ'ব। আমি উপবাসে মৰিব লাগিব। তাইৰ জীৱন ধ্বংস হৈ যাব। Please নাযাব।" উৎপলে সকলোৰে আগত দৰা ঘৰৰ লোকৰ আগত হাতযোৰ কৰি ভৰিত পৰি কাকুতি মিনতি কৰিলে। কিন্তু নহ'ল। তেওঁলোকে সকলো আওকাণ কৰি গুচি গ'ল। এই সকলোবোৰ ভনীয়েকে সহিব নোৱাৰি লাজে অপমানে তাই হোমৰ অগ্নিত জঁাপ দি আত্মহত্যা কৰিলে। ভনীয়েকৰ এনে কাণ্ড দেখি ভায়েকে চিঞৰি উঠিল আৰু অজ্ঞান হৈ পৰিল। পুতেকৰ আৰু জীয়েকৰ এনে অৱস্থা দেখি মাকৰ হঠাৎ মৃত্যু হ'ল।

উৎপলে এইবোৰ সহিব নোৱাৰি পাগল হৈ পৰিল। মাক আৰু ভনীয়েকৰ মৃতদেহ আগত লৈ এবাৰ হাঁহে, এবাৰ কান্দে। সি সকলোকে চিঞৰি ক'লে "আজি আমাৰ ঘৰত কোনেও হুলস্থূল নকৰিবা। আমাৰ ঘৰত আজি বিয়া।"

অনুপ্ৰেৰণামূলক বাণী

(১) অভিযোগ নকৰিব, কাৰণ এইটো সকলোৱে কৰিব পাৰে। যদি পাৰে নিজৰ শক্তিক প্ৰদৰ্শন কৰক। কিয়নো বহুত কম মানুহ আছে যি সকল নিজৰ শক্তিক লৈ সচেতন। —আব্ৰাহাম লিঙ্কন।

(২) যিসকলে তোমাক সংকীৰ্ণ সপোন দেখুৱায়, তোমাৰ লক্ষ্য লৈ ঠাট্টা মস্কৰা কৰে সিহঁতৰ সংগ পৰিত্যাগ কৰা কাৰণ সিহঁতে নিজেই সংকীৰ্ণ সপোন দেখে ফলত সিহঁতে ডাঙৰ হোৱাৰ কথা ভাৱিবই নোৱাৰে। —মাৰ্ক টয়েন।

(৩) জীৱনটো সফল হোৱাত তিনিটি প্ৰয়োজন, এক– কঠোৰ পৰিশ্ৰম, দুই– লাগি থকা আৰু তিনি– সাধাৰণ বিচাৰ বুদ্ধি। —টমাচ আলভা এডিছন।

(৪) আনৰ গুণগান কৰি ব্যস্থ নাথাকি নিজৰ গুণক পৰিপক্ক কৰাত ব্যস্থ থাকক, এটা সময়ত গুণীজনৰ তালিকাত আপোনাৰ নামো অন্তৰ্ভূক্ত হ'ব। আনৰ কাৰণ বাট চাই নাথাকি নিজৰ পথত নিজে অগ্ৰহৰ হওঁক, আপোনাৰ পথেও আপোনাক গন্তব্য স্থান পোৱাই দিব। —চক্ৰেটিছ।

(৫) যিজন ব্যক্তিয়ে ধৈৰ্য্যধাৰণ কৰিব পাৰে, তাৰ বাবে আনন্দ ও শান্তিয়ে অপেক্ষা কৰে। —জন লিলি।

(৬) বিখ্যাত হোৱাৰ প্ৰথম পদক্ষেপ হৈছে বিশ্বাসী হোৱা। —হুইটম্যান।

(৭) প্ৰতাৰণা হৈছে বিষাক্ত পানীৰ দৰে, যি ফালেদি যাব সিফালেদিয়েই ক্ষতিগ্ৰস্ত কৰিব। —ইনকোলাস ৰাউ।

(৮) অলংকাৰৰ জৰিয়তে সৌন্দৰ্য বৃদ্ধিৰ চেষ্টা কৰা মানে প্ৰকৃত সৌন্দৰ্যক লুকাই ৰখা। —এডিলা সৰগ্যাম।

(৯) মদৰ জৰিয়তে ভয়াতুৰে সাহস বিচাৰে, দুৰ্বলীয়ে শক্তি বিচাৰে, কিন্তু অধঃপতনৰ বাহিৰে আন একো নাপায়। —ৰবীন্দ্ৰ নাথ ঠাকুৰ।

(১০) পাপক ঘৃণা কৰা, পাপীক নহয়। ভয়াতুৰক সাহস দিয়া আৰু জ্ঞানীৰ লগত কাম কৰা। —মহাত্মা গান্ধী।

সংগ্ৰাহক– আফজাল হুছেইন
সহকাৰী অধ্যাপক, ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগ।

প্ৰতিজ্ঞা

জুবেৰ আহমদ
প্ৰাক্তন ছাত্ৰ

অনিল আজি তিনিদিন ধৰি স্কুললৈ যোৱা নাই। আজি তিনিদিন ধৰি তাৰ দেউতাকৰ টান নৰিয়া। কিন্তু দেউতাকৰ ঔষধৰ বাবে তাৰ ঘৰত এপইচাও নাই। পিছত এখন স্থানীয় চৰকাৰী হস্পিতাললৈ লৈ যোৱা হ'ল। হস্পিতালখনত পৰ্যাপ্ত ডাক্তৰৰ অভাৱত ডক্টৰৰ অপেক্ষা কৰি থাকোঁতে দেউতাকৰ মৃত্যু হয়। তেতিয়া অনিলৰ অন্তৰ একেবাৰে ভাঙি যায়। তাৰ নিজৰ ওপৰত ঘৃণা আহিবলৈ ধৰে যে সি দেউতাকৰ একমাত্ৰ ল'ৰা হৈও একো কৰিব পৰা নাই।

সি দেউতাকক অগ্নি দি থকা সময়ত প্ৰতিজ্ঞাবদ্ধ হ'ল যে সি ভালদৰে লিখা পঢ়া কৰিব আৰু এজন ভাল ডাক্তৰ হৈ দুখীয়াসকলক বিনামূলীয়া চিকিৎসা কৰিব। সেইমতে সি লিখা পঢ়াত ভালদৰে মনোযোগ দিলে। সি দশম শ্ৰেণীত যেতিয়া পঢ়ি আছিল তেতিয়া লগৰ সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে পৰীক্ষাৰ মাচুলখিনি আদায় কৰিছে কিন্তু সি এতিয়ালৈকে দিব পৰা নাই। সেই সময়ত তাৰ লগৰ ধনী ঘৰৰ ছোৱালী এজনীয়ে ক'লে যে দুখীয়া ঘৰৰ ল'ৰাই পঢ়া-শুনা কৰি লাভ নাই। এই কথা শুনি সি আৰু বেছি দৃঢ় প্ৰতিজ্ঞ হ'ল যে সি যিকোনো প্ৰকাৰে তাৰ লক্ষ্য স্থানত উপনীত হ'বই। পৰীক্ষাৰ মাচুলৰ কথা মাকৰ ওচৰত কোৱাত মাকে কাণ ফুলি যোৰ বিক্ৰী কৰি টকা আনি দিলে। হাইস্কুল শিক্ষান্ত পৰীক্ষাত সি ৰাজ্যখনৰ ভিতৰত প্ৰথম স্থান পালে। তাৰ পৰীক্ষাৰ ফলাফল ইমান ভাল হ'ল যে মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে তাৰ উচ্চ শিক্ষা বিনামূলীয়া কৰি দিলে। সি একাগ্ৰতাৰে পঢ়ি থাকিল। পিছত বহু কষ্টৰ বিনিময়ত সি তাৰ গন্তব্য স্থানত উপনীত হয়। সি এজন ভাল ডাক্তৰ হৈ ঘৰলৈ উভতিল। তাৰ মাকৰ দুঃখ এতিয়া নাইকিয়া হ'ল। কিছুদিন পিছত সি এখন বিনামূলীয়া হস্পিতাল খুলিলে। হস্পিতালখনত কিছুমান কৰ্মচাৰীৰ প্ৰয়োজন হৈছিল। সেয়েহে বিভিন্ন ঠাইৰ পৰা মানুহে Interview দিবলৈ আহিছিল। তেতিয়া সেই ছোৱালীজনীও আহিছিল। তাই অনিলক দেখি অবাক হৈ গ'ল আৰু তাৰ ওচৰত ক্ষমা খুজিলে।

যাৰ ''মা'' আছে,
সি কেতিয়াও গৰীৱ নহয়।

—আব্ৰাহাম লিংকন

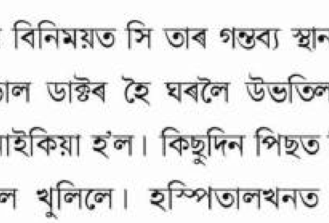

সংকল্প

বদৰ উদ্দিন চৌধুৰী
প্ৰাক্তন ছাত্ৰ

''জীৱন'' এখনি বোৱতী নৈ।

এখনি নৈয়ে বৈ যাওঁতে বিভিন্ন লোকক বিভিন্ন ঘাটত লগ পায়। তেনেদৰে জীৱন যাত্ৰাৰ পথত বহুলোকক ক'ত কেতিয়া কেনেকৈ লগ পোৱা যায় কোনেও নেজানে। মনৰ অজানিতে সকলোৰে সৈতে গঢ় লৈ উঠে সকলোৰে সৈতে একো একোটা সম্বন্ধ। কিন্তু নিজ লক্ষ্যত অগ্ৰসৰ হওঁতে সময়ৰ পাক চক্ৰত বিচ্ছিন্ন হৈ যায় এনে একোটা সম্বন্ধ। তথাপিও অতীতৰ প্ৰতিটো উমাল মুহূৰ্ত সজীৱ হৈ ৰয় হৃদয়ৰ সাঁচ ঘৰত একোটা স্মৃতি পৰ্যন্ত। যেনেকৈ এখনি নৈয়ে কঢ়িয়াই লৈ যায় তাৰ বুকুত অনন্ত যাত্ৰাৰ পথত প্ৰতিটো ঘাটত লগ পোৱা আৱৰ্জনা নল খাগৰিকে আদি কৰি বহুত কিবা কিবিৰ বোজা। যি মানুহে অনবৰত শ্ৰম কৰি থাকে, তাক ভগৱানে কেতিয়াও নিৰাশ নকৰে।

এসময়ত এখন গাঁৱত এজন ল'ৰা আছিল। সি মাক দেউতাকৰ একেবাৰে সৰু ল'ৰা। সি পঢ়াৰ বাহিৰে সকলোতে ভাল আছিল। মাক-দেউতাকে বহুত বুজনি দিয়াৰ পিছত তাৰ পঢ়াৰ প্ৰতি অলপো আগ্ৰহ নাছিল। তাৰ পৰিৱৰ্তে লগৰীয়াৰ লগত খেলি, চৰাই চিকাৰ কৰি বৰশী বাই ধিতিঙালি কৰি ভাল পাইছিল আৰু তাৰ বাবে বহুত বিপদতো পৰিব লগীয়া হৈছিল। সেয়েহে সি শ্ৰেণীত কোনো মতেই পাছ কৰিছিল। তথাপিও তাৰ কাণ সাৰেই নাছিল। এদিন তাৰ দেউতাকে তেওঁৰ কথা অমান্য কৰাৰ বাবে তাক খুব পিটিলে আৰু ক'লে– ''তই বংশৰ কলংক'' পঢ়া-শুনা নকৰি অলৌ-তলৌ কৈ ঘূৰি ফুৰি আমাৰ নাক-কাণ কাটিলি, তই মৰি গ'লেই শান্তি পালোহেঁতেন।

বাপেকৰ কথা শুনি তাৰ মনত বৰ দুখ লাগিল কাৰণ সি বৰ আবেগিক ল'ৰা আছিল। অলপ পিছত সি এখনি নদীৰ পাৰত এজোপা গছৰ তলত বহিল আৰু ভাৱিবলৈ ধৰিলে যে এনেকৈ জীয়াই থকাতকৈ গছ জোপাৰ ডালত উঠি তাৰ পৰা জাঁপ দি নদীৰ বুকুত পৰি মৰি যোৱাই ভাল। হঠাৎ এটি চৰাই ভুটুংকৈ উৰি আহি গছৰ আনটো ডালত পৰিল। চৰাইজনীৰ মুখত এডাল কুটা সি প্ৰত্যক্ষ কৰিলে। আগদিনা ৰাতি বতাহ-ধুমুহাত চৰাইজনীৰ বাহ ভাঙি পৰিছিল। নদীৰ পাৰৰ কাষৰ দলনীৰ মাজত থকা চৰাইৰ বাহ সি দেখা পালে। বাৰে বাৰে চৰাই জনীয়ে বাহৰ ওচৰলৈ গৈ এডাল এডাল কুটা মুখত লৈ আনি নতুনকৈ আৰু এখন বাহ সাঁজি আছে। চৰাইজনীয়ে যেন তাক কৈ আছে 'মই যদি ধুমুহাই ভাঙি নিয়া বাহটো আকৌ সজাইছোঁ। তুমি চেষ্টা কৰি নিজৰ জীৱনটো কিয় গঢ়িব নোৱাৰিবা।' সি কথা খিনি ভালদৰে ভাৱিলে আৰু মনতে সংকল্প ল'লে যে সি আৰু কোনো দিনেই অকৃতকাৰ্য নহয়। সেই দিনৰ পৰা সি খেলা-ধূলা অলৌ-তলৌ ফুৰা, ধিতিঙালি কৰা আদি সকলো বাদ দি ভদ্ৰ আৰু পঢ়া শুনাত মনযোগ দিব ধৰিলে। যি মানুহে অনবৰত কষ্ট কৰি থাকে, ভগৱানে তাক কেতিয়াও নিৰাশ নকৰে।

কবিতা

জয়মতী

অলিউৰ ৰহমান পাটোৱাৰী
সহকাৰী অধ্যাপক,
ইতিহাস বিভাগ

জেৰেঙাৰ সতী,
তুমি নাহিবা উভতি।
যদি লোৱা পুনৰ-জনম
অচিন দেশত কৰিবা বসতি।
ক'ত বাৰু লুকাই আছে
নৱযুগৰ তেজাল গদাধৰ?
হেজাৰ ডালিমীৰ দেহৰ চলিছে দৰদাম,
বৰবিহ্-কানিৰ নিচাত জনতা মাতাল।

জেৰেঙাৰ সতী,
তুমি নাহিবা উভতি।
ঋণৰ বোজাত কুজা হৈ
কোনে আদৰিব তোমাক?
তোমাৰ উত্তৰ পুৰুষ আজি পথভ্ৰষ্ট
সিহঁতৰ চকুত ধূলি দি
গোপন মন্ত্ৰনাত মগ্ন আজি
আধুনিক চ্যুলিকফা-গদাপাণি।

জেৰেঙাৰ সতী,
তুমি নাহিবা উভতি।
চাব পাৰিবানে তুমি
তোমাৰ সপোনৰ মুলুকৰ ৰূপ?
প্ৰতি ঘৰে ঘৰে ৰজাৰ চাউদাঙ
আকৌ পাতিব সিহঁতে মৰনফান্দ।
সেয়ে, যদি লোৱা পুনৰ-জনম
অচিন দেশত কৰাগৈ বসতি।।

জীৱন

শ্বাবানাজ বেগম
স্নাতক চতুৰ্থ ষান্মাসিক

জীৱন মানেই এক সংগ্ৰাম।
সুখ দুখ হাঁহি কান্দোনেৰে
ভৰা এটি শব্দই হ'ল জীৱন।
অনেক বেদনাৰ মাজতো এমুঠি
আশা লৈ জীয়াই থকাৰ হেঁপাহেই হ'ল- জীৱন।
কোনোবাই মনত আঘাত দিলে দুখ নকৰি
আঘাত দিয়া জনক ধন্যবাদ দিয়াই হ'ল- জীৱন।
জীৱনত সকলো সপোন সঁচা নহ'ব
জানিও জীয়াই থকাৰ নামেই হ'ল- জীৱন
পূৰ্ণ অপূৰ্ণ সপোনেই হ'ল- জীৱন
ভাল থকাও চিৰস্থায়ী নহয়,
বেয়া থকাও চিৰস্থায়ী নহয়,
মাজত মাথো ধৈৰ্য্য ৰখাটোয়েই হ'ল- জীৱন।
এক অবিৰত সংগ্ৰামৰ পোছাকী নাম হ'ল- জীৱন।
জীৱন আকৌ, জ্ঞানীৰ কাষত এটি উপহাৰ।
জীৱন আকৌ, মূৰ্খৰ কাষত এটি নাটক।
জীৱন আকৌ, ধনীৰ কাষত এটি খেল।
জীৱন আকৌ, দুখীয়াৰ কাষত এটি যুদ্ধ।

অনুভৱৰ দলিচা

আনিছা ফৌজীয়া আহমেদ
স্নাতক দ্বিতীয় ষান্মাসিক

ৰিণিকি ৰিণিকি মনত পৰে
শীতৰ সেমেকা ৰ'দ কাঁচলিত বহি
বহু কথায়ে পাতিছিলো মনৰ
অনুভৱৰ দলিচাত যেন
আজিও সেইবোৰ উচপি উঠে।

পুৱতি প্ৰভাতৰ নতুনৰ ৰ'দালিত বিচাৰি পাওঁ
মোৰ স্বপ্নময় অনুভৱৰ শিৰে শিৰে
বৈ থকা বৈতৰনীৰ কুলু কুলু শব্দৰ নিনাদ।
মোৰ অনুভৱৰ অগোচৰে নিৰুপম
সময়বোৰ গতিশীলতাৰ ক্ষিপ্ৰগতিৰে
আগুৱাই গৈ থাকিল তেজৰঙা বেলিৰ
ভটিয়নি সোঁতৰ দৰে।

অনুভৱৰ দলিচাত স্নিগ্ধ জোনাকৰ কিৰণত
শীতৰ সেমেকা ৰাতিৰ বুকুত অনুভৱৰ দলিচাত
মৃগনাভী সুগন্ধিৰ দৰে অনুভৱে
যেন ঢৌ খেলি থাকে।
ৰিণিকি ৰিণিকি মনত পৰে ।।

আমি বন্ধু চিৰজীৱনৰ

ছাহাদ উদ্দিন আহমেদ
প্ৰাক্তন ছাত্ৰ

হাতে হাত ধৰি
ঘূৰিলোঁ ফুৰিলোঁ
পাতিলো ৰংমেল
গালো জীৱনৰ গীত
খালো-শুলো,
কৰিলো হাঁহি-ধেমালি
ভৰা নাই কেতিয়াও
আঁতৰ হ'ব লাগিব আমি এদিন,
আমি বন্ধু চিৰজীৱনৰ,
নঘটে বিচ্ছেদ মনৰ।
জীৱনৰ নিয়ম
নকৰো উলংঘন
দূৰলৈ গ'লেও
থাকিবা হিয়াত
এপাহি গোলাপ হৈ
অনৈক্যৰ মাজত ঐক্যৰ ভেঁটি কৰিম আমি সুদৃঢ়
আমি বন্ধু চিৰজীৱনৰ
নঘটে বিচ্ছেদ মনৰ।

একেলগে পাৰ কৰা
বৈ যোৱা জীৱনৰ স্মৃতিয়ে
তোলে মোৰ হিয়াতে
বিষাদৰ জোৱাৰ
চকুলো বৈ যায়
মনপখী উৰা মাৰে অচিনাকি ঠাইলৈ।
সান্তনা দিও হিয়াক
গাওঁ মই বাৰে বাৰে,
আমি বন্ধু চিৰজীৱনৰ
থাকিবা হিয়াত চিৰজীৱন
বিদায় বুলি কৈ আঁতৰি নাযাওঁ
জীৱন সোঁতত আকৌ লগ ধৰিম,
আমি বন্ধু চিৰজীৱনৰ।

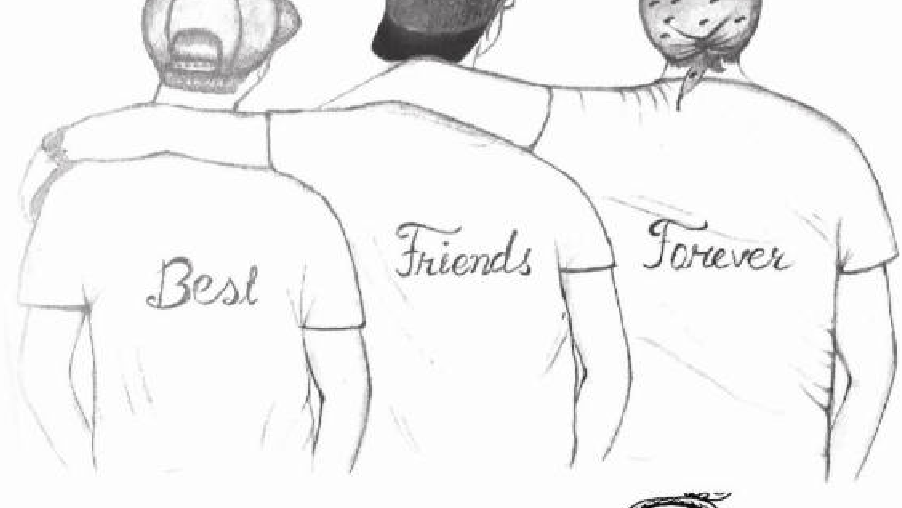

মা তোমালৈ মনত পৰিছে

জুমি হাজাৰী
স্নাতক দ্বিতীয় ষাণ্মাসিক

আহিবানে মা এবাৰ মোৰ কাষলৈ
মনত পৰিছে যে তোমালৈ
শৈশৱৰ মায়া আবেলি পৰত
কান্দিছিলো মেকুৰীয়া আবেলি।
ৰচিছিলো কত যে সোণালী সপোন
তোমাৰ সৈতে,
সুখময় খিৰিকি খুলি।
ভাবি থাকো তোমাক প্ৰতিদিন, প্ৰতিপল
তোমাৰ অন্তৰৰ বেদনাবোৰ
তুমি অনুভৱ কৰানে?
কাষত বিচাৰো তোমাক
তোমাৰ লগত থাকিব বিচাৰো
ভাবানে তুমি হৃদয়ৰ কথাবোৰ
তোমাৰ বুকুত থৈ মোৰ অন্তৰখন
শান্তি ল'ব বিচাৰো! মোৰ প্ৰিয়।
তুমি প্ৰাণৰো প্ৰাণ
উশাহৰ স্পন্দনে, স্পন্দনে,
শুনিছো তোমাৰ কথাবোৰ
গাথিছিলো ফুলৰ তৰলী গান
আহিবানে এবাৰ মোৰ কাষলৈ
মনত পৰিছে যে তোমালৈ
মনত পৰেনে তোমাৰ
সেই মধুময় দিনবোৰ
হাঁহি-ধেমালিৰে কটোৱা ফাগুনবোৰ।
জানানে মা নীলা আকাশৰ তৰাবোৰৰ মাজত
বিচাৰো তোমাক প্ৰতিদিন, প্ৰতিপল।

তোমাৰ অপেক্ষাত

আশ্ৰাফুল আমিন
প্ৰাক্তন ছাত্ৰ

জীৱনৰ প্ৰথম পুৱাতে
তোমাক লগ পাইছিলোঁ।
বহুত মন গৈছিল তোমাক
ওচৰত পাবলৈ,
তোমাৰ লগত কথা পাতিবলৈ।
বহুত ভাল লাগিছিল, যেতিয়া তুমি মোক মাতিছিলা
মৰম বুলি। কিন্তু
কিন্তু এয়া কি হ'ল ?
তুমি এতিয়া
মোৰ ওচৰত নাই।
গুচি গ'লা
অজান দূৰলৈ
য'ৰ পৰা কোনেও ঘূৰাই
আনিব নোৱাৰে।
তুমি কিয় এনে কৰিলা ?
কি দোষ আছিল মোৰ
যাৰ বাবে মই এতিয়া অশান্ত
মই মাতিছো, তুমি ঘূৰি আহাঁ
ঘূৰি আহাঁ
মই ৰৈ আছোঁ
তোমাৰেই অপেক্ষাত...।

দুখীয়াৰ দুখ

আনৱাৰ হুছেইন
স্নাতক দ্বিতীয় ষান্মাসিক

দুখীয়াই বুজি পায় দুখীয়াৰ
দুখ...
ধনীয়ে পায় তাকে সুখৰ উপৰি
সুখ...
বিপদত পৰি হয় দুখীয়াৰ
অভাৱ...
অভাৱেই নষ্ট কৰে দুখীয়াৰ
স্বভাৱ...
ধনীয়ে হ'ব পাৰে সমাজৰ
ৰজা...
দুখীয়াই হ'ল ৰজাৰ
প্ৰজা...
পৃথিৱীত আছে বহু দুখীয়াৰ
নাম...
দুখীয়াই কৰি থাকে ধনীৰ
কাম...

বুজিব লাগিব আমি দুখীয়াৰ
দুখ...
তেনেহ'লে কৰিব পাৰিব দুখীয়াই
সুখ...
কৰিব পাৰি যদি আমি এনে
কৰ্ম...
তেহে হ'ব আমাৰ পৰম
ধৰ্ম...

আশা

জেবিনা বেগম,
প্ৰাক্তন ছাত্ৰী

আশাৰ সীমান্তৰ কল্পনাৰে
সপোন ৰচি
আমিয়েই কৰিব লাগিব
পৃথিৱী শুৱনি।
দেশৰ হকে মৰিম আমি
কৰি যাম দেশৰ কাম
দেশৰ হকে যুঁজিম।
আমিয়েই ৰাখিম
জয় লাচিতৰ দেশৰ সন্মান
কনকলতাৰ মান॥
আমিয়েই গঢ়িম উজ্বল ভাৰত
আমিয়েই ৰাখিম সমাজৰ মান
আমিয়েই কৰিম সকলো কাম
আমিয়েই আগুৱাই যাম।

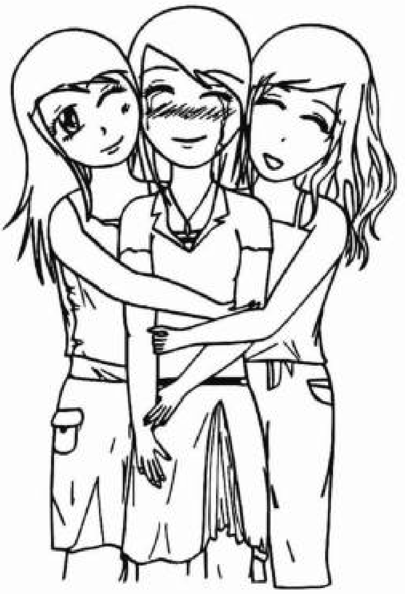

প্ৰকৃত বন্ধু

–মাৰুফা বেগম
প্ৰাক্তন ছাত্ৰী

বহু ঠাইৰ বহু বন্ধু
লগ পালো জীৱনত
মনে বিচৰা প্ৰকৃত বন্ধু
নাপালো জীৱনত।
সুখৰ সময়ত পালো
কত যে লগৰী,
দুখৰ সময়ত পিছে
সকলো যায় আঁতৰি,
যাকেই ঠাই দিও মই
বন্ধুত্বৰ এনাজৰী ছিঙি
গুচি যায় সি দূৰত,
তথাপি বিচাৰিছো মই
প্ৰকৃত্ব বন্ধু এজন,
দিব যিয়ে মোক
বন্ধুত্ব আজীৱন।

-০০০-

দেউতা

কুলচুমা তালুকদাৰ
স্নাতক দ্বিতীয় ষান্মাসিক

দেউতা সেইজন,
যিজনে কঠোৰ পৰিশ্ৰম কৰে,
আমাক সুখত ৰাখিবলৈ।
যিজনে নিজে কান্দে, কষ্ট কৰে
আমাৰ এটি হাঁহিৰ বাবে।
দেউতা সেইজন,
জীৱনত যিমানেই সমস্যা আহক
দেউতাই হাঁহি হাঁহি সমাধান কৰে।
সপোন মই বহুতো দেখোঁ,
কিন্তু দেউতাৰ অবিহনে অসম্পূৰ্ণ সকলো।
দেউতা সেইজন,
যিজনৰ উপস্থিতি সূৰ্যৰ দৰে
সূৰ্য গৰম নিশ্চয়কৈ হয়,
কিন্তু,
যেতিয়া সূৰ্য নাথাকে,
আন্ধাৰে আৱৰি ধৰে।
দেউতা সেইজন,
অমূল্য ব্যক্তি
যাৰ কপালৰ এটুপি ঘামৰ মূল্যও,
তেওঁৰ সন্তানে পৰিশোধ কৰিব নোৱাৰে।
দেউতা সেইজন,
যিজনে নিজৰ সন্তানৰ সাপোনবোৰ পূৰণ কৰোঁতে
কৰোঁতে,
সেইজন দেউতাই নিজকে কিমান হেৰুৱালে
সেই খবৰ কোনেও নেৰাখিলে।

অপ্ৰকাশ্য ভাৱ

আব্দুল জালিল
প্ৰাক্তন ছাত্ৰ

কিয় জানো,
মোৰ বুকুৰে উঠা নমা কৰে
তোমাৰ কাষলৈ গ'লে
কিয় জানো
মনৰ শব্দবোৰ
প্ৰকাশ নহয়
তোমাক কিবা কম বুলি ভাবিলে।
কিয় জানো,
চকু যুৰি মোৰ
ক্লান্ত নহয়
তোমাক ওচৰত দেখিলে।
-০০০-

প্ৰকৃত বন্ধু

ৰাছমিন বেগম
স্নাতক চতুৰ্থ ষান্মাসিক

যদি কোনোবাই সোধে মোক
তোমাৰ প্ৰকৃত বন্ধু কোন ?
অতি আনন্দৰে উত্তৰ দিওঁ
কিতাপ মোৰ বন্ধু।
কিতাপেই মোৰ বুকুৰ আপোন,
কিতাপেই মোৰ জীৱনৰ সপোন।
মোৰ সুখত সুখী হ'বলৈ
কাষত নাই কোনো,
সেয়ে কিতাপ মোৰ চিৰ দিনৰ,
সুখ আৰু দুখৰ বন্ধু
কিতাপেই মোক দিয়ে উদগনি
জীৱন যুদ্ধত জয়ী হ'বলৈ,
সেয়ে কিতাপ মোৰ জীৱন লগৰী,
কিতাপকে দিওঁ মোৰ হিয়া উজাৰি।

মা

ছাবিৰা বেগম
প্ৰাক্তন ছাত্ৰী

মা, তুমিয়েই দিলা জনম
বিশাল এই ধৰণীত,
তুমিয়েই কৰিলা লালন-পালন
তোমাৰ মৰমৰ কোলাটিত।
মা, তুমিয়েই শিকালা মোক
জীৱনৰ প্ৰথমটি খোজ,
তুমিয়েই বুজালা সদায়,
কৰি যাবলৈ জীৱন যুঁজ।
মা, তুমিয়েই দিলা জ্ঞান
আন্ধাৰ আঁতৰাই পোহৰক সাৱটি ল'বলৈ,
তুমিয়েই দিলা সাহস,
অন্যায়ৰ প্ৰতিবাদ কৰি
ন্যায়ক আগুৱাই নিবলৈ।
মা, তুমিয়েই দিলা প্ৰেৰণা
দুখ পাহৰি সুখৰ অনুভৱ কৰিবলৈ,
তুমিয়েই শিকালা ধৈৰ্য
বিপদক ভয় নকৰি,
হেলাৰঙে থিয় দিবলৈ॥

আহিবানে বাৰিষা

আমৰিণ চুলাতানা
প্ৰাক্তন ছাত্ৰী

বাৰিষা...
আহিবানে আমাৰ মাজলৈ ?
আহিবানে কেঁচা মাটিৰ গোন্ধ ল'বলৈ... ?
আহিবানে নীলা আকাশলৈ চাই ৰোৱা
মানুহৰ
ৰঙা-নীলা সপোনবোৰ বাস্তৱ কৰিবলৈ ?
আহিবানে মানুহৰ খেতি পথাৰ জীপাল কৰিবলৈ... ?
আহিবানে মানুহৰ আশাবোৰ জীৱনৰ
ৰংবোৰ ৰঙীণ কৰিবলৈ... ?
আহিবানে বাৰিষা তুমি আকৌ এবাৰ ?

জীৱন

তাজুল ইছলাম
প্ৰাক্তন ছাত্ৰ

এয়াই জীৱন
পোৱা-নোপোৱা, আশা-নিৰাশা
সুখ-দুখ মৰম-বিৰহ
এয়াই জীৱন।
তথাপিও মানুহে সপোন দেখে
নোপোৱাটো পাবলৈ বিচাৰে;
যৌৱনেই জীৱন নহয়
ই মাথো জীৱনৰ এটি সুৰ
তথাপি মানুহে যৌৱনত জীৱনৰ সপোন দেখে।
কিন্তু, যৌৱন যে দুদিনীয়া
সকলো জানিও
ময়ো যে জীৱনৰ
সপোন দেখো
তোমাক পাবলৈ হাবিয়াস কৰো
নিৰাশাৰ মাজতো,
আশাৰ সপোন দেখো।
কিন্তু....???
তথাপিও মোৰ হিয়াত
তুমিয়ে থাকিবা।
মই জানো
তুমি মোৰ নোহোৱা
তথাপিতো মই ৰৈ থাকিম
তোমাৰ বাবেই
ওৰেটো জীৱন...!!!
-০০০-

কুৰঁলী

জাবেদ আহমেদ
স্নাতক তৃতীয় ষান্মসিক

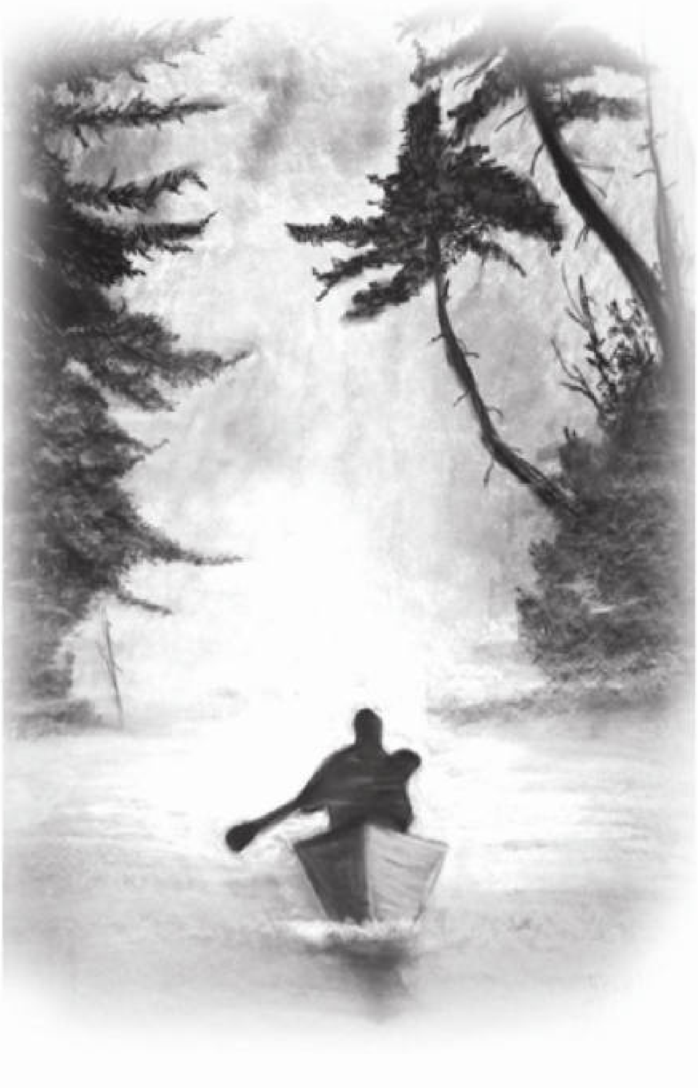

দূৰৈৰ পৰা দেখিছো
সাগৰ সিন্ধু,
বগাকৈ চাদৰ মেলি
মুকলি মুকলি
কোন তুমি ?
বিষাদ নে মুকুতামনি!
বাটবোৰে ঢাকি
কৰিছা আমনি;
বতাহ কঁপাই
দিলাহি শীতল জাননী।
সিদিনা আঘোনৰ পথাৰত তোমাক
দেখিছিলো নৰাৰ পাটীত
পানীৰ শৰীৰ
ৰ'দত বহিবলৈ তুমি মেলি দিছিলা বহলকৈ,
গালত আঁকি পানীৰ চেঁচা চুমা
মোক অপ্ৰস্তুত কৰি দিছিলা এপলক,
কোনেও নেদেখাকৈ,
মন যায়
তোমাক পাবলৈ
পানীৰ আঙুলিৰে চুই নে তোমাক?
মই কুৰঁলী
শীতৰ আলসুৱা নোমলী
চুই নিদিবা
টোপ টোপ কৈ সৰিম কিজানি!

ব্যাকুল মন

বেগম জুবিনাহ ছবনম চৌধুৰী
স্নাতক চতুৰ্থ ষান্মাসিক

মনটো ব্যাকুল...
চকু পানীৰে ভৰপূৰ
মনত এটাই প্ৰশ্ন...,
কিয় জীয়াই আছোঁ
এই পৃথিৱীতে মই বাৰু?

নাই মোৰ ইপাৰ
নাই মোৰ সিপাৰ
আছোঁ মাথোঁ সাগৰৰ মাজত
কেতিয়াবা ডুব যাম ইয়াৰ মাজত
আৰু হেৰুৱাৰ হেপাঁহ নাই
আৰু নত হোৱাৰ হাবিয়াস নাই,
আছে মাথো এটাই বাঞ্ছা
জয়ী হম কেতিয়া মই...?

প্ৰেয়সী

মহচিন আলম
স্নাতক চতুৰ্থ ষান্মাসিক

আহিলে অকল মোৰ হৈ আহিবা,
লগত আন সুগন্ধি লৈ নাহিবা।
সুখী আছিলো তোমাক নোপোৱাৰ আগত,
তেতিয়া তুমিয়ে আছিলানে?
আছিলনে দুখ আৰু ভালপোৱা?
মাথোঁ তোমাক নিজৰ কৰাৰ হেঁপাহ আছিল,
আৰু এতিয়া সেইটোও নোহোৱা হ'ল....।।
কিজানি তোমাক একপক্ষে ভালপাই থকা হ'লে,
ইমান দুখ নহ'ল হয়...।।
আৰু এতিয়া ভীৰৰ মাজত মোক হেৰাই দিলা,
আৱেগৰ হিল্লোল তোলা
বতাহত উৰে চৌদিশ,
মই কিনো কৰোঁ
তুমি যে নাই মোৰ কাষতে।।

শিক্ষক

মাচুদা বেগম
স্নাতক চতুৰ্থ ষান্মাসিক

শিক্ষক মানে মনৰ মাজত
শিক্ষা আছে যাৰ।
শিক্ষক মানে কৰ্তব্য আৰু
ক্ষমাৰ সমাহাৰ।
শিক্ষক মানে যিজন হৈছে
প্ৰকৃত শিক্ষা দাতা।
শিক্ষক মানে পিতাৰ পিছত
দ্বিতীয় পিতা মাতা।
শিক্ষক মানে ভাবিব পাৰি
এনে একোজন লোক।
যিজন আমাৰ আভিভাৱক আৰু
পথ প্ৰদৰ্শক।
শিক্ষক মানে এটি জীৱন
আদৰ্শ অখণ্ড।
শিক্ষক মানে এটি জাতিৰ
শক্তিশালী মেৰুদণ্ড।

জোনাক নিশাৰ আবেগ

মেহজেবিন কালাম
প্ৰাক্তন ছাত্ৰী

চোতালৰ চাৰিওফালে ওখ ওখ অট্টালিকাই
ঢাকি পেলাইছে আকাশৰ সৌন্দৰ্য
আকাশত হাজাৰ হাজাৰ তৰা
কিন্তু দেখিবলৈ পাঁও চকু চাট মাৰি ধৰা বৈদ্যুতিক পোহৰ,
কোনে বা এতিয়া আৰু নিশাৰ তৰা দেখে,
সকলো ব্যস্ত কেৱল আধুনিকতাত,
হেৰাই গৈছে তাহানিৰ দিনৰ জোনাক নিশা আকাশৰ তৰা গণনা
চোতাল সকলো একেলগে বহা,
তৰা চাই চাই ককা আইতাৰ সাধু শুনা!
উফ!!
অকণমান এন্ধাৰ থাকিলে ল'ব পাৰিলোহেঁতেন
সেই জোনাক নিশাৰ আবেগ।

শিক্ষা আৰু শিক্ষাগুৰু

বিভানী বিশ্বাস
তৃতীয় ষান্মাসিক

এসময়ত আছিলো অন্ধ!
তোমাৰ ত্যাগৰ বিনিময়ত
বগাবলৈ পাইছো পোহৰৰ জখলা।
অপূৰ্ব সাধনা মোৰ
কৰি দিলে জীৱনত পূৰ।
শিক্ষাৰ পোহৰেৰে কৰি দিলা
আমাৰ অমানিশা দূৰ।

মাটি পানী বিদাৰী বক্ষ
আন্ধাৰ গৰ্ভৰ আছিলো কক্ষত।
পোহৰত পাখি মেলিবলে
আকাশত সৌন্দৰ্য সিঁচিবলে।
শিক্ষাৰ সুৰভি বিয়পাই দিলে
এই বিশ্বৰ সৌন্দৰ্য্য সৃষ্টিৰ
মহান মেলাত।

আজি অভিনৱ এক নৱ জীৱনৰ ৰূপ
পুষ্পিত কৰি তুলিবলে।
আজি অন্ধকাৰৰ পৰা
পোহৰত আনি দিলে।
জীৱনৰ সকলো প্ৰবাহে
শিক্ষাৰ মহা প্ৰাণ।
নৱ জীৱনৰ এই শিক্ষাই
পোহৰত আনি দিলে বৰ্তমান।

এয়াই আমাৰ প্ৰাণ
শিক্ষাগুৰু সকলৰ দান।
হে মোৰ আলোক পূজাৰী প্ৰাণ
শিক্ষা গুৰুসকল মহান।
আজিৰ এই শুভক্ষণত
যাচিছো অন্তৰ ভৰা সন্মান।
তাক ল'বলৈ হিয়া ভৰা দান।
শত শত অন্তৰ ভৰা সন্মান
জয় জয় শিক্ষাগুৰু।

জন্মদাত্ৰী মা

শ্বেহনাজ ইয়াছমিন
প্ৰাক্তন ছাত্ৰী

তুমিয়েই আপোন
তুমিয়েই সপোন
তুমিয়েই আছা মনত,
সকলোতে পোৱা যায়
তোমাৰেই মৰম।
সুখতো আছা তুমি
দুখতো আছা তুমি
সদায়েই মোৰে লগত,
ঈশ্বৰে দান কৰিছে তোমাক
এইখনি জগতত।
এই জগতৰ অজয়া সুন্দৰী
এই জগতৰ অপৰূপা মৰমী
য'ত আছে সকলো সুখৰ মৰ্ম,
সকলো বেদনাৰ অন্ত
যিটো শব্দ উচ্চাৰণ কৰিলে
পোৱা যায় হৃদয়ৰ স্পৰ্শ।

সংগ্ৰাম

ৰুমানা বেগম
প্ৰাক্তন ছাত্ৰী

জীৱন মানে সংগ্ৰাম
সংগ্ৰাম মানেই জীৱন
মনত আছে সংগ্ৰাম
বাস্তৱত থাকে সংগ্ৰাম
সন্মুখত থাকে সংগ্ৰাম
সংগ্ৰাম সংগ্ৰাম সংগ্ৰাম।
কিনো এই সংগ্ৰাম
মৃত্যুও এটা সংগ্ৰাম
শেষ নিশ্বাস লৈ সংগ্ৰাম
চাৰিওফালে সংগ্ৰাম
কৰ্কশ সংগ্ৰাম
মিঠা সংগ্ৰাম
টোপনিও এটা সংগ্ৰাম
সংগ্ৰাম সংগ্ৰাম সংগ্ৰাম।
মূল্য বৃদ্ধিৰ সংগ্ৰাম
ৰাজনৈতিক সংগ্ৰাম
সকলো ক্ষেত্ৰতে সংগ্ৰাম
কি কৰো চাৰিওফালে সংগ্ৰাম
সংগ্ৰাম সংগ্ৰাম সংগ্ৰাম।

নিসংগতা

হাছিনা ফিৰদৌছ
প্ৰাক্তন ছাত্ৰী

নিসংগতাৰ পৰা নিসংগতালৈ
গভীৰৰ পৰা গভীৰতালৈ
অজানিতে গৈ আছোঁ নিসংগতালৈ।

বাস্তৱৰ ভেটিত প্ৰতিষ্ঠিত
তোমাৰ প্ৰতিবিম্ব
অলৌকিক মহিমাৰে আহে
নিসংগতা মোৰ মাজলৈ।

ৰাখিকা শান্তিৰ আখ্যানে
সজীৱতাৰ সতীত্বৰ মিলন
নিসংগতা থাকে মোৰ সংগী হৈ।

নিৰ্জনতাৰ মাজত হেৰাইছো
তথাপিও নহও মই তোমাৰ পৰা দূৰত
তোমাৰ এনাজৰিডাল নুমাই নথও
মোৰ হিয়াৰ দুৱাৰ ডলিত।

ব্যৰ্থতাৰ মাজত বিচাৰিম
নিৰ্জনতাৰ আৰে আৰে তোমাৰ ছবি
বুকুত লম তোমাৰ নিসংগতাক
মোৰ নিসংগতাক বিলীন কৰি দিম
নিসংগতা... আৰু নিসংগতা...।

কিয় এই অভিপ্ৰয়াণ ?

নবুল ইছলাম
প্ৰাক্তন ছাত্ৰ

দেশে দেশে বিদ্ৰোহ দেশে দেশে সংঘাত
শ্ৰেষ্ঠত্ব প্ৰদৰ্শনৰ সামাজিক ব্যাধিৰ ই যে এক হাজাৰ বছৰীয়া ইতিহাস।
যুগে যুগে সলনি হয় ধৰ্ম, ৰীতি-নীতি, সভ্যতা আৰু মানৱতা
আৰু যে বৃদ্ধি হয় আৰ্থ সামাজিক বৈষম্যতা।
জাতিগত নিৰ্মূল অভিযান চলি থাকিব...
দেশে দেশে... বিদেশে বিদেশে;
কেতিয়াবা হ'ব জাৰ্মানীত,
বছনিয়া-হাৰজেগোভিনাত
আৰু কেতিয়াবা হ'ব ইৰাক আৰু চিৰিয়াত
তাৰ লগে লগে চলি থাকিব অভিপ্ৰয়াণ....
অবিৰত যাত্ৰা ইমূৰৰ পৰা সিমূৰলৈ
দিকভ্ৰান্ত হৈ আজি চিৰিয়াৰ পৰা ইউৰোপলৈ;
ম্যানমাৰৰ পৰা বাংলাদেশলৈ...
অভিপ্ৰয়াণত গাওঁ খালী হ'ব, দেশ খালী হ'ব;
লানি নিছিগা পৰুৱাৰ দৰে শাৰী চলি থাকিব।

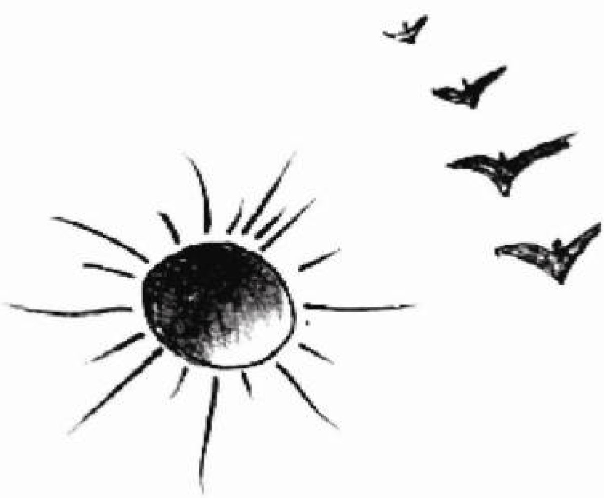

কাল ধুমুহাৰে পাৰ হ'ব লাগিব
কেতিয়াবা ভূমধ্য সাগৰ আৰু কেতিয়াবা বংগোপসাগৰ!
সেই অভিপ্ৰয়াণত চিৰদিনৰ বাবে হেৰাই যাব
চিৰিয়াৰ এলেন কুৰ্ডিৰ দৰে অনেক নিষ্পাপ শিশু...
আৰু হেৰাই যাব চকুলো,
মাক দেউতাকৰ চকুপানী আত্মীয়ই দেখা নাপায়।
অতীতৰ বিভীষিকা পাহৰি
আকৌ এবাৰ জাতিগত নিৰ্মূল অভিযান...
আকৌ এবাৰ প্ৰব্ৰজন,
অবিৰত প্ৰব্ৰজন....
ইখন ঠাইৰ পৰা সিখন ঠাইলৈ;
ইখন দেশৰ পৰা সিখন দেশলৈ
যুগে যুগে বৰ্বৰতাৰ সাক্ষী হবলৈ!

মা

ইয়াছমিনা বেগম
স্নাতক চতুৰ্থ ষান্মাসিক

মা, তুমি মোৰ বৰ মৰমৰ
তুমি বৰ চেনেহৰ
তুমি মোৰ জন্মদাত্রী মা,
তোমাৰ কোলাতে উঠি
কেনেকৈ যে ডাঙৰ হ'লোঁ
গমকে নাপালোঁ।
দুখ কষ্ট সহ্য কৰি
অকনো কষ্ট অনুভৱ কৰিবলৈ নিদিয়া,
তোমাৰ কাৰণে আজি মই
এই মায়াময় পৃথিৱীৰ পোহৰ দেখিলো,
থাকিবা তুমি মোৰ ছাঁ হৈ মা....
মোৰ দুখত দুখী হোৱা
মোৰ সুখত সুখী হোৱা।
অ মা, তোমালৈ যে মোৰ বহুত মৰম আৰু শ্ৰদ্ধা।

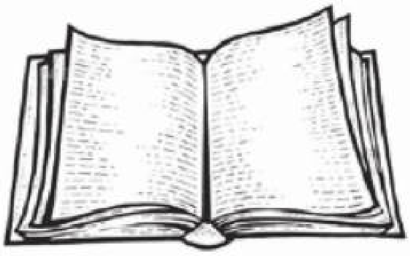

বিদ্যা পৰম ধন

গীতাঞ্জলী দেৱনাথ
প্ৰাক্তন ছাত্ৰী

বিদ্যাৰ সমান ধন
নাই জগতত,
মানুহ মহান হয়
বিদ্যাৰ বলত।
বিদ্যাৰ বলত লোক
উৰে আকাশত,
বিদ্যাৰ বলত লোক
যুঁজে পানীৰ তলত।
বিদ্যা নাই যাৰ
দিনতে এন্ধাৰ তাৰ,
বিদ্যাহীন জগতত
সকলো অসাৰ।
সকলো ধনৰ ধন
বিদ্যা মহাধন,
যিমান পাৰা কৰি লোৱা
বিদ্যা উপাৰ্জন।

সময়

ছাক্লিন আহমেদ
প্ৰাক্তন ছাত্ৰ

সময়ৰ মূল্য সকলোৱে জানে
তাৰ সীমা নাইকীয়া,
সময়ৰ কাম সময়ত কৰিলে
আনন্দত নধৰে হিয়া।
সময়ৰ সীমা জুখিব নোৱাৰি
যন্ত্ৰ চালনা কৰি,
পাৰিম জুখিব কৰ্মৰ বলত
সত্যৰ পথক ধৰি।
অতীত কালত সময়ক বুজিছো
প্ৰকৃতিৰ বুকুত
বৰ্তমানে আমি সময়ক জুখো
ঘড়ীৰ কাঁটা ডালত।
সময় সৃষ্টি কৰিব নোৱাৰে
ধৰাৰ কোনো বস্তুৱে,
কৰিব পাৰিব সৃষ্টিকৰ্তাই
জগত গুৰু ঈশ্বৰে।
মানুহৰ দৰে সকলো বস্তুও
থাকে সময়ৰ মাজত
সময় শেষত গোটেই ধৰণী
মিলি যাব অনন্তত।

সময়ৰ বুকুত নাম লিখিলে
সমাজে কৰে প্ৰণাম,
অসৎ কামত সময় কটালে
সকলোৱে কৰে দুৰ্ণাম।
সৎ কাম কৰি সৎ পথত থাকি
সময় কটাব লাগে,
বেয়াৰ পথত উপনীত হ'লে
আগুৰে কলংকৰ দাগে।

জন্মদিন

নাজমা বেগম বৰভূঞা
স্নাতক চতুৰ্থ ষান্মাসিক

জন্মদিন
এটি অতি সুখৰ দিন।
আহিলে মুখত হাঁহি বিৰিঙে।
মায়ে জন্মৰ সেই অসহ্যকৰ যন্ত্ৰণাখিনি পাহৰে।
জন্মদিনৰ হিচাপ মোৰ নাথাকিবও পাৰে
মায়ে কাহানিও নাপাহৰে।।
মোৰ প্ৰতিটো জন্মদিন
জীনৱক ভাল পোৱাৰহে জন্মদিন
মা-দেউতাৰ সপোনবোৰত মই বিলীন
কাহানিবা পাৰিম কোনে পূৰাব মোক
ভাল পোৱাৰ ঋণ।
জন্মদিন লাগে
হাঁহি আনন্দ আদিৰ মিঠা ক্ষণবোৰ ধৰি
ৰাখিবলে।
সময়ৰ সোঁতত একালত যদি মা-দেউতাৰ
দুখ-যন্ত্ৰণাবোৰ মনলৈ নাহে
ভাল পোৱা যাঁচিলো যদি মনত তিক্ততাৰহে
ভাব আহে
তেন্তে জন্মদিন কিয় পালন কৰিব লাগে?

হেমন্তৰ হেঙুলীয়া আবেলি

ফিৰদুচা বেগম
প্ৰাক্তন ছাত্ৰী

হেমন্তৰ হেঙুলীয়া আবেলি
তোমাৰ বুকুৰ ৰভাতলিত সৰাপাতৰ উৰুলি
বতাহত এহাল গানৰ চৰাই
উৰি আহি মোৰ ওঁঠত পৰে
মই ডুবি থাকোঁ তোমাৰ ভাৱনাত
মোক খেদি ফুৰে তোমাৰ প্ৰেমৰ চিপাহীবোৰে
নিৰিবিলি জোনাকী গধূলি

মোৰ তেজত ফুলে স্বপ্নৰ খিলখিল হাঁহি
ৰাতিৰ নীৰৱতাত বাজেনে তোমাৰ বুকুত ?
মোৰ কবিতাৰ তুলবুল বাঁহী
তোমাৰ বাবেই আৰম্ভণি মোৰ
প্ৰতিটো দিন আৰু ৰাতি
মোৰ দুখ, চকুলো আৰু হাঁহি
মোৰ সমগ্ৰ সত্ত্বাতে তুমি কেৱল তুমি।

মোৰ টোপনিতো ফুল হৈ ফুলি আছা তুমি
মোৰ কবিতাত বিয়পিছে তোমাৰ দুচকুৰ জ্যোতি
মোৰ বিষাদত তুমি যন্ত্ৰণাৰ নীলাভ ৰাতি
আকণ্ঠ ডুবি থাকোঁ মই তোমাৰ ভাৱনাত
মৰি মৰি জী উঠা আশাবোৰ
জুপুকা মাৰি বহি থাকে মোৰ বুকুৰ দলিচাত
তোমাৰেই অধীৰ অপেক্ষাত.....।

ENGLISH SECTION

Prose
&
Poetry

PROSE

A SIMPLE STUDY ON ALFRED MARSHALL'S ECONOMIC VIEWS AND HIS LIFE

Dr. Shariful Islam
H.O.D. Deptt. of Economics

Introduction :

Alfred Marshall was born in London, in England. His father was a bank cashier and a devout Evangellcal. Marshall grew up in Clapham and was educated at the Merchant Tailors School and St. Jogn's College, Cambridge, where he demonstrated an aptitude in mathematics, achieving the rank of Second wrangler in the 1865 Cambridge Mathematical Tripos. Marshall experienced a mental crisis that led him to abandon physics and switch to philosophy. He began with metaphysics, specifically "The Philosophical foundation of knowledge, especially in relation to theology". Metaphysics led Marshall to ethics, specifically a Sidgwickian version of utilitariamnism; ethics, inturn, led him to economics because economics played an essential role in providing the preconditions for the improvement of working class.

He saw that the duty of economics was to improve material conditions but such improvement would occur. Marshall believed, only in connection with social and political forces. His interest in Georgism, liberalism, socialism, trade unions, women's education, poverty and progress reflect the influence of his early social philosophy on his later activities and wrtings.

Marshal was elected in 1865 to a fellowship at St. John's College at Cambridge and become lecture in the moral science in 1868. In 1885 he became Professor of Political Economy at Cambridge, where he remained until his retirement in 1908. Over the years he interated with many British thinkers including Henry Sidgwick, W.K. Clifford, J.N. Keynes and J.M. Keynes. Marshall founded the "Cambridge School" Which paid special attention to increasing returns, the theory of firm and welfare economics. After his retirement leaderships passed to A.C. Pigou and J.M. Keynes.

Marshall desired to improve the mathematical regour of economics and transform it into a more scientific profession. In the 1870s he wrote a small number of tracts on international trade and problems of protectionism. In 1879, many of these works were compiled into a work entited "The theory of Foreign Trade: The Pure Theory of Domestic Values". In the same year (1879) he published. "The Economics of Industry with his wife mary paley.

Although Marshall took economics to a more mathematically rigorous level. He did not want mathematics to overshadow economics

and thus make economics irrelevant to the layman. Marshall prefected his Economics of Industry while at Bristol and published it more widely in England as an economic curriculum. Marshall achieved a measure of fame from this work and upon the death of W. Jevons in 1882. He became the leading British economic of the scientific school of his time. Marshall returned to Cambridge, via a brief period at Balliol College, Oxford during 1883-84 to take the seat as Professor of Political Economy in 1884 on the death of Henry Fawcett.

Principles of Economics (1890):

Marshall began his economic work, the Principles of Economics, in 1881 and spent much of the next decade at work on the the treatise. His plan for the work gradually extended to a two-volume compilation on the whole of economic thought. The first volume was published in 1890 to worldwide acclaim, establishing him as one of the leading economist of his time. The second volume which was to address foreign trade, money, trade fluctuations, taxation and collectivism was never published.

Principles of Economics, it appeared 8 editions, starting at 750 pages and growing to 870 pages. Its main technical contribution was a masterful analysis of the issue of elasticity, consumer surplus, increasing and diminishing returns. Short long terms, and marginal utility. Many of the ideas were original with Marshall others were improved versions of the ideas by W.S. Jevons and others. In a broader sense Marshall hoped to reconcile the classical and modern theories of value. J.S. Mill had examined the relationship between the value of commodities and their production costs, on the theory that value depends on the effort expanded in manufacture. Jevons and the Marginal utility theorists had elaborated a theory of value based on the idea of maximising utility, holding that value depends on demand. Marshall's work used both these approaches but he focused more on costs. He noted that, in the short run, supply cannot be changed and market value depands mainly on demand. In an intermediate period, production can be expanded by existing facilities, such as buildings and machinary, but since these donot require renewal within this intermediate period, their costs have little influence on the sole price of the product. Marshall pointed out that it is the prime of variable costs, which constantly recur that influence the sale price most in this period.

Alfred Marshall main Contributions to Economics :

1. **Defination and Laws of Economics :**

Marshall defined Economics as, "Political Economy or Economics is a study of mind kind in the ordinary business of life; it examines that part of individual and social nation which is most closely connected with the attainment and with the use of material requisites of well-being. Thus it is on the one side a study of wealth and on the other and more important side, a part of the study of man".

According to Marshall, Economics is a study of human being and not of beasts or animals or plants. It deals not social or political or religious aspect of his life. It explain their ordinary business of life, which consists of earning and spending money, for the satisfaction of their necessitites of life like food, clothing and shelter. Marshall classified human activities into activities that contribute to material welfare and activities that do not contribute to material welfare.

Economics laws are the statements of economic tendencies and are hypothetical. Since economic laws deal with man's actions which are numerous and uncertain, they are to be compared with the laws of tides rather than with the simple and exact law of gravitation.

2. Marshall Method :

Marshall considered both induction and deduction as useful for economics. Both are complementary to each other. He say's "Induction and deduction are both needed for scientific thought as the left and right foot are both needed for walking".

3. Wants and their satisfaction :

Marshall fully analysed the characteristics of wants and distinguished between necessaries, comforts and luxuries. He believed that consumption was the beginning and end of all economic activities and sole discussed consumption first and production afterwards.

4. Marshallian Utility and Demand :

Price of a commodity is determined not by supply alone as the classical economists believed and not by demand alone as the utility theorist believed but both demand and supply curves. Marshall takes up the theory of demand to analysis consumer behaviour. A national consumer aims at maximising satisfaction from his consumption. The amount of satisfaction is closely related to the quantity of that commodity consumed by the consumer. Thus demand is based on the law of diminishing marginal utility. Marshall state the law thus, "the additional beneifit which a person derive from a given increase of the stoke of a thing, diminishes with every increase in the stook that he already has".

Demand refers to the quantity of a commodity demanded at a certain price, other things remaining the same. The individual demand curve can be directly derived from the law of diminishing marginal utility. Assuming the marginal utility of money to be constant as the satisfaction from the additional units of a commodity diminishes, the price offered to additional units will fall. Hence the demand curve slopes dowanward.

5. Consumer's Surplus :

Marshall added the term consumer's surplus to economic literature. According to him, "The excess of price which he would be willing to pay rather than go without the thing, over that which he actually does pay, is the economic measure of this surplus satisfaction. It may be called consumer surplus".

6. Elasticity of Demand :

It is another important concept which Marshall gave to economics. In Marshall's own words, 'The elasticity of demand in a market is great or small according as the amount demanded increase much or little for a given fall in price and diminish much or little for a given rise in price.' He distinguished between five degrees of eleasticity-absolutely elastic, highly elastic, elastic, less elastic and in elastic. He laid down that the demand for luxuries was highly elastic, for comforts elastic and for necessaries in elastic. Elasticity of demand can be measured by the percentage change in the amount of demanded devided bypercentage change in price.

7. Supply and costs :

Marshall developed his theory of supply on the lines similar to his analysis of demand. Just as the consumers obtain utilities or satisfaction from the consumption of commodities, it also involves costs. Just as marginal utility diminishes as a consumer increased his consumption of a commodity, the marginal cost rises as the production of a commodity expands. Marshall distinguished between real and money cost of production. Real cost of production refers to the efforts and sacrifices involved in marking a commodity. Money cost of production indicates the sum of money that have to be paid for these efforts and sacrifices.

8. Factors of Production :

According to Marshall, land and labour are the two chief factors of production. Capital is the secondary agent of production. Organisation is just a sort of labour. As a result, land and labour

are the primary factors of production. Man being active is the central force behind all activities relating to production and consumption but nature plays a significant release he is moulded by his surroundings and environment.

9. Internal and External Economics :

Economics of scale are of two types- internal and external. Internal economics are those which are dependent on the resources of the individual houses of business engaged in it. External economics are external to a firm and accrue to it when the size of the industry expands. These economics are important to understand the nature of long-run supply curve of an industry.

10. Distribution :

According to Marshall, the theory of distribution in essentially a theory of factor pricing. The price of factors is detrmined by market forces, viz. demand and supply. The demand for a factor of production is a derived demand and depends on its marginal productivity. A producer employs more and more of factors of production till its reward is equal to its marginal productivity. Marshall theory of distribution was essentially marginal productivity theory of distribution. Marshall also accepted wicksteed's argument about the exhsustion of product. Marshall also admitted that the marginal productivity theory was not a complete theory of factor pricing as it considers only demand, neglecting the supply side. The effective supply of a factor of production at any time, according to Marshall, depends, "firstly on the stock of it in existence, and secondly on the willingness of those in whose change it is, to apply it in production". The equilibrium price of a factor is determined by the interaction of demand and supply.

11. Quasi Rent :

Alfred Marshall introduced the concept of Quasi-rent in economics literature. " Quasi-rent is the income earned from machines and other appliances for production made by man". The quasi-rent is the surplus earned by the instruments of production other than land. According to Davied Rieardo, the term rent is applied to income from land and other free gifts of nature, whereas quasi-rent is the income derived from man made appliances and machines. The supply of these man made producer goods cannot be increased in the short period even-though the demand for them may increase. Marshall therefore coined the term quasi-rent for the earnings of such capital goods in the short period. marshall preferred to call these earning in the short period as quasi-rent. This is only a temporary surplus which goes to the owner of capital equipment in the short-run due to the possibility of increase in supply of capital equipment in response to increase in demand.

12. Marshall and Monetary Economics :

Alfred Marshall's book entitled Money, Credit and Commerce appeared in 1923 and his originality appeared to be more modern in the field of monetary problems. He believed that the value of money was a function of demand and supply. Marshall has also thrown light on the problems of rising price. He made a distinction between real and money rate of interest. For the first time, Marshall explained the casual process by which an increased money supply influences price and also the part played by the rate of discount was explained by him. Though the purchasing power parity theory was associated with the names of Ricardo & Cassel, very efficient nor inefficient. It is neither earning super normal profit nor incuring loses. It is neither, it was Marshall who explained the rate of exchange between countries with mutually inconvertible currencies. Marshall also introduced the "Chain" method of compiling index number. Marshall also introduced a

proposal of paper currency for the circulation based on gold and silver symmetallism as the standard. Symmetallism refers to a method in which a bar of 2000 grams of silver is equal to a bar of 100 grams of gold. Under this system, the government must always be ready to buy or sell a wedded pair of bars for fixed amount of currency.

13. Representative Firm :

Marshall has defined a representative firm as one "Which has a fairly long life and fair success, which is managed with normal ability and which has normal access to the economics, external and internal, which belong to that aggregate volume of production the conditions of marketing them and the economic environment generally". Marshall representative firm is in a sense an average firm. It is neither old nor new, neither developing fast nor decarying. This type of firm cannot be chosen easily. Marshall says, "The firms rise and fall but the representative firm remains always of the same size as does the representative tree of virgin forest".

14. Theory of value and Time Element of Marshall :

For a long time, there was a controversy regarding what determined the value of a commodity. The classical economist said that the cost of production (supply) determined value but the economists of the early marginalist school said that demand based on marginal utility, determined the value of a commodity. But Marshall said that both supply and demand determined value. Marshallian theory of value combines marginal utility with subjective real cost. According to Marshall, the forces behind both supply and demand determined value. Behind demand is marginal utility, behind supply is real cost.

On the basis of time element Marshall classified value into four kinds. Which are-

(a) Market value.
(b) Short period value.
(c) Long period value and
(d) Secular value.

Final years, death and legacy of Marshall :

From the year 1890 to 1924 he was the respected father of the economic profession and to most economist for the half-century after his death. He had sheld away from controversy during his life in a way that previous leaders of the profession had not, although his even-handedness drew great respect and even reverence from fellow economists and his home at Balliol Croft in Cambridge had no shortage of distinguished guests. His students at Cambridge became leading figures in economics, including J.M. Keynes and A.C. Pigou. His most important legacy was creating a respected, academic, scientifically founded profession for economists in the future that set the tone of the field for the remainder of the 20th century. Marshall died aged 81 at his home in Cambridge and is buried in the Ascension Parish Burial Ground. The library of the department of Economics at Cambridge University (The Marshall library of Economics), the Economic Society of Cambridge (The Marshall Society), as well as the University of Britol Economics department are named after him. His archive is available for consultation by appointment at the Marshall library of Economics. His home, Balliol Croft was renamed Marshall House in 1991 in his honour when it was bought by Lucy Cavendish College Cambridge.

Conclusion : Alfred Marshall was one of the most influntial economists of his time. Alfred Marshall is known as hundred years economist and also known as one of the founder of new classical economists. Marshall popularly known as if Adam Smith is the father of Economics than Alfred Marshall is senior of Smith.

References:

(i) Alfred Marshall : Principle of Economics.
(ii) Alfred Marshall : Money, Credit & Commerce.
(iii) Alfred Marshall : Industry & Trade Vol-I.

DRUG ABUSE

Dr.Badrul Alam Chowdhury
HOD, Education Department

Life can be crazy. Life can be stressful. Life can be hard to take. These are all truth that are just simple facts. Because life can be difficult, people look for different ways to cope with the stress that life brings.

Drug abuse is a serious social problem. It has become a worldwide problem in modern time. Youth and teenagers are more prone to become the victims of drug abuse. Without realizing the negative consequence of its use some people use it as a source of entertainment and recreation some others use drug which may lead to serious problems at work place, home, schools and relationship. Drug use is not good for the health, nor for the family, not for the society and as well as for the country.

A drug is any chemical substance that changes the way the mind or body works. Some drug are medicines. Medicines can be helpful when used properly, but any drug, including misused medicines can be harmful to the body's organs and systems. It is concerned with an abnormal use of certain drugs like Hashish, Charas, Marijuana, Cocaine, Mandrax, Valium, Dexedrine etc. As a result the person feels miserable whenever a particular drug is not administered. The person begins to show withdrawal symptoms like lack of appetite, loss of weight, constipation, restlessness, nervousness, nausea, vomiting, diarrhea, disinterest in sexual and social relationships and even epileptic seizures, when this happens, the person is said drug abuser. Drugs may be classified on the basis of the nature of their effects. Mainly they are classified as stimulant, sedative depressant, narcotic, deliriant, hallucinogen etc

According to American Psychiatric Association (1932), "Drug abuse apply to the legal, non-medical use of a limited number of substances which have a property of altering the mental state considered undesirable and harmful"

The National Commission on Marijuana and Drug Abuse(1973) defined drug abuse as an electric concept having only one uniform connotation social disapproval."

According to the fourth edition of the Diagnostic and Statistical Mental of Mental Disorders(1994), "when an individual persists in the use of alcohol or other drugs despite problem related to the substance or drug is drug abuse."

There are some common reasons people

may become addicted to a substance.

1. Legality:

Nicotine and Alcohol are legal, and are therefore many people don't understand how addictive they can be. Legal substances are considered the most commonly abused drugs not just in the U.S but all over the world.

2. Prescribed Medication:

Some people think that because their doctor gives them a prescription, the medications are safe. But prescription drugs are also dangerous if you misuse them, and can be as addictive as heroin and cocaine.

3. Fitting in:

This is most common among young adults and teenagers. They start to use drugs because they want to use drugs because they want to fit in. In a lot of causes young adults and teenagers don't fully understand the severity of drug and addiction.

4. Depression:

One reason why an individual uses drugs is because they are lonely. They think that if they use drugs, they will be happy and that using drug and alcohol will fill that void that is inside them.

5. Peer pressure:

Because of peer pressure individuals starts drugs. First they try drugs to have fun and pleasure with the company of few friends .They do not want to feel left out when their friends start using drugs.

6. To feel good:

People start to abuse drugs and alcohol because they think if they begin using drugs ,they will forget their problems. But eventually ,they will think that they can't live without drugs.

7. Availability:

Prescription drugs, street drugs, nicotine and alcohol are always available. You can buy nicotine and alcohol almost anywhere and doctor can provide access to prescription drugs.

8. Gateway:

For many, addiction starts with alcohol but when the effects of alcohol are no longer enough, they turn to harder and stronger drugs.

9. Experimenting:

A curious person may try drugs as an experiment, but it is not uncommon for addiction to follow.

10. Self Medicating:

Some people start using drugs to help with side effect of undiagnosed or untreated illnesses. When people who are self medicating decide to get help for addiction the underlying illness can be addressed and treated. Though the short-and long-term effects of drugs and alcohol abuse may vary from person to person,clearly many people currently suffer from the effects of abusing drugs and alcohol every day. Some of effects are like memory problem, mood swings, impaired judgment, slurred speech, hart palpitations, paranoia, excessive sweating, vomiting, memory impairment, coma. Attention problem, confusion, stupor, apathy, dizziness, tremors, liver cancer, strock, high blood pressure, suicidal ideation, kidney damage, hearing loss, anxiety, depression, hepatitis virus contraction, school or work difficulties, behavioral problem, muscle weakness. itching skin, low self esteem, poverty, mental illness, social and personal relationship problems, loss of employment, fighting and violence inside and outside the home and school, driving crashes, risky sexual behavior, financial problem, stress trauma or abuse, psychosis, overdose and even death.

To prevent and control drug abuse the educational institutions and family can take the

following measures -

1. **Organizing Anti Drug Abuse Campus:**

To create awareness about the harmful effects of drugs anti-drug abuse camps should be organized by the educational institutions from time to time in the surrounding area.

2. **Spreading Anti-Drug Awareness message:**

The educational institution should spread anti drug awareness message across the community. The students terms should be formed to spread this message in the locality of the their institution .

3. **Forming teacher- student team :**

For visiting the surrounding localities teacher students team should be formed. They should identify the drug abusers in their abuse.

4. **Employment based courses :**

It is the duty of the educational institutions to provide job-oriented and employment based courses because job opportunities can stop the youth to abuse drugs.

5. **Creative project work :**

The energies of students and youth should be channelized in to constructive and creative projects like rural reconstruction, welfare of the society and nation and helping the needy and poor.

6. **Educating Parents :**

From time to time the educational institution should organize parents-teachers meet to seek cooperation of parents to counter drug abuse menace. The parents should handle their drug abused children sympathetically.

7. **Use of Cognitive technique :**

Cognitive technique should be adopted as a preventive measures. It will help the children and adolescents to overcome the drug abuse problem.

8. **Psychological Treatment :**

For psychological treatment patience and time is needed. For adjusting the society without using drugs long run psychotherapy is essential. In adolescence,Young people learn to handle relationships and develop a sense of who they are. The use of drugs interferes with this. Young people who use drugs may reach adulthood unprepared to solve the problems and cope with the challenges of life.

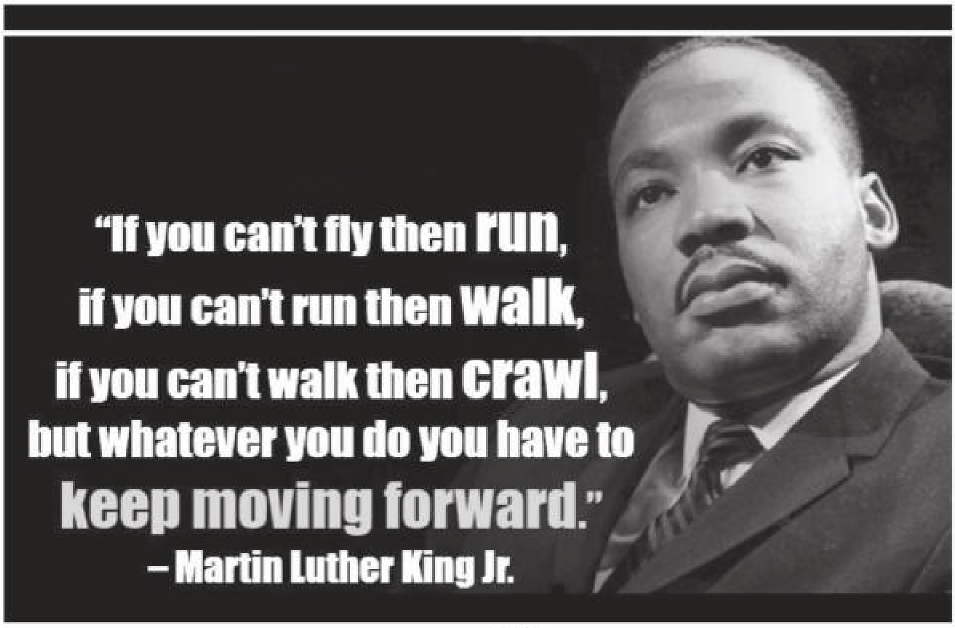

SMARTPHONE AND ITS PROPER USAGES ARE SO IMPORTANT.

Nozmul Hoque
Assistant Professor,
Department of Education.

Before stating about smart phone and why its proper usage is important, I must say a few lines about mobile phone and smart mobile phone. A mobile phone is a device which simply usage as a means of communication i.e. an encoder encodes a voice or a text messages to the decoder via channel and the decoder receives it, but a smart phone is something different from it. It performs many functions; it works like a computer, typically having a touch screen interface, provision of internet access, and an operating system capable of running downloaded apps and so on and so forth.

We all know that smart mobile phone is playing the best means of communication nowadays. It becomes so important part of our daily lives that we keep mobile phones with us from day to night. Mobile phone gives us an opportunity to communicate with our beloved ones easily within seconds though living in the different parts country and abroad. Besides, people usages smart phones for some other functionalities which are so important for our daily lives. People usage smart phones as a source of Communication, Social media, Entertainments like- watching photos, videos, movies, play games, music, as a source of Teaching learning materials, Camera to Capture memorable moments, Data sharing, Navigation & Maps, Online shopping, Banking & Payments, Productivity and Organization, Internet Access & Web Browsing and etc. This is how we become so dependent on smart phone devices that it is hard to imagine our life without it but we should not be completely depended on mobile phones.

The rapid development of science and technology makes our society so dynamic that the usage of smart phones is increased day by day to such an extent that people cannot survive without smart phones. The Research studies showed that almost 90 percent of the people in the world usage mobile phones. Every scientific discovery that belongs to this world has its positive and negative effects on the people. Likewise, a smart phone has also its positive and negative effects on human being; so we all must know how to use mobile phones properly.

The word "proper" means appropriate, accurate or suitable i.e. not excessive or extreme. We know that everything extreme is always bad. So, to understand the proper use of mobile phones, it is important for everyone to know the top negative effects of excessive use of mobile phones. The top negative effects of excessive use are explained below:

1. Social Problems: The mobile phone has a lot of benefits to the people of society. But it decreases the social skills of the people. Due to excessive usage of mobile phones people forgets socialism, friendship and communication skills. If they become addicted to the excessive usage of their mobile phones, always want to use the mobile phone and don't want to meet and communicate with others face to face. They feel uncomfortable in meetings and any other face-to-face

communication with people. They don't want to make social connections with other peoples; I think this is one of the worst negative effects of excessive usage of mobile phones as because socialism and communication skills are some of the key factors of the success of the people. If people want to be a success in life and earn respect in society they have to learn socialism and communication skills. The above statements get proved while we travel in trains, buses and airplanes or in any other get together, people are found very much busy using their mobile phones only.

2. Behavioral problems: Excessive smart phone use is associated with the impairment in the functioning of the family, relationship with friends. It harms on **cognitive-emotion regulation, impulsivity, cognitive function, social networking and also develops shyness and low self-esteem among the people.** The more you spend time looking at mobile screen, the less time you spend interacting with others. This makes it more difficult to establish interpersonal connections and strong relationships with other people which are important for behavioral development at large.

3. Interruption cause by mobile phone: Interruption is a bad effect of using mobile phones. I think the mobile phone is the most distractive thing among any electronic gadgets. Mostly mobile phones divert the people during works or performing other activities such as driving, reading and writing, eating, studying and so on. The excessive usage of mobile phones makes people addicted to it and they always want to use mobile phones. Even during any important working time, they want to use their mobile phone, leaving their own works. Due to mobile phones, the students even don't focus on their self-study though focus is always important for achieving their goals. If students do not focus on their study, they will definitely lose the time and opportunity which is dangerous for the students.

4. Health Problems: The excessive usage of mobile phones causes different kinds of negative health effects. Most of the people don't care about their own health; they even don't notice how their mobile phones effects on their health in a negative way. Health problems caused by the excessive usage of mobile phones are:

a) Hearing Problem: The excessive usage of mobile phones may causes damage to the shell of the ears. By which people faced problems in hearing.

b) Eye Problems: Mobile phones release blue light rays so excessive use can damage our eyesight. It may also causes eye issues like- blockage of main vein of retina, central artery of retina, small veins of retina, and small arteries of retina and so on.

c) Anxiety and Depression: The excessive usage of mobile phones causes anxiety and depression.

d) Brain Tumor: Mobile Phones also causes brain tumor; mobile phones radiations increased the risk of a brain tumor in people.

e) Physical Problems: The excessive usage of mobile phones causes body ache, neck pain, illness, and also fatness.

f) Sleeping disorder: The excessive usage of mobile increases sleeping disorder which may causes so many deadly diseases like- blood pressure, blood sugar and different kinds of strokes too.

5. Addiction: The excessive usage of mobile phone causes addiction problems in people. The people who use mobile phone all the time, get addicted to it. Later, they always want to use their mobile phones by surfing the internet or by playing games, by watching videos and etc. Peoples who are addicted in using mobile phone may cause health issues, distraction issues and many other unnamed issues too. Addiction to mobile phones mostly infects the students and the young generations of our society. Our young ones and students are mostly found addicted of using mobile phones. They always want to spend times using mobile phone by playing unnecessary games and entertainment, talking with friends, surfing the internet. For the addiction of mobile phones and some other malpractices, the students get distracted from their studies and aims of lives.

6. Relationship Problems: It is found that most of the problems in relationship caused by the excessive usage of mobile phones now a days. The peoples who are addicted in using mobile phones want to use their mobile phones all the time all the way and don't like to give positive respond and time even to their beloved one or life partners. As a result, misunderstanding arises in between the couples and partners which may causes hate, fighting and even divorces too. Many a time, it is observed that because of mobile cheating, photo sharing, text messages, relationship hinders among the couples and life partners. This is one of the very common

problems found with the people in the society.

7. Bad effects on children: Mobile phone has its bad effects on our children. Nowadays one of the common problems is found among all the parent that they used to give their smart mobile phones to their children so that children can not disturb their moms. Parents do it for keeping their children busy with however, they never think about its consequences. The children do not know the proper usages of mobile phone so, all the way the children focus only on using it. And gradually, it causes a lot of disorders in children like- eating disorders, sleeping disorders, mental disorders, cognitive disorder and many more are caused by the excessive usage of mobile phones in children.

8. Road Accidents Cause: Sometimes, road accidents are also caused for using mobile phones while driving. Addicted people are not sincere about the Indian road safety rules and want to use mobile phones all the times. The addiction of the people towards usages of mobile phones compelled them to use their mobile even while they drive vehicles. They keep themselves busy only in using mobile phones, talking to someone or texting to someone during driving too. This is how they don't focus on the roads and road safeties and as a result road accident happens. Most of the people get injuries and somebody lost their valuable lives because of improper usages mobile phones.

9. Wasting time: Majority numbers of people get addicted to use their mobile phones and want to use their mobile phones all the time necessarily and unnecessarily now a day. In earlier days, if four friends gathered together in any places during leisure time, it was observed that they spent their times by talking and sharing their experiences, cultures, current national issues, playing real games and so on and so forth but if same situation happens at present, everyone will find using mobile phones separately playing needless games, watching the videos, listening music etc. and wasting their precious times. Most importantly, the students waste their precious study times by using mobile phones.

10. Waste Money: Mobile phones are also a kind of wasting money of the people. The different mobile producing companies are launching lots of new and expensive brands of mobile phones time and again and people attracts to buy these new brands mobile without having proper need of it. The addiction of mobile phones obliged people to buy and try these new models of mobile phones so, we can say this kind of purchasing as waste of money. In a research studies it was said that some people of America used to sell their kidneys to buy the new model iPhones. Moreover, the rate of mobile recharge pack is increasing day by day and excessive mobile users are compelled to purchase more numbers of recharge packs than that of normal users. Hence, from the above facts, we can imagine how much mobile phones are fashionable and how much it affects on the economy as well as on the people.

Conclusion:

From the above discussion we all understand that everything excessive or extreme is always bad. So, I hope readers will able to understand the positive and negative effects of excessive use of mobile phones. However, the proper usages of mobile phone depends on the user only, how a user uses his or her mobile phones. We can prevent ourselves from the above stated bad effects by limiting the usage of our mobile phones. Now, this is our accountability to prevent yourself and your near and dear ones from above stated bad effects. My basic aim of this article is to pass a general inform to the readers about the bad effects of excessive usage of mobile phones and the rest is up to your turn to safe yourself from its negative effects.

"There is never enough time to do everything, but there is always enough time to do the most important thing."

— Brian Tracy

GST (GOODS AND SERVICE TAX) A BRIEF DISCUSSION

Dr. Shahidul Islam
Assistant Professor
Dept. of Economics

Introduction :

"GST was introduced as the Constitution (One Hundred and First Amendment) Act 2017, following the passage of constitution 122nd amendment Act Bill. The GST is governed by a GST Council and its Chairman is the Finance Minister of India." And will have all the State Government as Members.

"GST is a comprehensive indirect tax levy on manufacture sale and consumption of goods as well as services at the national level. It will replace all indirect taxes levied on goods and services by state and central."

"The Goods and Services Tax (GST) is a value added tax levied on most goods and services sold for domestic consumption."

GST is being glorified as a system of taxation by which economy will take an upward swing and further it will ease the trade and industry with respect to the indirect tax system of the country. "Only One" indirect tax has to be paid by the trade and industry and all the other indirect taxes will be sub summed in GST.

GST is a consumption based tax levied on sale, manufacture and consumption on goods and services at a national level. This will be substitute for all indirect tax levied by state and central government. Exports and direct tax like income tax, corporate tax and capital gain tax will not be affected by GST. GST would apply to all goods other than crude petroleum, motor spirit, diesel, aviation turbine fuel and natural gas. It would apply to all services barring a few to be specified with the increase of International trade in service, GST has become a global standard. The proposed tax system will take the form of "dual GST" which is concurrently levied by central and state government.

This will comprise of :-

1) Central GST (CGST) which will be levied by centre.
2) State GST (SGST) which will be levied by state.
3) Integrated GST (IGST) which will be levied by central Government on inter state supply of goods and services.

What is the impact of GST will have on pricing of products as compared to current scenario?

Let us taken a example to understand this clearly -

PRESENT TAX SYSTEM	GST System
Product sold form Mumbai To Nagpur Price- Rs 1000/-	**Product sold form Mumbai To Nagpur Price- Rs 1000/-**
VAT @10% Rs 100/-	CGST@5%=Rs=50/- SGST@5%=Rs=50/-
Product sold form Nagpur to Chennai Cost Rs 1100/- Profit Rs 1000/- Sell Price Rs 2100/-	**Product sold form Nagpur to Chennai** Cost Rs 1100/- Profit Rs 1000/- Sell Price Rs 2100/-
GST@10%=Rs=210/=	IGST@10%=Rs=110/= = 210-CGST-SGST
Total Cost of Product = 2310/-	Total Cost of Product = 2210/=

In the above example you can note that the tax paid on sale within state can be claimed against tax paid on sale outside state in GST system, which is not in present tax system.

The credit of CGST cannot be taken against SGST and credit of SGST cannot be against CGST but both credits can be taken against IGST.

Positive Aspect of GST :

1) The main reason to implement GST is to abolish the cascading effect on tax. A product on which excise duty has to be paid to central government. When that product is sold in same state then VAT has to be paid to state government. Also no credit on excise duty paid can be taken against output VAT. This is termed as cascading effect since double tax is levied on same product.

2) The GST is being introduced to create a common market across states, not only to avoid enfeebled effect of indirect tax but also to improve tax compliance.

3) GST will lead a more transparent and neutral manner to raise revenue.

4) Price reduction as credit of input tax is available against output tax.

5) Simplified and cost saving system as procedural cost reduces due to uniform accounting for all types of taxes. Only three accounts; CGST, SGST, IGST have to be maintained.

6) GST is structured to simplity the current indirect system. It is a long term strategy leading to a higher output, more employment

opportunities and economic boom.

7) GST is beneficial for both economy and corporations. The reduced tax burden on companies will reduce production cost making exporters more competitive.

Negative Aspect of GST :

1) GST is being referred as a single taxation system but in reality it is a dual tax in which state and centre both collects separate tax on a single transaction of sale and service.

2) At present the main indirect tax system of central Government is central excise. All the goods and commodities are not covered by the central excise and further there is an exemption limit of Rs 1.50 crores in the central excise. The central excise payable up to the stage of manufacturing but now GST is payable up to the stage of sale.

3) Majority of dealers are not covered with the central excise but are only paying VAT dealers will be required to pay "Central Goods and service tax"(CGST)

4) The calculation of RNR (Revenue Neutral Rate) is very difficult and further govt. wants to enhance its revenue hence rate of tax will be a problem. As per the news reports the proposed rate of state GST is 12% and central GST is 14% plus Govt. wants impose 1% GST at the initial stage of GST on the interstate sale of Goods and Services. So the normal rate of over all tax will be 26%. This rate is very high comparing to the fact that small scale and medium term industries are at present not covered by the central excise and most of the Goods such as agricultural products are out of the preview of the central excise.

5) Improvement in the manufacturing and distribution of Goods and services, increase in exports, various reforms, check on corruption, less government control are some of the economic growth of the country. A tax system can make a revaluation in the economy of the country is "rarest of the rare" thing.

The benefit of GST

For Business and Industry :-

1)Easy Compliance:- A robust and comprehensive IT (Income Tax) system would be the foundation of the GST regime in India. Therefore, all tax payer services such as registrations returns, payments etc would be available to the tax payers outline, which would make compliance easy and transparent.

2) Uniformity of tax rates and structures :- GST will ensure that indirect tax rates and structures are common across the country, thereby increasing certainly and ease of drowing business in the country tax neutral, irrespective of the choice of place of doing business.

3) Removel of caseding:- A system of seamless tax-credits throughout the value-chain and across boundaries of states, would ensure that there is minimal cascading of taxes. This would reduce hidden costs of doing business.

4) Improved competitiveness:- Reduction in transaction costs of doing business would eventually lead to an improved competitiveness for the trade and industry.

5) Gain to manufacturers and exporters:- The subsuming major central and state taxes in GST, complete and comprehensive set-off of input goods and services. This will increase competitiveness of

Indian goods and services in the International market and give boost to Indian exports. The uniformity in tax rates and procedures across the country will also go a long way in reducing the compliance cost.

6) **Higher revenue efficiency:-** GST is expected to decrease the cost of collection of tax revenues of the Government and will therefore, lead to higher revenue efficiency.

GST-Tax Slab Rates list 2017 :- 5%, 12%, 18%, and 28% taxes to be subsumed under GST are excise Duty, Service Tax, Central Sales Tax, surcharge & fees, VAT, taxes on Lottery, Luxury Tax, Entry Tax, Entertainment Tax (these are the parts of central tax & state Tax)

GST and its impact of small scale and cottage industries:- Small scale industries play a significant role in the overall growth of an economy. This industry is mainly specialized in the production of consumer commodities. SSIs generate huge employment due to the utilization of labor power for the production of goods. In developing country like India where unemployment is a major problem. This industries pave the way for employment skilled and non-skilled parsons. The implementation of GST is certainly going to affect this sector and the employees associated with it.

The heavy burden of GST, the small scale and cottage industries of Assam as like Sericulture, Muga and Eri, Silk Worms and Muga Silk etc, Bell metal, Brass work, Agro based cottage industries, Forest Based industries, Textile based cottage industries, Art and Craft and Bamboo industries etc. this industries suffering so many losses for implementation of GST. Former system of taxation i,e VAT(Value Added Tax) which is relief from this industrial production. Now when implementation of GST in recent time in the middle of 2017 this type of industries product is high price due to GST rate from 5%, 12%, 18% and 28%. So the rise in price of these domestic product market sale is day by day decreasing. For this reason employee of those industries at list 17 lakhs is going to uncertainty of their life, families and industries. So as a result, for implementation of GST system of tax is only collection of higher rate of revenues only. Under develop country like India where the people live BPL (Below Property Line) in Assam 101.27 lakhs. A new poverty line that shows 67% of Indian is poor. The food security ordinance the party plans to distribute heavily subsided (Almost free) rice and wheat to nearly 82 crore people or around 67% of the countries population.

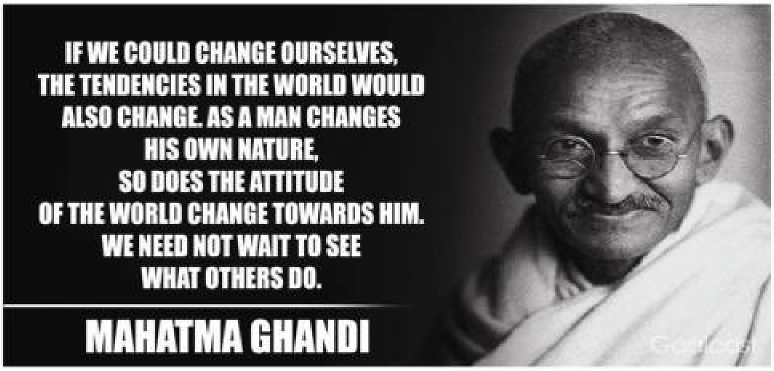

ROLE OF RELIGION IN INDIAN POLITICS

MD. ALTAF HUSSAIN
Assistant Professor
Dept. of Political Science

India is the second most populous nation and largest democratic country in the world, in the last seventy years it has travelled and been influenced by multiple religious activities. India has long been known as a very spiritual, religious area of the world. According to the 2011 census the population of India is divided among a Hindu majority of 79.80%, a Muslim minority of 14.23%, a Christian minority of 2.3%, Sikh minority of 1.72% and the remainder composed of various religious ground. Throughout India's history, religion has been played an important role in Indian Politics. Religious diversity and religious tolerance are both established in the country by the law and custom. The Constitution of India has declared the right to freedom of religion to be a fundamental right. Yet Indian politics has been strongly influenced by the casteism and communalism which is continuously increasing tensions among the Indian people .

"Communalism" is the most inportant religious-political term that has resulted in the loss of lives and the destruction of homes and property of Indian peoples which has threatened the secular character of India."

Religious ideology, particularly that expressed by the Hindutva movement, has strongly influenced Indian politics in the last quarter of the 21st century. Many of the elements underlying India's casteism and communalism originated during the rule of the British Raj, particularly after the late 19th century; the authorities and others often politicised religion. The Indian Councils Act 1909 (widely known as the Morley-Minto Reforms Act), which established separate Hindu and Muslim electorates for the Imperial Legislature and provincial councils, was particularly divisive. It was blamed for increasing tensions between the two communities.

Due to the high degree of oppression faced by the lower castes, the Constitution of India included provisions for affirmative action for certain sections of Indian society. Many states ruled by the Bharatiya Janata Party (BJP) introduced laws that made conversion more difficult, they assert that such conversions are often forced or allured. The BJP, a national political party, also gained widespread media attention after its leaders associated themselves with the Ram Janmabhoomi movement and other prominent religious issues.

A well known accusation that Indian political parties make for their rivals is that they play vote bank politics, meaning give political support to issues for the sole purpose of gaining the votes of members of a particular community. Both the Congress Party and the BJP

have been accused of exploiting the people by indulging in vote bank politics. The Shah Bano case, a divorce lawsuit, generated much controversy when the Congress was accused of appeasing the Muslim orthodoxy by bringing in a parliamentary amendment to negate the Supreme Court's decision. After the 2002 Gujarat violence, there were allegations of political parties indulging in vote bank politics.

The caste system is also played important role in Indian Politics. Some political parties have a direct caste basis while others indirectly bank upon particular caste groups. In particular, the regional political parties stand predominantly influenced by the caste factor. The DMK and AIADMK are non-Brahmin rather anti-Brahmin political parties of Tamil Nadu.

All political parties give great weightage to the caste factor in selecting their candidates, in allocating constituencies to their candidates and in canvassing support for their nominees in the election. In constituencies predominated by Muslims, Muslim candidates are fielded and in areas predominated by Jats, Jat candidates are fielded. Even avowedly secularist parties like the Congress, the Janata Dal, the CPI and the CPM take into consideration the caste factor in selecting their candidates.

Caste has been emerging as a factor in the process of leadership recruitment. This is particularly true of highly 'caste conscious' people of some states like Haryana, Bihar, UP, Tamil Nadu and Andhra Pradesh. In Haryana, the leadership comes either from the Jats or from the Bishnois or Brahmins. In Andhra Pradesh, the Reddys, Kammas and Valamas provide state leaders. The leadership of Sh. Kanshi Ram and Ms. Mayawati is caste based. So was the leadership of Charan Singh in UP, Karpoori Thakur in Bihar and Dev Raj Urs in Karnataka. The leadership of Sh. Laloo Prasad Yadav in Bihar is again an example of caste based leadership.

Since caste is a major feature of the Indian society and acts as an important factor in various processes of politics, it also plays a big role in the decision-making process. Even the issue of re-organisation of states is handled with an eye upon the prevention of undue predominance of a caste group in a particular territory.

Caste based violence very often finds its way into politics. The traditional differences between the higher and lower castes have acquired a new vigour and have turned, at times, into a violent and fierce struggle for power in society. The growing terrorisation of the lower castes by the higher or even intermediary castes has been becoming a sad part of India's political reality.

In states like Maharashtra, Bihar, and Gujarat and UP, caste violence has raised its head even in some urban areas. Existence of caste sena's in Bihar has been an unfortunate reality of state politics. Caste violence has been a source of big strain on social and political life of Bihar.

Though the spirit of secularism stands clearly affirmed in the Constitution, yet in a limited and indirect way, it recognises the caste system in the form of providing for caste based reservations. The reservation policy clearly reflects the role of caste factor in politics even the other backward classes (OBCs) are basically caste based classes. Now, reservation in private sector has been getting implemented and the quantum of reservation is going to be quite high.

Though there are a large number of religions, castes and sub- castes in India yet it is necessary that the people should keep these apart from politics. It is wrong to think that with the help of laws it is possible to divorce religion, caste, sub-caste from politics. Till the attitude of the people is changed, and till they rise above the petty considerations it is not possible.

THE MISING COMMUNITY :
'THE ECONOMIC ROLE OF WOMEN IN THE FAMILY'

Anuradha Doley
Asstt. Prof.
Dept of Economics

The Mising Community are colourful tribe of Brahmaputra Valley. The Misings are naturaly peace loving people and are prone to abide by the laws for smooth running of the society. They maintain high reverence for their traditional customs and beliefs. The social rules help them lead disciplined, honest, simple and peaceful life. The Misings Officially recorded as 'MIRI' in the list of Scheduled Tribes of India under constitution order 1950 are originally a hill tribe of the Himalayan region of North-eastern India. They migrated down along the Siyang river in several small groups in different period of History either for their better wisdom or in their necessity of harvasting. The Missings in general belongs to the Tibeto-Burman family of the great Mongoloid race. They had to adopt themselves to the new environment and changed the social circumstances and thus their grew up a new social order along the courses of the Brahmaputra, Subonsuri, Ronganadi, Dihing, Disang, Dikhow and Dhansiri river in both the northern and southern side of the Assam. They are mostly found in the districts of Dhamaji, Lakhimpur, Jorhat, Sivasagar, Golaghat, Sonitpur and Darang.

The Misings are the second largest scheduled (plain) tribe communities of Assam. The name 'MIRI' was given to them evidently by the plains people but they always preferred to be known by their own name 'MISING'. They call themselves Hindus by religion but still follow some of their traditional religious beliefs and practices which are not parts of Hinduism. Today, the Misings form an integral part of the indigenous Assamese population but they still maintain their distinctive cultural pattern and speaks their own language. The Mising have their own tradional reasons for the living along the banks of rivers for which they are called riverine people of Assam. There might be some good reasons for preferring river bank as their habitates but they have suffered lots from floods and erosions which are the annual occurences in Assam. By occupations the Mising are traditionally agriculturists. Since time immemorial they have been following agriculture as the main source of subsistance. Their agricultural products comprise rice, mustard oil seeds, black pulse, potatoes, pumkins, some varieties of vegetables. They grow both Kharif and Rabi crops. The Misings

generally follow monogamous marriage practices and they have the tradition of living in joint family. The eldest male member in the family becomes its head.

As compared to other sections of population in Assam. The Mising are also lagging for behind in the sphere of education. Their percentage of literacy is law among all the population of Assam. The habitats of the Mising are generally located along the banks of rivers. Thus, they are always exposed to floods and erosions which causes extensive damage to their land, crops and other properties. This is one of the major reasons of their poverty and economic backwardness.

With the above brief introduction of Mising community, the next few paragraph explains the role of women in the Mising society. In Mising society, women play a very significant role in economic life. They extensively participate in the system of production by rendering physical labour in the agricultural operation. The womenfolk of the Mising community perform almost all kinds of works connected with agricultural production. Right from the stage of preparing the soil for spreading seeds upto harvesting crops the Mising women associate themselves in the entire process of agricultural production. In addition to rice which is their staple food the Mising also plants mustard oil seeds, black pulse, potatoes, and some other varieties of vegetables. In the production of these crops also womenfolk actively participate sharing almost equal labour if not more with the menfolk.

Yet the Mising women manage time for weaving clothes not only for themselves but also for children and menfolk. They are well known for dexeterity in weaving. The Mising women weaves varites of attractive garments. These beautiful garments factches good price in the local, national and international market. Few years back, the Mising were self dependent in clothes. Each of their family used to grow cotton and rear silk worms and prepare threads for weaving all kinds of clothes they needed not only for day to day use but also for ceremonial and religious functions. Although with the pass of time women of different society started using the clothes made in weaving miles, but still the Missing women have not given up their tradition of weaving clothes for the members of each family the reason behind it is their feelings of pride in weaving their self-made decorative clothes. The tradition is maintained not only for the sake of tradition itself but also as an economic necessity, for in long-run it pays by lasting for a generation or two.

The economic condition of a Mising family is also dependent to a certain extent on domestic animals and birds such as pigs, hen, cattle etc. In their system cattle are woned by the entire family and thus become common property. But pigs and hen are preared by women as individual properties. Mothers and daughters keep birds and animals separately, so that the income earned from these animals come directly to their individual purse. The womenfolk earn personal income by pigs, hen and different kinds of clothes. Generally the Mising women learn to build up their private savings from the days of their womenhood by selling hen, pigs, clothes etc. The savings are used for their important personal wants and other personal effects. Thus the women of the Mising community are

financially independent to men. It is not an over statement fact that sometime husband has to ask money from her wife to meet some contigent expenditures. In fact expenditures on providing verious need of children are born more by the mothers than the fathers.

In Mising society there is also a system of private cultivation among the female members of the same family. In this system a young girl cultivates separately a plot of free land for growing generally mustard oil seeds and black pulse which she sells for her own private income. This income are used generally in her personal needs like making ornament, buying row-materials for weaving. However, the system has become almost extinct because of non-availability of suitable free land for the purpose. But the Mising women still didn't left earning their necessary income by invloving themselves in agricultural activities in the land achieved by them from landlord.

Like any other neighbouring communities the Mising women is also required to prepare meal and their customary national beverage. Besides the Mising women have an additional duty to perform which is not done by women of non-tribal communities. That duty is to collect vegetables and firewood from fields and forest everyday. They also go for fishing from time to time.

About last 50 years ago the female education was not encouraged in the Mising community. Today the picture is completely different. Educational facilities for both boys and girls are available. As a result of emergence of modern educations and other opportunities some females are gradually getting engaged in non-agricultural occupations. But till now there is no any sign of possible changes in the picture of the past village life. No remarkable chage has been traced till now by the observer like other tribe communities. Some old tradition and folk beliefs are still followed with characteristic tribal reverence.

The economic role played by the Mising women is immensely significant in fact, they contribute more than menfolk to the family economy of this tribe.

Every community accepted that the women are the pioneers of nation. They are the key to sustainable development and quality of life in the family and society. They play a great role in the over all development of a family.

It's the action, not the fruit of the action, that's important. You have to do the right thing. It may not be in your power, may not be in your time, that there'll be any fruit. But that doesn't mean you stop doing the right thing. You may never know what results come from your action. But if you do nothing, there will be no result.

--- Mahatma Gandhi

PHILOSOPHY OF HIJAB: A STUDY

Dr. Baharul Islam
HOD, Asstt. Prof., Deptt of Arabic

Hijab literary means covering and is a type of clothing that cover a women's body. Islam instructs women to cover their bodies (except their hands and face) from non-mahram men.

The term Hijab :

The term hijab literary means a cover, curtain or screen. It is not a technical term used in Islamic jurisprudence for the dress code of women. The term used in Islamic jurisprudence that denotes that conduct of unrelated men and women towards one another and their dress code is sate or sater.

Why Hijab :

One of many questions that I have been asked why does Islam make Hijab mandatory for women? Islam has introduced Hijab as part of the decency and modesty in interaction between members of the opposite sex. Verse no 59 of Surah Al-Ahjab gives a very good reason, it says

"This is more appropriate so that they may be known (as muslim women) and thus not be harassed (molested)."

Men whether they confess it or not, are slaves of lust and desire.

I) Hijab protects women from such men; it symbolizes that she has been sacrificed to one man only and it off limit to all others.

II) Hijab contributes to the stability and preservation of marriage and family by eliminating the changes of extramarital affairs.

III) Finally it compels men to focus on the real personality of the women and they emphasized her physical beauty. It puts women in control of stranger reaction to her.

Hijab is not a symbol of oppression. Women are oppressed because of socio-economic reasons even in the countries where women have never heard about Hijab. On the contrary, the practice of displaying picture of almost necked women in the commercial billboards and in the entertainment industry in the west is a true symbol of oppression. In Islam we want dignity and respect for each and every Muslim women not only a few selected ones who have decided to serve the cause of their faith. I salute those Muslim women who have found the courage in themselves to observe Hijab in our society.

Philosophy of Hijab :

As previously stated one of the certain commandments of Islam is the necessity of covering. However an important question is what is the philosophy of Hijab? Why has Islam thus taken away the freedom of women? And is not this an injustice ?

In reply, it must be said that the object of Islam is legislating Hijab is fortifying the holy foundations of family, preventing sexual deviations and their detrimental consequences, ensuring social health and security, facilitating the cleaning of the social environment and decreasing moral corruption. However not only is this amount of limitation not disadvantageous to women, it is in the overall interests of women, their children, husband and all members of the society.

In order to clarify this issue, I shall state several premises-

Firstly, We must bear in mind that women and men are two pillars of the society and that individual welfare, tranquility and comfort is greatly based upon the health, security and purity of our living environment. Thus assuring the health, security and purification of the environmental from corruption is our mutual responsibility and must co operate and work together to attain these goals.

Secondly, Women are dedicated and exquisite creatures and are naturally fond of make up adornment, beauty, hunting, ostentation and charming others. They wish to take over the hearts of men with their allure, however men crave variety and are very weak against their sexual desires. Their sexual desires are easily excited and they eventually lose control. When these unruly and rebellious desires are aroused even reason law and religion are generally unless in harnessing them.

Thirdly, There are many men in the society that cannot marry due to poverty, unemployment, low income, continuing education, military service and a large number of other reason. The tally of these individuals who are at the juncture of adulthood and the outburst of sexual instincts is rather high. The regretful situation of these people who are part of the society cannot be disregarded.

Conclusion:

Hijab is most important for women at present the requirement of Hijab is a Quranic command. The basic requirement is that a Muslim women should cover her head and bosom with "Khimar" (a head covering) and her body with jilbab (a loose garment). Of course she can leave her face and hand open. Islam is not concerned with the style as long as it fulfils the basic requirement of khimar and jilbab. This is where the religion and culture interact with another and therein lies the dynamic aspect of the Islamic 'Sharia' and this interactin might have confused some of the so called exoerts of Islam who erroneously believe that 'Hijab' is a culture tradition and not a religious requirement.

WHY VALUE EDUCATION IS IMPORTANT FOR EVERYONE'S LIFE?

Faizul Islam Chowdhury
Assistant Professor,
Department of Education.

Value education is defined as "Learning about self and wisdom of life in a self explanatory, systematic and scientific way through formal, informal and non formal education". Value education is a lifelong process that starts at home and extends to schools, colleges, universities and any other work places of human life. It a way through which an individual develops abilities, attitudes, values as well as other form of behavior of positive values depending on the society where it lives in. It imparts essential values and principles to individuals at different stages of life. Value education is an important part of comprehensive education. It involves teaching principles that guide human behaviour, such as ethics, morals and values.

In today's fast-paced world, where competition is emphasized, value education is crucial in shaping individual's character and promoting the well being of society. Through value education, students learn to be responsible citizens, make informed decisions and develop empathy and compassion towards others. It is a key component of education that goes beyond knowledge and skills and prepares students for life. Value education helps individuals to develop a strong sense of self awareness, encourages then to reflect on their action make responsible choices. Value education is the practice by which people give moral values to each other. There are many types of value education: personal, spiritual, social, cultural, universal, moral and environmental values of education.

Value education plays an important role in helping people to take right decisions in difficult situation by weighing the different influencing factors. There are some importances of value education for everyone's life. They are-

1. Value education includes students with essential values like- kindness, compassion and empathy.
2. Value education also fosters a sense of brotherhood and patriotism thus helping students to become more open minded and welcoming towards all cultures as well as religions.
3. It provides a positive direction to student's life as they are taught about the right values and ethics.
4. It helps students find their true purpose towards serving society and their lives; they are more convinced and committed to their goals.
5. Value education improves decision making abilities of the people.

6. It awakens curiosity in children developing their values and interests.

7. The key importance of value education gets highlighted in distinguishing the execution of the act and the significance its values.

There are Key Purposes of value education. The purposes are:

1. To ensure a holistic approach to a child's personality development in terms of physical, mental, emotional and spiritual aspects.

2. Inculcation of patriotic spirit as well as the values of a good citizen.

3. Developing good manners and responsibility and cooperativeness.

4. Promoting the spirit of curiosity and inquisitiveness towards the orthodox norms.

5. Promoting a democratic way of thinking and living.

6. Imparting students with the significance of tolerance and respect towards different culture and religious faiths.

From the above discussion I can say that value education is very much important for the personal, social and moral development of values of individual such as honesty, respect, responsibility, compassion and kindness which are highly emphasized in value education. Value education helps people to become more ethical and moral by which one can contribute positively to the present society.

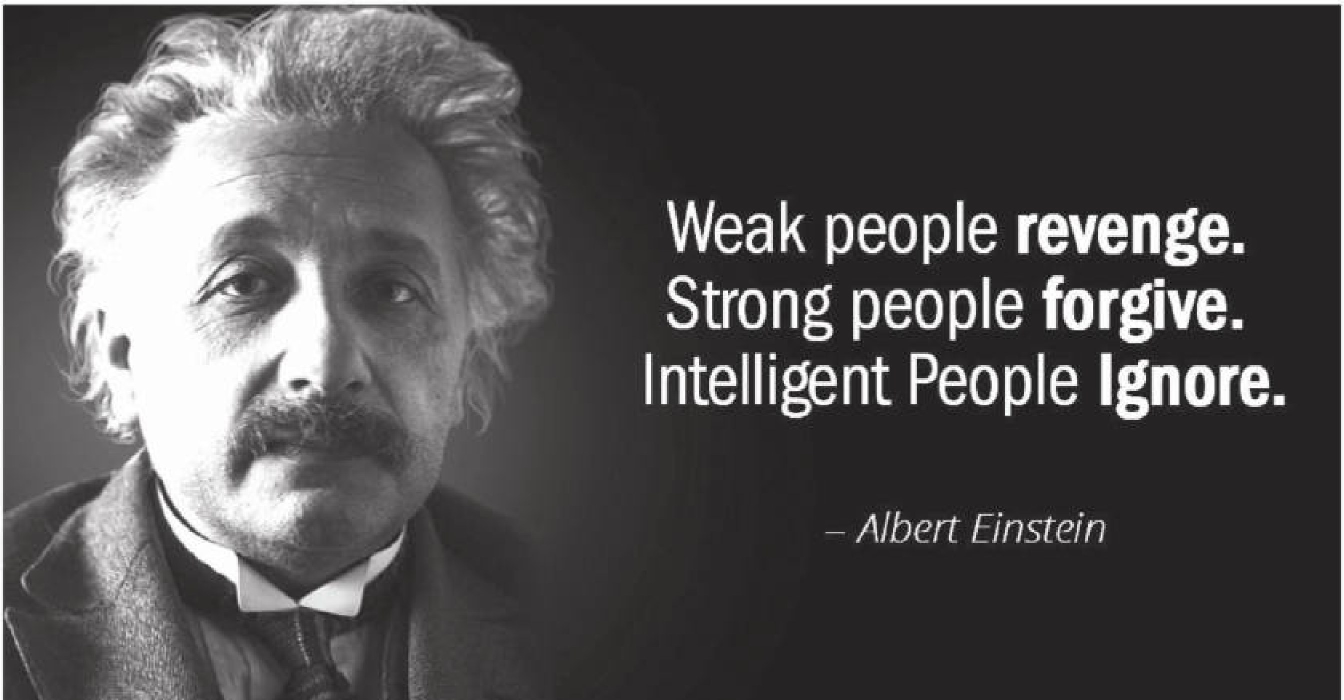

WOMEN RIGHTS IN THE LIGHT OF THE HOLY QURAN

Abdur Rezzaque
Assist. Professor
Dept. of Arabic

Introduction :

The issue of women in Islam, is a topic of great misunderstanding and distortion due partly to a lack of understanding, but also partly due to misbehavior of some Muslims which has been taken to represent the teachings of Islam. We speak here about what Islam teaches, and that is that standard according to which Muslims are to be judged. As such, my basis and source is the Quran--the words of Allah, and the sayings of the Prophet, his deeds and his confirmation. Islamic laws are derived from these sources. To facilitate our discussion we can discuss the position of women from a spiritual, economic, social, and political standpoint.

Men and Women in the Holy Quran:

From the spiritual aspect, there are seven points to remember: According to the Quran, men and women have the same spirit, there is no superiority in the spiritual sense between men and women. The Quran makes it clear that all human beings (and the phraseology doesn't apply to men or women alone, but to both) have what you might call a human. He "breathed some of My spirit into divine touch. When God created him"(or her in this sense)

Some of His spirit here means not in the incarnational sense, but the pure innate spiritual nature that God has endowed her or him with.

The Quran indicates again that one of the most honored positions of human, is that God created the human, and as I referred to Surah 17 earlier, it means both sexes, as His trustee and representative on earth. There are many references in the Quran that reaffirm this.

Nowhere in the Quran do we find any trace of any notion of blaming Eve for the first mistake or for eating from the forbidden tree. Nowhere, even though the Quran speaks about Adam, Eve, and the forbidden tree, but in a totally different spirit. The story is narrated in 7:19-27, and it speaks about both of them doing this, both of them are told that both of them disobeyed, both of them discovered the consequences of their disobedience, both of them seek repentance and both of them are forgiven. Nowhere in the Quran does it say woman is to be blamed for the fall of man. Furthermore, when the Quran speaks about the suffering of women during the period of pregnancy and childbirth, nowhere does it connect it with the concept of original sin, because there is no concept of original sin in Islam. The suffering is presented not as a

reason to remind woman of the fall of man, but as a reason to adore and love woman or the mother. In the Quran, especially 31:14, 46:15, it makes it quite clear God has commanded upon mankind to be kind to parents and mentions, "His mother bore him in difficulty or suffering upon suffering."

The Quran makes it clear again to remove any notion of superiority and I refer you again to 49:13. I must caution you that there are some mistaken translations, but if you go to the original Arabic, there is no question of gender being involved.

In terms of moral, spiritual duties, acts of worship, the requirements of men and women are the same, except in some cases when women have certain concessions because of their feminine nature, or their health or the health of their babies.

In the area of economic rights, we have to remember that in Europe until the 19th century, women did not have the right to own their own property. When they were married, either it would transfer to the husband or she would not be able to dispense of it without permission of her husband. In Britain, perhaps the first country to give women some property rights, laws were passed in the 1860's known as "Married Women Property Act." More than 1300 years earlier, that right was clearly established in Islamic law.

"Whatever men earn, they have a share of that and whatever women earn, they have a share in that."

Secondly, there is no restriction in Islamic laws that says a woman cannot work or have a profession, that her only place is in the home. In fact, by definition in a truly Islamic society, there must be women physicians, women nurses, women teachers, because it's preferable also to separate teenagers in the volatile years in high school education. And if she chooses to work, or if she's married with the consent of her husband, she's entitled to equal pay, not for equal work, but for work of equal worth.

Thirdly, when it comes to financial security, Islamic law is more tilted in many respects towards women. These are seven examples: During the period of engagement, a woman is to be on the receiving side of gifts.

At the time of marriage, it is the duty of the husband, not the bride's family. He is supposed to pay for a marital gift. The Quran called it a gift, and it is exclusively the right of the woman. She doesn't have to spend it on the household, she doesn't have to give it to her father or anyone else.

If the woman happened to own any property prior to marriage, she retains that property after marriage. It remains under her control. Also, in most Muslim countries, the woman keeps her own last name, and her own identity.

If the woman has any earnings during her marital life, by way of investments of her property or as a result of work, she doesn't have to spend one penny of that income on the household, it is entirely hers.

The full maintenance and support of a married woman is the entire responsibility of her husband, even though she might be richer than he is. She doesn't have to spend a penny. At the time of divorce, there are certain guarantees during the waiting period and even beyond for a woman's support. If the widow or divorcee has children, she's entitled to child support.

In return for these listed securities, it is clear why the Islamic laws pertaining to inheritance give men a higher share. From the

social standpoint, as a daughter we find that credit goes to Islam for stopping the barbaric practice of pre-Islamic Arabs of female infanticide. These ignorant people used to bury female daughters alive. The Quran forbade the practice, making it is a crime. Surah 81 additionally, the Quran condemned the chauvinistic attitudes of some people who used to greet the birth of a boy with gladness, but sadness in the case of a girl.

The duty, not the right, the duty of education, as the Prophet said, is a duty on every Muslim, male and female.

As far as treatment of daughters is concerned, Prophet Muhammad (peace and blessings be upon him) said, "Anyone who has two daughters, and did not bury them, did not insult them and brought them up properly, he and she will be like this," holding his two fingers close together. Another version adds, "And also did not favor his sons over daughters." One day the Prophet (peace and blessings be upon him) was seated, a companion was sitting with him. The companion's son came. He kissed his son and put him on his lap. Then his daughter came, and he just sat her by his side. The Prophet told the man, "You did not do Justice," meaning he should have treated the daughter equally, kissed her and put her in his lap also. Indeed, whenever the Prophet's daughter Fatimah came to him, in front of everyone, he stood up, kissed her and let her sit in his favorite place where he'd been sitting.

From the marital standpoint, the Quran clearly indicates in Surahs 30:20 and 42:11 that marriage is not just an inevitable evil, marriage is not somebody getting married to his master or slave, but rather to his partner.

"Among His Signs is this, that he created for you mates from among yourselves, that they may dwell in tranquility with them, and He has put love and mercy between your (hearts): Verily in that are signs for those who reflect."

There are numerous verses in the Quran to the same effect.

Secondly, the approval and consent of the girl to marriage is a prerequisite for the validity of marriage in Islam. She has the right to say yes or no.

Husbands' and wives' duties are mutual responsibilities. They might not be identical duties, but the totality of rights and responsibilities are balanced. The Quran says: "Women have the same rights (in relation to their husbands) as are expected in all decency from them, while men stand a step above them."

This only specifies the degree of responsibility, not privilege, in man's role as provider, protector, maintainer, and leader of the family. The same Surah speaks about divorce, about consultation between husband and wife, even in the case of divorce. When there are family disputes, first the Quran appeals to reason and the consideration of positive aspects of one's spouse, "Dwell with your wives in kindness for even if you hate them, you might be hating someone in whom God has placed so much good."

If that appeal does not succeed, and problems between the husband and wife continue, there are measures that can be applied. Some of these measures are done privately between husband and wife. Some of them might appear harsh, but there are qualifications to restrict excessive or abusive use of these measures. These measures are considered an attempt to save a marriage rather than break a family apart. If the situation does not improve, even with the limitation and

prevention of excesses, the next step is a family council. One arbiter from his family and one from her family should sit together with the couple and try to resolve the problems.

If a divorce becomes necessary, there are many detailed procedures in Islamic law that really knock down the common notion that divorce in Islam is very easy and that it is the sole right of man. It is not the sole right of man alone and neither is it true that all you have to say is: "I divorce you three times," and that's it. Islam also has laws regarding custody of children. I was very surprised to see newspapers making the false claim that in all cases custody goes to the father. Custody involves the interest of the child, and laws often favor the mother of young children.

Polygamy has become so mythical in the minds of many people that they assume being Muslim means having four wives. This is a false notion, of course. A very renowned anthropologist, Edward Westermarck, in his two-volume work, "History of Human Marriage," notes that there has been polygamy in virtually every culture and religion, including Judaism and Christianity. But the point here is not to say, "Why blame Islam?" Actually, Islam is the only religion even among Abrahamic faiths, that specifically limited the practice of polygamy that existed before Islam and established very strict conditions for guidance. The question, "How could any man have two wives? That's terrible!" reflects ethnocentrism. We assume that because we're living in the West and it seems strange, and we assume it must apply to all cultures, all times, under all circumstances. This simply isn't true. Let me give you one current-day example. In the savage attack on Afghanistan, genocide was committed on the Afghani people. It is estimated that 1-1.5 million people lost their lives, a great majority of whom were men of a marriageable age. Now, with a great shortage of men, what will happen to their widows, their orphans and their daughters of marriageable age? Is it better to leave them in a camp, with a handout? Or better a man is willing to take care of his fallen comrade's wife and children?

It is obvious that monogamy is the norm for Muslims. If we assume that having four wives is the norm, then we assume a population of 80% female and 20% male, which is an impossibility on the aggregate level. The only verse in the Quran that speaks about polygamy, speaks about limiting not instituting polygamy. The verse was revealed after the Battle of Uhud in which many Muslims were martyred, leaving behind wives and children in need of support. This verse shows the spirit and reason of the revelation.

The Quran placed obedience to parents immediately after worship of God. "We commanded mankind to be kind to his parents"

And then speaks of the mother. In a very succinct statement, Prophet Muhammad (peace and blessings be upon him) said, "Paradise is at the feet of mothers." Once a man came to him and asked, "0, Messenger, who among mankind is worthy of my kindness and love?" The Prophet answered, "Your mother." "Who next?" "Your mother." "Who next?" "Your mother." Only after the third time he said, "And your father."

As a sister in faith, in blood, we find the Quran speaks about men and women, that they should cooperate and collaborate in goodness. Surah 9:71 speaks about men and women as supporters and helpers of each other, ordaining the good and forbidding the evil, establishing prayers and doing charity. Prophet Muhammad

(peace and blessings be upon him) echoed what the Quran said, "I command you to be kind to women." In one of his last commands in his farewell pilgrimage before his death, he kept repeating, "I command you to be kind and considerate to women." In another hadith, he said, "It is only the generous in character who is good to women, and only the evil one who insults them."

On the question of attire, the Quran and the sayings of the Prophet did not say women must adopt a particular dress of a particular country. It only gives basic boundaries, and for a committed Muslim woman, she doesn't follow this simply because her father or husband tells her, but because Allah already stated that as a requirement in the Quran, and was explained through revelation given to Prophet Muhammad (peace and blessings be upon him) that this was not to restrict woman, but to provide a virtuous society where sexual attraction is not the main obsession of everyone. This forces everyone to respect the woman for what she is as a human being, as an intellectual and a spiritual being, rather than being diverted to her sexuality.

Finally, a few words about political involvement. The verse quoted earlier, Surah 9:71, which speaks about men and women being supporters and helpers of each other was taken by some jurists to mean that it involves also public life. How could they ordain the good and forbid the evil without women being active in the affairs of their society? According to the Quran, I'm not talking about the practices of Muslims, in Surah 60:12, we read about Muslim women making "bayy'ah" to the Prophet. Bayy'ah as an Islamic term is somewhat analogous, to a degree, to what we would call an election, or oath of allegiance. And that was given in his capacity not only as a Prophet, but as a head of state, as he was already the head of state in Madina.

During the reign of Umar, women participated in law making. Umar made a proposal of a certain regulation concerning marriage. A woman in the mosque stood up and said, "Umar, you can't do that." Umar did not tell her, "Shut up, you are a woman, you have nothing to do with politics, etc." He asked, "Why?" She made her argument on the basis of Quran. In front of everybody, he stood up and said, "The woman is right and 'Umar is wrong," and he withdrew his proposal. That was the spirit in the early days of Islam.

Conclusion:

In the most authentic collection of Hadith, Hadith Bukhari, a section is devoted to the participation of women, not only in public affairs, but in the battlefield, too, and not only as logistical support. Women carried arms, and when there was great danger to the Muslims, they volunteered to participate even in the battlefield.

The problems presented here are not the problems of Islam. They are problems of a lack of commitment, lack of application, or misapplication of Islamic teachings by Muslims themselves. The topics we have tried to cover here represent and exemplify the big gap that exists between the true teachings of Islam as derived from its original sources and its projected image in the West and the way some Muslims behave in the disregard of those noble teachings.

Declining Position of Indian National Congress (INC) As one party dominant in Indian politics

Abadur Rahman
Ex. Student

Traditionally the congress party was united movement of the empire Indian people; a kind of broad national forum for the freedom movement. In the opinion of some critics, up to 1945 and even after words, the congress was broad front of almost all nationalist forces. It was never a political party in the sense the congress(I) functions today. In its career of little more than hundred years, the congress was led and managed by the leaders of the eminence of the Mahatma Gandhi, Rajendra Prasad, Maulana Azad, Lal Bahadur Shastri and Mrs. Indira Gandhi. It was nurtured also by scores of impellectuals and patriots including Lakmanya Tilak, Sri Aurobindo, Madan Mohan Malaviya and Lajpat Rai. The revolutionaries like C.R. Das, Subash Ch. Bose, Bhagat Sing and his comrades also played district role in making the movement popular and powerful.

For in first three decades after its foundation (1885-1915). The Indian National congress had a limited appeal. It was made up largely of the educated upper and middle classes. It was Mahatma Gandhi who transformed it into a Mass Movement and who gave it the additional dimensions of social and economic reform. From 1920 till his assassination in 1948, the Mahatma was acknowledged leader of the congress. After him Pandit Jawaharlal Nehru led this party and his dominance over the congress was complete and unchallenged till 1962. The politics of the two succession (Shastri and Indira) witnessed the increasing fragmentation of the congress High Command which had remained reasonably choesive under Nehru's Management. The successions also witnessed the increasing power of the state congress leaders in the selection of leadership at the political level as well as in their expanded participation in policy decisions that affected the states. The result was six years (1963-69) of conflict and factional intrigues in the party.

Mrs. Gandhi's rise to Power more unfortunate for the Party. Under her the party became identified with the personality of its leader. There was an unprecedented centralization of power in party and govt. with the

Prime Minister at the top the decision making pyramid. Politically she might have had the reasons for it, but its impact on the party organisation proved disastrous. According to H.K. Paranjape since 1969 to congress has become and more and more a grouping of very diverse elements, with hardly any common approach either ideological or Programmatical. It has become like an organization of people who have obtained power and are using all available means to cling to it. The over centralisation and failure to hold organizational elections has weakened the ability of the party apparatus to really new support, to act as a mobilizing foreces and to resist the gradual attrition of the congress power and influence in the states.

In March 1977 elections, however, it had to suffer a defeat. It could get only 153 Lok Sabha seats out of a total of 542 seats. In these elections the Janata Party (a combination of Major non-Conegress parties) came to power. The people of Indian Penelized the congress for its authoritarian rule during 22 months of emergency (June 1975 to March 1977). However, when Janata party failed to govern and suffered a split in 1979, the people returned the congress to power with a thumping majority in January 1980 elections. It got 351/525 Lok Sabha Seats. In 1981, the death of one of its leader, Mr. Sanjoy Gandhi, the younger son of PM Indira Gandhi, in an air accident gave it a set back. The loss was compounded in October 1984, when Prime Minister Indira Gandhi was assassinated.

The Vacum in the congress leadership was however filled by Mr. Rajiv Gandhi, the elder son of Mrs. Indira Gandhi. In November 1984, he became the Prime Minister of India as well as the President of the congress. In 1984 elections he led his party to a massive victory. It got 411/529 Lok Sabha Seats. Once again the congress emerged as the dominant Party of India. However between 1984-89 it failed to keep up its formidable and dominant position due to internal factionalism and its failure to implement several policies. Alleged involvent in the before scam also adversely affected its position.

In November 1989 elections, the National front (The Janata Dal, Telegu Deshan, Janata Party, Juva Marcha, Lok Dal Combination) came to power with the out side support from the left parties (CPI & CPM) and rightist party, the BJP, Congress got only 193 out of 525 Lok Sabha Seats for which election were held. It however emerged as the single lergest party in it. It decided to sit in opposition. Its leader Mr. Rajiv Gandhi got recognition as leader of opposition in the Lok Sabha. Congress started playing the role of an effective opposition. At the state level also it suffered major reverse in north, while it gained some strength in the South.

Elections to the 10th Lok Sabha were held in May-June 1991. During the course of these elections, the congress suffered a big set back when 21st May 1991 its leader Mr. Rajiv Gandhi was assassianted by a suicide bomb squad which owed allegiance to LTTE. Mr. P.V. Narasimba Rao took over as the Prime Minister of India on June 21, 1991. However, due to lack of clean majority as well as due to absence of a firm and sizeable support from outside, the congress found itself handicapped. In the elctions to 10th Lok Sabha held in May 1996, the

Congress failed to perform well. It could secure only 21 seats. It also suffered heavily in the legislative assembly elections Andhra Pradesh, Haryana, Kerala, Tamil Nandu, West Bengal, Pondicherry held at this time. At the time of 1996 General Election, the Congress suffered due to internal factionalism. The congress leaders from Tamil Nadu Parted company and formed Tamil Mahila congress. Factionalism in the congress its members Mr. P.V. Narasingha Rao, Sukhram, Kalp Nath Rai and some others kept the congress weak. Even the change of congress President from P.V. Narasingha Rao to Sitaram Kesri did not really help it to improve its images.

In March 1998, Lok Sabha elections the congress could get only 141 seats and 25.82% votes. It emerged as the second longest party after the BJP (182 seats) and became the recognized opposition party.

In December 2003 the congress suffered a loss of power in Rajasthan, MP and Chatisgarh. It could retain power only in Delhi. It now accepted fully the need for entering into a coalition with other parties and formed United Progressive Alliance (UPA). The congress led alliance got 217 Seats with the out side support of the left parties and formed govt. In 2009 election in UPA-2 congress captured 208 seats.

As Lok Sabha Election 2014 wouned down to a historic close, the BJP, led Nations Democrative Alliance (NDA) claimed a land slide victory, making huge gains across the country. As result for all 543 Lok Sabha Seats were announced, the NDA looked sed to win 336 seats, not only for ahead of the half way mark but also relishing a victory whose scale they had not themselves anticipated. For incredibily, the BJP crossed the 272 mark comfortably on its own, without allies, wining 282 seats, a gain of 100. This is the second largest victory since the 1984 election that Rajiv Gandhi won with 411 LS Seats. It is also the first time even in the 76 years history of Independence India that a non congress party has won a simple majority on its worst-even defeat with only 46 seats. Sonia Gandhi and Rahul gandhi were only two congress candidates to win to Uttar Pradesh.

In the Assembly elections held in 2014 in Jarkhand, Maharastra, Haryana and Jammu and Kashmir the defeat of congress is very misarable and BJP could able to form govts in those states with its own strength. Again in Delhi Assembly election 2015 it was an historical break defeat for congress. The congress is to swiped by the broom of Aam Admi Party led by Arbindo Kejrewal Securing 67 seats leaving three for BJP and Zero for congress.

The questions arise what are the factors responsible for declining of congress day by day in Indian Politics. There are so many reasons. Some analytical study of the rule of UPA-1 and of congress party and Prime Ministership Dr. Monmohan Singh are mentioned.

Lack of leadership as one of the most important reason for its defeat of congress. From Nehru to Indira Gandhi and to some extent to Rajiv Gandhi the party got panocea from all sides due to strong leadership of those leaders. After that era particularly at the time of the Presidentship of Sonia Gandhi as Party President, the Party became weak. In most of the elections held in 2014-15, Rahul Gandhi led the party who has not adequate leadership quality to face the challenges of BJP in the

elections led by Narandra Modi.

Another thing is that there were two power center in the management of poilicy and decision making. All important decisions were taken by Party President Sonia Gandhi. It seems that Dr. Monmohan Singh was only nomial PM, which goes against norms and Principles of democracy.

Another reasons for the historical defeat of congress in the elections is that there were so many scam common coal block seam, Adarsh Scam common wealth game scam etc. in the UPA-I and UPA-II which were ever seen in the Indian Politics. Due to fear of withdraw of support from alliances and lack of leadership the govt. could not check and take stern actions against the persons involved in the scams for which public wanted an alternative and gave full support to the BJP to form full flagged govt. with absolute majority.

Price rise at the time of UPA-I and UPA-II and corporate support to BJP are most important reasons for ousting of congress from power. Price rise was uncontrol during congress regime for which people gave support to BJP. Along with this BJP gained full support from corporate sector which helped the party to boster election propaganda.

In conclusion it can be said that the Indian National congress which played a dominant role in the Indian Political System has been decling day by day without strong leadership and power organization the revival of the party is not possible.

References :-

(i) Indian Government and Politics by S.L. Sikri.

(ii) Indian Government and Politics by K.K. Ghai.

B.R. Ambedkar

"In the Hindu religion, one can[not] have freedom of speech. A Hindu must surrender his freedom of speech. He must act according to the Vedas. If the Vedas do not support the actions, instructions must be sought from the Smritis, and if the Smritis fail to provide any such instructions, he must follow in the footsteps of the great men.

He is not supposed to reason. Hence, so long as you are in the Hindu religion, you cannot expect to have freedom of thought"

EDUCATED UNEMPLOYMENT AND INDIA

Razul Islam,
Ex. Student

Introduction : When the qualification of the educated people does not match the job then this situation is simply known as Educated unemployment. In India, the educated unemployment become the biggest problem and it also faces many challenges in the life of educated people, those people are not getting the jobs for better livelihood.

Educated unemploment is the very critical situation in India because many of the educated people are not getting the public service as per their eligibility. The people get the education but not gets the employement in the nation according to their qualifications. It is the very dangerous problem in the country.

Trend : India is a second populated country of the world and near about 134 crores population in the year 2017 (Approx). India covered 16 percent population of world population and 2.4 percent land area of the world land. 15% of all Indians with the highest levels of education were seeking public service as of 2011. In India had just near about 56 million graduates and post graduates in 2011 and 12 million with a technical certificate.

Educational unemployment is the major issue of development in developing country India. If we locate the statical data of educated unemployment in the year 1951 then find 2.44 lakh, in 1980 the educated unemployment is 34.72 lakh and in the year 1991-92 educated unemployment is near about 56 lakh and its 26% are graduation holder as like as 74% are HSLC holder.

Causes : Deffective education system is the main cause of educated unemployment. India is an agricultural country, more than 70% of the people of India live in villages and their main sources of livlihood is cultivation. Unfortunately, a cultivator's son after receiving university degree, does not want to follow his father's profession. He would prefer to road in cities and town, in search of clerical employment. This has made our country's unemployment problem more acute and far more distressing.

Lack of industrial and technical training is also one of the major causes, contributing to the mass unemployment among the educated young men in India. There are a very few technical institution is so costly that common people can not afford admitted in these institutions.

India is a large and predominantly agricultural country. Its economic lot is connected with the economic well being of its village dwellers. Our country needs above everything else, a network of cottage industries which can absorb our millions of unemployed educated youth.

The population and migration are also the biggest problems of the educated unemployment. There are the uncontrolled population growth and migration of foreign job seekers in the country.

Remedies of Educated unemployment:- By adopting the following way we can mitigate the educated unemployement problem, which are:-

* The main remedy lies in the rapid industrialisation.

* Integrated counselling, evaluation and career guidance initiatives.

* Promoting education and motivating people to have small families.

* Enhanced focus on entrepreneurial, communication and interpersonal skill development.

* The need of faster economic growth to generate more jobs.

Efforts made by government : The government of India has taken some programme to alleviate educated unemployment which include:-

* Prime Minister Rozgar Yojana (P.M.R.Y.) for educated unemployed youth.

* Scheme for educated unemployed for employment generation in urban localities (SEEGUL).

* Scheme of Self-Employment for Educated Unemployed Youth (SEEUY)

* Schemes for the State Government (Educated Unemployed Youth)

* Scheme for "New Initiative in Skill Development through PPP" by palnning Commission of India.

Conclusion : Educated youth is the pillar of a nation's future destiny. The unemployment problem, especially among the the educated youth of India, should be given a serious consideration by the government as the youth of today is to be the pillar of the nation in future. If the raising generation is demoralised and degenerated, if its spirit and fervour are chilled under the impact of unemployment, our country will not be able to make any substantial advance in future.

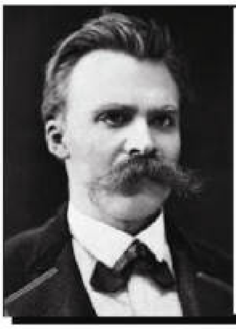

"What? A great man? I only ever see the ape of his own ideal."

- Nietzsche, Friedrich

DEVELOPING A RELATIONSHIP...

Jabed Ahmed
B.A. 4th Sem.

Nita was recently married and had started living in a joint family with her husband to and in-laws. After a few days, she started to realize that she is not able to get along with her mother in law. Nita's mother in law was with conservative whereas Nita was liberal with modern lifestyle. Soon they both started quarreling due to differences in opinions and lifestyle. As day's and months passed, none of them changed their behaviour.

Nita become very aggressive over the time and started to hate her mother in law. They started thinking about how to get rid of her mother in law. Once, and usual, when she quarreled with her mother in law and her husband took his mother's side, she become where angry and left to her father's home. Nita's father was a chemist and she told him about every thing that's been happening. Then she planded with her father that give her something poisonous, so she can mix it up an give it to her mother in law to get rid of her, else she won't go back to her husband's home.

Nita's father felt pity at her situation but told her, if you give poison to your mother in law, you and me both will end up in jail. It is not the right thing to do. But, Nita was not in the mood to listen and understand. Finally her father gave it. He told her, "Ok, as you wish but, I don't want to see you in jail so, do as I told you". Nita agreed. Her father brought a powder and told her, "Everyday, when you make a lunch or dinner, just mix a little pinch of this powder in your mother in law's meal she will die but will die slowly in few months and people will think she has died naturally."

He also told her. "Because if that no one should have doubt on you, from today onwards you will not fight at all with your mother in law but instend you will not be rude, you will simply be polite only." Nita agreed thinking she will be free from her mother in law's quarreling in few months. She came back to her father's and started mixing the powder in her mother in law's meals and behaved very caring and polite whenever her mother in law said something. As time started to pass, Nita's mother in law's nature also started to change, Because Nita was being very caring towards her, she too started to be affectionate towards her. Five months passed and Nita had been mixing the powder but atmosphere of the house was changed. There were no quarrels, both were praising each while talking to nighbours. They got very attached to each other like a mother and daughter. Now, Nita started to get worried thinking due to the powder, knowing her mother in law may die soon.

She ran at her father's home and told him, "Dad! please give me the antidote to cure the effect of that poisonous powder you gave! I don't want to lose my mom and I love her very much." Her father smiled and said, "which poison? I had simply given you a sweetener!"

Moral: Each person is different which may be due to their own circumstances. This can after land to many differences. However, we must try to undrstand each other and adjust a little to make a healthy relationship with each other and when such differences arise between persons, it is the duty of their beloved ones to keep them calm and guide towards the right path.

POETRY

TEACHER

Hasina Begum
4th Semester

You're the heart of every class room
The soul of every school,
The mind behind the message
That learning is cool.
Your Patience and understanding
Cannot be undersold,
Your courage and commitment
Is that of legends told.
Each day you teach our Children
Is a day to rejoice.
Because of you, our children,
Will have their own voice.
So thank you, dear teacher
For passing knowledge
Year by year,
You thought you were merely teaching
When you were eliminating fears.
Thank you.

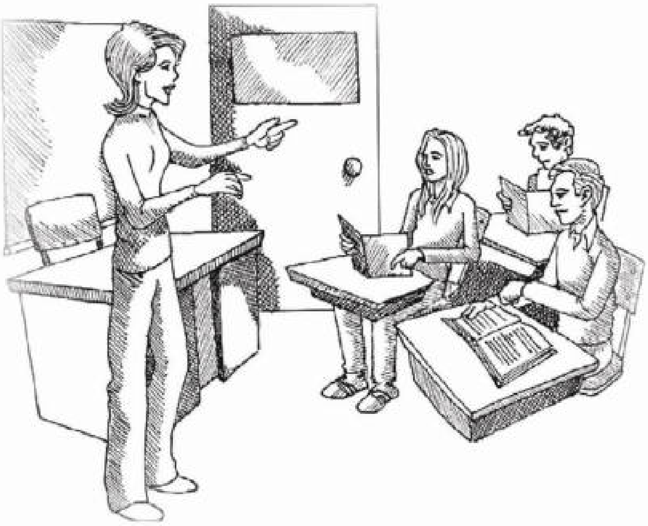

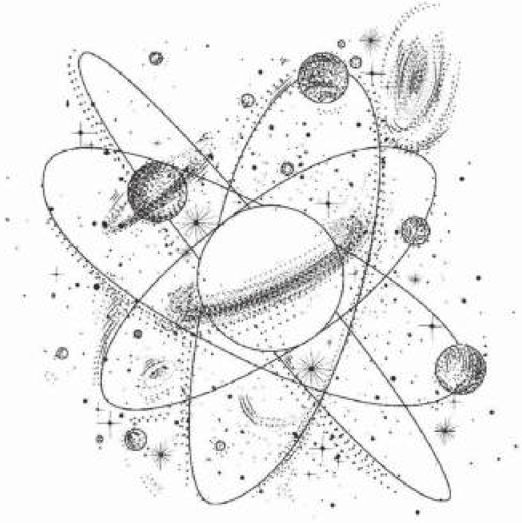

MEANEST COSMOS

Mahmadul Hassan
B.A. 2nd Semester

Back when the time,
Everyone with appealing smile
Think much for others, then own
So, assist as a real companion.
As the earth gaining the hours
Moving of the livings are going fitter
They perform as a chum,
When their needs arrives
Get extinct the faces,
Once their task done.
Evolving of the globe,
Changed the alluring heart
Looks preen, but jammed with ignorance
They seem busy, as we crave assist
And covet for other's aid.

SILENT SUFFERERS

Formin Akhter
Ex. Student

Judgement day arrived to
Determine success and failure
Festivity and celebration....
Ruled the institutions...
Sense of pride glowed
In the faces of those
who had expectations,
Glorious smile shone
On the cheeks of those who burnt midnight's oil;
Except for the bulk who remained unsuccessful...
Depression, fear, shame
Reigned the pale reflected
In the eyes of those
Who whiled away time.
But, my heart pained for those unfortunate innocents....
Who just recovered from
Encephalitis or glaucoma,
And those puppets of fate
Who tride to cope with the loss
Of a parent or sibling.
Questions whirl in my mind
And I do wonder...
Can three hours judge the
Performance of tender brain,
their intelligence, their brilliance ?
The silent sufferers,
Tagged as failures,
She tears in solitude,
Their dreams being eclipsed...
Stare towards a bleak future.

LIVE YOUR DREAM

Rizwan Ahmed
Ex. Student

There is inside you all the potential
To be whatever you want to be,
All the energy to do
Whatever you want to do.
Imagine yourself as you would like to be
Doing what you want to do,
And every day
Take one step towards your dream.
And though at times
It may seen too difficult to continue,
Hold on to your dreams.
One morning you will awake to find
That you are the person your dreamed of
Doing what you wanted to do,
Simply because you had the courage
To believe in your potential
And to hold on to your dream.

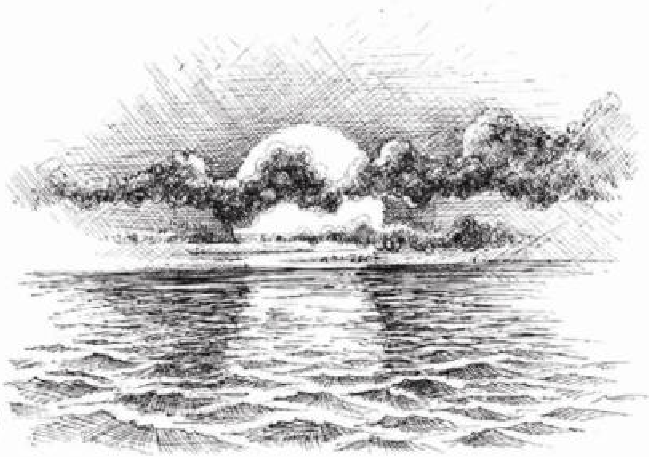

THE SKY

Narjina Khanom Laskar
Ex. Student

How beautiful the sky is! But where ?
We all say that there's a sky
Over our head,
Blue over head.
But why all don't think about it ?
Clouds all around,
Depressed waved in mind.
I see everywhere colours, clouds and...
All black, all shaped
Like ghost and ghosts.
The ghosts try to devour me
I look around, I wonder
I can't find where the blue sky!!

O! OUR JOTIN KOCH SIR

Shamim Ahmed
Ex. Student

A man, who is always kind,
A man who is always helpful man,
He is Jotin Koch sir.
My dearest of the dearest,
My pleasure and peace,
My Jotin Koch sir is my solace.
He is lifted by God.
My prayer, my surge
Be rest in Heaven
By God's Grace.
Ameen.

हिन्दी
बिभाग

राष्ट्रीय एक्ता के सन्दर्भ में अनुवाद का महत्व

रूपज्योति हजारिका,
सहकारी प्राध्यापिका, हिन्दी विभाग

किसी भी देश की संस्कृति वहाँ के साहित्य में प्रतिबिम्बित होती है, इसीलिए साहित्य को समाज का दर्पण माना गया है। एक भाषा के साहित्य का किसी अन्य भाषा में अनुवाद नहीं होता तो उस भाषा-समाज की सभ्यता और संस्कृति का पता ही नहीं चलता। साहित्य सामाजिक जीवन का प्रतिबिम्ब है, इसलिए हर भाषा के साहित्य में, चाहे वह गद्य हो पद्य सांस्कृतिक जीवन का परिचय मिलना अनिवार्य है। कोई भी साहित्यकार अकेले अपनी भाषा के साथ सीमित होकर नही रह सकता "बीसवी शती के अंत तक का यह सांस्कृतिक विकास दुनिया के कोने-कोने की भाषाओं में रूपान्तरकारो के माध्यम से हो गया है।

आज अनुवाद मानव जीवन का एक अनिवार्य प्रकार्य है। मनुष्य की आवश्यकताएँ निरंतर बढ़ती जा रही हैं। इसकी पुर्ति एक से अधिक भाषा की ज्ञान से ही संभव है। एक से अधिक भाषा ज्ञान का रास्ता अनुवाद हो प्रशस्त करना है। हम दुसरे की खोज, दुसरे के ज्ञान को प्राप्त कर अपने को समृद्ध करने में हमेशा लालायित रहते हैं। पर हर व्यक्ति के लिए यह संभव नहीं कि वह संसार के हर मानव समुदाय देश की भाषा को समझ सके। भिन्न भिन्न भाषा को यह आवश्यकता अनुवाद प्रक्रिया को जन्म देती है।

किसी भाषा में कही या लिखी गयी बात का किसी दुसरी भाषा में सार्थक परिवर्तन "अनुवाद" (Translation) कहलाता है। अनुवाद का कार्य बहुत पुराने समय से होता आया है। 'संस्कृत' में 'अनुवाद' शब्द का उपयोग 'शिष्य' द्वारा गुरु की बात के दुहराइ जाने, पुनः कथन समर्थन के लिए प्रयुक्त कथन, आवृत्ति, जैसे कई संदर्भो में किया गया है। संस्कृत के 'वह' धातु से 'अनुवाद' शब्द का निर्माण हुआ है। 'वह' धातु से 'अनुवाद' का अर्थ है बोलाना। 'वह धातु में 'अ' प्रत्यय जोड़ देने पर भाववाचक संज्ञा में इसका परिवर्तित रूप है 'वाद' जिसका अर्थ है 'कहने की क्रिया' या 'कही गयी बाताया।' 'वाद' में 'अनु' उपसर्ग जोड़कर 'अनुवाद' शब्द बना है, जिसका अर्थ है– प्राप्त कथन को पुनः कहना।' इसका प्रयोग पहलीबार 'मोनियर विलियम्स ने आंग्रेजी शब्द ट्रांसलेशन (Translation) के पर्याय के रूप में किया। इसके बाद ही 'अनुवाद' शब्द का प्रयोग एक भाषा में किसी के द्वारा प्रस्तुत की गई सामग्री को दुसरी भाषा में पुनः प्रस्तुति के सन्दर्भ में किया गया।

'उपनिषदों' में भी 'अनु' और 'वह' शब्दो का प्रयोग कई व्याकरणिक रूपों में मिलता है। 'वृहदारण्यक (5. 2. 3) में 'अनुवदति' का प्रयोग दुहराने के अर्थ में हुआ है।

'पाणिनी' ने 'अष्टाध्यायी में' अनुवाद शब्द का अर्थ इस प्रकार दिया है– अनुवादे चरणानाम्।

अनुवाद की अनिवार्यता को किसी भाषा की समृद्धि का शोरमचाकर टाला नहीं जा सकता और न अनुवाद की बहुकोणीय उपयोगिता से इन्कार किया जा सकता है। 'अनुवाद' शब्द का स्वीकृत अर्थ है एक भाषा की विचार सामग्री को दुसरी भाषा में पहुँचना।

वस्तुतः अनुवाद की यह प्रक्रिया मानव-सृष्टि के काल से ही प्रारंभ है, हमारी सोच की भाषा और उसकी अभिव्यक्ति की भाषा में भी अनुवाद सहायक होता है। अनुवाद को आधुनिक काल की देन माना जाता है। अनुवाद सिद्धांत का विकास बीसवों-शती के मध्य में

अपना रूप ग्रहण करता दिखाई देता है। जब तुलनात्मक साहित्य का जन्म लिया तब अनुवाद का महत्व और भी बड़ गया। अनुवाद भाषा-पोषित, भाषा- आधृत प्रक्रिया है। प्राचीन भाषाविदों द्वारा प्रस्तुत तुलनात्मक भाषा अध्ययन सामग्री में इसके बीज उपस्थित हैं। (स्तोत-लक्ष) तुलनात्मकता की बढ़ती इस प्रवृत्ति ने अनुवाद सिद्धांत के विकास में महत्वपूर्ण भूमिका अदा की और आज तुलनात्मकता अनुवाद का एक औजार है। वस्तुतः अनुवाद वह सा....स्यधर्मी सर्जनात्मक प्रक्रिया है जिसमें मूल भाषा पाओ का लक्ष्य भाषा पाउ में पुनः सर्जन होता है। साहित्य में अनुवाद का बड़ा ही महत्वपूर्ण स्थान रहा है। आधुनिक हिन्दी गद्य साहित्य का आरम्भ ही वस्तुतः अनुवादो से हुआ था। एक नयी भाषा को अपने पेसों पर खड़ा होने के लिए दुसरो भाषाओं का सहारा होना ही पड़ता है और स्वतंत्र साहित्य की रचना का युग प्रायः अनुवाद– युग के बाद ही आता है। अनुवादों की सहायता से पाठको के लिए ज्ञान के नये-नये वातायन खुलते है। वे देखते है कि अन्य भाषा-भाषी कैसे-कैसे आयोगी मौलिक ग्रन्थ लिखते हैं, और उन्हे देखकर उनमें भी मौलिक ग्रन्थ रचना की स्पर्धा उत्पन्न होती है। इस प्रकार स्वतंत्र साहित्य के निर्माण में अनुवाद बहुत सहायक होता है। भाषा जन विकसित हो जाती है, तब भी अनुवादो को आवश्यकता बनी रहती है। भाषा शोशावरथा में आंखे मुंदकर अंधाधुंध अनुवाद करने को प्रवृति रहती है। अच्छे ग्रंथों के अच्छे अनुवादों के साथ-साथ उच्च कोटि के मौलिक साहित्य की रचना भी शुरु होती है। उत्तमोत्तम ग्रंथों के अनुवाद भी लोगो को अपनी भाषा में करने ही होते हैं। यदि ऐसा न हो तो एक भाषा के पाठक दुसरो भाषाओं के अच्छे से अच्छे ग्रंथों में प्रतिपादित विचारों के ज्ञान से वंचित ही रह जायेंगे। सभी भाषाओं के साहित्य में परस्पर स्पर्द्धा होनी चाहिए, तभी हमारे मन में भी इच्छा होगी कि वैसे ही ग्रंथ अपनी भाषा में प्रस्तुत करें।

अनुवाद वही अच्छा होता है, जिसमें मूल कृति की सभी बातें ज्यों-की ज्यों आ जायें अर्थात मूल कृति की कोई बात न छुटने पाये और न ही बिगड़ने पाये। अनुवाद में दुसरा गुण यह होना चाहिए कि कही से यह न जान पड़े कि यह अनुवाद है, उसमें मूल का जैसा ही आनन्द मिलना चाहिए।

अनुवाद दो प्रकार के होते है– 'पदानुवाद' (Literal Translation) और 'स्वतंत्र अनुवाद' (Free Translation) गद्यानुवाद में शायद कुछ हद तक पदानुवाद किया जा सकता है, मगर पद्य में भावानुवाद ऐसा हो, जिससे मूलकृति का भाव किसी भी तरह न छुटने पाये और भावाभिव्यक्ति भी सुन्दर हो, नही तो अनुवाद भद्दा एवं अस्पष्ट हो जायेगा।

भारतवर्ष के अधिकतर प्रारम्भिक अनुवादक अनेक दृष्टियों से अच्छे ही थे। उस समय अनुवादकों को उन भाषाओं का पुरा-पुरा ज्ञान और अपनी भाषा पर भी अच्छा अधिकार होता था। चुंकि वे भाषा के पथ प्रदर्शक थे, इसलिए उनके अनुवाद कुछ हद तक निर्दोष होते थे। जिसप्रकार की अनुभूति मातृभाषा के काव्य को पढ़ने से मिलती है उसी प्रकार की अनुभूति अन्य भाषा से अनुदित काव्य पढ़कर भी मिलनी चाहिए। वही अच्छा अनुवाद में भी होना चाहिए। जिस कृति का अनुवाद किया जाता है, उस कवि की आत्मा को अनुवादक को अपने में आत्मसत् करना परम आवश्यक है।

सभी भाषाओं की प्रकृति एक सी नही होती। अतः उभय भाषाओं की यह प्रकृति भी तुलनात्मक रूप में समझकर अनुवाद करना उचित है अन्यथा भयंकर भुल हो सकती हैं यथा Oilseeds की जगह 'तेलहन के बदले 'तेल के बीज, Playing on Veena' का अनुवाद 'वह वीणा बजा रही थी' के बदले वह वीणा पर खेल रही थी। 'Hunger Strike' का अनुवाद 'अनशन' के स्थानपर 'भुख हड़ताल' 'Whiteants' के लिए 'दीमक' के स्थान पर 'सफेद चींटी' आदि।

कहावतों का अनुवाद करते समय केवल शब्द का अर्थ देखने में कोइ लाभ नहीं एक भाषा में प्रयुक्त कहावतों का भाव अन्य भाषा में किस प्रचलित रूप में स्वीकार किया गया है, उसीपर ध्यान देना चाहिए।

जैसे– 'जिसकी लाठी उसकी भैंस' को अंग्रेजी में 'Might is right' अर्थात बलवान ही विजयी होता है, न कि "भैंस का अधिकारी वही है, जिसके पास लाठी है। इसप्रकार के अनेक उदाहरण हमें मिलने है। शुद्ध अनुवाद के लिए उक्त बादों पर अनुवादकों का ध्यान देना परम आवश्यक है।

भारत एक तरफ विकासोन्मुख राष्ट्र है। उसे आधुनिक दोड़ में शामिल होने और साथ-साथ चलने के लिए विदेशी ज्ञान-सम्पदा, वैज्ञानिक तकनीक, वाणिज्यिक, खोजो को अपने विज्ञानवेताओं, विशेषज्ञों को उपलब्ध कराना तो है ही, साथ ही बहु भाषी राष्ट्र होने के कारण देश के भीतर के ही विभिन्न भाषाओं के ज्ञान, खोज को

एक दुसरे के लिए उपलब्द करना और सांस्कृतिक सामाजिक आदान-प्रदान द्वारा एक दुसरे में समन्वय सामंजस्य एकता का विकास कर राष्ट्रीय एकता को विकसित करना भी आवश्यक है। यह कार्य अनुवाद द्वारा ही संभव है। राष्ट्रभाषा के पद पर हिन्दी के आसीन होने और उसे हर एक देशवासी के लिए सुलभ बनाने तथा आधुनिक ज्ञान-विज्ञान की संवाहिका बनाने के संविधान में संकल्प के कारण भी अनुवाद विज्ञान हमारी उपरिहार्य आवश्यकता बन गया।

साहित्य चाहे भारतीय हो अथवा विदेशी लेखक और अनुवादक के बीछ शताब्दी से एक ऐसा अटुट और अन्तरंग रिस्ता चला आ रहा है जिसका लाभ हर युग और हर भाषा के पाठक ने उठाया है:-

"तुम न होते तो हम कहाँ होते,
हम न होते तो तुम कहाँ होते"

ऐसा हो कुछ संबंध रहा हैं होने के बीच। यहि कोई लेखक अन्य भाषा की किसी रचना से प्रभावित या उद्वेलित न होता तो वह उस भाषा का गहन अध्ययन कर उसे अपनी भाषा में रूपान्तरित न करता और यदि अनुवादक उसे अपनी भाषा के पाठको से परिचित न कराता तो लेखक भी अपने देशकाल की सीमा में सिमट कर रह जाता।

अनुवादक ने ही अपने द्विगुणित परिश्रम जल से मूल लेखक की रचना वाटिका को सिंचित, पल्लवित तथा पुष्पित कर हर काल में अपने पाठकों को उसका रसारवादन कराया है।

अनुवादकों के प्रयास से ही अन्य भाषाओं में रचित ज्ञान विज्ञान तथा चिंतन-मनन को जानने-समझने का अवसर सुलभ हुआ है। यदि मानवीय मनीषी ने अनुवादों का यह सिलसिला शुरु न किया होता तो आज बाल्मीकि, व्यास, विष्णुशर्मा तथा कालिदास विदेशों मे तो क्या संभवत स्वयं अपने देश में भी इतने चिरजींवी न होते। अरस्तु, प्लेटो, सुकरात, दांते, वर्जिल, तालस्ताँय, पुष्किन, शेक्सपियर, शैली, बात्सयन, कीटस आदि का काम और सोच शायद उनके देश के बाहर कोई न जानता। रवीन्द्र नाथ, बंकिम और शरद केवल बंगाल के होकर रह जाते, तुलसी तथा प्रसाद की हिन्दी क्षेत्र के बाहर शायद ही कोई पढ़ता। अनुवाद के बिना सुब्रमण्यम भारती राष्ट्रीय स्तर के कवि न बन पाते।

निसन्देह किसी उत्कृष्ट कृति को मूल भाषा में पढ़ पाना जैसी प्रीतिकर बात दुसरी नहीं परंतु-जब यह संभव न हो और ज्ञान के भुखे को षठ्रस व्यंजन तथा स्वादिष्ट पेय मिलने की आशा न होती फिर उसे अनुवादक के माध्यम से जो कुछ भी उपलब्ध हो उसी को रोचक और स्वादिष्ट समझकर संतोष करना पड़ेगा। भारतेन्दु हरिश्चन्दु, प्रेमचन्द्र, टैगोर, दिनकर, हंस कुमार तिवारी, बच्चन, जैनेन्द कुमार, अमृता प्रीतम, विस्वनाथ, अय्यर, मदन लाल 'मधु' जैसे अनगिनत लेखको ने बहुर्चचित साहित्य का परिचय हिन्दी तथा दुसरे भारतीय भाषाभाषियों से कराया है।

भारतीय तथा अन्तराष्ट्रीय साहित्य और भावात्मक एकता की परिकल्पना के सन्दर्भ में संपर्क संतु के रूप में अनुवादक द्वारा अनुवादक की भूमिका को महत्त तथा प्रोत्साहन देना राष्ट्रीय अनुवाद संस्थाओं और आज के प्रबुद्ध पाठक के लिए अतावश्यक है।

हौसला

रिजवाना वेगम चौधुरी
पुर्व छात्रा

खुद पर है विश्वास है
बस कदम बढ़ाना है।
दुर ही मंजिल सही
बस चलते जाना है।।
दिल मे गहरी तकलीफ है
पर उसको मिटाना है।
रस्ते में कांटे ही सही
पर मंजिल तक जाना ही हैं।।
ना जाने लोग कहाँ खो गये ?
याद भी ताजगी हो।
सामने चुनौती खड़ी हैं
विजय प्राप्ति लक्ष है।।
लाखतुफान क्यों न आये
कश्ती बचाना है।
जिन्दगी की हर जंग मे
जीत ही प्रश्न बने।

সভাপতিৰ প্ৰতিবেদন

মোৰাজাৰ কলেজৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সভাপতিৰ প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভনিতেই মই মহাবিদ্যালয়ৰ মোৰ শ্ৰদ্ধাৰ শিক্ষাগুৰু, মৰমৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু কাৰ্যালয়ৰ সমূহ কৰ্মকৰ্তা তথা যিসকল গুণী-জ্ঞানী বিদ্যনুৰাগী ব্যক্তিৰ অসীম ত্যাগ আৰু প্ৰচেষ্টাৰ ফলত মোৰাঝাৰ অঞ্চলত এই মহাবিদ্যালয়খনি গঢ়ি লৈ উঠিছে তেওঁলোকক মই শ্ৰদ্ধাৰে সুৱৰিছোঁ।

২০২২ চনৰ অক্টোবৰ মাহত মহাবিদ্যালয়ৰ মোৰ শিক্ষাগুৰুসকল আৰু মৰমৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে যি গুৰু দায়িত্ব অৰ্পণ কৰিছিল সেই দায়িত্ব নিষ্ঠাৰে পালন কৰিবলৈ মই সংকল্পবদ্ধ হওঁ। মোৰাজাৰ কলেজত অধ্যয়ন কৰাৰ লগতে ছাত্ৰ একতা সভাৰ সভাপতিৰ পদ গ্ৰহণ কৰিবলৈ পাই গৌৰৱ অনুভৱ কৰিছিলোঁ। মহাবিদ্যালয়ৰ এজন ছাত্ৰ শৈক্ষিক জীৱনৰ আটাইতকৈ গুৰুত্বপূৰ্ণ স্তৰ হ'ল য'ত জীৱনৰ প্ৰতিটো দিশেৰে শিক্ষা আৰু অভিজ্ঞতা অৰ্জন কৰি জীৱনৰ পৰৱৰ্তী বাটেৰে অগ্ৰসৰ হ'বলৈ সুগম পথৰ সন্ধান পোৱা যায়। এই সময়ছোৱাত শৈক্ষিক, সামাজিক, ৰাজনৈতিক, নৈতিক আৰু সাংস্কৃতিক ক্ষেত্ৰৰে জীৱনৰ পৰ্যাপ্ত পৰিমাণে শিক্ষা আহৰণ কৰিব পাৰি।

মই এই প্ৰতিবেদনৰ জৰিয়তে মোৰাজাৰ কলেজৰ সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী তথা বৃহত্তৰ মোৰাঝাৰ অঞ্চলবাসী ৰাইজক জনাব বিচাৰিছো যে আমি ২০২২-২৩ বৰ্ষৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ নিৰ্বাচনত জয়ী হোৱাৰ পিছত 'মোৰাঝাৰ প্ৰগতিশীল যুৱ মঞ্চ' নামৰ স্বেচ্ছাসেৱী সংগঠনৰ আৰ্থিক সহযোগত মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰায় ৩০০ গৰাকী দুখীয়া মেধাৱী ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ বিনামূলীয়া নামভৰ্তিৰ ব্যৱস্থা কৰি দিওঁ। লগতে উল্লেখ কৰিব লাগিব যে মহাবিদ্যালয়খনৰ প্ৰতিটো আন্তঃগাঁথনিৰ উন্নয়নত নিজকে নিয়োজিত কৰাৰ চেষ্টা অব্যাহত ৰাখিছো। মোৰাজাৰ কলেজৰ প্ৰথমখন আলোচনী 'মোৰাজাৰীয়ান'ৰ বাবে লেখা সংগ্ৰহৰ পৰা আৰম্ভ কৰি প্ৰকাশ পোৱালৈকে সকলো কামতে হাতে কামে লাগি থকা তত্ত্বাবধায়কদ্বয় এম. মণিৰুজ জামান ছাৰ আৰু অলিউৰ ৰহমান পাটোৱাৰী ছাৰলৈ এই ছেগতে কৃতজ্ঞতা জনালো।

মোৰ কাৰ্যকালত জ্ঞাতে-অজ্ঞাতে কৰা ভুল-ক্ৰুটিৰ বাবে সকলোৰে ওচৰত ক্ষমা বিচাৰি মোৰ প্ৰতিবেদন সামৰণি মৰিলোঁ।

"জয়তু মোৰাজাৰ কলেজ"

মাচুম উদ্দিন
সভাপতি
ছাত্ৰ একতা সভা, ২০২২-২৩ বৰ্ষ

উপসভাপতিৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে যিসকল মহান জ্ঞানী ব্যক্তিৰ ত্যাগ আৰু শ্ৰমৰ ফলত মোৰাজাৰ কলেজৰ নিচিনা এক মহান শিক্ষানুষ্ঠান গঢ়লৈ উঠিছে, সেইসকল মহান ব্যক্তিলৈ মোৰ ফালৰ পৰা আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা আৰু প্ৰণাম জনাইছো। মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ উপ-সভাপতি পদৰ দৰে গুৰুত্বপূৰ্ণ দায়িত্ব বহন কৰিবলৈ সুযোগ দিয়াৰ বাবে মোৰাজাৰ কলেজৰ সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীলৈ প্ৰতিবেদনৰ জৰিয়তে আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলো। ২০২২-২৩ বৰ্ষৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ এই ঐতিহাসিক জয়ৰ আৰত আছিল ঐতিহ্যমণ্ডিত মোৰাজাৰ কলেজৰ সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মৰম আৰু মোৰ অতি শ্ৰদ্ধাৰ শিক্ষাগুৰুসকলৰ অশেষ কষ্ট। গতিকে মই মোৰ এই প্ৰতিবেদনৰ জৰিয়তে মোৰ অতি শ্ৰদ্ধাৰ সকলো শিক্ষাগুৰুলৈ মোৰ কৃতজ্ঞতা যাচিছোঁ। মোৰ কাৰ্যকালৰ সময় যদিও অতি সীমিত তথাপি এই সীমিত কাৰ্যকালৰ ভিতৰত উপসভাপতিৰূপে মই মোৰ কৰ্তব্য নিষ্ঠাৰে পালন কৰিবলৈ সমৰ্থ হৈছো নে নাই সেইটো আপোনালোকৰ বিচাৰ্যৰ বিষয়। সকলোৰে দৃষ্টিত উপ-সভাপতিৰ পদটো যথেষ্ট গুৰুত্বপূৰ্ণ হলেও দৰাচলতে এই পদটিৰ দ্বায়িত্বৰ সলনি আনুষ্ঠানিক পয়োভৰহে বেছি। তথাপি সাংবিধানিক নিয়ম কানুনৰ মাজতো মোৰ ব্যক্তিত্ব বাহাল ৰাখি কলেজখনৰ সামগ্ৰিক উন্নয়নৰ ক্ষেত্ৰত মনোনিবেশ কৰিবলৈ অলপো কুণ্ঠাবোধ কৰা নাই। আন বছৰৰ দৰে ২০২২-২৩ বৰ্ষৰ 'মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ' পাঁচ দিনীয়া কাৰ্যসূচীৰে উদ্‌যাপন কৰা হয়। মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ উপলক্ষে অনুষ্ঠিত হোৱা খেল ধেমালী, সাংস্কৃতিক অনুষ্ঠান ইত্যাদি বিভিন্ন প্ৰতিযোগিতাত বেছি সংখ্যক ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে অংশগ্ৰহণ কৰি পাৰদৰ্শিতা প্ৰদৰ্শন কৰি আমাক উৎসাহিত কৰাত আমি নথৈ আনন্দিত হৈছো। আমি আশা কৰিছো যাতে বিভিন্ন প্ৰতিযোগিতা সমূহত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে অংশ গ্ৰহণ কৰি ভৱিষ্যতে আৰু ভাল ফলাফল কৰিব পাৰে তথা প্ৰতিযোগীৰ সংখ্যা দুগুণকৈ বৃদ্ধি পায়। এই ছেগতে মোৰ কাৰ্যকালত বিভিন্ন গঠনমূলক অনুষ্ঠানৰ কাম কাজত দিহা পৰামৰ্শৰে সহায় কৰা মাননীয় শিক্ষাগুৰু সকলোলৈ মোৰ কৃতজ্ঞতা যাচিছোঁ।

সদৌ শেষত জ্ঞাতে বা অজ্ঞাতে কৃত কৰ্মৰ পৰা ভুল ভ্ৰান্তিৰ বাবে সদৌটিৰ ওচৰত ক্ষমা মাৰ্জনা বিচাৰি মোৰাজাৰ কলেজৰ সৰ্বাঙ্গীন উন্নতি কামনাৰে ভগৱানৰ ওচৰত প্ৰাৰ্থনা জনাই ইমানতেই মই মোৰ প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিলো।

"জয়তু মোৰাজাৰ কলেজ"

ৰিজাউল হক
উপ-সভাপতি
ছাত্ৰ একতা সভা, ২০২২-২৩ বৰ্ষ

সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ প্ৰাক্-মুহূৰ্ত্তত যিসকল মহান শ্বহীদে স্বদেশ আৰু স্বজাতিৰ হকে জীৱনৰ কেঁচা তেজ ঢালি তেখেত সকলৰ ৰঙীণ ভৱিষ্যতবোৰ বিসৰ্জন দিলে, সেই সকল মহান শ্বহীদৰ প্ৰতি সশ্ৰদ্ধ প্ৰণিপাত জনোৱাৰ লগতে আন্তৰিক শ্ৰদ্ধাঞ্জলি জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

বৃহত্তৰ মোৰাজাৰ ৰাইজৰ আশা-ভৰসাৰ জ্ঞানমন্দিৰ মোৰাজাৰ কলেজৰ ছাত্ৰ-একতা সভাৰ (২০২২-২৩ বৰ্ষৰ) সাধাৰণ সম্পাদকৰ পদলৈ মোক নিৰ্বাচিত কৰি যিসকল দাদা, বাইদেউ, বন্ধু-বান্ধৱীয়ে মোৰ প্ৰতি থকা বিশ্বাস আৰু আস্থাৰ পৰিচয় দিলে, তাৰ বাবে তেখেত সকলৰ ওচৰত মই চিৰ কৃতজ্ঞ হৈ ৰম। দায়িত্ব গ্ৰহণ কৰাৰ দিনাখনেই সংকল্প লৈছিলো, সকলোৰে সহায় সহযোগিতাৰে কলেজখনলৈ গৌৰৱ কঢ়িয়াই আনিম। কিন্তু তেনে এক গুৰু দায়িত্ব পালন কৰিবলৈ গৈ মই বাৰে বাৰে থমকি ৰব লগাত পৰিছিলোঁ। মোৰ সংকল্প আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক দিয়া প্ৰতিশ্ৰুতি কিমানখিনি বাস্তৱত পৰিণত হ'ল তাৰ বিচাৰৰ দায়িত্ব আপোনাসৱৰ ওচৰত এৰিলো। তথাপি মই সদায়ে মোৰ দায়িত্ব পালন কৰিবলৈ অগ্ৰসৰ হৈছিলোঁ।

মোৰ কাৰ্যকালত পাঁচদিনীয়া কাৰ্যসূচীৰে মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ পালন কৰি খেল-ধেমালি, নাটক, সংগীত, কুইজ প্ৰতি-যোগিতা আদি অনুষ্ঠিত কৰি বিজয়ী প্ৰতিযোগীসকলক বঁটা প্ৰদান কৰা হয়। সকলোৰে হিয়াৰ আমঠু মোৰাজাৰ কলেজৰ অভাৱ-অভিযোগ যথেষ্ট। উন্নতমানৰ পুথিভঁৰালৰ অভাৱ, উন্নত মানৰ চাইকেল ষ্টেণ্ডৰ অভাৱ, ছাত্ৰ জিৰণী কোঠাৰ অভাৱ, সংস্কৃতিক দিশত বিভিন্ন বাদ্যযন্ত্ৰৰ অভাৱ, ছাত্ৰৰ আধুনিক সুকীয়া প্ৰস্ৰাৱগাৰৰ অভাৱ, শিক্ষাৰ উন্নতমানৰ সা-সঁজুলিৰ অভাৱ আদি। উক্ত সমস্যাবোৰ মোৰ কাৰ্যকালত সমাধান কৰিম বুলি সপোন ৰচিছিলোঁ যদিও সেয়া সম্পূৰ্ণৰূপে বাস্তৱায়িত কৰিব নোৱাৰিলোঁ। কিন্তু আমাৰ কলেজৰ অধ্যক্ষ মহোদয়ৰ জৰিয়তে কিছু পৰিমাণে হলেও অভাৱ অভিযোগ দূৰ কৰা যেন অনুভৱ হয়। যেনে- ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ জিৰণি কোঠাৰ অভাৱ, চাইকেল ষ্টেণ্ড, সুকীয়া প্ৰস্ৰাৱগাৰৰ অভাৱ কিছু পৰিমাণে হলেওঁ সমাধান হৈছে বা পূৰণ হৈছে। তথাপিও এই প্ৰতিবেদনৰ জৰিয়তে মহাবিদ্যালয়ৰ কৰ্তৃপক্ষক অভাৱ-অভিযোগ সমূহ পূৰণৰ কাৰণে অনুৰোধ কৰিছোঁ।

ছাত্ৰ একতা সভাৰ সম্পাদক হৈ মোৰ মনত আশা আছিল নতুনত্ব অনাৰ। কিন্তু কাৰ্যক্ষেত্ৰত বৰ্ত্তমান কি হৈছে আপোনালোক সকলোৰে জ্ঞাত। কিন্তু মোৰ মনত বৰকৈ এটি কথা আমনি কৰি আছে যিটো নিলিখি মই থাকিব নোৱাৰিলো। বৰ্ত্তমানৰ অধ্যক্ষ মহোদয়ে আমাৰ কলেজত যোগদান কৰাৰ পৰাই কলেজত এচাটি মলয়া বতাহৰ সুবাসে যেন নতুনত্বৰ সঞ্চাৰ কৰিলে।

মোৰ কাৰ্যকালত মোক বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত দিহা-পৰামৰ্শ আগবঢ়োৱা মোৰ শ্ৰদ্ধাৰ শিক্ষা গুৰু তথা কলেজৰ সমূহ কৰ্মচাৰী বৃন্দলৈ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিছোঁ। লগতে বিভাগীয় সম্পাদক-সম্পাদিকা সকলৰ উপৰিও সতীৰ্থ বন্ধু-বান্ধৱী সকললৈ ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

সদৌ শেষত মোৰ কাৰ্যকালত জ্ঞাতে-অজ্ঞাতে কৰাৰ ভুল-ত্ৰুটিৰ বাবে সকলোৰ ওচৰত ক্ষমা বিচাৰি মাৰ প্ৰতিবেদন সামৰণি কাৰিলোঁ।

জয়তু মোৰাজাৰ কলেজ।

শ্বাহিদুৰ ৰহমান
সাধাৰণ সম্পাদক
ছাত্ৰ-একতা সভা, ২০২২-২৩ বৰ্ষ

খেল সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে বোৱাই যাওঁ অশ্ৰু ধাৰা সেইসকল বীৰ শ্বহীদলৈ, যিয়ে অসমীয়া জাতিৰ ভৱিষ্যতৰ কাৰণে স্বপ্ন দেখিছিল সেই সকল ব্যক্তি আৰু যাৰ মৃত্যুৱে আমাক স্তম্ভিত কৰি তোলে।

এই ছেগতে জনাই থওঁ যে যিসকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ খেল সম্পাদক হিচাপে মোক নিৰ্বাচিত কৰি মহাবিদ্যালয়ৰ খেল-ধেমালিৰ ক্ষেত্ৰত সামান্যতম হলেও সেৱা আগবঢ়োৱাৰ সুবিধাখন দিছিল সেইসকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীলৈ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

শিক্ষা আৰু অৰ্থনৈতিক অৱস্থাই দেশ বা এটা জাতিৰ গৌৰৱ কঢ়িয়াই আনিব পাৰে। ঠিক তেনেদৰে খেল-ধেমালিও এটা জাতিৰ গৌৰৱৰ কাৰণ হৈ পৰে। শিক্ষাই যেনেকৈ এজন মানুহৰ জ্ঞান আহৰণত সহায় কৰিব পাৰে, ঠিক তেনেদৰে খেল ধেমালিৰ জৰিয়তে শাৰিৰীক, মানসিক, আধ্যাত্মিক আৰু বৌদ্ধিক উৎকৰ্ষ সাধন কৰিব পাৰে। বৰ্তমান বিশ্বত খেল-ধেমালিৰ জনপ্ৰিয়তালৈ লক্ষ্য কৰিলে দেখা যায় যে বৰ্তমান বিশ্বৰ প্ৰায়ভাগ দেশেই খেল-ধেমালিৰ প্ৰতি বহুতো গুৰুত্ব প্ৰদান কৰিছে। ইয়াৰ উপৰিও দুখন দেশৰ মাজত সমন্বয় স্থাপনত খেল ধেমালিয়ে বিশেষভাৱে সহায় কৰে। মই "খেল সম্পাদক" হিচাপে কাৰ্যভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ পিছত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত প্ৰতি বছৰৰ দৰে এইবাৰো সুচাৰুৰূপে College Week অনুষ্ঠিত কৰিছিলোঁ। তাত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে অংশ গ্ৰহণ কৰিছিল আৰু সপ্তাহটো সাফল্যমণ্ডিত কৰি তুলিছিল। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে যি উন্নতমানৰ খেল প্ৰদৰ্শন কৰিছিল সি সঁচাকৈয়ে প্ৰশংসনীয়।

মোৰ কাৰ্য্যকালত অনিচ্ছাকৃত ভুল-ভ্ৰান্তিৰ বাবে ক্ষমা বিচাৰি যিসকল ক্ৰীড়া অনুৰাগী ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে মোক খেলবিভাগৰ দৰে দায়িত্বপূৰ্ণ পদত অধিষ্ঠিত কৰিছিল, সেই সকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, বন্ধু-বান্ধৱী তথা দাদা-বাইদেউ লৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ। লগতে খেল বিভাগৰ লগত জড়িত তথা খেল-ধেমালিত সদায় সহায় আগবঢ়োৱা শিক্ষাগুৰু সকলক শ্ৰদ্ধা নিবেদিলোঁ।

"জয়তু মোৰাজাৰ কলেজ"

মহচিন আলম
খেল সম্পাদক
ছাত্ৰ-একতা সভা, ২০২২-২৩ বৰ্ষ

A BRIEF PROFILE OF THE COLLEGE

1. Name of the College	:	Murazar College
2. Address	:	P.O. Murajhar, Dist. Hojai (Assam), Pin- 782439
3. Year of establishment	:	1989
4. Affiliating University	:	Parmanently Affiliated to Gauhati University
5. Founder Principal	:	Abdus Salam
6. Present Principal	:	Dr. Sayed Ahammed Ali
8. Streams in the College	:	Arts
9. Total Number of Departments in the College	:	8 (Eight)
10. Total Number of teaching staff in the College	:	21 (Twenty One)
11. Total Number of non-teaching Staff	:	10 (Ten)
12. Total Number of books in the library	:	7,000
13. Total Number of students in the College	:	1005
14. Total area of land	:	27 bighas 1 Katha 9 Losa
15. Other facilities in the College	:	(i) GUIDOL & KKHOU Study Centre. (iii) NIOS & SCERT Study Centre
16. Website of the College	:	www.murazarcollege.org
17. E-mail ID of the College	:	murazarcollege@gmail.com
	:	principalmurazarcollege@gmail.com

LIST OF TEACHING & NON TEACHING STAFF

Principal

Dr. SAYED AHAMMED ALI, M.A, Ph.D

TEACHING STAFF

Deptt. of English	: i)	Dr. Abdus Sattar, H.O.D., M.A, Ph.D
	: ii)	Ziaur Rahman, M.A
	: iii)	Mahhubur Rahman, M.A
Deptt. of Assamese	: i)	Sulman Ali Khan, H.O.D., M.A
	: ii)	Sunita Bordoloi, M.A, NET
	: iii)	M. Moniruj Jaman, M.A
Deptt. of Hindi	: i)	Ashim Das, H.O.D., M.A, M.Phil & SET
	: ii)	Rupjyoti Hazarika, M.A
Deptt. of Economics	: i)	Dr. Shariful Islam, H.O.D., M.A, M.Lib & Isc, Ph.D
	: ii)	Anuradha Doley, M.A
	: iii)	Dr. Shahidul Islam, M.A, Ph.D
Deptt. of Education	: i)	Dr. Badrul Alom Chowdhury, H.O.D., M.A, M.Phil & Ph.D
	: ii)	Faizul Islam Chowdhury, M.A, M.Phil
	: iii)	Nozmul Hoque, M.A, B.Ed, Pursuing Ph.D
Deptt. of Political Science	: i)	Afzal Hussain, H.O.D., M.A
	: ii)	Altaf Hussain, M.A, M.Phil
	: iii)	Saddam Hussain, M.A, B.Ed
Deptt. of History	: i)	Nizam Uddin, H.O.D., M.A
	: ii)	Oliur Rahman Patowary, M.A, B.Ed
Deptt. of Arabic	: i)	Dr. Baharul Islam, H.O.D., M.A, Ph.D
	: ii)	Abdur Razzaque, M.A

NON TEACHING STAFF

Library Staff

: i) Rezuan Hussain. Librarian, M.A, M.Lib & Isc
: ii) Shaheen Ara Begum, Lib. Asstt.
: iii) Khalilur Rahman, Lib. Bearer

Office Staff

: i) Jamal Ahmed. Sr. Asst.
: ii) Moinul Islam. Sr. Asst.
: iii) Monjur Aminul Bahar, Jr. Asst.
: iv) Sunam Sultana, Jr. Asst.
: v) Abdus Subur Barbhuyan, Peon
: vi) Rashid Ahmed, Peon
: vii) Jairul Islam. Gr.- IV
: viii) Badrul Amin, Gr.- IV

RESULTS AT A GLANCE
B.A. SEMESTER-VI (FINAL) EXAMINATION

Sl No	Name of the Year	No of Students Appeared	No of Students Passed	Students Pass Percentage
1	2014	172	169	98.25
2	2015	133	128	96.24
3	2016	150	146	97.33
4	2017	142	120	84.50
5	2018	168	144	85.71
6	2019	156	139	89.10
7	2020	160	120	75
8	2021	144	140	97.22
9	2022	143	117	81.81

The Purpose of education is to make good human beings with skill and expertise. Elightened human beings can be created by teachers.

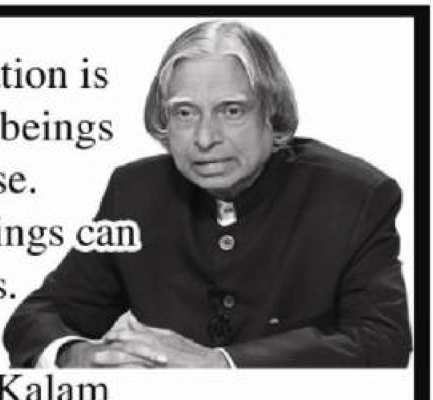

—A.P.J. Abdul Kalam

List of Achievers in Co-curricular Activities-2022

Position	Name of achievers	Semester	Roll No
1. Race 100 Mtrs.			
Boys:			
1st	Masruf Alom	II	192
2nd	Shobjal Islam	IV	237
3rd	Jakaria Ahmed	IV	16
Girl's:			
1st	Aysha Begum	II	189
2nd	Forhana Khanom	VI	13
3rd	Sajida Begum	VI	147
Race 200Mtrs.			
Boys:			
1st	Masruf Alom	II	192
2nd	Shobjal Islam	IV	237
3rd	Jabir Hussain	IV	257
Girls:			
1st	Aysha Begum	II	189
2nd	Forhana Khanom	VI	13
3rd	Sajida Begum	VI	147
2. Relay Race (400 Mtrs)			
Boy's			
1st	Shakir Hussain	II	30
	Adilur Rahman	IV	95
	Mehfuz Alom	II	126
	Shaharul Alom	II	41

Position	Name of achievers	Semester	Roll No
2nd	Masruf Alom	II	192
	Shobjal Islam	IV	237
	Jakaria Ahmed	IV	16
	Jabir Hussain	IV	257
Relay Race (400 Mtrs)			
Girls			
1st	Rubina Begum	IV	199
	Forhana Khanom	VI	13
	Shabnaz Begum	VI	147
2nd	Aysha Begum	II	189
	Lilufa Begum	II	206
	Masuma Mehjabin	II	139
	Sadiya Begum	II	250
3. Kabadi (Boys)-			
Champion-	Sabir Ahmed	VI	50
	Rejwan Uddin	IV	193
	Nosir Uddin	VI	40
	Komrul Alom	IV	945
	Toumedur Rahman	VI	165
	Junaid Ahmed	VI	
Runners Up-			
	Masruf Alom	II	192
	Shobjal Islam	IV	237
	Shakir Ahmed Talukdar	IV	70
	Shahidur Rahman	IV	228
	Zakaria Ahmed	IV	16
	Farij Uddin	II	33
Kabadi (Girls)-			
Champion-	Shobnaz Sultana	VI	64
	Sabina Begum	II	86
	Ahsas Arman	VI	05
	Farhana Khanom	VI	13
	Sumiya Begum	VI	38
	Sajida Begum	VI	147
Runners Up-			
	Masuma Mehjabin	II	139
	Firdous Begum	IV	116
	Kulsuma Talukdar	II	43
	Zubeda Khanam	IV	259
	Sadia Begum	II	250
	Sajida Khanom	II	202

Position	Name of achievers	Semester	Roll No
4. Volleyball (Boy's)			
Champion-	Shahidur Rahman	II	39
	Ikramul Islam	II	53
	Nur Islam	II	280
	Abid Alom	II	19
	Abul Hussain	II	17
	Mahmadul Hassan	II	317
Runners Up-			
	Shuhel Ahmed	II	235
	Shahil Sharif	II	222
	Shakir Hussain	II	30
	Masruf Alom	II	192
	Farij Uddin	II	33
	Mehfuz Alom	V	126
5. Weight Throw-			
Boys:			
1st	Mahmadul Hassan	II	317
2nd	Masruf Alom	II	192
3rd	Shaharul Alom	II	41
Girls:			
1st	Ahsas Arman Ahmed	VI	05
2nd	Zubeda Khanam	IV	259
3rd	Anisa Fauzia Ahmed	II	169
6. Discuss Throw-			
Boys:			
1st	Shahidur Rahman	II	39
2nd	Shahidur Rahman	IV	228
3rd	Shobjal Islam	IV	237
Girls:			
1st	Ahsas Arman Ahmed	VI	05
2nd	Sajida Begum	VI	147
3rd	Sahdia Begum	II	250
7. Tag of War-			
Boys:			
1st	Nur Islam	II	280
	Shahidur Rahman	II	39
	Sazid Newaj Ahmed	II	197
	Mahmadul Hassan	II	317
	Ikrimul Islam	II	53
	Shahil Sharif	II	222
2nd	Shakir Ahmed Talukdar	IV	70

Position	Name of achievers	Semester	Roll No
	Shobjal Islam	IV	237
	Inzamamul Hoque	IV	135
	Yahiya AHmed	IV	258
	Mujahidul Islam	IV	41
	Sufian Ahmed	IV	91
Tag of War (Girls)			
1st	Shabanaz Begum	IV	224
	Sultana Begum	IV	77
	Marufa Begum	IV	32
	Zubeda Khanam	IV	259
	Firdous Begum	IV	116
	Saima Begum	IV	
2nd	Aysha Begum	II	189
	Kulsuma Talukdar	II	43
	Anisa Fouzia Ahmed	II	169
	Sajida Khanom	II	202
	Marhana Begum	II	29
	Shadia Begum	II	50
8. Long Jump-			
Boys:			
1st	Masruf Alom	II	192
2nd	Shobjal Islam	IV	237
3rd	Shahidur Rahman	IV	228
Girls:			
1st	Marhana Begum	II	29
2nd	Aysha Begum	II	189
3rd	Forhana Khanom	VI	13
9. High Jump-			
Boys:			
1st	Shakir Hussain	II	30
2nd	Salim Ahmed	II	108
3rd	Masruf Alom	II	192
Girls:			
1st	Forhana Khanom	VI	13
2nd	Marhana Begum	II	29
3rd	Rubina Begum	IV	199
10. Blind Hit- Girls:			
	Mehboba Aktar	II	201
	Saniya Begum	II	327
	Shobnom Kowsar Chy	II	163
	Salma Begum	IV	61
	Forhana Khanom	VI	13

Position	Name of achievers	Semester	Roll No
11. Badminton- Boys:			
Champion-			
	Nosir Uddin	VI	40
	Touhiour Rahman	VI	165
Runners Up-			
	Abul Hussain	II	
	Fahim Ahmed	II	56
Badminton (Girls)			
Champion			
	Ahsas Arman Ahmed	VI	05
	Sumaya Begum	VI	68
Runners Up-			
	Shabnaz Begum	IV	224
	Zubeda Khanam	IV	259
12. Musical Chair			
Girls:			
1st	Marhana Begum	II	29
2nd	Jahanara Begum	VI	103
3rd	Aysha Begum	II	189
13. Arm Wrestling-			
Boys:			
1st	Mahmadul Hassan	II	317
2nd	Shahil Sharif	II	222
3rd	Sabir Ahmed	VI	50
Girls:			
1st	Salma Begum	IV	61
2nd	Shanaz Khanam	IV	72
3rd	Sajida Begum	VI	147
14. Cricket (Girls)-			
Champion-	Ahsas Arman Ahmed	VI	05
	Sumiaya Begum	VI	
	Forhana Khanom	VI	
	Jahanara Begum	VI	
	Nasrin Sultana	VI	
	Sabnaz Begum	VI	
	Monuwara Begum	VI	
	Fahim Ruhana	VI	
	Nayma Khanam	VI	
	Shajmin Khanam	VI	

Position	Name of achievers	Semester	Roll No
Runners Up			
	Saniya Muskan	II	
	Anisa Fauzia Ahmed	II	
	Majida Begum	II	
	Moina Begum	II	
	Shobnom Kousor	II	
	Marhana Begum	II	
	Masuma Mehjabin	II	
	Mehbuba Begum	II	
	Kulsuma Talukdar	II	
	Sajida Begum	II	
	Sahdiya Begum	II	
Cricket (Boys)-			
Champion-	Abdul Hasib	IV	86
	Rijuwan Uddin	IV	193
	Mobrul Alom	IV	166
	Adilur Rahman Chy	IV	95
	Asrafuj Jaman	IV	106
	Alom Firdus	IV	117
	Surhab Hussain	IV	246
	Yahiya Ahmed	IV	251
	Shahbaz Ahmed	IV	0069
	Dip Adhikari	IV	112
	Kamrul Uddin	IV	
Runners Up			
Cricket:			
	Juman Ahmed Chy	VI	
	Nosir Uddin	VI	40
	Majid Ahmed Faruki	VI	112
	Junaid Ahmed	VI	105
	Touhidur Rahman	VI	165
	Iftikar Ahmed Borbhuyan	VI	10
	Jahed Alom	VI	18
	Saidul Alom	VI	152
	Kamal Hussain	VI	20
	Ekbal Ahmed	VI	92
	Sabir Ahmed	VI	50
15. Foot Ball-			
Champion-	Junaid Ahmed	VI	105
	Masruf Alom	II	192
	Juned Alom	II	44

Position	Name of achievers	Semester	Roll No
	Mehfuz Alom	II	126
	Roshid Ahmed	II	231
	Fariz Uddin	II	33
	Sahil Sharif	II	222
	Shuhal Ahmed	II	235
	Majid AHmed Faruki	VI	112
	Shakir Hussain	II	30
	Sabir Ahmed	II	50
	Shakir Ahmed	II	117
Runners Up-			
	Nizam Uddin	II	281
	Ikramul Islam	II	53
	Nur Islam	II	280
	Abul Hussain	II	17
	Shahidur Rahman	II	
	Mahmudul Hassan	II	317
	Tahir Ahmed	II	
	Shalim Ahmed	II	316
	Abu Dufian Karim	II	38
	After Hussain	IV	03
	Nosin Uddin	VI	40
16. Carrom-			
Boys:			
1st	Abu Sufian Karim	II	38
	Aktar Ahmed	II	168
2nd	Mehfuz Alom	II	126
	Sahil Sharif	II	222
Girls:			
1st	Rubina Begum	IV	199
2nd	Marhana Begum	II	29
3rd	Kulsuma Talukdar	II	43
17. Go as you like			
1st	Ahsas Arman Ahmed	VI	05
2nd	Anisa Fauzia Ahmed	II	169
18. Extemporize speech			
1st	Shakir Ahmed Talukdar	II	43
2nd	Sabir Ahmed	II	50
3rd	Saniya Muskan	II	327
19. Debate Competion-			
1st	Sabir Ahmed	VI	50
2nd	Sakir Ahmed Talukdar	IV	70
3rd	Saniya Muskan	II	327

Position	Name of achievers	Semester	Roll No
20. Quiz Competition-			
1st	Ahsas Arman Ahmed	VI	05
	Nasrin Sultana	VI	37
	Sumaya Begu,	VI	68
	Jahanara Begum	VI	103
2nd	Sabir Ahmed	VI	50
	Anisa Fauzia Ahmed	II	169
	Saniya Muskan	II	327
	Sajida Khanam	II	202
21. Song Competion-			
1st	Shobnaz Sultana	VI	64
2nd	Tanushree Adhikari	II	172
3rd	Jabed Ahmed	IV	136
22. Antakshree Competition-			
1st	Masum Uddin	VI	29
	Junaid Ahmed	VI	105
	Abdul Hamid	VI	73
	Shobnaz Sultana	VI	64
2nd	Sabir Ahmed	VI	50
	Jabed Ahmed	IV	136
	Forjin Akhter	II	128
	Kulsuma Talukdar	II	43
23. Dance Competition-			
1st	Tanushree Adhikari	II	172
2nd	Anisa Fouzia Ahmed	II	169
3rd	Ahsas Arman Ahmed	VI	05
24. Drama Competition-			
1st	Forjin Akhtar	II	128
2nd	Kulsuma Talukdar	II	43
3rd	Masuma Mehjabin	II	
Best Actress-			
	Forjin Akhtar	II	128
Best Entertainment Drama Actress-			
	Anisa Fouzia AHmed	II	169
25. Recitation Competion			
1st	Sabir Ahmed	VI	50
2nd	Saniya Muskan	II	327
3rd	Sajida Khanom	II	202
26. Fashion Show Competition-			
1st	Anisa Fauzia Ahmed	II	169
2nd	Ahsas Arman Ahmed	III	05
3rd	Forjin Akhtar	II	128

মহাবিদ্যালয়ৰ শিক্ষকবৃন্দ

বাওঁফালৰ পৰা (বহি থকা) ঃ নিজাম উদ্দিন (ইতিহাস বিভাগ), আফজল হুছেইন (ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগ), ফাইজুল ইছলাম চৌধুৰী (শিক্ষা বিভাগ), অনুৰাধা দলে (অৰ্থনীতি বিভাগ), ৰূপজ্যোতি হাজৰিকা (হিন্দী বিভাগ), ড° ছৈয়দ আহম্মেদ আলী (অধ্যক্ষ), সুনিতা বৰদলৈ (অসমীয়া বিভাগ), আব্দুচ ছাত্তাৰ (ইংৰাজী বিভাগ), ড° বদৰুল আলম চৌধুৰী (শিক্ষা বিভাগ)।

বাওঁফালৰ পৰা (থিয় হৈ থকা) ঃ জিয়াউৰ ৰহমান (ইংৰাজী বিভাগ), ড° শ্বহিদুল ইছলাম (অৰ্থনীতি বিভাগ), ছুলমান আলী খান (অসমীয়া বিভাগ), আব্দুৰ ৰেজ্জাক (আৰবী বিভাগ), ছাদ্দাম হুছেইন (ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগ), আলতাফ হুছেইন (ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগ), নজমুল হক (শিক্ষা বিভাগ), অলিউৰ ৰহমান পাটোৱাৰী (ইতিহাস বিভাগ), মাহবুবাৰ ৰহমান (ইংৰাজী বিভাগ), অসীম দাস (হিন্দী বিভাগ), এম. মণিৰুজ জামান (অসমীয়া বিভাগ), অনুপস্থিত - ড° শ্বৰিফুল ইছলাম (অৰ্থনীতি বিভাগ), ড° বাহাৰুল ইছলাম (আৰবী বিভাগ)।

মহাবিদ্যালয়ৰ কৰ্মচাৰীবৃন্দ

বাওঁফালৰ পৰা (বহি থকা) ঃ সুনম চুলতানা (কণিষ্ঠ কাৰ্য্যালয় সহায়িকা), শ্বাহিন আৰা বেগম (গ্ৰন্থাগাৰ সহায়িকা), ৰিজুৱান হুছেইন (গ্ৰন্থাগাৰিক), জামাল আহমেদ (জেষ্ঠ কাৰ্য্যালয় সহায়ক), ড° ছৈয়দ আহম্মেদ আলী (অধ্যক্ষ), মইনুল হক (জেষ্ঠ কাৰ্য্যালয় সহায়ক), মনজুৰ আমিনুল বাহাৰ (কণিষ্ঠ কাৰ্য্যালয় সহায়ক)।

বাওঁফালৰ পৰা (থিয় হৈ থকা) ঃ ৰশ্বিদ আহমেদ (চতুৰ্থ বৰ্গ), জহিৰুল ইছলাম (চতুৰ্থ বৰ্গ), বদৰুল আমিন (চতুৰ্থ বৰ্গ), খলিলুৰ ৰহমান (চতুৰ্থ বৰ্গ, গ্ৰন্থাগাৰ), অনুপস্থিত - আব্দুচ ছুবুৰ বৰভূঞা (চতুৰ্থ বৰ্গ)।

Murazar College Students' Union : 2022-23

MASUM UDDIN
President

RIJAUL HOQUE
Vice. President

SHAHIDUR RAHMAN
General Secretary

SHAMIM UDDIN AHMED
Asst. General Secretary

MAHSIN ALOM
Game Secretary

SHAKIR AHMED TALUKDAR
Asst. Game Secretary

SHUHEL AHMED
Cultural Secretary

MEHNAZ KHANOM
Asst. Cultural Secretary

SHABANAZ BEGUM
Megazine Secretary

ALI AHMED LASKAR
Asst. Megazine Secretary

IJAJUL AKTER CHY
Social Welfare Secretary

SULTANA BEGUM
Girls' Common Room Sec.

MD SHAHIL SHARIF
Boys' Common Room Sec.

Member of the Students' Union with Respected Principal

মোৰাজাৰ কলেজত অনুষ্ঠিত হোৱা বিভিন্ন অনুষ্ঠানৰ কিছু আলোকচিত্ৰ

মোৰাজাৰ কলেজৰ শিক্ষক-কৰ্মচাৰীসকলৰ সৈতে কলেজ পৰিচালনা সমিতিৰ প্ৰাক্তন সদস্যসকল

মোৰাজাৰ কলেজ পৰিচালনা সমিতিৰ সদস্যসকল

মোৰাজাৰ কলেজত অনুষ্ঠিত হোৱা বিভিন্ন অনুষ্ঠানৰ কিছু আলোকচিত্ৰ

মোৰাজাৰ কলেজত অনুষ্ঠিত হোৱা বিভিন্ন অনুষ্ঠানৰ কিছু আলোকচিত্ৰ

মোৰাজাৰ কলেজত অনুষ্ঠিত হোৱা বিভিন্ন অনুষ্ঠানৰ কিছু আলোকচিত্ৰ

ISBN No. 978-93-94589-05-6